

ଅଛୁ । ଏକଥା ବିଲା ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ
ଭଠିବାରୁ ଭାବାୟ ବନିଷ୍ଟ ସେଫେଟ୍ଟିଶ ଦ୍ୱାରା
ଦେଲେ ସେ ବମେଲାରେ ଯେଉଁ ଆଜନ
ପ୍ରତିକିତ ଅଛି ଚନ୍ଦ୍ରାବ ଲୁଣ ପରିସ୍ଥିତ କରିବା-
ସକାଗେ ସେ କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ତାହାକୁ
ଲବନ୍ଧପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ବୋଲାଯିବ ସୂଚିରୀ
ଦିକ୍ଷା ଥି ଆଜନାନୂପାରେ ଦଶ୍ତ ପାଇଥିଲା ।
ଏଥିଭାବରୁ ପାରଲିମେଣ୍ଟ ସରବ ସର୍ବ୍ୟ କୋ-
ନିବାର ଶୈଳସେଫେଟ୍ଟିଶଙ୍କୁ ପରିଚାରିଲେ କି
ଡୁମ୍ବେ ଜାଣ ଯେ ବଜ୍ରାବର ମଦ୍ଦଳିଶରୁ ସନ୍ଧି-
ଲେ ସାହେବମାନଙ୍କର ମେଜରମୋଗ୍ୟ ପରିସ୍ଥି-
ବିଲାଶ ଦୂରାର ଓ ଲବନ୍ଧଅଇନରେ ଲୁଣପ୍ରସ୍ତୁତ
କରିବାର ମେଉଁ ସୃଜ ଦୟା ପାଇ ଅଛି ଚନ୍ଦ୍ରାବ
ଶୁଦ୍ଧରେ ବ୍ୟବହାର ଦେଇଥିବା ଲବନ୍ଧପରିଶର୍ମୀୟ
ଅନେକ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଅପରିଧ ହୋଇପାରେ
ବୋଲି ହାଇକୋର୍ଟର ଜଣେ ଜିଜ ହୁଣ୍ଡ ମନ
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହିଲେ ତୁମେ ହିନ୍ଦୁ ଆଜନ
ପ୍ରତି ରହିବାର ଉତ୍ତିଷ୍ଠିତର କର ବି ନା ?
ଶୈଳସେଫେଟ୍ଟିଶ ବଢ଼ିବ୍ୟସ୍ତରେ ପଢ଼ ଏଥିର
ଦ୍ୱାରା ଦେଲେ ସେ ହିନ୍ଦୁ ଆଜନ ଦାଖିଲ
ବିଷ୍ଟ ବିବେଚନାସହିତ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଖା ଗଲେ ଆଜନ ସଂଶୋଧନ
ହେବ । ଫ୍ଲେଗେବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବିଷ୍ଟ
ଦ୍ୱାରା ପାଇ ଅଛି ତେବେଳେ ଆଜନ ବନ୍ଦ-
ଲାଇବାର ଥାବଣ୍ୟକ ଅଛି ଏଥିରେ ପନ୍ଦେତ
ନାହି । କେବଳ ସଂକଷିତମିତି ସରକାର ଏହି
ଦ୍ୱାରା ଆଜନ ରଖିଅଛନ୍ତି ବିନ୍ତ ସରବେ-
ଶୈଳସେଫେଟ୍ଟିଶ ଯେପରି ଅପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦୋଲ
ଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ଅଶାହେତୁଅଛି ଯେ ଶାସ୍ତ୍ର ତଳୁ
ଆଜନ ସଂଶୋଧନ ହେବ ।

ବାଲେସରର ତିପୋଟୀ ବାବୁ ଗୋପା-
ଲବନ୍ଧ ଦାସ ବର୍ଷମାଳକୁ ବହଳ ହେବାରୁ
ବାବାଙ୍କ କିମ୍ବା ଦେବା କାରା ଚଳଇମାସ
ଥା ୧୯ ଉଚ୍ଚ ସତ୍ୟ ସମୟରେ ଛୁଟୁଁ “ଅବଦୁସ
ତୋରାକ ଜାନକ ଛୁଟୁଁ ଯୋଗରେ ବାବୁ ବାଧା-
ରମଣ ନାସଙ୍କ ଉଦ୍ୟାନରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରମୋଦ-
ସିଲନ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନଗରବାସୀ
ଦେଖିଯୁ ଦାସମ ଜନିବାର ମହାକଳ ଡେଲ
ଅମଲ ପ୍ରଦତ୍ତ ସକଳଶୈଳୀର ଲେବ ଘହିରେ
ଯୋଗ ଦେବା ବାରଣ ବାବୁ ବାଧାରମଣ ଦାସଙ୍କ
ଦୁଃଖ ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥାଲେ । ଉଦ୍ୟାନଟି ଜାନା
କରୁଥିବ ଆଲୋଚନେ । ଆଲୋଚନ ଓ ଉବ୍ଧା

ପ୍ରକାରେ ସୁଧାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅମୋଦିମଧ୍ୟରେ ଝାକାଇବ ବାଦ୍ୟ ଏବଂ ଯୋଡ଼ିଏ ପିଲାଙ୍ଗାଚର ବଦୋବସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମିଶ୍ରାଙ୍କ ଫଳ ଓ ମିଶ୍ରପଣା ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲା । ପ୍ରାୟ ଦୁଇଦଶୀ ବାଲୀ ସମସ୍ତେ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ କରି ବିଦ୍ୟାୟ କାଳରେ ଗୋପାଳବାବୁ ଭବିଷ୍ୟ୍ତ ସନ୍ତରମ୍ଭାରେ ଏହି ସମାଦର ନିମନ୍ତେ ଅନୁଭବ କୃତକ୍ରତି ଓ ଅନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାତା ପୂର୍ବକ ଅର୍ପଣୀୟ ଲୋଚନରେ ବିଦ୍ୟାୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ସମେଗରେ ଏହି ସମ୍ମିଳନାର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅତିଧିନ୍ତୁ ପରିପାଠି ଏବଂ ପ୍ରୀତିତରଗୁପ୍ତ ନିବାରଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅମ୍ବେମାନେ ଏହା ପାଠକରି ଏବଂ ଏଥରୁ ଗୋପାଳବାବୁ ବାଲେଷ୍ଟରରେ ସବ୍ୟାଧାରଣାର ପ୍ରୀତିତରଗୁପ୍ତ ହୋଇଥିବାର ଅବନନ୍ତ ହୋଇ ଅଭିନ୍ନ ଅନନ୍ଦିତ ହେଲୁ । ବାଲେଷ୍ଟରସମାଦିବାହିବା ଏହି ସମ୍ମିଳନାର ବିବରଣ ପ୍ରକାଶ କରି ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଏପରି ଦୁଃଖ ଡେଣିଗାରେ କେବେ ଦେଖାଯାଇ ନ ଥିଲା । ସବ୍ୟାଗୋପୀ ‘ଡେଣିଗା’ ପରିବର୍ତ୍ତରେ ବାଲେଷ୍ଟର ଲେଖିଥିଲେ ତାର ହୋଇଆନ୍ତା । କାରଣ ଏହି କଟକ ଜଗରରେ ଏକା ବାବୁ ମଧ୍ୟସ୍ଵଦଳ କାସର ସହ ଓ କାହିଁରେ ଗଲା ଦୂରବର୍ଷରେ ଏପରି ଉଚ୍ଚାରଣ ସମ୍ମିଳନା ହୋଇଥିଲା । ଶେଷଥର ବାବୁ ବିମାନୟ କୁଟୁମ୍ବା ତେଷ୍ଟଟୀ ମେଜଙ୍ଗରଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାୟ ଦେବା ଦ୍ୱାରା ଲାଗେଇ ହୋଇଥିଲା ।

ଏଥିରାକୁ ଅମେସାକେ ଆଜନ ସହିତ
ବସଗଲ ଦେଲୁଁ ଯେ ବାରୁ ଗୋପାଳବନ୍ଧୁ
ଥାବ କଲିବଜାରେ ସହସ୍ର ଉତ୍ତରାକୁ କଟିବକୁ
ଦଳି ଦେବାର ଅବେଶାଯା ଏଠାକୁ ଲେଉଛନ୍ତି
ସୁଅରନ୍ତି ଏବ ଅଦ୍ୟ ଭାବାକୁର ଏଠାରେ
ଦେଇବାର ଚିଥା ଥିଲା ।

କେତୀଙ୍କର

ଆମେମାନେ ଗତ ସପ୍ରାବ୍ଲେ ଦୁଃଖବଶ୍ଵର
ଯୁଗ ହାରି ସାହେବ କେଉଁଥିରୁ ପ୍ରେରଣ
ଦବାଇ ଲେଖିଥିଲୁଁ । କାହୁବରେ ଦେବଳ
ଦୂରମର ତୋପ୍ଟିକିମଣିରୁକୁ ସୁଲାସ ସାହାଯ୍ୟ
କାମେ ଗର୍ଭମେଳି ଦୁର୍ଲମ ଦେବାରୁ ସେ
ଯୁଗ ଜାସନ ସାହେବ ପୁଲାସ ସ୍ପରଶଙ୍କୁ ଦୂର-
ତ ସୁଲାସ ଦଳ ଘେଲ କେଉଁଥିରୁ ସାହା
ରାବାକି ଅଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏବଂ ଗର

ସୋମବାର ତାହାକୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନରେ ପଢ଼ୁଥିଲା କଥା ଥିଲା । ସେ ପଦ୍ମଶିଖ ମେଲିଧୁ ମାଳକୁ ଆସୁ ସମର୍ପଣ କରିବା ଏବଂ ତାହା ନ କଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁଲ ମାରିବାର ତାହାକୁ ପ୍ରତି ଅଦେଶ ଥିଲା । ଏଥମଝରେ ଏ ନଗରରେ ପ୍ରଶ୍ରଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ସେ ମେଲିଧୁମାଳକେ ଗଡ଼ରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ କେଳଖାନାରୁ କଇଲା କିମାଳଙ୍କୁ ପଢ଼ିଦେଇ ତହିଁର ତହିଁଲ ଲୁଟ ନେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦୂରଦୂର ଲୋକଙ୍କୁ ଦର୍ଶାଇବା ଅଛନ୍ତି । କଇଦିଲ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ମେଲିଧୁ ଦଳର କେତେଲେବେ ଥିଲେ, ମହାରାଜା କଠକରୁ ଲେଉଟାଣି ଆଜନ୍ଦପୁରରେ ରହି ଗଡ଼କୁ ଯିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ମେଲିଧୁମାଳେ ବାଟ କରିଥିବାରୁ ଯାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏ ସମୀକ୍ଷା ଏଠାରେ ପଦ୍ମଶିଖବାରୁ ଶ୍ରୀପାତ୍ର ଗଡ଼ଜାତ ସ୍ଵପ୍ନଶିଖାଦେବ ବାଲେଷ-ରାତ୍ମା ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଗାଇସ ପାଦେବଙ୍କୁ ପଞ୍ଚାଶିକଣା କିନ୍ତୁ ବଳ ସହିତ ସେଠାକୁ ଯିବାପାଇଁ ଅଦେଶ ଦେଇଲେ ଏବଂ ଏଠାରୁ ମଧ୍ୟ ପଞ୍ଚାଶିକଣା କିନ୍ତୁ ବଳ ଯିବାର ଥିଦେଶ ଦେବାରୁ ସେମାନେ ଗତ ମଞ୍ଜଳବାର ସନ୍ଧା ସମୟରେ ସବରନ-ଶେକ୍ର ଅଶ୍ରୁରମଣିଷାଦେବଙ୍କ ଅଧିକରେ ଯାତା କଲେ । ବାଲେଷର ଓ ଏଠା ପୁଲସଦଳ-ଆନନ୍ଦପୁରରେ ଏକଦିନ ହୋଇ ଗୋଲମାଳ ନିବାରଣ ନିମିତ୍ତ ଗଡ଼କୁ ଯାତ୍ରା କରିବେ ଓ ମହାରାଜା ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଯିବେ । ଏକାନ୍ତ ଦୂରସା ଦୂରସା ସେ ଘରକାରୀ ପୁଲସ ଦେଇଲେ ମେଲିଧୁମାଳେ ଥର କିମ୍ବା ଗଣ-ଗୋଳ କରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଶାତ୍ର ଶାତ୍ର ସ୍ଵାପନ ଦେବ ।

ମହିରସାର ସତ୍ତବ ।

ତଳତମାସ ଛା ୧୦ ରିକ୍ଷ ରହିବାର ଅପ-
ରାଜକୀୟଙ୍କ କଲାକାରେ କଲାକାରୀ ରାଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ର କାଳ
ଶ୍ରୀକଳିତ୍ତ କୋଠାରେ ଶା ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବକ
ପରିବରସ୍ତ୍ୱାର ନିର୍ମିତ ଏକ ବୃଦ୍ଧିର୍ବାହୀ ହୋଇ-
ଗଲ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନଗରବାସୀ ଅନେକ ସମ୍ମାନ
ପର୍ଯ୍ୟ୍ୟ ଉପର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲେ । ସଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ର-
ନାନ୍ଦପୁଣ୍ୟ ଦେବ ସତ୍ରପତିର ଅସନ ପ୍ରଦରଶ-
ବାକ ମନ୍ଦିରର ଅବଶ୍ୟକତା ଓ ତହିଁ-
ମିତ୍ତ ସମସ୍ତ ହଳୁକର ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର
ଯୌଜନୀୟତା ବୁଝାଇଦେବାରୁ ବାରୁ ପଢ଼-
ାନ ମହିତ ଆପନ୍ତି କଲେ କି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ

ସେବା ସକାରେ ପୁଷ୍ପରଜାଳ ମାରଫତ ସଥେଥୁ
ଦେବୋତ୍ତର ଜମି ଜଣା ଅଛି ଏବ ପ୍ରତିବର୍ଷ
ବୟଙ୍ଗ ସାହି ଦର୍ଶନକୁ ଯାଇ ଥିଲେବ ଟଙ୍କା
ଦେଉଥରନ୍ତି । ଏଥରରୁ ସାହାସ୍ୟ ଲେଖିବା
ସଙ୍ଗତି ହେଉ ନାହିଁ ଏବ ଏଥର ସାହାସ୍ୟବାବୁ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିଲେ ସୁଜା ଉବ୍ଧିଭବନ୍ତି ଆହୁ
ଯେବେବେଳେ ସୁଧାରର ଅବଶ୍ୟକ ଦେବ
ତେବେବେଳେ କି ଦେବ ? ବାହୁପ୍ରସାଦଦାସ
ଏଥରରୁରେ କହିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଧାର-
କାର୍ଯ୍ୟ ନିରାମ୍ଭ ପ୍ରଯୋଜନ ହୋଇଥିବାରୁ
ତହିଁପାଇ ଏ ସରା କୋଇଅଛି ସରବଂ ଦେଖି
କଥାର ବିଶ୍ଵର ପଠାରେ ହୋଇ ନ ପାରେ ।
ତହିଁ ଭାବୁ ଅମୃତାନନ୍ଦର ତୁରପୂରକ ତେ-
ପୁଟୀ କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ସମାଜୀୟ ଚିର୍ଯ୍ୟା ସଭା-
ରୁ ଦୃଶ୍ୟ କହିଲେ କି ପୁଷ୍ପର ବର୍ତ୍ତମାନ ସକା
ନାବାଲଗ ଏବ ତାହାଙ୍କ ଅଭିଭବକ ସବୀ
ଅନ୍ୟପୁରୁଷବିମାନ ତାହାଙ୍କ ନିବଟରେ ସବୁକଥା
ଜଣାଇବାର ସୁଧା ନାହିଁ । ଏଣେ ପଣ୍ଡାକର
ଆରାଗୁର ଏପରି ଯେ ସେମାନେ ପାଢ଼ିବାଠାରୁ
ହାତି ହୁଏ ସବୁ ନାହିଁ ଏବ ଜଗଦାଥକୁ ବିଜ୍ଞା
ଦେବାକୁ ବେହ ନହା କଲେ ତହିଁର ସାହାସ୍ୟ
କରିବା ଦୂରେ ଥାରୁ ବରଂ ଦିଜାଇ ଦିଅନ୍ତି
ପଣ୍ଡାମାନେ ପାଢ଼ିବି ଦୃଶ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି ଦେ
ଜଗନ୍ଥକୁ କହୁ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ
ଦ୍ୱା ଅମୃତାଦରେ ଦିଅ । ଏପରି ଭାବିବେ
ଯାରେ ଦେହ ଯାହି ଟ ୫୯ ଟା ଦେଲେ ରଜ
ଭାଗରେ ତହିଁମୟୁରୁ ଟ ୧ । ପହଞ୍ଚେ କି ନ
ସନ୍ଦେହ । ପଣ୍ଡାନ୍ତରେ ଦୁରାଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟ
ଦେବାକୁ ସେବାର ଶର୍ତ୍ତ ବିଶ୍ଵିଶ୍ଵି । ସୃତିବ
ସାହାସ୍ୟବିନା ଏକାର୍ଯ୍ୟ ନିବାହ ହୋଇ
ପାରେ ଏବ ସ୍ଥାନୀୟ ମିଛନିସିପାଲଟ୍ଟା ସେପା
ଜମି କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ବିଲମ୍ବ କରିବା
ମଧ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ଏକଥା ଶୁଣି ବାବୁ ସ
ନାଥ ମନ୍ଦିର ଏବ ବାବୁ ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମ
କହିଲେ କି ଏ ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟ ସମୟ
ଗୋଟିଏ ସାଥୀରଣ ସଭା ଅନ୍ତାନ କହି
ଏହିକଟିକରେ ଯେଉଁ ସଭା ବସିଥାଏ ତ
ମନ୍ଦିର ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଏ
ଆପାତକାଳୀନସ୍ମୃତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାବୁ ଚଣ୍ଡୀ
ହିଂଦୁ କୋଷାଧର ଏବ ବାହୁପ୍ରସାଦ
ଦର୍ତ୍ତ ଓ ବାବୁ ସଜ୍ଜୁମାର ସମାଧିକାରୀ
ଦ୍ୱା ମନୋମାନ ହେଲେ । ଏ ସଭାରେ
କାରାର ଧରା ଏବ ସମ୍ବନ୍ଧି ଲେବିବର

ସହାନୁଦୂର ମନ୍ତ୍ରିରସ୍ଥାର ବର୍ଷଗୁରେ କେଖା-
ଗଲ ତହୁଁରୁ ବିଳମ୍ବ ଅଶା ବେଳିଅଛି ଯେ
ସଥିରୁ ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ଏହା ବଡ଼
ସଖର ବିଶ୍ୱାସ ଅଟଇ ।

ମଣିଧୂର ।

ଗତ ସପ୍ତାବ୍ଦରେ ମେଳରାଜାଦ ଧର୍ମ-
ପଡ଼ିବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଲେଖିଥିଲୁଁ । ଏ ସପ୍ତାବ୍ଦରେ
ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧିକୁ ଯେ ମଣିଷରର ବାହା ବଳିତ
ମାସ ତା ଟ ଉଷ୍ଣରେ ଧରି ପଡ଼ିଥିଲୁଁ । ମଣି-
ପୁରୀଙ୍କ କୌଣସିଲରେ ସେ ଧର୍ମପଢ଼ି ବର୍ତ୍ତମାନ
ପଦସରେ ଅଛିନ୍ତି । ମେଳରାଜାଥାର ନାମକ
ଆଜି ଏବଜଣ ମଣିପୁରୀଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ଦେଇବ
ଧରି ପଡ଼ିଥିଲୁଁ । ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଉଚ୍ଚପ୍ରକାଶ
ପରମବନ୍ଧୁ ଥିଲେ । ଏଥର ଆଉଜୁଣେ କର୍ମରୂ-
ପା ନାନମୀଯମିରଜା ଶତ ଧରି ପଡ଼ିଥିଲୁଁ ।
କଥୁବ ଦୁଇଅଳ ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ସବସ୍ତୁରେ ତଣ କନ୍-
ଶୁର ଉଷ୍ଣନ ଶାଦେବଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ କାହିଥିଲୁଁ ।
ଗତ ତା ୧୧ ଉଷ୍ଣରେ ଏମାନଙ୍କର ବିଶ୍ଵ
ଦେବାର କଥାଥିଲା । ବିଶ୍ଵ ବିଶ୍ଵ ଦେବ-
ଅଳ୍ପ ଶାଶ୍ଵତ ଜଣାପଦିବି । ଶଜା କହିଲୁଁ ସେ
ଇଂରେଜସେନା ନଅରମଧରେ ଥିବା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
ବାଲକମାନଙ୍କୁ ଦର୍ଶାଇଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଅଳ୍ପକ ଅତ୍ୟାଗ୍ରହ କଲେ । ମାତ୍ର ବିଲୁପ୍ତର
ଭାରତୀୟାଦିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ପ୍ରଧାନ ଇଂରେଜା
କର୍ମରୂପମାନେ ଶ୍ରୀ ବାଲକ ବନ୍ଧ ଅଥବା ଅତ୍ୟା
ଗୁରର କଥା ଏବାବେଳକେ ନାସ୍ତି କରଥିଲୁଁ
ସମ୍ବନ୍ଧର ବିଶ୍ଵଦେଲେ ଏବଂ କଟ
ବାହାରିବ ।

ଅସ୍ତ୍ରଧାରି ଫେରଦେବାର ସେଇଁ ଦୋ-
ଷକା ଦୟାପାଇଥିଲେ ତବନୁଆରେ ଲେଖିମାସ
ଆଗମକୁ ପ୍ରାୟ ୧୪୦୦ ବନ୍ଦିକୁ ପ୍ରାପ୍ତହୋଇ
ଅଛି । ଲୋକମାନେ କମାଗତ ଅପଣା ଦରିଦ୍ର
ଫେର ଆସିଥିଲୁଣି ଓ ମଣିଧୂରର ସୂଜନଙ୍କର
ଓ ଗ୍ରାମମାନ କମଶଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଥର
ହୋଇ ଅଛି ।

ସରକାରୀ ପାରିଷମାଦ ଏଲ୍ଲବାର ମେଲ-
ଭଲ ଏବ ଡ୍ରୋଏନ ମର୍ମ ପତିଷ୍ଠିତ ହେଲେ ଏମାକ-
କର ମୁଣ୍ଡ ଟେକମାର ହାଗାକ୍ଷତାରୁ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରାପ୍ତ
ହୋଇଥିଲା । ମେଲଭଲ ଧାରେବଙ୍କୁ ମାରତ-
ମାର ତା ୨୪ ଉତ୍ତରେ ମଣିଷରୁ ଯୂମାନେ
ପ୍ରଥମେ ଅହମଙ୍କ କଲେ । କାହାଙ୍କ କରିବେ
ଆଶାର ଦେବାରୁ ସେ ପଳାଇ 'ଗୋଟାଏ

ନାଳକୁଳରେ ଲୁଚିଥିଲେ । ଅନେକ ରହି-
ବାହାର ମିବାବୁ ଜଣାନ୍ତି ବାରିଦୋର ପଡ଼ି-
ଥିଲେ । ଆରଦିନ ଦୂରଦୂରବେଳେ ମଣିଧୂ-
ରିଯୁମନେ ବିହାରୀ ଖୋଜି ବାହାରକର
ଶାହାକ ହାତ ଓ ମୃଦୁ କାଟି ପରାଇଲେ ।
ଓନ୍ଦ୍ରାଜନ ସାବଦବଦ୍ଧ ଗଢ଼ରେ ଗୋଟି କାଳି-
ଥିବାବୁ ସେ ସେହିନ ମରିଯାଉଥିଲେ ।

ଶେଷ କମଣ୍ଡ୍ୟ ଦୃଢ଼ିହେଲାର
ଜଣ ଯାଏ । କଳିଗାସ ତା ୧୨ ଘରୁ ଧାର-
ସମ୍ପଦରୁ କଣାଗଲ ଯେ ତହୁ ପୂର୍ବ ଦଳନରେ
ହେବଳ ଦୂରଜଣକୁ ଏ ସେବ ଧରିଥିଲା ।
ଏହନ ଉପରେ ବୁଦ୍ଧପେଲଙ୍କାମକ ପଳଟକର
ଛ ତ ଶ ଦିପାତ୍ମ ମରସିଲେ । ଏ ପଳଟନ
ଶାମୁ ସତ୍ତବକବାଟେ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରୁଥିଲେ ।
କେହିମାଳିଙ୍କାରେ ମଧ୍ୟ ଏ ସେବର ତ୍ରୟୀକ୍ରମ
ଦୃଢ଼ି ଦୋଇ ଥିଲା । ଦୈନିଧିମାଳକୁ ଏ ସେବର
କଷାକରନାର ବିହିତ ଭୂପାତ୍ମ ଅବଲମ୍ବିତ
ଦେଉଥିଲା ।

ବିଲୁଚର ପାର୍ଶ୍ଵମେଳର ସହିରେ ମଣିପୁର-
ଗଟକାବମନରେ ଅନେକ କଥା ପଢିବାର
ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଜାରିଯେ ସେବେଟିଶାଳୀ ସହିର
ମେମରମାନେ ନାଳାପ୍ରଧାନ କରୁଥିଲୁ ମାତ୍ର
ତହିଁର ଉତ୍ତରଷ୍ଟ ଅନ୍ତର୍ଭିତ୍ତି ଭବନେ ଦୃଶ୍ୟାନ୍ତ-
ଥିବାର କଥା ହୁଅଇ । ସଥା ଜାରିଯେ
ସେବେଟିଶା ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ସଙ୍ଗରୁ ଜଣାଇଥିଲାନ୍ତି
ସେ ସେନାପତିଶା ଦରବାରରୁ ଅମ୍ବଳା ହରି
ଫେଠାରେ ଲାହାରୁ ଗିରିଧାର କରିବା ଏବଂ
ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ଛାନ୍ଦି ସେବାରେ ଖାଦ୍ୟ
ଦେଲେ ସେନାକବର ଗ୍ରାମ ପୋଡ଼ିକେବା
ଇତିଥାଦ ଅନ୍ତର୍ଭାୟ ଅଦେଶ ଛଣ୍ଡିଯୁ ଗର୍ଭି-
ମେଳ ଦେଇଥିବେ ଏମନ୍ତ କଥାମାନ ସେ
ବିଶ୍ୱାସ କରୁ କି ପାରନ୍ତି । ପ୍ରତିବରେ ଏହର
ଅଦେଶମାନ ଦୟାପାତ୍ର କି ନା ସେ ମୁଖ୍ୟ-
ଭୂଷେ କହ ନାହାନ୍ତି । ଏଣେ ଭାରତବର୍ଷର
ସମ୍ବଦସମାଜରୁ ତହିଁର ଦୟାପାତ୍ର ବିଷୟରେ ଆଧୁନିକ
ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଇ । ସରବାର ଚାରିଜଣ୍ଡ
ଧର୍ମସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲେ ଏ ଭଦ୍ରମାନ
ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ।

ମହାଭାଗ

ପାନେ ଥର୍ମିଲୁ ଓ ଜୀବତିକା କିମିତ ମହାରାଜା
ଘରେ ସେମନ୍ତ ଭ୍ରମଶୋଭା ଓ ବନ୍ଦମୂଳ୍ୟ ଅଟୁଇ
ଖାଟାଏ ବାହାରିବ ଅବଦିକ ହାତ୍ର ପ୍ରତିକରେ ସମସ୍ତ

ଥରିଣ୍ଗକୁ ଓ ଧର୍ମ ନାହିଁଛିଲ ସହୃଦୟଦେଶମାଳ
ଦେବା କାରଣ ଏହା ପ୍ରଗ୍ରହିତ ହୋଇଥିଲା
ଏବଂ ଏଥର ମହୋପବାରିତା ଅନ୍ତର୍ଭବିତ
ନାନାଦେଶର ବିହ୍ଵାନଲୋକମାନେ ମୁଲ ସ୍ମୃତି
ମହାଭାରତକୁ ସ୍ଵଦେଶୀୟ ସାଧାରଣଲୋକଙ୍କ
ଦୃଷ୍ଟିକା କାରଣ ଆଶା । ଭାଷାରେ ଅନ୍ତବାଦ
କରିଥିଲା । ଉଜ୍ଜଳରେ ଶାରଦାଦାସର ମହା-
ଭାରତ ଏବଂ କୃତ୍ସମ କଳ ମହାଭାରତ ବିନ୍ଦୁକା-
ଳରୁ ପ୍ରତିଳିପି ଅଛି । ପ୍ରଥମଲିଖିତ ମହାଭାରତ
ତର ରଚନା ବିଶୁଦ୍ଧ ଓ ଅନ୍ତବାଦ ସଠିକ ନ
ହେବାରୁ ବୋଧ କୁଆଇ ଶେଷଲିଖିତ ଗ୍ରହ
ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଏବଂ ରାତ୍ରା ଅଧିକରି
ଅଦରଶୀୟ ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରାୟ କ ୨୦ ଶି
ହେଲା ଏହାକୁ ମୁଦ୍ରାପତ୍ରଯୋଗେ ବାହୁଲ୍ୟ
ରୂପେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର କେବ୍ଳା ହେଉଥିଲେ
ହେବେ ଅବଧି ପଞ୍ଚଲ ହୋଇ ଲାଗି । ଏବଂ ନିବା-
ଟରେ ସଫଳ ହେବାର ଆଶା ଦେଖାଯାଇ
ଲାଗି । କାରଣ ଏପରି ଦୃଢ଼ର ଗଛର ମୁଦ୍ରା-
କଳ ବ୍ୟୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଏବଂ କେତୋବେଳେ
ବଜ୍ର୍ୟା ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ନିବାନ୍ତ ଭଣୀ ସୁତରଂ
କେହି ବ୍ୟବସାୟୀ ଏଥରେ ହାତଦେବକୁ
ସାହସି ହେଉ ଲାଗି । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ବାହୁ-
ପଞ୍ଚରମେଦିନ ବେନାପତି ମହାଭାରତକୁ
ଅନ୍ତବାଦ ରିତିକାରୁ ତହିଁର କେତେଅଣ୍ଡା
ବାଲେଘରରେ ଦୂରୀର ହୋଇ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଉପରଲିଖିତ କାରଣରୁ ସ୍ଵଦେଶ ରହିଥିଲୁ
ଅର୍ଥାତ୍ ତନକର୍ତ୍ତର ଅଧିକ ଗତିହେବା ପ୍ରତିଧିନେ
ଅନ୍ତଦର୍ଶିମାଳ ବାହାର ଲାଗି । ଏବଂ ଯାହା
ବାହାରିଥିଲୁ ତାହା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବିକ୍ଷୟ ହୋଇଥିଲା ।
ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ବାହୁ ଗୁଣନିଧି ଦାସ ମହା-
ଭାରତକୁ ଆହୁ ଏକଥର ସ୍ଵୟଂ ଅନ୍ତବାଦକର
ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଉଦେଶ୍ୟ ଅମ୍ବେମାନେ
ଦୃଷ୍ଟିପାରୁ ଲାଗି । ସେ ସମ୍ମତ ଏହି ସ୍ମୃତିକର
ଅଦ୍ସବା ପ୍ରକାଶ କରି ତହିଁର ବିଜ୍ଞାପନରେ
ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ପ୍ରଥମେ ବରଳା ସମେପ
ମହାଭାରତର ଅନ୍ତବାଦ ବରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର
ମୁଲପ୍ରତି ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ତର୍ଭବ୍ୟଦେବାରୁ ମୁଳପ୍ରତିରୁ
ପଦ୍ୟରେ ଅନ୍ତବାଦ କରିବାକୁ ପ୍ରତିବର୍ତ୍ତନ ହେଲେ ।
ଏଥିପାଇଁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ କେତେବେଳେ ଧୂଷା ପ୍ରଥମ
ଲିଖିତ ଧାରାରେ ଏହି ଅବଶିଷ୍ଟ ଶେଷଲିଖିତ
ଧାରାରେ ରଚନା ହୋଇ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା ।
ଅମ୍ବେମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଗ୍ରହକାରକ୍ଷିତ
ପ୍ରଥମ କଳନା ତଳ ଥିଲା କାରଣ ସମେପରେ

ରଚନା ହୋଇଥିବେ ପୁସ୍ତକର ଅକାର ଭଣା
ଏବଂ ସେହି ଅନୁଗାମରେ ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ହୋଇ-
ଆନ୍ତା ସ୍ଵଭାବରେ ସବସାଧାରଣ ତାହା କଷ୍ଟକର
ପଡ଼ିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତେ । ଓଡ଼ିଶାର ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅବସ୍ଥାଦୁଷ୍ଟିରେ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟର ପୁସ୍ତକ ଅବର-
ଗୀୟ ଏବଂ ମହାଭାରତପରି ମହୋପକାରୀ ଗ୍ରନ୍ଥ
ସଂଖେପରେ ପ୍ରଗ୍ରହିତ ହେଲେ ସୁନ୍ଦର ବିଦ୍ୟାର
ଲଭିତନ ଅଳ୍ପ ନାହିଁ । ସାହୁରଙ୍କାନ୍ତିକାବାଦ
ଅବଶ୍ୟ ସଂଖେପଠାରୁ ଛଲ ମାତ୍ର ଯାହା ଆମ୍ବୁ-
ମାନକର ଅବସ୍ଥାର ଅଛିରିକୁ ତାହା ଲେଡ଼ି-
ବାର ବିବେଦର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହଇ । ଏପରି
ଶୁଣନିଧିବାରୁ ଅନୁବାଦ ସେ ପୂଜବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁ-
ବାଦମାନଙ୍କଠାରୁ ଛାପୁ ହୋଇଅଛୁ ଏହାସକା
ଆମ୍ବୁମାନେ ବହୁଧାରୁ ନାହିଁ । ସେବେ ତାହା
ନ ଦେଇ ତେବେ ଏ ବହୁତ୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଏହେ ଶ୍ରମକରିବାର କିନ୍ତୁ ତାପ୍ତ୍ୟ ବୃତ୍ତାପାରୁ
ନାହିଁ । ଆମ୍ବୁମାନେ ଏ ପୁସ୍ତକ ପଡ଼ି ଦେଖି-
ଅଛୁ ଯେ ପ୍ରାନେଙ୍କ କିମ୍ବା ଦୋଷରୁ ପଦ୍ୟର
ଅର୍ଥ ବୁଝିବା କଠିନ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏକଙ୍କ
ପୁଲରେ ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ବୃତ୍ତା ଯାଉଅଛି । ତଥାତ
ଆମ୍ବୁମାନେ ଶୁଣନିଧିବାରୁ ବିଭାଗିତାକୁ
ପରମର୍ପଣ ଦେଇ ନାହିଁ । ସେବେ ସେ ସ୍ଥିତି
ଉଦ୍‌ଦେଶ ଓ ସହିତେ ଗ୍ରାହକ ଧାରାଇପାଇବେ
ଏବଂ ଏଣିହି ଭଗ୍ନାପ୍ରକିଳ ବିରୁ ଅଥବା ଦୃଷ୍ଟି
ରଖିବେ ତାହା ହେଲେ ତାହାକୁ ମହାଭାରତ
ସେଇଲେକ ପାଠକରିବେ ସେମାନଙ୍କର ଏବଂ
ସେମାନଙ୍କଯୋଗେ ଅପରାଥନେକର ଉପ-
ବାର ହେବ । ବାରଶ ମହାଭାରତପଥ
ଅନୁବାନ୍ୟ ଗ୍ରହ ଯେତେ ପ୍ରଗ୍ରହ ହୋଇପାରେ
ତେବେ ଭଲ ଏବଂ ଏଥରେ ମନ୍ଦମଳ ଫଳ-
ବାର କିମ୍ବାକୁ ଅଗନ୍ତା ନାହିଁ । ଶୁଣନିଧିବାର
ଏପରି ସାଧାରଣ କୁତ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଥୋ-
ତିତ ଶ୍ରମ ଓ କବ୍ୟ ସ୍ଥିତାର ବରସିବାକୁ ଆମ୍ବୁ-
ମାନେ ତାହାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ।

ସାହୁଦ୍ଵିକ ସମ୍ବନ୍ଧ

ତଥ କୁଳାରାଧିକାରରେ ଏ ନିରାକାର ଏକ ଅଗ୍ରା

ମନ୍ଦିର ହୋଇଥିବା ଓ ଉତ୍ସବର ପାଇଁ ଏହିକିମ୍ବାଳମ୍ବନ୍ଦିର ପାଇଁ ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଇଁ ଏହିକିମ୍ବାଳମ୍ବନ୍ଦିର ପାଇଁ ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଇଁ

କି ଗୋଟିଏ !

ଏ କରିବାକୁ ପ୍ରାୟ କିମ୍ବେଳାଗ ପଦ୍ମର ହିନ୍ଦୁଧର ପ୍ରାମାଣ୍ୟ
ଶୁଭସାମାନିକ ନିକଟରେ ସମ୍ମର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ସାମାନ୍ୟ ହେଲାମୁଣ୍ଡି ତଥା

ଦୁଇପ୍ରକାଶ ବମସରେ ଜଳେ ଦୁଇ ଅଳକ୍ଷେତ୍ର ଦେଖାଯାଇଲା
ଏହି ପ୍ରକାଶ ହଠା ପଦାନ୍ତରେ ଦୂରଦୟା ମଧ୍ୟରେ ଆଜୁ-
ମାନନ୍ଦ ଦେଇଗଲ କଣେଇ କଷ୍ଟରେ କଷ୍ଟରେ କଷ୍ଟରେ । ଏ କ୍ରାତ୍ତି-
ଶାମରେ ସମସ୍ତ ଦୃଢ଼ି ପଦାକାରୀ ଅମ୍ବକାରୀ ସେମାନଙ୍କ-
ଜୀବକା—ଆମ ସକ ଯେ ଅକ୍ଷୟାକ୍ଷୟ ଦ୍ୱିକେବେଳ ସମଟେ
ପର ପର ଥିଲା । ଅକ୍ଷୟାକ୍ଷୟ ଲଗଭାବ କାହାର ଅଧିକ ।

କଲ୍ପିତବା-ମେଜେଟ

କାରୁ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ପ୍ରେକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ ଜେ, ହେଲଇ ଉଚ୍ଛବି
କନ୍ଦୋକସ୍ତର ଆଶିଖାଳ କନ୍ଦୋକସ୍ତକମ୍ପନ୍ତର ପଥରେ
ନିୟନ୍ତ୍ର ହେଲେ ।

ପର୍ବତୀଙ୍କ ମୋଟଳଳ ମୁଣ୍ଡିଲି ବାଲେଖର ସେଇଲି
କ୍ଷେତ୍ରର ଘର ଦିନର କାଳ ଜୀମନ୍ତେ ଶୁଦ୍ଧ ବଲେ ।

ଏଠା କଲେଜର ଏସ୍ ଏ ଗନ୍ଧୋତ୍ସବ ଶୁଭ ସଥାନୀ
ମୋହଳ ଦୋଷ ଓ ମହିନାପାତ୍ର ଦର , ସ୍ମୃତିବିର
ଭବତିର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ପାତ୍ରର ଚୋବକ ସାହେବଙ୍କର କଟକ ମିଳନଦ୍ୟାରିଶୀଳ
ଚେଷ୍ଟାରମାର ନର୍ବାବକ ମଞ୍ଜୁଲ ହୋଇଅଛି ।

ଭାବୁର ଶାକାମଳ ଅମେରିକା ଦେଖଇ ତଥା ପାଦତ
ତାହାରେ ଅଛନ୍ତି । ସେ ସୋଜେ ଅନେକବର୍ଷ
ଗୋଟିଏ ହସ୍ତକ୍ଷଣ ପ୍ରାଚୀ ହୋଇଥାଏଇଛି । ତାହା ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ
ଜୟନ୍ତିର ଦୂରପରକର୍ତ୍ତା ପୂର୍ବ ଅଟେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ପାଦ
ଏବେଳାରାଶକର୍ତ୍ତା ହେଉ ତାହା ଲେଣେ ହୋଇଥାଏ ।
ମେହିକା ପ୍ରକାଶ ସେ ହସ୍ତକ୍ଷଣକର ତାହା
କାହିଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର କ ୧୯୫ ର ପୂର୍ବ ଅମେରିକାରେ
ଦର୍ଶନ କରିଥାଏ । ସେ ତାହାକୁରେ ଭାବର ଦୂରପରକା-
ସମସ୍ତରେ ଦେଖାଯାଇନା କିମ୍ବା ତାହାର ଅମେରିକାରେଇ
କାହିଁକିମାନ୍ଦ୍ର ବିଲରେ ପରିବର୍ଷ । ଉଚ୍ଚକର ଡାଇ
ଓ ଅମେରିକାରେ ମଧ୍ୟରେ ଗାସାତ ଓ ବାରିକ ବ୍ୟା-
ପାୟ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ତତ୍ତ୍ଵରେ, ତାହା କିମ୍ବା
ହୋଇଥାଏ ତତ୍ତ୍ଵର ମିଳ ଥାଏ ।

କାଶୀ ନଗରର ଜଥେ କ ୨୦୦ ସ ବସ୍ତୁ ପାହାରୀ ଜଳ
ଶିଳକର୍ଷ ହେଉ ବାସନ୍ତ ଶାଇ ପ୍ରାଣ ଧାରଣ ଦିଅଥି ।
କେ ପ୍ରମାଣିତ ଚରିତାର ଦେଖା ଯାଇଥି । ସେ କରିମାନ
ପାହାରରେ ଅଛି ।

କୌଣସି ସମାଜପତ୍ର ଦେଖନ୍ତି ଯେ ମନୀଷଙ୍କ ଲଙ୍ଘନ
ଅଧିକାର ହେବାର ବାବର ଏହି ସେ ସେଠା କିମାଳା
ଲଙ୍ଘନେବେଳେ ପ୍ରତି କିମ ଅଟେ ଓ ସେଠାରେ ଅବେଳା ଦିବାକାର
ମିଳେ ଶର୍ଣ୍ଣକ କେଳିଗାର ଖୋଲିବ । ସୁରିଷେ ଦେଇଲେ
ରହ ତେଣାକି ମନ୍ଦର କିନ୍ତୁ ବାହୀନ ବିଶେଷ ପରମାଣୁରେ
ପ୍ରବୃତ୍ତ ଅଟେ । ଶୀମାକେ ଶୁଣିବ ବାଧୀକୁଳ୍ୟ ବନବାଲାକ
ବଦନ୍ତ । ସୀମା ଦେଇ ପଞ୍ଚଶିଥରେ ଶୀକୁ ବିଷ୍ୟ କଲେ
ଓ କୁକର ଆଶାରେ କିମ୍ବା ବୋଢାଇବ ତାକ ଶୀକୁ ଉତ୍ତରାଧି
ମନ୍ତ୍ର ଥିଲୁ ମେ ଦେଇବ ସଥି । ।

ପ୍ରକାଶକ ଲେଖିଥିବା କାହାରଙ୍ଗତିକା ଲୋକା ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କୃତକାରୀ ହୁଏ ଦୂର ଶୁଦ୍ଧ ମୁଖ୍ୟ ମୁଖ୍ୟତ୍ୱରେ
ଜୀବି ଅଛି । ଏ ମହାପ୍ରୟୋଗୋ ୧୯ ୩ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର
ହୋଇଥିଲୁଛି । — ବୋଧ କିମ୍ବା ମୁଖ୍ୟ ହେବା ପୂର୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧ
ବିବାହ ଏବା ବିବାହରେ ମୋହଳେ ବିବାହରେ ମହିଳା
ପାଇଁ କିମ୍ବା ପାଇଁ ।

ଏହି ଦିକର ସାହେବ ଜୟନ୍ତ ନାଥେ ବଲିବାର ମହା
ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର ପତ୍ର, କଂଚିଆକୁମୋହନ ଠାକୁରଙ୍କ ସତ୍ତବ
ଶିଖରରୁଧୀ ପତ୍ର ହୋଇଥିଲା ।

ଅସମାନକରଣ କରିବା ବଢ଼ିଲାଗି ଲଞ୍ଜ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କାଙ୍କ
ବାହୀରେ ଶ୍ରୀପରିବଳ ଅସୁଧାରା ବଦଳିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୟାମରିଷ
ଶୀଘ୍ର ପରିବଳ ପଢ଼ି ବନ୍ଦରୁ ଶିକ୍ଷାର ସେ ଜନକରକ ଉଠିଥିଲ
ଶିଖିବାର ଲୋକିଙ୍କାଙ୍କ ସେ ସେ ଜନକରକ ମେଆଖା ଓ
ଅନ୍ତରକ ଅଟେ ।

ତିଥି - ପ୍ରାଚୀ ଅଭୟ ଗାଁର ହୋଇ ନାହିଁ । ଉଲ-
ପାରୋଳଠାରେ ସେଇଶାହରେ ମୟିମାଜେ ମସକେନ
ହୋଇଥାରେ ସେଇଶାହରୁ ଲକ୍ଷମ୍ୟ ଦିଗ୍ନୋତ୍ତମାନେ ଘୋଟାଏ
ହୋଇ କଣେବ ବିରାପକେ । ଯୌଧେନିରାଜ ବାହ୍ୟର
କୁ ଅନ୍ତରୁ କୋଣ ନାହିଁ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏହି ଉତ୍ସବରୀ ପ୍ରତେକିମାନଙ୍କରେ ଦର୍ଶଣ-
ଏହାରେ ଅଧିକାର ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ସବର ସ୍ଥାନ ନିରାଜ,
ଅବେଳା ପାରିଯାମେତର ମେଘର ଏ ବୈଗରେ ଶୁଣାଗତ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବାହାରୀପାଦରୁ ଯେଉଁ ଦୂରଳକ୍ଷ ପାର୍ଶ୍ଵମଣୀ ପଡ଼ି-
ଗାଇ ପ୍ରାଣ ଦୟାରେତୁର ଦେମାନଦିପ୍ରତ ପାଦଲଙ୍ଘରେ
ଦେହ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅଧିକାର ଦିଶାକାର ଏହା ଦୃଷ୍ଟିରେ
ପଞ୍ଚଧାରା ଅଧିକା କହ ଆମାମାତି ଠିକାକରି ଦେଇ-
ଥିଲେ ଠିକାକରି ଦେବା ଯେବୁକୁ ସରଜାର ଦେବା-
ରେ ପାର୍ଶ୍ଵମାନେ ଦେବା ଏହାହନ୍ତରେ ଏଥମଧ୍ୟରେ
୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ଛାଇ ଟଙ୍କାରେ

ମେଘର ଅନ୍ତର୍ଗୁରରେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରାଥମିକ ଦୂରତ୍ବରେ
ସେମାନଙ୍କ ଜିନିର ଶ୍ରାମଳ ବ୍ୟବହେତ୍ୟା କଣେଷ ଦୁଃଖର
ସଥ କଷ୍ଟୀ ମେମାନଙ୍କ ଅଧ୍ୟୟ ବରିତୁଳିତ ଜୀବନକୁମାର,
ହାତର ଅନ୍ତର୍ଗୁରର କରନ୍ତୁ ମହିଳିମୁଖ କହିବୁ ବିଲ୍ଲ-
ଗୁ ଅବେଳ ଆରିଥିଲା ।

ବେଳାପତିକରିଟାରେ ଘେରିନାହେ ଦକ୍ଷତୋରୁ ବେଳା-
କଲାର ଲୋକଙ୍କ ମୁଗ୍ଧତାରୁ କେତେବେ ବଳତୋହସତର
ସାମାଜିକ ବନ୍ଦ ପତ୍ର ଥିଲା । ଏହି ସମେତ କେତେବେ
କୁଣ୍ଡଳ ମନ୍ଦିରରେ ଥରା ପଢ଼ିଅଛି ।

ଅଟ୍ଟିବାର ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମ କେବଳାଳୀର ସହିମେ ଏବଂପ୍ରଦୀପ
ମନ୍ଦ ଲଙ୍ଘାଳିମାରେ ଅପଥା ବହୁରୂପ କରି ଜୋଲିଧାରା
ବସ୍ତାର ମିଳିଦି ।

କୋଣାର ଜୀବିତକୁ ବହୋଇ ଏକ ବୁଝନ୍ତାରେ ଭବ-
ଭମାସତା । ଏହି ପୂର୍ବକ ଦୟାବଳୀ ବୋଲିଏ ମେହିଠାରେ
ସାମାଜିକାର କୁମିଳଙ୍କ ଅନୁଭବ ହୋଇଥାର ସମ୍ଭାବ
ମେହିଠା ।

ଏହାକ୍ଷୟତାରେ ଏକବନ୍ଦୁ ଅସାର ଠିକର୍ତ୍ତ୍ତୁ
ପ୍ରୟୋଗକ୍ଷେତ୍ର ସହିତ ବହି ଚାହାର ମୁଖ୍ୟ ଘାଟାର-
ଦଳ ଅସାରରେ ଫୁଲ ହୋଇ ବିଶ୍ଵର ଦେଇଛନ୍ତି ।
ଯାମେ ଦୂରଜୀବରେ ଶୁଣ କଥା ଓ କଥାରେ ଯୁଦ୍ଧ ହେବାକୁ ।

ମେରଟ କେଳାଶାମର ପାରିତାକାନ୍ତ ଚକ୍ରାବତୀ ପକା
ଦସାକଥୟ । ଅନୁଷ୍ଠାନପରେ ମୁଣ୍ଡକ ବଗରକୁଣ୍ଡ ମନ୍ଦିର
ଲୁପ୍ତରାତିର ଏକ ଛକ୍ରାବତୀ ମୋହବମାନେ ଲିପ୍ତ୍ୟା
ଅଶ୍ଵରାଜରେ ଧ୍ୱନିହେଉ । ମାତ୍ର ବାହାରୁ ଦରନ
ଦରନ ନମ୍ବ ଯେ ଅଶ୍ଵରାଜ ପ୍ରକୃତ ପଦବୟ ଦେଇ
ଥିଲୁ ଅବଶେଷରେ ସେ କେରାଟ । କେଳାଶାମର କରକରା
ବର୍ତ୍ତିକ ପଦବୀକ ହୋଇ ତ୍ରାଣଦେଶ ଘର କରିଥିଲା ।

ବିଜ୍ଞାନ କଣ୍ଠର ଦଳ ପରିପ୍ରେସର ତୁଳିଷ୍ଟାନ
ହାର ପକ୍ଷଦାତାରେ ଉତ୍ସମ୍ପଦର ବନ୍ଧନରେ । ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟ
ସୂଚନାର୍ଥେ ଯୋଗ ଅନୁମତିଲାଇଲେ ତୋହାର ଦାରଶର ତତ୍ତ୍ଵ
ପାଇସ୍ତବ ବୋଇଟ୍ ଦର୍ଶକରୁ କାନ୍ଦକମାନକର ଅତ୍ୟନ୍ତ
ତମ୍ଭେ ନିର୍ମାଣ କରିବାକ ବିଲୁପ୍ତ ହୁଏ ।

ପ୍ରେରଣା ।

ପଡ଼ିପ୍ରେରବକ ମହାନର ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବେ-
ମାଳେ ଦାଢ଼ୀ ହୋଇଛି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍ତଳଦୀପିଙ୍କା ସମ୍ମାନକ ମହାଶ୍ରୀ
ସମୀପେଣ୍ଠୀ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟ ଉଚ୍ଛଳାପିକାରେ ପ୍ରକଟ
କରାଯାଇଲେ ପାଠକ କୃତବିଦ୍ୟମାନେ ଏଥର
ପ୍ରଭୁତ୍ବର ଏହି ଉଚ୍ଛଳାପିକାରେ ପ୍ରକାଶ
କରଣପୂର୍ବକ ଅମ୍ବମାଳିକର ସଂଶୋଧ ଉଚ୍ଛଳ
କରାଯାଇବେ ।—

କଣେ ଥୋବଣୀ କାହାର ସରତାରୁ ଜାତ
ବି ଗୋଡ଼ାଣୀ ମରିଆଏ ଅପଣା ସରବୁ ଦେଲା
ଯାଉଥିଲା । ବାଟରେ ଜଣେ ଶୂନ୍ୟଜାଗର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା
ବ୍ୟକ୍ତି ସେହି ଥୋବଣୀ କାଳରୁ ସେହି ଥୋ-
ଜାଣୀ ଉଣ୍ଠିଲୁ କୌଣସି କାରଣକରିବୁ (ଖାର-
ବା ରହାରେ ଲୁହେ) ହୁଇ ପକାଇବାରୁ
ସେହି ଶୂନ୍ୟକୁ କେହିଁ କହନ୍ତି କି ପଞ୍ଚଗର୍ବ୍ୟ
ଆର୍ ପ୍ରାୟୟଶ୍ରିତ କରି ଜାଇ ଦେବ । ଅଛି
କେହିଁ କହନ୍ତି କି ସେ କିଛି ତାହା ଜାଇ
କାହିଁ ଦେବଳ ହୁଇଁ ଅଛି ଅତେବି ପଞ୍ଚଗର୍ବ୍ୟ
କି ଆର୍ ଦେବଳ ଏକକର ଦୁଃଖାଳ କରି
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦଶକ କଲେ ଶୁଭ ହୋଇଯିବ । ଅତି-
ଏବି ଏ ଶୁଭରେ କପର ବିଧ କରିବିବ କୁତ୍ତ-
ବିଦ୍ୟ ପଣ୍ଡିତମଣ୍ଡଳୀ ଏଥର ପ୍ରମାଣ ସ୍ଵର୍ଗବା-
ଦ୍ୟ ସହିତରେ ଉତ୍ତଳଜାପିତାରେ ପ୍ରବନ୍ଧ
କରିଲୁ ଅମୂଳକର ସଶୟ ଦିଲକ କରିଲୁ
ଦେ । ରାତି ।

। । । । । ।

ମହାଶୟ !

ମୟୁରବନ୍ଧର ସୁବକ ମହାବିଜାତର ସବ-
ଲକ୍ଷ୍ମୀକାହାଶୀ ଶ୍ରବଣକର ଦୁଇଯୁବେ କେତେ
ଆଗାର ସାହାର ଦେଇ ଥାଏ । ଇତିମଧ୍ୟରେ
ତାଙ୍କର ଯଶ୍ଶେଷୋରିବି ଗୁରୁଥତ୍ତରେ ବ୍ୟାପ
ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ସର୍ବତ୍ର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ତାଙ୍କପ୍ରକଳ କୃପା କରିଅଛନ୍ତି—ସୁରଭି ଦାନାକୁଳ
ଭାତୁଳଦେଖ ତାଙ୍କଠାରୁ ବନ୍ଦ ଉପକାରର ପ୍ରଭୁ
ତ୍ୟାଗ କରେ । ମହାବିଜାତ ଶ୍ରମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦେଖେ
ପର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରୁ ଅକୁମାଳ ହେଉଥାଇ ହେଲେ
ସେ ଦେଶୀୟ ସଜନ୍ୟବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ
ଅର୍ଦ୍ଦର୍ପାନ୍ନାୟ ଦୋର ପାରିବେ । ନିଧାତାନ୍ତର

କୃପାରେ ସେ ଦର୍ଶନାବ୍ଦ ହୋଇ ସଦେଶର ମୁଖ
ଛିକୁଳ କରନ୍ତି ଏହି କାମଳା ।

ସଞ୍ଜୀବନୀରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ସେ ମହାବିଜ୍ଞାନୀ
ଜଣେ ବଜୀୟ ସୁବକଳୁ ତିବିଶ୍ଵାଗାଣ୍ଡ ଅଧୟ-
ନର୍ଥ ନିଜବ୍ୟୁତରେ ଏତିହିକର ପଠାଇ-
ଅଛନ୍ତି—ସୁଖ ବିଷୟ କରୁ ବଗର ଅନେକା-
ନେବ ଲୋକ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଲାତ ଯାଇ ନାହା
ବିଷୟର ଘିନ୍ନାଇବ କରି ଆସୁ ଥଇଛି । ଲାଭରୁ
ନାହା ପ୍ରଦେଶର ନର ନାଭାଗନ ଥିରେ
ଜାଗର ହୋଇ ନିଜୁ ଦୂର୍ଧା ମୋତଳରେ
ସହବାନ୍ ହେଉ ଅଛନ୍ତି । କେବଳ ଉତ୍ତଳ
ଆଜିଧୂଦା ଗନ୍ଧରନଦ୍ରାରେ ଅତେଇକ —ଆଜି-
ଧୂଦା ଭାବାର ମୁଖ ନିବଢ଼ି ଅନ୍ଧବାସହୃଦୀ !
ଏହି ମୃତ୍ୟୁତ ନିଷ୍ଟେଷ୍ଟ ଉତ୍ତଳବାସିର ନିତ୍ୟ-
ଦଳ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଉତ୍ଥାପ୍ତମାନ ଅବଲମ୍ବନ
ଦେଲେ ମହାବିଜ୍ଞାନ ଅନ୍ଧାଳ୍ପତ୍ତି ଲାହ କହିବେ ।
ସେଥିପାଇଁ ଅମ୍ରେମାକେ କହୁଁ ବୋଣସି ଉତ୍ତଳ-
ବାସିର ନିଜବ୍ୟୁତରେ ବିଲାତ ପଠାଇବାର
ପ୍ରସ୍ତାବ କରି ମହାବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରକାଶରେ ବିଜ୍ଞାପନ
ଦେଲେ କେନ୍ଦ୍ରାବି ବା ବାହାର ନିଦ୍ରାହୃଦୟ
ହୋଇପାରେ—କେହି ବା ଅଗ୍ରବର ହୋଇ
ପାରେ । କୃତ୍ସମାରହନ୍ତି ଉତ୍ତଳ ଦୂର୍ବିରେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ପଥର ଆଶା ଦରିଦ୍ର କେତେବେଳେ
ସୁଲ୍ଲିଙ୍ଗର କହି ହେଉ ନାହିଁ । ଉଥାପି
ସୁଯୋଗ ଦେବା ସର୍ବତୋରବେ କାହିଁନାହୀଁ
ଆଶା କରୁଁ ଏହି ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରାବଳୀ ମହାବିଜ୍ଞାନ ଅରେ
ଦିବେଚିଲା କରି ଦେଖିବେ । ତରି ।

କଟକ ୧୯୦୫୯ } ବନ୍ଦମୁଦ୍ରିତ ଲଖଣ ପତ୍ର ।

ଏହି ଦୟାର ପାଇବା ପାଇଁ ତେଣୁଥାବସ୍ଥାରେ କୁଳାଳ
ଓ ଦିନ୍ଦୟ ମଧ୍ୟରେ କଲେକ ଏହି ବିଜ୍ଞାନାର ମେଡ଼ି
କେଲ ବିଲେକ ଏହି ଅର୍ଦ୍ଧକଳେ ପଡ଼ାଇବାର ଥାହାର
ଅନ୍ତରେ ସଂଚାରକ ହଜାରାଶୁଭ ।

ମହାଶ୍ରୀ

ଆପଣଙ୍କ ଜଗନ୍ନାଥ ପତ୍ରିକାରେ ଶ୍ରୀ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦିଷ୍ଟମ୍ବୁ ସ୍ଥାନଦାନ କରି ବାଧିତ
କରାଇଛେ ।

ବେଳ୍ପର ବିଲାର କୋଳ ଡେ ଗୁମ୍ଫାମାନେ
ମେଲିବର ଗ୍ରାମପ୍ରାମ ଲୁଟ୍ଟିଗର୍ବକକରଶାରଥିବାକୁ
ବିକ୍ର ବିଲାର କେବେବ ପ୍ରକାମାନେ ପ୍ରାଣଦି-
ଧରେ ଥିଲାଇ ଅପି । । । ଧାଳନକତା ମ୍ୟା-
କେଜର ଆ ବାରୁ ଗୋରଚନ୍ଦେନଙ୍କ ହଜର

1376

କୁଳାଳ ପରିଷଦ୍

ସମ୍ବାଦିକେନ୍ଦ୍ର ଦଶ୍ତୁ ବା

୪୭

କୁ ଏହି ଦିନ ମାତ୍ରେ ମନ୍ଦ ହେଲା ଏହି ପଦିବା । କେବେ ତ ଏହି ହେଲା ଏହି ପଦିବା

ପତ୍ରମ କାହିଁକି ୧୯୫୫
ପଦ୍ମ କେତୁ

ଗର ଗୋମକାର ସନ୍ଧାସମୟରେ ଏ ନଗ-
ରେ ଆଜି ଗୋଟିଏ ବ୍ରାହ୍ମିବକାଳ ଦେଲା
ବାବୁ ସାଧୁତରଣସ୍ଥ ବାବୁ କମିଶାଥର୍ଡେଙ୍କ
କଳ୍‌ପା ଶ୍ରମଗୀ ରେବବାରିଙ୍କର ପାଣିଗୁଡ଼ିଶ
କଲେ । ନଗରବାସୀ ଅନେକ ଉତ୍ତରଲୋକଙ୍କ
ଆମଦଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମେଘୁଆପାଗ ଚକ୍ରାର-
ଥିଲେଟେ ଅନେକ ଲୋକ ବିବାହରେ
ଜୁହୁତ ହୋଇ ଥିଲେ । ଶ୍ରମକୁ ସେଇ ସା-
ହେବ ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ସ୍ଵରୂପ ବେଶର କାର୍ଯ୍ୟ ନିଜାତ
କରି ଥିଲେ ।

ଧୂର୍ମବାବୁ କହୁଥିଲୁଣ୍ଡି କି ତାହାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦିଅ-
ସିନ୍ଧିର ସେ ଏକ ପଇସାରେ ଦୁଇଟା ଲୋକାଏ
ବିନ୍ଦୁପୁଣୀ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ତାହା ହେଲେ
ଆମେମାନେ ଆଶା କରୁଁ କି ସେ ଶାଶ୍ଵତ ଗୋ-
ଟିଏ କାରଜାନା ଫିଟାଇ ଦିଅବିନ୍ଦିରର ବ୍ୟବ-
ସାୟ ଥରମୁ କରନ୍ତୁ । ଏଥରେ ତାହାଙ୍କର
ଲଭ ଏହି ଦେଶର ଜ୍ଞାପକାର ହେବ ।

ତୟ ଏଥୁପୂର୍ବେ ପାଠକମାଳକୁ ଦେଇଥିଲୁ ।
ଏଥର ପରିବର୍ତ୍ତର ହୋଇ ଗହିର ଚିନ୍ତାପୂ
ସସୁରଣ ଜାବାର ଅଛି ଏବ ସମଲପ୍ତରେ
ଶିଖାବିଭାଗୀଯ ତେବୁଟି ଜନଶେଷକର ପଣ୍ଡିତ
କିଲେଚନମିଶ୍ର ତହିର ଉପଯୋଗିତା ଅନୁ
ଦିବ କର ଏକଷବସ୍ତୁ ଅଣ୍ଟ କିମ୍ବା କରିବାର
ମତ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ସୁର୍ଜିର ଭବ୍ୟ
ଅଟଇ ।

କିମ୍ବାକତା ନିଷ୍ଠା କିମ୍ବାକରେ ବା ଚଳନିଷ୍ଠ
ପ୍ରସୁତ କରିବାର ଗୋଟିଏ କାରଣାନ୍ତା ଦେଖି-
ଯୁ ଲେବଙ୍କହାର ସ୍ଥାପିତ ହେଉଅଛି । ଏଥି-
ମଧ୍ୟରେ କଳ ଓ କାରିଗର ଆସିଲେଣି ଏବଂ
କାରଣାନ୍ତାର ନିର୍ମାଣ ଅର୍ଥମୁ ହୋଇଥିଲା ।
କାଚିତିଆର କରିବାର ମାଲ ମଶଳ ଏଦେଶ-
ରେ ଅଳ୍ପମୁଦ୍ରାରେ ଅନେକପରିମାଣରେ ମିଳଇ ।
ଏଥୁପାଇଁ ଆଶା ହେଉଅଛି ଯେ ଏ କିମ୍ବାକାୟ
ଲାଗିର ହେବ ଏବଂ ତଥାର ଦେଶର ଦରି-
ଦ୍ରିଆ କିମ୍ବା ପରିମାଣରେ ବଢ଼ଇବ ହେବ ।

ଗର ରବିବାରଠାରୁ ମଙ୍ଗଳକାର ପୟେନ୍‌କୁ
ଏଠାରେ ଦିଲ୍ ନିଯ୍ୟ ହୁଅ ହୋଇଗଲା ଓ
ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଦିନ ପ୍ରତ୍ୟେ ଏହି ଅଳ୍ପ
ଦୂରଦିନ ସାମାଜିକ ବୃଣ୍ଡି ହୋଇ ବର୍ଷାରୁକୁ
ଆରମ୍ଭ ହେଲାପରି ଜଣା ସାରଥୀଙ୍କୁ । ବୁଧବାର-
ଠାରୁ ଆକାଶ ପରଥାର ହୋଇଥାଏଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ
କଞ୍ଚିଦିନ ବୃଣ୍ଡି ନ ହେଲେ ହଲ । ଏହାତିର
ଜ୍ଞାନି ଚକିତ ମାତ୍ର ତା ୧ ରଖିରେ ନେଶା-
ପାଟନଠାରେ ହୋଇ ସେଠାରୁ କ୍ରମାଗତ ହୃଦ୍ର-
ରଦିଗରୁ ଅସିବାରୁ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ ବଙ୍ଗଲା ଏଦୁଇ
ବିରାଗର ପ୍ରାୟ ମହିଳା ଶ୍ଵାକରେ ବୃଣ୍ଡି ହୋଇ
ଅଛି ।

ଗର ଶନିବାର ସେଇଁ ଚନ୍ଦ୍ରପଥର ହୋଇ
ଥିଲ ତାହା ଉଛଳପଞ୍ଜିକା ମନେ ବସି ଦୀଠାଣ୍ଡ
ମେନିଟ୍‌ଡର ଅରମ୍ଭ ଦେବାର ଥିଲ ମହ ପ୍ରକା-
ଶରେ ତହୁଁର ଆମ୍ବନିଟ ପୂର୍ବରୁ ଦେଆଗଲା ।
ଏ ପ୍ରଥମର ଅରମ୍ଭକାଳ ବଜଳାର ବିଶୁଦ୍ଧ
ଦିବାକୁ ପଞ୍ଜିକା ମନେ ଦୀଠାଣ୍ଡ, ରୁଦ୍ଧକାଷୟ-
ଶଙ୍କ ପଞ୍ଜିକାମନେ ଦୀଠାଣ୍ଡ ମେନିଟ୍ ଓ ଲଂଘନ-
ପଞ୍ଜିକା ମନେ ଦୀଠାଣ୍ଡ ମେନିଟ ରୁହିର ହୋଇ
ଥିଲ । ବଲିବତା ଓ କଟକରେ ଦୂର ବିବେ-
ତନାରେ ଉଛଳ ଓ ବଜଳାର ବିଶୁଦ୍ଧ ଦିବାକୁ
ପଞ୍ଜିକାର ମନ ବାହ୍ୟ ହେଉଥିଲ ଏବଂ ଲଂଘନ-
ଗଣକାରୁ କିଶେଷ ଅନ୍ତର ନୁହଇ । ବଜଳାରେ
ବିଶୁଦ୍ଧବିନ୍ଦୁମରେ ପଞ୍ଜିକା ପ୍ରକାଶ ଦେବାର
ଦେଖି ଅମ୍ବେମାନେ ଅନନ୍ତର ଦେଲୁଁ ।

ବନ୍ଦବନ୍ଧିରେ ପାଠ କଲୁଁ କି ହାବଜାକୋ
ମିଶରକିବାବୀ ବାରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବସ୍ତି ଏବେ
ଅରେ ଦିଅସିଲାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥାଇଛି ଏବଂ
ଶାଖା ଠିକ୍ ବିଲ୍ଲିତ ଦିଅସିଲାଇଥାର ହୋଇଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ମାଲମଣିବଦ୍ୟାରହଙ୍କତାରୁ ତାହାକୁ
ପ୍ରବାଣିତ ଏବଂ ବାମଗ୍ରୀ ସମ୍ବାଦମୟୁରେ ମୁଦ୍ରିତ
କଳିବିଲାପ ଏବଂ ଘଣବିଅମାନିକା ଏ ଉଚ୍ଚ
ପୁସ୍ତକ ଉପଦ୍ଧାର ପାଇବାର କୃତିତ୍ତବ୍ସାପରିଷର
ସ୍ଥାନର ଜରୁଆରୁ । ଘଣବିଅମାନିକାର ପର-

ବାରୁ ନାଶ୍ୟନସ୍ତବାଦ ଅର୍ଦ୍ଦୀ ବଡ଼ାମ୍ବା-
ଠାରୁ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ସେ ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟା- । (୧)

ପଲ୍ଲବରେ ଗଢ଼ିକାର ତୁମଣ ବିରୁଦ୍ଧବାବୁ ପୁଣ୍ୟ-
ମନ୍ଦିରର ଜଣ୍ଠୀ ସମ୍ମାର ନମିତ୍ର ହେବା ସଗ୍ରହ
କରିବା କାରଣ ଆମୋଳନ କରୁ ଅରୁଣୀ ଏବଂ
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ହୃଦୟର ଦେଉଥିବାନ୍ତି ସେ ଯା-
ହାର ଶ୍ରଦ୍ଧାନୁସାରେ ଏକ ପରିଷାରୁ ଏକଟଳା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଯାହା ଦେବ ତାହା ସମ୍ମାନ ମନ୍ଦିର-
ସମ୍ମାନଣୀ ସର ଅଥବା ମନ୍ଦିରର ମାନେଜରଙ୍କ
ନିବଟିକୁ ପଠାଇ ଦେବ ଏବଂ ତାହାଙ୍କୁ କେହି
କିଛି ଦେଲେ ସେ ଉତ୍ତର ଟଙ୍କା ଦାରାମାନଙ୍କ
ନାମ୍ ସହିତ ସମ୍ମାରେ ଦାଖଲ କରିବେ । ବଡ଼ା
ମା ମାନେଜରଙ୍କ ସହିତେ ସେଠା ସ୍ଥଳୀୟରେ
ଗୋଟିଏ ସମ୍ମାର ହୋଇଥିଲା ।

ଏ ନଗରର ଜ୍ଞାଣ ସ୍ମରଣ କମ୍ପଦାର ବାବୁ
ଜୋଙ୍ଗେକବନ୍ତୁ ବସୁଳ ଦେଖିଛିରେ ଅନେକ
ମହାଜନ ବାହାର ବିଶ୍ୱାସ କରିପୁରକୁ ଅନନ୍ତ-
କିମ୍ବା କମ୍ପଦାରିମଧ୍ୟରେ ନିଜମରେ ଥଣିବାରୁ
ବାବୁ ମହାଶୟ ଦିନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱା ଜୋଷବନ୍ଦୟରେ
ବଳିବଳାର ବିଶ୍ୱାର ବଡ଼ଲେକ ସୁଜା ଦୁର୍ଗା-
ପରିଶ ଛାପାଳୁ । ଲକ୍ଷ ଟ୍ରେ ଦଳାରେ
ବିକିତ୍ତ ବର ସମୟ ମହାଜନଙ୍କ ଦେଲେ ।
କୌବଳ ମହାଜନ ତୋଥୁଣ୍ଣ ବୃତ୍ତିବାବଧାପକର
୨୦୦୦ ଦଳାରଟକା ପ୍ରାଚୀନାହୁଡ଼ା ଆଉ ସମୟ
ମହାଜନଙ୍କର ବ୍ୟାପରିଶୋଧ ହେଲା । ବରମ-
ଧୂର ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଟ ଲକ୍ଷ ଦ୍ୱଦ୍ୱାରା ଜାର ଟକା
ଅଟଇ ଏବଂ ଅୟ ବୃଦ୍ଧିର ଅନେକ ସୁଧା ଅଛି ।
ଏହି ବସ୍ତ୍ରାନ୍ତର ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରାଧିକ ଅଭିଭୂତ
ବଡ଼ କମ୍ପଦାର ବଙ୍ଗଲାକୁ ବାହାରଗଲୁ ଏବଂ
ଦ୍ୱାରା ଏ ପ୍ରଦେଶର ଅୟ ଭଣା ହେଲା
ପୁଅର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ମଣିଧୂରସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କେତେଣ୍ଟୁ ସରକାର
ବାଗଚପଦ ଉତ୍ତିଆଗେଜଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋ-
ଇଥି ଏବ ତହିଁରେ ମହାଶୂଳା ଶୂରୁଚନ୍ଦ୍ର
ସେ କି ବର୍ତ୍ତମାନ କଲିବତାରେ ଅଛନ୍ତି ଗତ
ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ସେ ଯେଉଁର ପଦତ୍ୱର
ହେଲେ ଏବ ଭାବାଙ୍ଗଭାବ କୁଳଚନ୍ଦ୍ରହେଲ
ମଣିଧୂରର ଗଦପ୍ରାୟ ହେଲେ ତହିଁର ବିବ-
ରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଥିଲା । ସେ ସବୁର ସାର
ମର୍ମ ଏହି ତ ମଦାଶୂଳା ଶୂରୁଚନ୍ଦ୍ର ଦକ୍ଷିଣ ଓ
ଅଞ୍ଚଳିକ ଶାସନକର୍ତ୍ତବ୍ୟବାର ଏବ ପ୍ରଜାମାନେ
ଭାବାନଠାରେ ଘନୁଷ୍ଠ କି ଥିବାର ଧାରଣା
ହେବାର ଭାବାକୁ ବୁଝୁ ଯେଉଁ କିମ୍ବା ନ ଯାଇ

ସୁବ୍ରତକୁ ମହାରାଜୀ ବୋଲି ସ୍ଥିତାର କରିବା-
ମାତ୍ର ସେନାପତି ନିବାର୍ତ୍ତ ଦୁଷ୍ଟମେତି ଥିବା
ଏବଂ ଶାହାସୋଗେ ସୁବ୍ରତ ଗନ୍ଧ ଲଭିଥିବା-
ରୁ ଶାହାକୁ ଉକ୍ତ ଗନ୍ଧରୁ କାହାର କର ଦେ-
ବାକୁ ଗର୍ଭମେଣ ପୁର କଲେ । ଏହି ଥାବେଶ
ପ୍ରତିଷାଳନ ନିମ୍ନେ କୁଳଶଙ୍କନସାହେବ ମଣିଧୂରକୁ
ଆର ମରାପଡ଼ିଲେ । ଏଥର ବିସ୍ତାରତ ବି-
ରଣ ଏ ପଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଉତ୍ତର
ରହିଲା ।

ଗତ ପୂର୍ବ ସମ୍ପାଦନରେ ଏଠା ଟାଇନସ୍କୁଲର
ସୁରସ୍ତୁରବିଭାଗ ସଭାର ଯେଉଁ ବିବରଣ
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ପାଠକମାନେ
ପଢ଼ିଥିବେ ଯେ ପାଇଁଦୀଜୀବ ସମୟରେ ସଭା ବନ୍ଧି
ବାର ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଯାଯାଇଥିଲେ ତେଣେ ସଭାପତି
ଦେ କ୍ଷେତ୍ର ସମୟରେ ପ୍ରବେଶ ହେବାରୁ ସହ୍ୟ
ମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀ କାଳ ଅର୍ଥକ୍ଷା କରି
ବହିଥିଲେ । ଏ ସଭାର ସଭାପତି ପାଦୁ ପାଇବ
ସାହେବ ଥିଲେ । ଉତ୍ତରେଣୀଯ ଉତ୍ତରାଳେଭାବ
ମାନେ ସମୟପତି ନାହାନ୍ତି ନହୋଯୋଗୀ ଏବଂ
ସମସ୍ତେ ଅନୁଭବକ୍ଷାର ବୁଝିଅଛନ୍ତି । ଏହୁଲେ
ବହିଁର ବ୍ୟକ୍ତିନାମ ଘଟିବା ଅବଶ୍ୟକ ଆର୍ଥିକର
ଦିଶ୍ୟ ଅଟଇ । ବାସ୍ତଵରେ ଅମ୍ବେମାନେ ବିଶ୍ୱାସ
ସ୍ଥତରେ ଅବଗତ ହୋଇଥାଏଁ ଯେ ଦେ କ୍ଷେତ୍ର
ବେଳେ ସଭା ଦେବ ବୋଲି ସଭାପତିଙ୍କୁ ବୁଝାଇ
ଦିଯୁ ଯାଇ ଥିଲା ଏବଂ ଖରଦିନରେ ତହିଁ ପୂର୍ବ-
ରୁ ସଭା ହେବାର ସବ୍ୟା କି ଥିଲା । କେବଳ
ଦୁଃଖବିଭାଗ ବିଜ୍ଞାପନରେ ଦେ କ୍ଷେତ୍ର ଲେଖା
ସବାରୁ ଅନନ୍ତିତ ବିଦ୍ୱତ୍ତିମାନେ ବଦନୁସାରେ
ପୂର୍ବରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ସୁଭବଂ ସଭା-
ପତିଙ୍କର ଦୋଷ ଜାହାନ୍ତି ।

ଲଭ୍ୟେଷଣଶ୍ଵର କର୍ମନ ସତ୍ୟର ବକଧାନ
ଦରଳନ ନଗରରେ ଅଳ୍ପଫଳ ହେଲା ଶବ୍ଦ ଦାଢ଼-
ଦିଷ୍ଟଯୁବେ ଗୋଟିଏ ସମିତି ବସିଥିଲା । ସେହି
ସମିତିରେ ଲଭ୍ୟେଷଣ ସକଳ କର୍ମର ସକଳ
ଜାତର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।
ସବୁ ଅକେକ ବିଶୁର ହୋଇ ଯିର ହେଲା ଏ
ବବଳ ପୋତିପଂକ୍ତାଇବା ଥିର୍ଥାହୁ ବଦରବେଳ
ପ୍ରଥାତାରୁ ଦାଢ଼ପଥା ସଙ୍ଗାଠଣେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟ୍ଟି
କରିବବସ୍ତରେ ହନ୍ଦିମାନେ ଶବ୍ଦ ମାତ୍ରବେଳ
ମୂସଳନାନ ଜ୍ଞାନୀୟାନମାନେ କବର ଦିଅନ୍ତି ଏହି
ପାରିଷିମାନେ ଏକ ପ୍ରାଚୀରବେଶିତ ସ୍ତରିନ୍ଦ୍ରି

ଅରେ ଶବକୁ ଉଣିଦେଇ ପାଗଳା ପ୍ରତିକ
ପରୀହାର ଖୁଆଇଦିଅଛି । ଏଥରୁ ବଜାନାର
ଇଂରାଜ ସ୍ଥାନ୍ୟକମିଶ୍ନର ସାହେବ ଥିଲେକ
ବିହେତନାକର ସିଫାନ୍ତ କରିଅଛି କି ଶବ-
ଦାବ ପ୍ରଥା ସମ୍ବାଧେଯ ହଲ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁ ମାନେ
ପ୍ରାଚୀନକାଳରୁ ଏହି ନିୟମ କରି ଥିଲୁ ସମସ୍ତ
ଜାଗଧୂ ଲେଜଙ୍କ ଭାବରେ ଅପରା ଶ୍ରେଷ୍ଠଭାବ
ପରିଚୟ ଦେଇଥିଲା । ଏଣିବ କଲାପରେ
ଶବଦାବ ପ୍ରଥା ପ୍ରତିକିରି ଦେବାର ଦ୍ୱଦ୍ୟମ
ଲାଗିଥିଲା ।

ବଙ୍ଗବାସୀ ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଡି କବଳିବତା ହିନ୍ଦୁ
ହୋଷ୍ଟେଲର ଶତମାନେ ବିଦେଶି କଲ୍ପିତ
ବ୍ରଦ୍ଧର ବ୍ୟବହାର ବନ୍ଦ ବରବାକୁ ଉଦ୍‌ଯୋଗା
ହୋଇଥାଣ୍ଟି । ସେମାନେ ବିଶ୍ଵର ବରିଥିଲୁଣ୍ଡି
କି କିମ୍ବେ ସହ ଚେଷ୍ଟା କରି କଲ୍ପନାଜୀର
ଟଙ୍କା ପଢ଼ି ବରିବେ । ସେହି ଟଙ୍କାରେ ଗୋଟିଏ
ଦେଶୀୟ ପ୍ରକାର ଦୋକାନ ହେବ । ସୁଲ
ତେ କଲେକର ଶତମାନେ ଏହି ଦୋକାନରୁ
ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାରୀୟ ବ୍ରଦ୍ଧରର କରି
ବେ । ଦୋକାନ ଚଳାଇବା କାରଣ ଗଣ୍ଡ
ମାନ୍ୟବଳୀକୁ ଉପରେକୁର ନିଯମିତ୍ତର ବେମା-
ନଙ୍କ ଦାଉରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବେ । ଯେବେ
ଏ ସବଳାଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେବ ତେ-
ବେ ଅବଶ୍ୟ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ହେବ
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏହି ଏଥର ସଫଳତା ଦେଇ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନର ଶତମାନେ ବାହୁଦିକ ଅପର-
ଳେବ ମଧ୍ୟ ଏଥର ଅନୁକୂଳ ବରିବେ ।
ଦୁଇଶତାବ୍ଦୀରୁ ଦେଶୀୟବ୍ରଦ୍ଧର ବ୍ୟବହାର
ଅମ୍ବେବା ଅଭ୍ୟନ୍ତର ବାହୁଦିକ ପୁଲ-
ରେ ପଢ଼ିବା ସମୟରୁ ବଦେଶୀୟ ବ୍ରଦ୍ଧର
ଗୁଡ଼ ବଢ଼ିଲ । ଅମ୍ବେବାକେ ଏ ଚେଷ୍ଟାର
ଫଳ ଶାଦି ଦେଇବାକୁ ବ୍ୟବ ହୋଇଥାଏ ।

ଜଗତୃଷ୍ଣ ଦସ୍ତର ଅଳକରେ ବସ୍ତୁବେଳ
ସକାମକ ହୋଇଥିଲା । ଅଳକ ଲୋକ ଏହି
ବେଳାକାନ୍ତ ହୋଇ ମୁହଁମୁହଁରେ ଧରି ହେଲା
ଅଛନ୍ତି । ଦେଶିଖିକା ପରିଚାର୍ତ୍ତ ଇଂରାଜିଆକା
ପରିଚାର ହୋଇ ଥିଲେ ସୁନ୍ଦର ଇଂରାଜି ଖାଦ୍ୟ
ପରି ଲୋଭାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ କରି ଲାହୁ,
ଅଧିକର୍ତ୍ତ୍ଵ ଇଂରାଜିଆକାର ଅନୁପକାରୀରା ଓ
ଅନୁବକାର୍ଯ୍ୟରା ଲୋଭମାନଙ୍କର ଖାରଣା
ହେଲାଥିଲା । ଲୋକେ ଗୁପ୍ତବରେ ଦେଶିଖିକା

ଦିଅରୁ ଅଛନ୍ତି । ସେଇହା ଅନେକ ପରିବାର-
ମଧ୍ୟରେ ଶୀଳ ଦିଅଇଗାର ଚଥା ଧୂର୍ବଲ ପର-
ିଲାଗ କି ସ୍ଵାବାବୁ ଯେ ନିଜେ ଧୂର୍ବଲିତ
ନୟମ ଲିଖିଲ କଲେ ଅନିଷ୍ଟ ହେବ, ଏହି
ଅଗଭାରେ ଓ କେହିଁ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ଅବସ୍ଥ-
ସରେ ଶୀଳ ଦିଅଇଲେ ଅନିଷ୍ଟ ହେବ, ଏହି
ଅଧିକାରେ, ଦେଖି ବା ଲାଗିଲା କୌଣସି-
ପ୍ରକାର ଶୀଳ ନ ଦିଅର କେବଳ ବେଗର
ସନ୍ଧାନକ ଅବସା ବା ସେଇକିମାନ ଅବହିତ

“ ଲହୁବନ୍ଦୁ ” କୁ ଅପେକ୍ଷା କର ବସନ୍ତ ।
 ସତ୍ୟ ବନ୍ଦୁରେଗ ସନ୍ଧାମଳ ଦେବା ସମୟ-
 ରେ ଯେହିମାନଙ୍କର ଅଧିକ ଅନ୍ଧା ହୃଥର ।
 ସେ ଅଛନ୍ତରେ ପଶୁମାନଙ୍କ ପଞ୍ଚରେ ପୁଜା ବସ-
 ନରେଗ ମାଝମୂରି ଦୋଇଥିଲା ।

ଗତ ସୋମବାର ବଟକସ୍ତ କଷ୍ଟିଲ ମଜି-
ଶ୍ଵେଟ ଓ ତୋଃ କଲେକ୍ଟର ମିଃ ଅନ୍ଦିଚାରଣ-
ପେନ ତୁଳା ବନୋବସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ଆଖି
ବନୋବସ୍ତ କର୍ମଗ୍ରହକାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ
ଦେଲେ ଓ ସେହିବଳ କର୍ମମାଳର ତୋଃ ମଜି-
ଶ୍ଵେଟ ଓ ତୋଃ କଲେକ୍ଟର ଆମ୍ବନ ଲଙ୍ଘର
ସୁପ୍ରତିତ ବାବୁ ଗୋପାଳବନୀର ଦାସ କଟକର
ସବର ଅଧିକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସେଇ
ଆହେବ ଏଠାରେ କବ୍ରିତବସରୁ ଅଛନ୍ତି
ସୁଲଭଂ ଏହାକର ବନୋବସ୍ତକାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପ-
ସ୍ଥିତ ଦେବାବୁ ସମସ୍ତେ ଅନନ୍ତର ହେବେ ।
ତୁଳା ବନୋବସ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ଗୁରୁତବ-
କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । କର୍ମଗ୍ରହମାନେ କେବଳ ନିଦେ-
ଶାୟି ଦେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ଭାବୁ ଦେବାର ଅଶା
ନୁହେ । ଏହଙ୍କ୍ରିତ ଅଳ୍ୟ ଏକ ଗୁରୁତବ ଏହି
ସେ ବନୋବସ୍ତମହକୁମାରେ ଯେତେ ବରଣୀ
ଓ ମୋଦରର ମୁକ୍ତର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ସେମା-
ନକ୍ର ନିର୍ମାଣ କେହିଁ ନୂହନ କମିକାରକ ଓ
କେହିଁ ଏବାଲିଶି ଓ ବରଣୀଟେ କର୍ମଗ୍ରହ
କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ସରକାରୀମହକୁମାର କର୍ମଗ୍ରହ
କୌଣସି ଚନ୍ଦ୍ରବାବୁ ପାଇଁ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଓ ଅମ୍ବେ-
ମାଳେ ଶୁଣିଲୁଁ ଏଠାର କଲେକ୍ଟରଥାହେବ ତାର
ମଦକୁମାର କାହାରକୁ କଟି ଦେବାକୁ ଅସମ୍ଭବ
ପ୍ରକାଶିତଲେ । ଏଥରୁ ଦୋଷ ଦେଇଅଛି ଯେ
ବନୋବସ୍ତମହକୁମା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରକାରୀମହ-
କୁମାର ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରାୟ ବିନ୍ଦୁ ଏପକାର ଦେବାର
ଜୀବିତ ନୁହେ । ବନୋବସ୍ତ ଉପରେ ତୁଳାର
ଦୁଃଖ ଭଲ ମନ ନଭିର ଉପରେ ଏପରି

ଅବସ୍ଥାରେ ଉଚ୍ଚ ମହିମାର ବାକମାନେ
ବିଦେଶୀ ଓ ଅଧୀନୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କରେ ଉପ-
ବେଳେ ପ୍ରକାର ହେଲେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁବାଟୀ
ଭଲ ହେବାର ଆଗା ହେଉ ଲାହୁ ଅମ୍ବମାକରଣ
ବର୍ତ୍ତମାନ କରିଷ୍ଟିର ଡେଣାର ପୁସ୍ତକଙ୍କ ପରମ-
ବନ୍ଧୁ ଅଛେବି ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ
ଏତିବ ନିବେଦନ ଯେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁମହିମା-
ପ୍ରକାର ଟିକିଏ ସତ୍ତ୍ଵଶିଖୀ ରହୁ ଯୋଗ୍ୟ ଓ ବନ୍ଦେଶୀ
କରିବା ନିଯୋଗର ବିଧାକ କରନ୍ତୁ ।

- 1 -

ସବୁବାସସମ୍ବନ୍ଧ ଥାଇଲ ଜାଗ ହେବାରୁ
ତକ୍ତି ଅଛନ୍ତିନୁସାରେ କାଣିଦି କରବାବିଷୟରେ
ଜୀବତରବର୍ଣ୍ଣମେଘ ସ୍ଥାନାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘମନ୍ତ୍ର
ନକ୍ଷତ୍ର ଏବଂ ସରକୁଆଲିସ୍ଟର ପଢ଼ ପଠାଇଅ-
ଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁରେ କେତେବୁଡ଼ିଏ ସୁନ୍ଦର
ଉପଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ତକ୍ତି ପରିଚ ମମ
ଏହିବ ଅଛି ସାବଧାନ ସହିତ ଏହି ଅଛନ୍ତି
ତଳାଇବାକୁ ଦେବ । ପ୍ରକୃତ ବିଜ୍ଞାନୀଲୋକ
ତଳା ଯାହାରାହା କଥାରେ ମୋକଦମା ପ୍ରଦଶ
କରିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ସରଦହ ହେଲେ
ଆଇନାନୁସାରେ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ ଏମନ୍ତ
ନୁହେ ଫରୁୟାଦର କଥାରେ ଅବିଧାବ ହେଲେ
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସ୍ଥୟଂ ତବକ୍ତ କରିବେ ଅଥବା
ଅଧୀନସ୍ତରକର୍ମଗୁରୁଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତ କରିବେ ।
ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରକାଶ ନିମ୍ନପଦ୍ଧତି କୌଣସି ପୁଲୀବ
କର୍ମଗୁରୁ ତଦନ୍ତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏପରି
ନିୟମ ହୋଇଅଛି କିନ୍ତୁ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର
କେତେବେଳ ବାହାଦୁର ଆଗା କରନ୍ତି ଯେ ଶୀ-
ଶ୍ଵରମିଶ୍ରତ ମୋକଦମାରେ ଅବେଳି କୌଣସି
ପୁଲୀବକର୍ମଗୁରୁ ତଦନ୍ତକରିବାର ଘର ଦେବ
ବସନ୍ତପେଣ୍ଟା ଅଥବା ବାହାନ୍ୟ । ଏପ୍ରକାର ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ଏପରି ତଦନ୍ତକରିବାର କଶେଷ
ଗୋଟିଏ ଏବଂ କେଣିୟାଲୋକଙ୍କର ସେମାନଙ୍କ-
ଠାରେ ଅଛି କିବାବ ଅଛି । ଏ ଆଇନାନୁ-
ସାରେ କପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ-
ମାନେ ଏକବର୍ଷ ଭାବରୁ ତହିଁର ଉପାର୍ଜନ
ଦେବେ ।

ଏଥୁବୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ପ୍ରଜାକର୍ତ୍ତଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବନ୍ଧୁ ଦେବା ବାରଧ ସରକାର ଏ ଅଭଳ ଜାଗ ବରି ନାହାନ୍ତି, ଏହ ଯେଉଁ ମାନେ ଆଭଳ ଜାଗ ଦେବା ମାତ୍ରକେ ଅନେକ

ମିଥିବାଥର୍ଯ୍ୟୋଗ ହେବ ଏବଂ କଳାର ବନ୍ଦୁ-
ଲୋକଙ୍କର ସବାନାଶ ହେବ ବୋଲି ଖତ
ହୋଇଥିଲେ ସେମନେ ହୃଦୀବେଳେ ସେପ୍ରଚାର
ଦୟର ବୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ଗବର୍ନ୍ମମେଘ
ଏ କଷ୍ଟଧୂରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସାବଧାନର ଅବଲମ୍ବନ
କରିଅଛନ୍ତି । କେବଳ ଗୋଟିଏ କୁଶାଳ ଛଠା-
ଇଦେବା ଉଦେଶ୍ୱରେ ଆଜନ ଜାଗ୍ରା ହୋଇ-
ଅଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟକାଳରେ ତହିଁ ଦୟଳ ଧଳିବ ।

ବେଳ୍ଟିର ମେଲି

କେଉଁହରର ବିଦ୍ରୋହାଳନକ କମଣଃ ପ୍ରବଳ
ଦେବାର ଜଣାଯାଏ । ଏ ସପ୍ରାତରେ ସମ୍ବଦ
ଆସିଥିଲୁ ଯେ ମାନେଜର ବାବୁ ଫଳାରମେନଙ୍କଙ୍କ
ସେନାଗର ଆନନ୍ଦପୂରରୁ ଗଢ଼ ଦିଶରୁ ଯାଉଥିଲା
ସମୟରେ ମେଲିଯୁମାନେ ତାହାଙ୍କୁ
ବାଟରୁ ଥର ନେଇ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ସେ ବି
ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଏଥମେଧରେ ମେଲିଯୁମାନେ ଗଢ଼ ଆକରଣ
କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସଜାନ୍ତି ପୁଲିସ ଓ ଧାରା-
ମାନେ ଗୁରୁମାର ସେମାନଙ୍କୁ ଘରଭାଇ ଦେଲେ
ଏଥରେ ସେମାନଙ୍କ ନାଥରୁ କେତେଜଣ ମର
ପଢ଼ିବାର କଥିତ ହୁଅଛି । ସିଦ୍ଧିମୁନରୁ ଯେଉଁ
ପୁଲିସ ଅଧିକୁଳେ ସେମାନେ ମେଲିଆଇ ଦିଲ,
ବଳ ଓ ବନ୍ଦିକୁ ଡେଖି ଦେଖି ପଣ ପାଇଲେ
ନାହିଁ । କେନ୍ଦ୍ରକ ସାହାଧିକିନା ଏମାନଙ୍କ
ଆସିଥିବାର ଭାଷ୍ୟ ନାହିଁ ବୋଲି
ସେଠା ପୁଲିସସାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଧର-
ଣୀଧର ନାମକ ନାମରେ ଏକବ୍ୟକ୍ତି କେଉଁ
ହର ବଜାକ ସାହାଧିକରେ ଏଠା ସଜିବେ
ପୁଲରେ ପାଶ କରି କିଛିଦିନ ମୟୁରଭଜନରେ
କାର୍ଯ୍ୟ କଲ ଭାବୁରୁ କେଉଁହର ବଜାକ
ଅଧିକରେ ବରଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ।
ବଜାକ ତାହାଙ୍କ ବରଶାୟ ବରବାବୁ ସେ ଅପରା-
ଜାତି ଭାଇଙ୍କର ଏକ ସର କର ବଜାକ ଅଭି-
ଚୂର କିରୁବିରେ ଗୁମାର କରିବାକାରଣ ଦେବା
ସମ୍ବଦ କରୁଥିଲା । କଥିତ କୁଅର ବଜାକର୍ମକୁ-
ମାନେ ଏଥର ସମାବ ପାଇ ମେଲ ପାଞ୍ଜିପା-
ଜାରା କେତେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଧରିଅଣି କଥା
କଲେ ଏବଂ ସେହି ମଧ୍ୟରେ ଧରଣୀଧରଙ୍କ
କୁଟୁମ୍ବାଦ କେହିଁ ଥିବାରୁ ସେହି ଅକେଷାରେ
ଏ ମେଲ ହୋଇ ଥିବ ଏବଂ ଧରଣୀଧର ପ୍ରାଣ-
ଶାରୁ ଅପେ ସରଦେଶର ଢାକାଏତି ଉପର
ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ମେଲର ସରଦାର ବୋଲିଅଛି

ସଙ୍କଳ ଧରଣୀର ନାୟକ ସରବେଥର ଟାକା-
ସରଙ୍ଗ ନାମରେ ଯୁଦ୍ଧ ଦୋଷରୀ ପ୍ରଗ୍ରହିତ
ହୋଇ ଅଛି । ଏଠାରୁ ଖାଲେଖରରୁ ଯେଉଁ
ପୁଲିଷବଳ ଯାଇଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ସେଠାରେ
ପଢ଼ୁଥିବ ସେଠାରେ ତ କର ଅଛନ୍ତି ଜଣା ଯାଇ
ନାହିଁ । ସେବେ ଏଠାପରି ସେଠାରେ ହଜି
ହୋଇଥିବ ଦେବେ ବଡ଼ ହରବରର କଥା ।
ଏପରି ଶୋଭନୀୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଏଠା ଗଡ଼-
ଜାଳ ସୁପ୍ରତ୍ୟୁଷିତ ଶୀଘ୍ର ଟାକାର ସାହେବ ସ୍ଵର୍ଗଂ
ଗତ ବୃଧିବାର କଲିକତାକୁ ଯାତା କର ଅଛନ୍ତି
ସେଷେଠାରୁ ଭେଲ୍‌ଫୋରେ ସିରଗୁମବ ବ ଟରେ
ବୈଲ୍‌ଦ ଦେନ କେଉଁହିର ବୀମାରେ ପ୍ରବେଶ
ହେବେ ।

ଧର୍ମଭାବମୋହନ ବାହୁଦିଂଶ ସକାଗେ ଅମେ-
ମାକେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିନ୍ଦୁର ଅଛୁଁ । ବିନ୍ଦୁର ଦୁଆର
ସେ ମେଳିଆଇବର ଜାଣ୍ଯ ସୁଖ ସଜାଇବର ଅଳ୍ପ
ମେଲେଇବର ବିଚିନୀକନନ୍ଦାସ ଉପରେ ।
ଧର୍ମଭାବମୋହନ ବାହୁ ସେମାନଙ୍କର ତେବେ
ଅପ୍ରେସ୍ ନ ଥିଲେ । ଏଥରୁ ବାହୁଙ୍କର ପ୍ରାଣ-
ରାଷ୍ଟ୍ରପ୍ରତି ଆଶା ଅଛୁଁ । ସମ୍ବନ୍ଧଟାଙ୍କ ତାମାକୁ ଥଣ୍ଡ-
କାର ରଖି ଅଛନ୍ତି ।

ମଣିଧୂର-ଶାନ୍ତି

ପୂର୍ବେ ସେଇମାହେ ଧସ ହୋଇଥିଲେ
ତାହାଙ୍କୁଡ଼ା ସେନାପତିଙ୍କ କଳଣ୍ଟରର ଅନଙ୍ଗେ-
ଦେଇ ଧସ ପଡ଼ିଥିଲାନ୍ତି । ଏହାର ବୟସ ଅକ୍ଷୁ
ଏବି ଦେଉବାବୁ ବଜ୍ର ସୁନ୍ଦର ସେନାପତି
ଅବ୍ୟ ଧରିପଡ଼ି ଚାହିଁ । ସେ କ୍ରିଦେଶର
ପଳାଇଥୁବାର ବନ୍ଧୁତ ହୁଅଇ ।

ଧର ହୋଇଥିବା । ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମିଳିଛା-
ପଣ୍ଡିତ ଏବଂ ନିର୍ଜନ ସେ ଦୟାରୁ ବିଶ୍ୱର ହୋଇ
ପାରିବ ଦୟାକୀ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
ଅବେଳା କୁରାତାଲୁନ୍ଦ୍ର କ ବିଭାଗିଟଙ୍କ ବିନାମଣ୍ଡ-
ଲୁରେ କାହାର ପ୍ରାଣଦଶ ଦେବ ନାହିଁ । ଏଥି-
ପାଇଁ ଅଜ୍ଞା ସ୍ଵକିଳ ଅଛି । ତାଗାଲ ସେନାପତି
ବନ୍ଦିଅବସ୍ଥାରେ କିମ୍ବାନ୍ତ ପାଦିତ ଥିବାରୁ
କାହାର କିମ୍ବାର ହୋଇ କାହିଁ । ସେନାପତି
ଧ୍ୟାପତିବା ଭାବରୁ ଏକତ୍ରେ କିମ୍ବାର ହେବ
ବୋଲି ଯୁବରଜ କୁଳତଳଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱର ସ୍ଵକିଳ
ଅଛି । ଏ ମହାତ୍ମା ସାହେବଙ୍କୁ ବର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ
ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଦତ୍ୟା କୁରାତାଲ କାହାର ମଧ୍ୟ
ପାରିବଶ ହୋଇଥାଏଇ ।

ଧରୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ତାହାର ନାମ ଧକ୍ଷିଣ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସେଲା ଅଟଇ । ସେ ମନ୍ଦୁରର ସରକାରୀ-
କଣ୍ଠବ ଅର୍ଥାତ୍ ହନ୍ତ୍ଯ ସ୍ଵର୍ଗ । ମେତର ମାତ୍ର-
ବଳ ସାହେବ ଗୋପନୀୟ ସମ୍ମାନ ପାଇ ତାହାକୁ
ତଳବରର ଛବାବ ନେବାରେ ସେ କହିଲ କି

“ତା ଟତ ରଖି ମାର୍ଗ ସନ୍ଧ୍ୟା ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ଛେକ-
ନବର ଆଶଙ୍କାପରେ ବରି ମଣିଷୁର ଓ କୁଂବଳ
ସେନାକୁ ଯୁଦ୍ଧର ବହିକ ଗନ୍ଧ ଶଶ୍ଵତ୍ତିଲ ଏମନ୍ତ
ସମୟରେ ସାଥବାଳ ଅର୍ଥାତ୍ ବନ୍ଦୁକ ସରଦାର
ମୋତେ ତାହି ପଠାଇବାରୁ ମୁଁ ତାଙ୍କସଙ୍ଗେ
ଗଲା । ମୋତେ ଏକା ଦେଖି ଏକଜଣ
ସଥେଷ୍ଟୁ ନୃତ୍ୟ ବୋଲି ଜୁଗେ ବଜକର୍ମଗୁଣ୍ୟ
କହଦାରୁ ସାଥବାଳ ଥାଇ ବନ୍ଦୁକୁ ତାକିବାକୁ
ଗଲା । ସର୍ବମାନେ ଗୁରଜଣ ସାହେବ ଏବଂ
ଜୁଗେ ଦେଖାୟ ସିପାହିଙ୍କୁ ଘରମଥୁର ପାଟକ-
ନିକଟକୁ ଚଲଇଆଗି ମୋତେ ଅର୍ପଣ କଲେ ।
ମଣିଷୁର ସିପାହିମାନେ ସେଠାରେ ଖୁନ୍ଦିବୋଇ
ଥିଲେ । ସାହେବମାନଙ୍କ ଗୋଡ଼ରେ ଲହୁ-
ଦେଉଥିଲା ଏବଂ ହାତମାନ ପଣ୍ଡିଆଙ୍କେ ବନା
ହୋଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ପଣ୍ଡିମନୁଷ୍ୱରେ ଛାପା
କରିଦେଲେ ମୁଁ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧଗରେ ଆର୍ଟ ଏକା
ଜଣର ମୁଣ୍ଡ ଥା ଅର୍ଥାତ୍ କଟୁଗରେ ଦାଣିପଢା-
ଇଲା । ମୁଁ ଶାହେବମାନଙ୍କ ତିନେ ନା । ରାତି
ଦୂରପ୍ରତିର ସମୟରେ କବନ୍ଧାଳି ମାତି ଦିନପର
ଜହ ପଡ଼ିଥିଲା । ମୁଁ ରଧୀରେ କଞ୍ଚିଥିଲା । ଅନେ-
କମେକ ଜମା ହୋଇଥିଲେ ମାତି କିନ୍ତୁତେ
ମୁଁ ବାହୁରକ ତିର୍ତ୍ତ ପାଇଲି ନାହିଁ” ।

ସରବାଶବନ୍ଦ୍ରାଙ୍କ ସରବାର ସାଥବାଳ
ଆପଣା ଜବାବରେ ମଳିଷେଷକାର କଥାର
ପେଣୁଗା କର ସେନାପତିର ଲୋକମାନେ
ଭାବାକୁ ଜାବିଥିବାର କହିଅଛୁ । ଏଥିରୁ ଜଣ
ଯାଏ ଯେ କୁରମନ ପ୍ରତକ ସାହେବମାନଙ୍କ
ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦୟା ନୟାଇ ମୟୁଳ ହେବନିଦା
ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣକାଷ ଦୋଇଅଛି । କି ଅଛ
ପଧର ଏ ଦଶ ହେଲ ପକାଣ ପାଠ କାହିଁ

ଏଥରଣ୍ଡାରୁ ସମାଦି ଅଟେଥିଲୁ ସେ ସର୍ବ
କନିଷ୍ଠାଗ୍ରହା ଜିଜ୍ଞାଗଣ୍ଠା ଧରପଡ଼ି ବାଜରରେ
ଅଛୁ ଏବ ତହିଁ ପଢେ ସେନାପତି ଗତ ଶଳ
ବାର ଧରପଡ଼ି ଅଛୁ ସେ ମଣିଯୁର ବଜଧାମୀ
ମଧ୍ୟରେ ଲୁଣିଥିଲା ପୁଲସ୍ତବେବାର କଳନ୍ଦଚ
ବିଂକ ଭାବାକୁ ଧରିଦେବାରୁ ହାଜିକ ପଦ୍ମରେ
ଥିଲା ।

କଳିକତାର—ହରାମ ।
କଳିକତା ଶାମକଟାରରେ ଯେଉଁ ହରାମ
ଦେଖିଥିବାର ଗନ୍ଧାରାରେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ତହିଁର
ଦ୍ୱାରା କଳିପିଛ ସଙ୍ଗାରୁ ହୋଇଥିଲା
ସଥା;—

ସନ ୧୮ ୯ ଘାର ଅଗ୍ରପୁ ମାସରେ ଜାତିଆ
ମିଶ ହୋଇ ଏବନ୍ଦ୍ୟକୁ ୧୦ ଶୁଷ୍ଠ ଜନେ
ଟ ୪୦୦୦୫ କୋ ମୂଲ୍ୟରେ ସ୍ଵରେଷ୍ଟନ୍ତ ଦେବକୁ
ବିନ୍ୟୁ କରିଥିଲା । ଏବୁଠ ଅନ୍ୟାର ଜାମ୍ବୁ
ଦୂରକଣ ପ୍ରକା ଏହି କମିରେ ବସନ୍ତ ଦୂରଥ-
ଳେ । କେବୀ ସ୍ଵରେଷ୍ଟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ବରୁନ୍ୟୁତ୍
କରିବାସକାଗେ କହିବାରୁ ଖର୍ବୁ ସମ୍ମର
ହେଲା ମାତ୍ର ଅଲିଆର କାଷ୍ଟି କଲା । ଏଥୁପାଇଁ
ସ୍ଵରେଷ ବାଖ ହୋଇ ଅନ୍ୟାରକୁ ଦିତାର
ଦେବାଚାରଣ କାଳସ କରିଗାରେ ମୁକାଳ
ଜବାବ ଦେଇବ ବିଶେଷ ଜନିରେ ଗୋଟାଏ
ମସକିଦ ଅଛି ତାହା ସାଧାରଣସମ୍ମର ଅଟିର
ଏବଂ ତହିଁର ଝରଣା ନାହିଁ । ଅଲିପୁରର ଏଥୁ
ସବ୍ରଜ ଏମୋକଦମାର ବିଶୁରରେ ବିବାଦୀମୁ
ଜମି ସାଧାରଣଭ୍ରତାସକାର ପ୍ରାକ କି ଥିଲା
ଏବଂ କିନା ଖର୍ବାରେ ଦିଲା ଦେଇବ କଥିବାର
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କର ମୁଦେଇଲା ଏବାଦେହେ ମୁକାଳ
ଅଲିଆରକୁ କ ୧୫ ଲ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ସର
ଭାଙ୍ଗି ତହିଁର ମାନମଣି ଉଠାଇ ନେବାର
ହୁବୁମ ଦେଲେ । ଗର ଗା ୧୫ ଉଷ୍ଣରେ
ଭକ୍ତ ନିଯୁଦ ଶେଷ ଦେଇ ଏବଂ ତହିଁଯରଦିନ
ମୁଦେଇ ଦିଶାର କରିବାକୁ ଅସିବ ବୋଲି
ମୁକାଳ କଲିଛିତାପଦର ହାତାବାଗାଳ, ବା-
ଲିଗାଟା, ମାଣିବଜଳ, ପୁଲବାଗାନପ୍ରକାର ତା-
ନାଯାନକୁ ବଦମାସମାନଙ୍କୁ ଦିଲ୍ଲ ମାନରେ
ଜମା କଲା । ଗା ୧୬ ଉଷ୍ଣ ଦେଇ ଏ ୧୦ ଘା
ସମୟରେ ପ୍ରାୟ ଦୂରଦିଲାର ଲୋକ ଲାଠିକାତ
ଘେନ ମସକିଦ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେ-
ଲେ । ମୁଦେଇ ସ୍କଲାନବାହୀନ୍ୟ ଘେନ ଖେଠା-
ରେ ଧରୁଛି ଉପସ୍ଥିତ ମେବକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମ ଦେଲେ
କି ମସକିଦଭାଙ୍ଗେ ବାକୁ ଲାହାକର ଦିଲା ନାହିଁ ।
ମାତ୍ର ଲେବେ ତାହା କି ମାନ ମୁଦେଇ ଓ
ପୁଲାସକୁ ଲାଠିକାର ଆକମନ କରିନ୍ତେ ଦେମା-
ନେ କଣେ ପ୍ରତିବାସେ ଦରମର୍ଦ୍ଦ ଏକାଇ ଯାଇ
ରକ୍ଷା ପାଇଲେ ଓ ପ୍ରମୟାନାକୁ ମସାଦ
ଦିବାକୁ ବାକୁ ଆକାଶପାଇ ସ୍ପର୍ଶୀୟ ଓ ମନସି
ପ୍ରସଂଗୀଳ ରହଣେକଟିର ଦେହର କଣ
ପୁଲାସ କିନେଥୁବଳ ଘଟନାସବରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ

ଦେଲେ । ଏମାନେ ସେତେ ବୁଝାଇଲେ ଅଗ୍ରାଷ ଦେଲେ ସୁକ୍ତା ଲେବନାକେ ମୁହାଜିରାରେ ଉଦ୍‌ଦେଶ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଜିମଣ କର ସପରି ପ୍ରହାର କଲେ ସେ ପ୍ରାଣର ଅଗାନ୍ଧ ଥିଲୁ । ଆଜାଥ ବାବୁ ଦଟନାୟକଙ୍କୁ ଅସିବାପୁରୁଷୁ ପୁଲାସତମିଶ୍ରଙ୍କ ନିକଟକୁ ସମାଦ ପଠାଇଥିବାରେ ତାହାଙ୍କ ପଛେ, ପୁଲାସତମିଶ୍ରଙ୍କ ଲମ୍ବ, ତେଷଟିକମିଶନର ଦରନାଡ଼ି, ସ୍ପ୍ରାଶ୍ବର-ମେରିମାଳ, ଇବାର୍ଟସନ-ପ୍ରଭତ ଲଭବେଷୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ପୁଲାସ ସଙ୍ଗେ ଦେନ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅସିମ ସାହସ ଓ କୌଣସିଷଦକାରେ ଦରା-ମାଜାଙ୍କୁ ଲାଠି ଓ ଟେକାହୃଦୀ ମଧ୍ୟରେ କର ଦୁଇଦୟା ପରିଶମ କର ସେମାନଙ୍କ ମେଲ ଲାଗି ପଢ଼ିବାର ଦେଲେ ଏବଂ ନିବଟ୍ଟସର-ମାନଙ୍କୁ ଲୁଟ୍ଟପାଟ ଲାଗ୍ଯାଦି ଅଭ୍ୟାଗ୍ରହିରୁ ରଖ୍ଯା କଲେ ।

ଏହିରୁପେ ସେବକର ଦଙ୍ଗାମା ଶୈଷ ହେଉ
ମାତ୍ର କାଳେ ଏଥରେ ଅଛିବିଲୁ ଗୋଲମାଳ
ଦେବ ଏଥିପାଇଁ ପୁଲାସବନୀ ପ୍ରାୟ ଏକସପ୍ତାଦ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଠାରେ ରହିଥିଲା । ବିପ୍ରର ମୂସଲ-
ମାଳ ବେହି ମସକିଦକୁ ଉପାସନାନିମିତ୍ତ ଯାଇଥି
ଲାଇ ଏବଂ ମସକିଦରଙ୍ଗ ଜମେତ୍ର ଦେବା ହଗୁଣାତ
ହେଉଥିଲା । ଶୁଣିବାରେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ-
ଚାଲିଗ କଜାର ଟଙ୍କା ଛିଅଛି । ସରକାର
ମସକିଦର ଲାଙ୍କମି ଝରଦ କର ମୂସଲମାଳ-
ମାଳକୁ ଦେବେ ବୋଲି କଥା ଭାବିଥିଲା ମାତ୍ର
ତହିଁ ର କିନ୍ତୁ ମୂଳ ନାହିଁ । ମୁଦେଇ ସଙ୍ଗେ ରଥା
କର ମୂସଲମାଳମାନେ ଭାବୁ ଜମେ ଝରଦ କର
ନେବେ ଏହି ତତ୍ତ୍ଵର ଲାଗିଥିଲା ଏବଂ ସମ-
ବଦଳ ମୁଦେଇ ଭାବୁରେ ସମ୍ମର ହେବ । ଯାହା
ଦେଇ ମୂସଲମାଳମାନଙ୍କର ଆକ୍ରମାକୁ ଧଳ୍ୟ
ବୋଲିବାକୁ ହେବ । କେବଳ ଦଙ୍ଗା କ କର
ସଲଖ କାହିଁରେ ଯାଇଥିଲେ କଢ଼ି ଶୁନର
ହୋଇ ଥାଲା ।

ଏହି ଦ୍ୱାରା ମାରେ କ ୧୯୩ ଶ ପୁଲାଷନ୍ତାର
ଗୁଲାଙ୍ଗ ହୋଇ ଥିଲୁଗର ଜିଏବୁ ମାକିଷ୍ଟେଟ
ଘଂଲସବାଦେବଳ ଚିନ୍ତାଗୀନରେ ଆସିଥିଲୁଣ୍ଡି ।
ଏହେଲେବକର ବିଗ୍ରହ ଏକବେ ଦେବାର
ଅସୁଧା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏକ ୨ ଦଳରେ ସେମାନ-
କର ବିଗ୍ରହ ହେବାର ସ୍ଥର ହୋଇଥିଲା ।
ଏହବଳରେ ଜ ୨୦ ଶ ଓ ଆର୍ଦ୍ର ଏକବଳରେ
ଜ ୨୧ ଶବର ବିଶ୍ଵର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

ସାପାଦ୍ଵିକ ସମ୍ବାଧ

ଶ୍ରୀମୁଖ କନ୍ଦିତ ସାହେବ କେଜିଥିର ମେତି ହେଲାଷରେ
ସାତା କରିବାର ତାହାକୁ ପ୍ରଭାଗମନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୦,
କଲେକ୍ଟର କିଛିନ୍ତିଏ ସାହେବ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଆର୍ଥିକ ଅଧିକା
କୁଳୁପଦବ କର ପଢ଼ୁଥ କହିଅଛନ୍ତି ।

ମସ୍ତୁରଙ୍ଗ ମହାବଳାର କଣିକା ସହାଯ ଏହାଙ୍କ
ପିତୁବ୍ୟାପ୍ତିକର ଉପରୂପକାରୀ ଯା ସମାଜେତ ସହିତ ଚନ୍ଦ୍ର-
ମାର ରା ୧୫ ଦିନ ମୋମକାର ଅଶ୍ୱତ୍ରୁଗୀୟ ଦିନ ସମାଧା-
ହୋଇଥାଏ । କ୍ରତୁବେଶ ଓ କ୍ରାହୁମାନାକର ବରା ରତନ-
ବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ସମ୍ବନ୍ଧାତ୍ମକ ଲେଖିଛନ୍ତି ।

ବିଜ୍ଞାନ-ଗେଜେଟ୍ ।

କାଳେଷରୁ ମାନଶ୍ଚେଷ ଓ କଲେକ୍ଟର ଏମ ପ୍ରେତର
ମାନଶ୍ଚେଷ କଲେବକପଦ୍ଧ ଉନ୍ନତିଗାସ ହୋଇଥାଇଲା ।

ଦକ୍ଷିଣ ରେ ମାତ୍ରମୁଣ୍ଡଳ ତେ କଲେକ୍ଟର କାନ୍ତି
ଜଗନ୍ନାଥର ଦେଖାଣ କମାସର ଛିପାଏ ହୋଇଥାଏ ।

କଟକ ସଦରକେଟର ଅନ୍ତିମକ ମାଳିଙ୍ଗେ କାହିଁ
ଦୁଇଦିନର ମୋତ ୧୯ ଶ୍ରେଣୀ ମାଳିଙ୍ଗେ କାହିଁ
ପୋଷିଥିଲା ।

ପାଦାର କ୍ଷମିତ୍ତ କଳକାର ଓ ଏହି ସାହେବଙ୍କର
ଦିଲ୍ଲୀର ମୁକୁ ହେବାର ମାଜନକର ଗେଟେଲଟ ଶୋଇ ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲା ।

ଟିକାଇଲୁ ପାଶିକର ଖୋଜିବ ସ୍ଵର୍ଗକ ଦକ୍ଷାତର
ନମ୍ବେ ଦେବତାଙ୍କ କୋର୍ଟ ଯେ ତଳାର ଟଳା
କୁଣ୍ଡଳ କରିଅଛନ୍ତି । ଟିକାଇଲୁକମ୍ବିତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ କୋର୍ଟ-
ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ।

ହୋଇବାରର ମହାତ୍ମା ଅପାଳ ନୟକମାଳପ୍ରହାଳି
ଶାଦୀ ସକାରେ ଏକଳଙ୍ଗ ଏହି ଘନ୍ୟର ପ୍ଲାନେଁ ବୟସ
ଦୋଷରେବା ସବାଟେ ଏକଳଙ୍ଗକୁ ବାନ୍ଧି ବସିଥିବା
ଏହିର ଉଦ୍ଦତ୍ତ ଜିଦେଶରେ ପ୍ରକାର ବ୍ୟସ ପ୍ରତ୍ୟେକୀୟ
ତଥା ।

ଗୋପାଲଙ୍କିଳ ମୁଣ୍ଡଳ ବନ୍ଦିରଙ୍କ ଜମୋଡ଼
ହେବକ ବଥା ପାତରେ ବୋଧ ହୁଏ କର ନାହାନ୍ତି ।
ଏକିବ ବିଶ୍ଵାସ କରିମାନେ ତାଙ୍କ ଗୋଟିଏ ପେନସନ
ବିବାହର ବନ୍ଦର ଦେଖା କଲୁଥାଲେ । ତର୍ହିର ଏହି
କ ହାତଶତ ସେ ବସନ୍ତ ଖରବରାହୀୟ ଅଧିକ
ଜମୋଡ଼ ସାହେବଙ୍କ ଗାନ୍ଧି । ୫୦ ପାତରେ ପେନସନ
ବିବାହ ମନ୍ତ୍ରର କରିଥାଏ — ଜମୋଡ଼ ମହେବ ହେ-
ବୁ ନନ୍ଦମୟ ବାର୍ଷିକେ ବୋଧ କରାନ୍ତି ହେଲେ
କପ୍ରିଯ ଏ କରି ବସନ୍ତ ଅଷ୍ଟମାର୍ଦ୍ଦ ବିବାହ ପଦକ
ପାତରେ ହାତି ।

ମୋଦା ଲଙ୍ଘନରେ ଜଣେ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣସୁଦ୍ଧ ଅପାରିତି
ଥିଏ କୁରିବି ମୋଦାକୁ କଷ ମୁହଁ ମାରିପବାର-
ଅପୁରୁଷରେ ଯାଏଇଟୁ ପାତ୍ର ହୋଇଥିବା । ଏହି ବାର
କେବେ ଅଗ୍ରା ପିତାଙ୍କ ମାତ୍ର ନ ଥିବାକୁଳେ ନାରିପବା-
ଏହି ଅର୍ଥରେ କଷ ନହିଁ ।

ବିଦ୍ୟା ପାର୍ଶ୍ଵାନେକର ଜ ୧୦ ଏ ମେଦୁର ଏକାକୀଳ-
ଲକ୍ଷେ ଉତ୍ସିହୁ ଏଣ୍ଠା ପେଶରେ ବିବିଧାଶ୍ରୀ ହୋଇଥିବାର
ସ୍ଥାନ ମିଳଇ । ଅଛି କେବେବ ଗୋକୁ ଏ ପ୍ରେସରେ
ମୁଦ୍ରଣରେ ପଢ଼ଇ ହେଉଅଛି ।

ହୋମ୍ସାଦଠାରେ ଅର ଗୋଟିଏ ହୃଦୟକାନ୍ଦଳାତ୍ମକାତ୍ମ
ହୋଇଥାଏ ଶୀର କୟାବ କ ୧୫ ଟଙ୍କା । ଏହାକ ପ୍ରଥମବନ୍ଦାତ୍ମ
କ ୧୫ ଟଙ୍କା ବସୁରରେ ହୋଇଥାଏ ଏହା କ ୧୫ ଟଙ୍କା କ୍ଷୟାବରେ
ଏ ବନ୍ଦକା ହୋଇଥାଏ । ସୁତ୍ରବୁନ୍ଦ ବନ୍ଦକା ହେବା ସମୟରେ
ଏହାକ ଶାମି ଶୀର ସଞ୍ଚାର ଥେ ଥିଲେ ଏବେ କଣା ନ ଥିଲା
ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏବେ ବନ୍ଦକାମାନଙ୍କର ବନ୍ଦକ
ଅଯୋଜନେ ଅନୁବନ୍ଧତ ବନ୍ଦକା କରୁଁ । କରଇ କଷ୍ଟସ୍ଵ
କ ୧୫ ଟଙ୍କା । ଏ କଷ୍ଟ ଅଯାବାର ପ୍ରଥମ ଶୀ ହୃଦୟ ପଥକାନ୍ଦଳ
କାହିଁ ବଲେ । ବନ୍ଦକାତ୍ମକାରୀଙ୍କ ହୃଦୟକେନ୍ଦ୍ରିୟକାର ଉପର
ନାମ କାଣ ଏ ବନ୍ଦକର ବନ୍ଦକ ହୋଇଥାଏ । କର କରିବ
କରସ୍ତୁ ଜାତିରେ ଖେଡିଲା କାହାର ଅନ୍ତରେ ।

ବ୍ୟାକରଣାଶ୍ଳେ ବାରନଗରରେ ମରେ ତାମ ଦିଲୁଆଜା
ଯମ୍ପୁରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ତତ୍ତ୍ଵମାତ୍ର ତା ୧୦ ଦିନରେ
କହିଥିବାକୁ ମବତ୍ତରୁଥିବାର ସ୍ଥାବ ମିଳିଲା । ଏହାଙ୍କ
କହିଥିବେ ଅଜ୍ଞ ଏବବକ୍ଷେ ଠିକ୍ ହୋଇଥିବ ମାତ୍ର ତାହାର
କହିଥିବେ ହୋଇ ମାହି । ଯାହାକୁ ବର୍ଣ୍ଣିବେ ଅହିତ୍ରୀ ।
ତ ଉପରେ କହିବାକୁ

ବାଦୀରତାରୁ ଅଧିକାମ୍ପାଦନକୁ ପ୍ରକାଶ ଦେ କହୁଣାମେ
ଯେତ୍ରମାତ୍ରକ ଦିଗୋଡ଼ରେ ନାଗରିକୁଙ୍କରେ ସେମାନେ
ଲକ୍ଷ୍ୟକରିବିଲୁ କରେସ ଲୁହ କେଇ ଯୋଢ଼ି ପକାଇ
ଅଛନ୍ତି । ଲଙ୍ଘକରିବିଲୁ ଏକ ତାଙ୍କ ଶା ତାଙ୍କରିବିଲୁଗାରୁ
ଲୁଗା ଏକ ସେଣାକୁ ପକାଇ ଥାଇ ଅପବାର ଜାଗନ୍ନାଥା
କରିବାକୁ ।

ମାତ୍ରାକୀର୍ତ୍ତାରେ ପଣ୍ଡିତର୍କଷମିତି ସଫେରୁ ଦେଖୁ
ହେଉଥିବାର ସମ୍ଭବ ନିଲାମ । ସୋଇରେ ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗୀ-
ସମ୍ବଳୀୟ ଫୁଲ ଶ୍ଵାପନକରଣାର୍ଥ ସବୁ ହୋଇ ସମ୍ଭାବୁ
ବଦୋବସ୍ତୁ ଶ୍ଵାପନକରଣ ହୋଇ ଯାଇ ଅଛି ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଦ୍ୱାରା
ସଜ୍ଜିତିର ଓ ରେକର୍ଡ୍‌ଗୁଡ଼ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରାୟ ୩ ୦୦୦ ଲାଖ
ରଙ୍ଗକ ମତୀ ଉଠିଥାଏ ।

ବୁଦ୍ଧିବାଦବିମାର କାଗଜଠାରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଲା
ଏବାର ପାଠେମାନଙ୍କୁ କଣ୍ଠାଳଥିଲା । କିନ୍ତୁ କେବଳ ସଂଶୋଧନ
କେବ କରୁଥିଲା ଏବଂ କରିବାର ଅଧିକ ଗାୟା ଗାଇ ନାହିଁ ।
କେବଳ କରିବ ଯୋଡ଼ାବୋଡ଼ରେ ଘରୁମାର, ଚେତକମ୍ପି-
ଅଧିକ ମଳିଖିବାର ସଂଶୋଧନ ହେଉ, ଅଛି କେବଳ କରିବ
ଯେ ମୋହିବ ଆମୋଡ଼ପ୍ରମୋତ ପ୍ରାଚରେ ଏହାକି ସମ୍ମାନ
ପାଇବାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ କରିବାକୁ କରେ ସ୍ମରଣକର୍ମ-
କାର ଯେ କି ଏହାକୁ କହି କି ଏହାକି ମୁଣ୍ଡରେ ଅଧିକ
ପାଇଁ ପାଇଁ ।

ପ୍ରତିବ୍ୟାସକର ତୁଳି ଦଶ ଲାଖାଙ୍କି ଦରିଦ୍ର କହାଏନ୍ତି
ଦେବାକାରି - ଯେଠାଂ ବର୍ଷମେଣେ ଅବେଳି ପ୍ରକାଶ
ଏ ଗାତାର ବୁଝିବାକାଲରେ ସେଠାରେ ପ୍ରକାଶ ,
କିନି ଏ ସ୍ଥଳକାଳକମାଟିର ଗଣିଷ୍ଠ ସମ୍ବନ୍ଧ ତାଙ୍କ
ପ୍ରକାଶର ନାତଜମାଖରେ ଉଣିଲେ । ଦେଖି , ଯାତାର
ଏ ଅବ୍ୟାକ୍ରମ ହୋଇଗଲ ଏକ ସରକାର କେବଳ
ଏ ବାକାହରି ଲାଗିଲେ । ଏଥରେ ବଜାର ପଣୀମୁ
, ଏ ମେହି ହୁତ ଏହି ଅବେଳେ , ଅହୁତ ହୋଇ
ଛି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରିସ୍ତର ଅଧିକ ଉପରେ ଏହି ମନ୍ତ୍ରର ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ ମାତ୍ରରେ ମାତ୍ରରେ ଉଚିତ୍ ଏଣ୍ଟାବେଳେ ତେବେ
ବିଦ୍ୟୁତ୍ତମ୍ଭ । ଅରାମୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଧରାଇ ସମ୍ବନ୍ଧ
ମିଠା ।

କାପାହବଳ କୁମିତ୍ରବଳମାନପ୍ରତି ସେ ଅଗାଧ
ତ୍ରଦାନ ହୋଇଥିଲ କହିଲେ ଅଛିଲୁ ଶୁଣିବ ହୋଇ
ଆସାନିକି ଶିଥୁ ଦଶ ଦେବା କାରାର ଅଦେଖ ତବୁଳ ବଦି
ଅଛିଲୁ । ପରି କଶାପତ୍ର ନାହିଁ ।

ପର୍ବତୀଙ୍କର ଅକ୍ଷୟ ଉଚ୍ଚ ସହାର ଜୀବାଶମ ନାହିଁ ।
ଦେଖୋ ହିନ୍ଦୀଙ୍କେ ଚନ୍ଦିତମୀର ତା ୧୫ ଲିଟରେ ଅଗଣ୍ୟ
ଶାଖରେ ଡୁଇପା ଦେଇଥିଲୁଛି ।

ତାଙ୍କଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ଲଙ୍ଘ ଏହା କେବେ ପ୍ରକଳ ହୋଇ-
ଥିବା ଏହା ଅନେକେ ତହିଁରେ ମଳପତ୍ରଗାର ସ୍ଥାପି-
ନିଲା ।

ବ୍ୟାପରେ ଗୋଟିଏ ସୁଅଧ୍ୟୀ କ ୧୦୦ ରୁ ହେ
ନିଜରେ ମିଳିଲା । ଯେ ଏହାର ଶିଖିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ
ଯୁଦ୍ଧରୂପେ ବଧ୍ୟ ବହୁଧ୍ୟ ଓ ବନ୍ଦେସ୍ତ୍ରେ ସେ ସୁଅଧ୍ୟୀ କିମ୍ବା
ସୁତ ପାଇଥିଲେ । ଏହୁରି ସହାଜ ବହୁତ ଡାଗର ସହାଜ
ଚିନ୍ମ୍ୟା ହେଉ ।

ଅମେରିକାରେ କଥେ ଦାତା ଅପାରାଧ ନାମ ପ୍ରକାଶ
ନ କରି ଅଠଲୁହ ଟଙ୍କା ବିଲୁକତା ଦିଶା ସବାରେ ଦାତ
ଦରି ଅଛି । ଏଣି ସେ ମହାସ୍ତା ନାମ ଓ ପଦ ସବାରେ
ଅନେବି ଦାତ ହୋଇ ଥାଏ । ଏପରି ପ୍ରଦୂଷ ଦାତା ଓ
ଦର୍ଶନକ ଦାତ କର୍ତ୍ତମାନ ଅଛି କିମ୍ବା ।

ତତେ ମନ୍ଦିରାବ ତା ୧ ଏଥରେ ପରସ୍ପରଦେଶରେ
ମନ୍ଦିରାଗମାନେ ମେଘ କରିଥିଲେ । ଗୋଟିଯାକ ହେବାରୁ
ସେହା ଅଷ୍ଟ ସେମାନ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵେ ଦେଇଥିଲେ । ଏଥରେ କେବେଳି
କଣ ମନ୍ଦିରାବ ଦଳିଯାଇଲୁ ଉଦ୍‌ବାହ କରିବାରୁ ଯାଇ
ଗୁଡ଼ ଆଗାମିରେ ଦବ୍ବାତା ସ୍ଵର୍ଗର କରିଥିବାରୁ ସେମାନ୍ତ କି
କରିଯାଇବା ତା ୨ ଏଥରେ କବିଗ କଥାଶିଖା ସହାଯେ
ଶୁଣିବନ୍ତମା ହେଉଥିଲା । କବିଗ ଦେବାକ ମିକାବମୟରେ
ଦେଇଯାଇବା କଥ ସୁଜ୍ଞେ । ଶୁଣାଇଲୁମିକି ଯାଇଥିଲେ ସେ
ମାହେ ଗ୍ରାୟ ଲମ୍ବରେ ଦେଉମାନାଇଲବାଟ ଅଧିକାର କରି
ଥିଲେ । ଅବୁ ଗୋଟିଯାକିପ୍ରକାଶର୍ତ୍ତ ସେହା ପଢିବା
ହୋଇ ବରାପାଇଥିଲା ।

କୁମେଳିତାର ଅନ୍ତିମ ମାରସ୍ଥାନିକ ପ୍ରକାଶ ହେ
ବେଳେତ୍ୟମ ଦିନର ଜାଗାଧାରରେ ମେହି ଖଣ୍ଡ ମଳିତାନି-
ଦିଲାମେ ମେହି ବାନୀଅଛି ସେମାନଙ୍କ କଥା ପାଇ
୨୨୦୦ ଦିବ ।

ଗୋଟିଏ କାଠିବା ସେଇ ହସତର ପାଇଁ ସ୍ମୀନ୍ଦେଖ ମେଲର
କର୍ମସାହେବ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଉଚ୍ଛବସ୍ତର ହୋଇଥିଲେ କିମ୍ବା
ରନେ ଯେ ଅପାଳ କୋଣ ସାହାର କରିବାକୁ ଏହିବା
ତାରବାହିର ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଅଛି । ପାଇଁସାମେଲିକ୍
ବ୍ୟୋତ ବଡ଼ ଦଳର ପଢ଼ିଯାଇଅଛି ଓ ତାଙ୍କୁ ସେଠି
ମେହିଦାନର ତେଣୁ ହସା ଯାଇଅଛି ।

ବୁଦ୍ଧର ଉତ୍ସବ ବୁଦ୍ଧମନୀ ଶ୍ରାବଣେକ ମହୋତ୍ସବ
ପଠନମନ ଦା ୧୦ ଦିନାକୁ ବିଟିର ପାତାଙ୍ଗସ୍ତ ହୋଇ
ଅନ୍ତରାଳ ଏହାର ଯତ୍ତରେ କଲ୍ପନା ଏ ବୈଷଣ ଅଭି
ହୋଇଥାଏ ଏକ ଏକାକ୍ରୂ କେତେବଳ୍କ ଜମନ୍ତେ ଯକ୍ଷ ବା
ହାରିବାର ସାବୁର ଅନ୍ତରାଳ କରି ଅଛି ।

ପଞ୍ଚାକ, ଜଭରପଣ୍ଡିତ' ଏବଂ କନ୍ଦାଇସତାରେ ଲମ୍ବା
ଏହା ପେଗ ଦେଖା ହେଲେ ଅଛି ।

ଶାକ୍ସିର-ସବାଦ ।

ଗତ ଦୂରସ୍ଥୀହ ମଧ୍ୟରେ ଉପାଳକ ଦ୍ଵାରା ଫୋଲିଆଯାଇଛି
ଓ ସମୟେ, ବର୍ଣ୍ଣବାଳର ନିବାସ ଅବକଳକ ବିଦ୍ୟୁତରେ
ଦେଇଛା ।

ଏଠା ହାଇ ଦୁଇର ଗୁଣ ଭଙ୍ଗା ହୋଇ ମାତ୍ରକମାନଙ୍କର
ଗୋଟାନକୁ କେବେବିଶେ ନେଥି କେବଳ ଯାଇଅଛି ।

ଏଠା କାର କଲେଜକୁ ଦେଉ ଉପଳକ କାରୁ ଦେଖିଥାଇଲା
ମିନ୍ତୁ କେବାପଡ଼ାକି କବଳ ହୋଇଥିଲା । ଏହାକ ସବାମେ
ଅନେବ ଦେବ ଦୂରୀତିର । କାହିଁ ଦୂରୀତରେ ତାଙ୍କ ତାଙ୍କ-
ଶାକରେ ଏଠାକୁ ଅସମ୍ଭବିତ ।

ବାହାତ ରିକାର୍ଡିମାଟ ମୁଦ୍ରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲିଖା ଥାଏ
ଦେଇଲା । ଦେଇଲାର କାର୍ଡ୍ ଲଗାଇ ପ୍ରାୟ ଅବେଳି କାହାମେ
ଶେଷ କରି ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅମୃତସନ୍ଧି ଏ ଅଛଳରେ କୁଳ ହୋଇ ନି ଏଣେ ମହି
ଦୟିଗ ଆସି ହେଉଥିବା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣରେ ମିଳିଥିବା ।

ପଢ଼ିପ୍ରେରକଙ୍କ ପ୍ରତି ।

ଜଣେ ଉତ୍ତଳକାଷୀ— ଉତ୍ତଳର ପ୍ରାଣ-
ମାନେସବାଦୀ ଉତ୍ତଳର ଚେଷ୍ଟା କୁରୁଥିବା ଏବଂ
ଜାଗିଯୁ ସାହିତ୍ୟର ଅବଳତ ସକାଶେ ଦୁଃଖ
ପ୍ରକାଶ କୁରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେଷେ ଗତ ପ୍ରାଣକାହ-
ସରାର ବାସି ବଙ୍ଗଲାଭୁଷାରେ ନିଜାହ କର-
ବାର ଦେଖି ଲେଖକ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ସେମା-
ନକୁ ଏବଥା ବିଶ୍ଵର କରବାକାରଗ ଅନୁଗ୍ରେଧ
କରି ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ପଡ଼ିପ୍ରେରବକ୍ଷ ମଲାନର ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବେ-
ପାଳେ ହାଥୀ ହୋଇ ।

ଶ୍ରୀମତ୍ ହଳଳପାପିକା ସମ୍ମାଦକ ମହାଶୟଧ
ସନ୍ଧାନେଷ୍ଟ

ମହାଶୟ !
ଆପଣଙ୍କର ସବାଦିରଣୀୟ ସୁତ୍ତନ୍ତାତ ପହି-
କାର ପାଣେ କରେ ନମ୍ରଳିଖିତ କଷ୍ଟୟାଙ୍କ ନିହାତ
କଲେ ପରମୋପକର ହେବ ।

ଦାଣିମାଳ ରେଜ ବାସପିଟାବୁକମଧ୍ୟରୁ କହି
କଙ୍ଗତ୍ରୀ ଓ ବେଳ, ବେହେଥାପରିଚି ମୂଲ୍ୟ
ବାନ୍ କାଷ୍ଟ ଅନାଜ ଗୋଟିଏ ଟା କୁମାରବନ୍
ମହିଜାର ପ୍ରାୟ କଷ୍ଟ ଶ ପ୍ରଜା ଗଛ ଅପ୍ରେକ
ମାସ ପା ୮ ରଖ ଅନକାର ଉତ୍ତମାନେ
ଲାଖକ ମଧ୍ୟାଳ ଜ୍ଵାଳ କାଠକାଟି ଖୁଲ୍ଲା
ଗାଡ଼ିରେ ବୋଖାଇ କର ସ୍ଵଗ୍ରାମ କୁମାରବନ୍
ମହିଜାରୁ ଅଣିବା ସମୟେ ତଙ୍କାଳ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ
ରକ୍ଷକ ଧାଇବମାଳକ ସହିତ ଅନୁସନ୍ଧାନପାଇଁ
ଫରେଣ୍ଟ ଗାଡ଼ିମାଳେ ଗାଡ଼ିପରିହାତ କାଠ ଗିରି
ପ୍ରାର ବରିବାରୁ ଉଦ୍‌ୟତ ଦୁଆନ୍ତେ ଉ

ଜ ୨- ଏ ଏକଟ୍ରିକ ବେଳ ବିଧା ମୁଖ୍ୟ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାର ବନ୍ଦବନ୍ଦ ଗାଡ଼ି ଥାବନାଲେ ଆସି ତ ପ୍ରାପ୍ତହୋଲ ପ୍ରକାର ବୟସରେ ଦଶ ବର୍ଷରୁ କାଳୀମାରୁ କଠିନମାନ ବାଟ ଲେଇ ସୁତ୍ରଙ୍କ ବା ଗ୍ରାମରୁ ପଳାଯିବ କଲେ ଏମାକେ ମଧ୍ୟ କାଠ- ଗ୍ରେଣ୍ଡ ଦେବତରେ ସମୟେଁ ଦଶ ପାଞ୍ଚଥିବାର ଜାତିହେବ ସ୍ଥାକାର ଦୂର ବରାଥାନ୍ତି, ବରେ ପତଃ ଅଳ୍ପଦିନ ପୂର୍ବରେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରକଳମାନ୍ତରୁ କେବେବ ପ୍ରଜା ଦୂର ଅପରାଧରେ ମା ଏ ସାହେବୀର କାର୍ଯ୍ୟବାସ ବରାଥାନ୍ତରେ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସାଇ ପ୍ରାପ୍ତ ଫରେଣ୍ଟରୁ ଗାଡ଼ି ପାଇବନାଲେ ଖୋରେଖା ସିକିଲ ହାସପାତାଳରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିତ୍ରହତରେ ରହିଥାନ୍ତି, ତପୁର ମାଣ୍ଡିମାଳ- ରେଜର ଫରେଣ୍ଟର ବାର ପଦ୍ମକାଥ ବିଷ୍ଵାସ ଏହି ସମସ୍ତ ବିଷ୍ଵାସର ଏକ ରଂଘେଟ ତେବୁଟା ବନ୍ଧୁରହେଟର ମାନ୍ଦବର ମିଶ୍ରର କି, ଏ, ରମ୍ଭେସନ ଘାବେବକୁ ହଜରକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବାରୁ ସାବ୍ୟସ୍ତ ନିଷ୍ଠାରେ ଅପାରଗତ ବୋଧେ ଦାଣି ମାଲପରେଣ୍ଟରୁ ପ୍ରକଳ ଭାରପଣ ନ କର ମକବମା ସତ୍ୟ ସାବ୍ୟସ୍ତ କେହାବୁ ଅଶ୍ଵ- ରେ ବର୍ମଦଶ ଶୋଭାପରେଣ୍ଟର ତି, ଏକଟ୍ରାମୀ ନାଏତ୍ତୁକୁ ନିକଟକୁ ଶାଖେଁ ରେ ଶୋଟା ବନ୍ଧୁରହେଟ ମନୋଦୟ ଭାପର- ଲକ୍ଷିତ ରଂଘେଟକୁ ପଠାଇବାରୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବାଦ- ଧାରାପଦ୍ଧତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମରେ ତେବୁଟା ନୋହିବା ଦରସାରେ ନାଏତ୍ତୁ ମହାରାଜୀ ଯତ୍ତ ଶ୍ରମବଦ୍ଧ- କାରେ ସରଜମିକରେ ମକବମା ଭଦାରାଜ କର କ ୧୫ ଟା ଆସମିଲୁ ଗଲାକ ବରାଥାନ୍ତି ଏ ବିଷ୍ଵାସ କିମ୍ବା ରଂଘେଟ ୧୫୩୫୧ ରେ ଶୋଭା ସାହେବ ତାଙ୍କ ମହାରାଜୀ ଯତ୍ତ ଶ୍ରମବଦ୍ଧ- କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସନ କିମାରୀ ବାରମାର ଦିନିଶ୍ଚାର ସାହେବୀ କିମାରୀ ବାଠରେଇମାନଙ୍କୁ ଅମ୍ବ ମାନଙ୍କ ସାହେବ ତାଙ୍କ ଅଭିଷର ସାହେବ ମହାରାଜ ଏଥର ଭଲଭୁପେ ଥବଶ୍ୟ କହ କରିବେ ନାଏତ୍ତୁ ତଣେ ଭଲ ଫରେଣ୍ଟର ଏଥ ପୂର୍ବରେ ଅରବମା ସରବରାର କୁଣ୍ଡଳ ଦାମ ପଟ୍ଟକାଯିବ ମକବମାରେ ଟ ୩୦୦ ରୁ ପୁରମାର ଘାରବାର ଅଳ୍ପ ଦହାଇଅଛି; ମହାରାଜ ଶେଷ ନିଷ୍ଠତ ପଥାର ଲେଖିବାର ମାତ୍ର ରହିଲ ରହ ।

ଦେବ ଶାଶ୍ଵତାଳାଠାରେ ଗଢ଼ କଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହାତି ଥରୁବେ ।

ବାରୁ ଅବସ୍ଥା ଅନେକାଷ୍ଟୀ ମମାପଠାକୁ ଦୂର-
ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋରେଣେ ଦିଆଯିବି ଅର୍ଥାତ୍ ମର-
ମତ କୋଷକୁ ନିଯୁମିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଘନ ଲ-
ଖିଲିଲେ ପୁନଃବାର ଦୂରମ୍ଭ କରିଦିଆଯିବ ।

୬୩

ଅଭିର ଚେଳକ ବେଶ, ମୁଦ, ପୁଣ୍ୟ,
ସ୍ଵରୂପରେକୁର ଓ ଜନରେକୁରବର କମର-
ଦେବାଲ ଓଗେର ସାଜ, (ତମାର ଓ ପିତୃକଙ୍କ
କାନାବିଧ ଅଳଙ୍କାରଦ ରୂପା ଥବା ସନାରେ;
ରୂପାର ମଦ ଓଗେର ଅଳକାର ସନାରେ)
ଗଲାଟ କହ ଦିଅଗିବ ।

କଟକ
୧୯୧୮ } ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଙ୍କର ବ୍ୟୁ

ଅସୁରେଶ୍ୱର

ମୁଦ୍ରଣ

ବାଲୁବଜାର, କଟକ

ଏହାରେ କାହାପ୍ରକାର ଦେଖାଯୁଣ୍ଡ ଜୀଷ୍ଵା-
ମାଳ ଅକୃତିମ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରବ୍ୟାକମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇ ସୁନ୍ଦର ମଲ୍ଲଖରେ ବିନ୍ଦୁ ଦେଉଥିଲୁ
ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦର୍ଶନମାଳକୁ ବିନା ମଲ୍ଲଖରେ
ରଖ ଦିଆ ଯାଉଥିଲା । ସେଇମାନେ ଚକ୍ରିତ
ଦେବାକୁ ଲଜ୍ଜା କରିବେ ସୁଧ ପୂର୍ବବ ସେମା-
କବର ଚକ୍ରିତାବିନାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲା । ଧିଦେ-
ଶୀଘ୍ରମାନେ ପଢ଼ିବାର ସେଗର ଦୂର୍ଧ୍ଵାନ୍ତ ଜଣାଇ
ଛଲେ ବ୍ୟବହାର ଦିଅ ସହିତ ହିପ୍ପଯୁଣ୍ଡ ଜିଷ୍ଵା
ଥାଇଲେ ।

ଅମ୍ବର ତିକସା ଏବ ଔଷଧର ଶୁଣ ପଥ୍ରଜା
ଦୂରବାହୀ ସବସାଧାରଣଙ୍କ ଅଳଗେଥ କରାନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଗଦାଧର ମେଘାର୍ଥୀ

ବିଜ୍ଞାନ

କରିଲୁଣିବ ଶ୍ରୀ ଦରବେ ହବଇ କଟାଇ
ଖୋପିବ କହାଇ ବାହୁ ଗୋପିନାଥ ଘୟାଇ
କଥାନିହଟେ ବାହୁ ଅର୍ତ୍ତକଟିବ କର କଥାନିହାଇ
ମୋତାରେ କିମ୍ବା ଦେଇ ଅଛି ପଥ —

୧୭ ପଦ ଶାକ ଓ ମାଇଟ୍ରୋଫିଲ୍ ଉପରେ
୧୮ ପଦ " ୩.୨ " " ୩ "
୧୯ ପଦ " ୩.୨ " " ୩ "
୨୦ ପଦ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ, ୩ ଶା " ୩ "

ଶ୍ରୀପୁର ବାବୁ ଗୋକୁଳଙ୍କର ଘଟନା
ତଡ଼ିଖିବାକାର ବସା ନିକଟପୁ ଅମ୍ବାଜି
ଦୋହାଳରେ ବନରିଥୋକା ଓ କିଲାପୁ
ରୈସମାର୍ଗେର ଲୁଗା ଓ ପ୍ରେସକର୍ଷ ଓ କର
ବିର ଭାମାଖୁ ସତରୁକର କିମ୍ବା ଦେଇ ଏ
ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାକୁବକର୍ଜ୍ଞ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ
ଅଛି । ତିଦିନ ଅଛି ଦେଇବ ତେବେ
କିନିଯାତ୍ତ ହିନ୍ଦୁ ସବାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅ
ପାଦା ନିମ୍ନ ଲାଗରେ ଲେଖାଗଳ ଯାଜାକ
ସାହା ଅବଶ୍ୟକ ଛାଇ ଦୋହାଳରେ ଅବେଳା
ପଣ ବଳେ ସରବ ମଳ୍ଲେରେ ପ୍ରାୟ ହୋଇ
ଥାଇବେ । ଏହାର ଅବେଳାରେ ବିଲେଇବା
ଦିନ୍ୟ ସବାରେ ବାହାଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି
ଅଛି । କେହି ଏହିବ ଦରବାରୁ ପୁଣିଲେ ରା
ହିନ୍ଦୁ କବାରିତ । ଏହି ଭିନ୍ନ ହାତମାକ ବିକା
ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟ ଅପରା ମକଳିଥ ସବାରେ ଚଢ଼ି
ଦୂରାନ୍ତ ଭେଦେ ଏହି ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିଜା ୨୦୭
ହିସାବରେ ଭାବାବେଳେ ପାଇ ଥାଇବେ । ମାତ୍ର
ବାହାର ଗଛ ଥାଇବାର ଭାବ ଭାବ ଭାପରେ
ଥିବ । ଏହି ଦେଇବ ଶର୍ତ୍ତର ପୁରୁ ମଳ୍ଲ ରାଜ
ଦେଇବ ହେବ ।

ପତ୍ରକାଳ

ପିତାମହ

ଏ ବାବକୁ ବିଜିତରେ ଲାଗିଥିଲା ଏହା
ନଥୀରେ ଉଦ୍‌ବାଦ କୋଣାରକର ପାଟିଲେ
ଦେଲେ ପାଖିଗଲା ବଢି ଚାହିଁ ଦରକାର ହେଲା
ଆରେ ଲେପିଦେଲେ ମେଳିବୁଝ ଦେବ ଓ ଛାଇ
ଧରିବ ତାହିଁ ।

ବିରେଇ ବନ୍ଦା ଓ ସାହୁଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ
କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା

କରୁଥିବାରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଲାଗାଏ
କରୀ ଚଳଇଖେତ ସୁଧେ ଧାରୀ ହୋଇଥିଲା
ସଥି—

ପ୍ରସରିବ ସକଳ
 ଧାରାପ୍ରତି
 ଅନୁମତି ଟ ୦
 ଶହେର ପ୍ରମତ୍ତି ଟ ୫
 ଶହେର ଏକ ପ୍ରମତ୍ତି ଟ ୯
 ମତ କୌଣସି ଉପରିକଳ ଲୋକେ ଟ
 ଦେବେ ଉଚ୍ଚର ଖର୍ଚ୍ଚ ଟ ୧୦ କୁ ଦିଆ-ଦିବ୍ସ
 କାହିଁ ।

ଦୃଶ୍ୟ ଓ ନିର୍ମାସନର ସଜ୍ଜରେ ଅଣ୍ଠା କୁଠାର
ଅଛି ଦେଖାଣ୍ଟ ଦୃଶ୍ୟ ପଥାକରେ ଦେଖ
ଅଧିକ ଦିନର ସକାଳେ ଯୁଗ୍ମ ଉତ୍ସାହର
ଦୋଷଧାରି ।

ବିଜ୍ଞାନର ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନକାଳେ ୧୦୫୯
ବାବ ଦେବ ।

କେବୁ କୁଳତଥିରେଇ ପାଦକ ଧରି କଲାପନାର ନ ହେ
ତି କୁଳକୁଳାରେ ସମ୍ମାନମନ୍ଦିରରୁକୁ ଶହେର କାହାରେ

ରୂପ ମାତ୍ରା

କବିତା

ସାହୁଚିତ୍ରମନ୍ଦ୍ରାଚପତ୍ରିବା

୧୯୭୫

ବାଲ ଉତ୍ସ ମାତ୍ରା କୁଳ ମହିନେ ୧୯୭୫ ମେଁଟା ମୁଖ୍ୟ ପତ୍ର ଓ ପତ୍ର ପତ୍ର ପତ୍ର

ବାଲ ଉତ୍ସ

ପ୍ରକଳ୍ପ ବାଲିକା ମଳିଖ

୩୩

ପତ୍ର ଦେବୀ

୩୩

ଏମରେ ସୁହିଲିବୋଣ୍ଡାପାର୍କନାମରେ
ସେଇ ଛଦ୍ମାକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ବସ୍ତୁଦିନରୁ
ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥାଏ କହିଲିଭି ମା ଏ-ତ ଜୀବି
ଅର୍ଥବ ହେବାର ବିଜ୍ଞାପନ ମହ ବଲିକାଳା-
ଗଳେରେ ବାହାର ଥାଏ । ଏ କମି
ମହନାଷବଜାର ଓ ମହନାଷବଜାର ଅନୁର୍ଗର

ଅମେମାନେ ଅଗ୍ରା କରୁଁ କି ଏହ
ଅଦ୍ୟାନରହିବାର୍ଥୀରୁ ବରବାକୁ ଏଠା ମେରିକ-
ବିପାଳିତା ଅଛି ବିଲମ୍ବ ଚରିବେ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଫଳରେ ବାହା ନ ସହିବାରୁ ପୂର୍ବ ଚିନ୍ମୁ
ଶୁଭୁବର ହୋଇ ଉଠିଥାଏ ।

କେଉଁଥର ଗୋଲମାଳ ଗାନ୍ତ ହେବାର
ଶୁଭସ୍ୟାବ ଥିବାରୁ କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ
ଏକବିଗରୁ ଲୁହବାସାର କଷନ ସାହେବ ଏକ
ଅନ୍ୟଦିଗରୁ ବାଲେଶରର ଗାଇସ ସାହେବ-
ମାତ୍ର ପୁଲାସ ସେଇ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ମେଲ-
ୟାକ ସରବାର ଧରଣୀଧର ନାୟକ ଅପେ
ଥରବେଳ ଏବି ବାହାର ଲୋକମାନେ ସଙ୍ଗାଳ
ସହି ବିବାଦ ନିଷ୍ଠି କରି ବାହାରୁ ଶତକୁ
ଯେନିଗଲେ । ଗତଜାତ ମୁଗ୍ଧଶୁଭ ସାହେବଙ୍କ
ପଦ୍ମବୀ ପୂର୍ବରୁ ଶାନ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତି ଦୋଷଥିଲା ।
ସରବାର ସେ ଶାନ୍ତି ଲେଇଛି ଥିବେ । ଏଥିରୁ
ବୋଧ ହୁଅଇ ସେ କେବଳ ସରକାର ଲୋକଙ୍କ
ଦୁଃଖ ଜାଗାଇବା ସକାଣେ ଭୟମାନେ ମେଳ
କରିଥିଲେ । ସେମନ୍ତ ସରକାର ପୁଲାସ ପଦ୍ମବୀ
ଦେମନ୍ତ ଗୋଲମାଳ ଶତ ଅପେ ଉପସ୍ଥିତ
ଦେଲେ । ବିଳା ରହିଥାଇଲେ କଷା ଶାନ୍ତ
ଦେଲା ବଡ଼ ସରବର ବିଷୟ ଅଟିଲା । ସପ୍ରତ୍ୟେ
ସାହେବୁ ବିଳା ବରିବେ ଏଥର ଦେଖି
ବାରେ ଥିବାରୁ ଥାଏ ।

ବଜଳା ଅହିଶନାନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ
କରାରୁ ବର କଲାବା ନୌକାରେ ଚଢି ଗଜା-
ଦେଖାଇ ପୂଜା ବରବାର କିମ୍ବ ଥାଏ । କିମ୍ବନ୍ତିରୁ

ସାଧି ବର ମରମାସ ରା ୨୧ ରଖରେ ଏ-
ଜାଗରୁ ଗୋଟିଏ ବିବାହ କିମ୍ବା ସମ୍ମାନ ହେଲା
ବରାରୁ ଥୋରେ ଶୀ ପୁରୁଷ ବର ବନ୍ଧୁକୁ
ଦେଇ ଗଜାଦେଖାଇ ପୂଜା ବରବାରୁ ପାର-
ଥିଲେ । କୁଳରୁ ନୌକା କିଛିଦୂର ଶୁଭଗଲ
ତଣ୍ଟ୍ରରୁ ନୌକାର ବର ଶ୍ରୀଗଲ ଶୀ ନୌକା
ଦୁଃଖବାରୁ ଅରମ୍ଭ ହେଲା । ଏଥରେ ଅନେକ
ଶୀ ପୁରୁଷ ପିଲ ଓ ବାବଧକାର ଥିଲେ । ସେମା-
ନକୁ ଦୂରାର କରବାକାରଗ କୁଳରୁ ଅନ୍ୟ
ନୌକାମାନ ଥାଏ ବେଗରେ ଯାଇଥିଲେ ସହା
କେବଳ ଜ ୧୧ ଶକ୍ତି ବଜାଇ ଥାଇଲେ ।
କେବେଳେକ ମର ପତ୍ର ଅଛିନ୍ତି ବୋଲିଯାଇ
ନ ପାରେ । ପୁଲାସ ରୋ ୧୯ ୫ ଲାଖ ପାର
ଥାଇନ୍ତି । କଳାଟି ଶୁଭି ମରଥାର ମାତ୍ର ବର
ଦେଇଥାଏ । ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଲେଖମଥିରେ
ଗୋଟିଏ ଶୀଲେବର ମୁଦଦେବ ବାହାର ପଣ-
ଟିକ ଦୃଢ଼ରୁପେ ଧରିଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ପାଥ୍ୟ
ସାରଥାର । ମୁଦବାଳରେ ସୁନ୍ଦା ଅପରେଷ୍ଟେବ
ଏହାଙ୍କ ପଣ୍ଡି ଥାଇ ନ ଥିଲା ।

ଦେଶୀୟ ଶିଳାଦ ଭାବର ଅବପାୟରେ
ଦେଶୀୟ ଦୁରବ୍ୟାହ ବିଜ୍ଞାର୍ଥ ଗୋଟିଏ ଯୌଧ
କାରବାର ଅର୍ଥାତ୍ କଥାର କଲାକାର ବିବାହ-
ବାରେ କରବାର ପ୍ରସାର ହେବାର ଅନନ୍ତ
ବିହାର ବିଜ୍ଞାପନରେ ଥାଇଲା । ଏକମ୍ଭାନ୍ତ
ମୂଲ୍ୟକ ପାଇସଲ ହିଲା । ଶାତ ଅଂଶ ପାଇସଲକା-

ଲେଖାଏ ଏକଳଙ୍ଗ ଅଂଶରେ ତାହା ବିହିନ୍ତୁ
ଦେବ । ଅଂଶମାନେ ତୁଳିବୁ ରକ୍ଷା କରିବା-
ଏକାଶେ ଏ କଣ୍ଠର ଉଦୟମକାରୀମାନେ
ଗୋଟିଏ ସମ୍ମାନ ପରିବାର୍ମ୍ଭ କରିଥିଲୁଛି ।
ଏକଳଙ୍ଗ ଟଙ୍କାର ଦେବେ ଗାରଥି ଫଣ୍ଟ ବା
ଜୁମିଲ ତଥାକିଲ ଗଠିତ ଦେବ । ଏହି ଗାରଥି
ଫଣ୍ଟରେ ଯେଉଁମାନେ ଟଙ୍କା ଦେବେ ସେ-
ମାନେ ଉଦୟେଗିରାର ସହ୍ୟ ଦେବେ ।
ବୌରଥି ସହ୍ୟଠାରୁ ଏକଥର ଟଙ୍କାରୁ ଉଣା
ନିଆଯିବ ନାହିଁ । କଣ୍ଠମାର କାରବାରରେ
ପ୍ରଥମ ଧାଇବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେବେ ଲେକବାନ
ଦେବ ଦେବେ ଏହି ଗାରଥିଫଣ୍ଟରୁ ସେହି
ଲେକବାନ ଭରଣା କରିବାକୁ ଦେବ । ଏଥ-
ମଧ୍ୟରେ ଗାରଥି ଫଣ୍ଟ ସବାଶେ ୧୦ ଦଙ୍କାର
ଟଙ୍କା ସବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ବାକୀ ୧୦ ଦଙ୍କାର
ଟଙ୍କା ଅଛିଦିନରେ ଜମା ହୋଇଯିବ ଏବା
ଜାହା ଜମା ଦେବା ମାତ୍ରକେ ଉଦୟମକାରୀ-
ମାନେ କଣ୍ଠମାର ଜାଇରେକୁର ପ୍ରଭୃତି କରି-
ଦୁଇ କିମ୍ବାର କର କାର୍ଯ୍ୟାବୟ କରିବେ ।
ଦଙ୍ଗଳାର ଅନେକ ମାନ୍ୟ ଭାଷ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଯଥା
ଉଦ୍ଭବପଡ଼ାର ରଙ୍ଗ ଧ୍ୟାନମୋହର ମୁଖ୍ୟା,
ଗଜା ବଶିଗେଷରେଇର ରାୟ, ବାରୁ ସାଧ-
ବହାର ମୁଖ୍ୟା, ଚାରୁ ମନୋହର ମୁଖ୍ୟା,
ଚନ୍ଦନଗରର ପୋଣିକୁଳାଚ ମୁଖ୍ୟା ପ୍ରଭୃତି
ପ୍ରତ୍ୟେକେ ପାଇବାର ଲେଖାଏ ଓ ଉତ୍ସ-
ମଧ୍ୟରେ ଏକଜଣ ଦିଗଦଙ୍କାର ଟଙ୍କା ଏବା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କେହି ୨ଦଙ୍କାର କେହି
୩ ଦଙ୍କାର ଓ କେହିବା ଏକଦଙ୍କାର ଦ୍ୱା ପାଇ-
ଶତ ଟଙ୍କା ଗାରଥି ଫଣ୍ଟରେ ଜମା ଦେଇ
ଅଂଶମାନଙ୍କୁ ତବିଷ୍ଟତ ତୁଟିବୁ ରକ୍ଷା କରିବା-
କାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବାରୁ ଆଶା ହେଉ ଅଛୁ
ସେ ଉଦୟମକାରୀମାନେ ଯଥାବଧ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା
ପୂର୍ବକ କଣ୍ଠମାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
ଦେଇବେ ଏବା ଏ କଣ୍ଠମାର ଅଂଶ ଦେବ-
କାରଣ ଲେକବାନ ବିଜ୍ଞାପ କରିବ । କଜନ
ଲେକବାନେ କାନ୍ତ ମନୋଯୋଗୀ ହେଲେ
ଦେଶୀୟ ଦୁର୍ବଧର ଅଦିର ଅବଶ୍ୟ ବଢ଼ିବ
ଏବା ଏହାହାର ପରିମ ଉପବାର ଦେବ
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

କଳିଶୁଣ୍ଡ ଦୈବାତ ମୃଗୁଥିନୀର ବିବ-
ରଣ ବଜୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡିଟାର ପ୍ରାପହୋଇ

ସହସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରିଷେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ।
ସଥା । —

ଗତମାସ ତା ୨ ରଖ ସକାଳେ ବେହାର-
ଷ୍ଟିମର ପ୍ରଥାନ ଉତ୍ତିମାୟର ମାକାବେଲ ସା-
ହେବ କରିଗନ୍ତିକଣ୍ଠ ମରବନାଟି ଗ୍ରାମ ନିକଟ
ନଥରେ ଜ୍ଞାନାଜଳ ନଙ୍କୁରକର ବାର ନାମକ
ଆଉ ଜଣେ ସାହେବଙ୍କୁ ସଂଶେ ଦେନ ସିକା-
ରଙ୍କୁ ବାହାରିଲେ । ସିକାର ଦେଖିବାକୁ କେତେ
ଜଣ ଗ୍ରାମବାସୀ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଚାଣ୍ଡ
ହେଲେ । ସମର୍ତ୍ତୁଦିନ କାମକ ଜଣେ ବ୍ୟାପର
ପିଲା ସାହେବମାନଙ୍କୁ କପୋତ ଉଦ୍‌ଧାରି ଶିକାର
ଦେଖାଇବାରେ ବଡ଼ କରୁଥୁବା ହୋଇ ଥିଲା ।
କେବଳ ମାକବେଲ ସାହେବଙ୍କ ହାତରେ
ଗୋଟାଏ ବନ୍ଦିକ ଥିଲା । କେତେବେଳେ ସିକାର
ହେଲା ଉତ୍ତାରୁ ବାରଥାଦେବ ଦୂରସ୍ଥ ଗୋଟାଏ
ଦୂଷରେ ଗୋଟାଏ କପୋତ ଦେଖିଲେ । ମାକା-
ବେଲ ସାହେବ ତାହା ଦେଖି ନ ପାରିବାରୁ
ତକୁ ପିଲା ସମର୍ତ୍ତୁଦିନ ଏକ କିମ୍ବାର ବିଲର
ହିତ ତେଣୁ ଯାଇ ଗଛର ନିକଟଟେ କିମ୍ବାରରେ
ଛିଡ଼ା ହୋଇ ମାକାବେଲ ସାହେବଙ୍କୁ ଜାକ-
ବାରେ ସେ ଦୌଡ଼ିଯାଇ ହିତ ତେଣାରେ
ବେଳେ ଗୋଡ଼ ଶୈରିବାରୁ କରୁଛି ପଡ଼ିଲେ
ଏବ ତାଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ବନ୍ଦିକର ଘୋଡ଼ା
ତାହା ଥିଲାରୁ ହିତରେ ଗୋଟାଏ ଆଠରେ
ଲୁଗି ପଢ଼ଗଲା ଏବ ବନ୍ଦିକ ଫାରହାରୁ-
ରେ ପଡ଼ିଥିବା ନ ମର ଗୁଲ ଛାଇ ପିଲାର
ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଜୟିବାରୁ ସେ କରୁଛି ହୋଇ
ପଡ଼ିଲା । ପିଲାଟ ସେ ସମୟରେ କେବଳ
ହାତ ଅନ୍ତରରେ ଥିଲା । ସାହେବମାନେ
ସେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ସନ୍ଧା ରଙ୍ଗ ବନ୍ଦ
ହେଲା ନାହିଁ ଏବ ପିଲାଟ ଉତ୍ସନ୍ନାହ ମରଗଲା
ଏହ ସମୟରେ କେବେ ଜଣ ଗ୍ରାମବାସୀ ଏକତ୍ର
ହୋଇ ସାହେବମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଥିଲେ ପ୍ରଦାର
କର ଗୋଟାଏ ଗଛରେ ବାନ୍ଧିପାରାଇ ଦାଢ଼ି
ପୋଡ଼ିଲେ ଓ ତହିଁତାରୁ ଗୋଟାଏ ଧାରେ
ଅଟକ ରଖିଲେ । ଅରହନ ସକାଳେ ଖାଲ
କୋଟ ଥାକାର ପୁଲାସ ସବଲନ୍ଧେକୁର ଅଛି
ସାହେବମାନଙ୍କୁ ମଜ୍ଜା କର ଜାହାଜକୁ ଦେଖି
ଗଲେ । ଏ ଦୂର୍ଧିତନାର ଅବ୍ୟବହିତପରେ
ମାକାବେଲ ସାହେବ ମୁହଁ ପିଲାର ମାଗାର
ଟ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଯାତିଲେ ମାତ୍ର ଗ୍ରାମବାସିମାନେ
ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଛଲବ କଲେ । ସାହେବ ଜାହା-
ଜର ଖଣ୍ଡ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କାର ମୋଟ ଅଣାଇ

ତତ୍ତ୍ଵ ନୋଟ ଏବଂ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟଗୋ ଟ୍ରେସରୀ କାର୍ଯ୍ୟଶୈଖଣ୍ଡରେ
ଦେବାକୀ ଲେଖି ଦେଲେ । ଗ୍ରାମବାସିମନେ ଭାବା
ଉଜ୍ଜାରବାବୁ ନକଳପତିକୁ ଦେନିଗଲେ ମାତ୍ର
ଉଜ୍ଜାର ପାଇଁଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ଅରଦିନ ପୁରୁଷ
ଦେମାନଙ୍କଠାରୁ ଭାବା ସବୁ ବରମବ କଲା ।
ତା ୧୪ ବୃକ୍ଷରେ ମାର୍କିଷ୍ଟ୍ ଟ ମାହେବ ଏ
ପଟନା ଶୁଣି ଦ୍ୱାରାପଦର ସମୟରେ ସରଜନି-
ନକୁ ଯାଇ ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କଠାରୁ ସାମଦ୍ଦିନେଇ ଉଚ୍ଛି-
ତ୍ରାରୁ ଜାହାଜକୁ ଯାଇ ସାହେବମାନଙ୍କର
ଜବାବ ନେଲେ । ମୃଦୁୟ ପଟନା ସର୍କାରରେ
ସେମାନଙ୍କର ଜବାବ ସାରିକ ବାକୀ ସହିତ
ଆକାଶ ହେଲା ମାତ୍ର ଶେଷ ପଟନା ସର୍କାରରେ
ମେଲ ହେଲା ନାହିଁ । ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ବଳ
ପ୍ରୟୋଗ କରିବାର ଅସୀକାର କର କେବଳ
ଖୁଲୁ ହୋଇଥିବାରୁ ସାହେବମାନଙ୍କୁ ଅଟକାଇ
ରଖିବାର ସୀକାର କଲେ । ମାକଞ୍ଚେ ଟ୍ୟା-
ହେବ କଥିତ ଘେକାରୁ ମାକାବେଳସାହେବଙ୍କୁ
ଫେରି ଦେଲେ ମାତ୍ର ଭାବାଙ୍କର ଇତ୍ତାମନେ
ଏକଶର ଟକାରୁ ନୋଟ ଉଜ୍ଜାର ତତ୍ତ୍ଵ ରମ୍ପୁଳ୍ୟ
ମୁଦ୍ରିତ ମାଗାରୁ ଦେଲେ । ଅରୁଷମାନରେ
ନିୟମଦେବତାପେ ଜଣାଗଲ ସେ ଏ ପଟନାଟ
କେବଳ ଦେବବୁର୍ଜଟନା ଥିଲା ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ଅମ୍ବମାନକର ହୃଦୟର ପ୍ରାତିଷ୍ଠାନ
କମିଶୁର ଶ୍ରୀଶ୍ଵର ରେବନଶା ସାହେବଙ୍କ ଥମ-
ଳର ଡେଣାବୀଧିର ସରକାରୀ ଶୂକଶ
ପାଇବାର ଆଶା କମାଗଲ ଛାତ୍ରଙ୍କ ହୋଇ
ଅସୁଖଲ ଏବଂ ଉତ୍ତର ନହାୟାକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ବିଦ୍ୟାଲୟମାନଙ୍କରେ ଘାତ କର ପ୍ରତିବର୍ଷ
ଅନେକ ଶୁଭ ପରିଜ୍ଞାନାର୍ଥୀ ହୋଇ ବାହାର-
ବାରୁ ଅନୁମାଳ ଦେଉଥିଲ ଯେ ଦେଶୀୟ
ଜ୍ଞାନକର ପାଇବା ଯୋଗ୍ୟ ଏ ପ୍ରଦେଶର
ସରକାର ଗ୍ରବ୍ସମାନ ଡେଇଥାମାନେ ପ୍ରାପ୍ତ
ହେବେ । କିନ୍ତୁ ଡେଇଯାର ଭାବ୍ୟ ଏମନ୍ତ
ମନ ଯେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥେଯାଗ ଆସିଲାବେଳେ
ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିବନ୍ଦକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ତାହାରୁ
ବ୍ୟର୍ତ୍ତ ବରୁଆଛି । ନିଷ୍ଠେତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜେ-
କୃଷ୍ଣ ଓ ମୁକ୍ତଶବ୍ଦୀ ପଦମାନ ଯୋଗ୍ୟ ଡେଇଯାର
ଦେବା ବିଷୟ ବିବେଚନା କରିବା କାରଣ
ପୂର୍ବ ଶ୍ରୀକଳିତମାନେ ଦେଇବା ଦେଉଥିଲେ
ମାତ୍ର ଅବ୍ୟ କିଛି ଦେଖାଗଲ ନାହିଁ । ଜ୍ଞାନବ୍ୟ-
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ସମୟରେ ଅନ୍ୟମିତ କା ଠିକା

ଜିଏବ ପାଇବାର ଅଣା କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର
କୃଷିବିଭଗର ଟଙ୍କା ଫଳୁକେଳ ସାହେବଙ୍କର
ଅନୁପ୍ରତିକାଳ ହେବାର ବହି ଦୂ କହୁଛ ବେଳ-
ପର କଣ୍ଠାଯାଇ ଅଛି କରଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେହି
ଓଡ଼ିଆ ବନ୍ଦୋବସ୍ତମହିଳାରେ କୌଣସି
ଉଚ୍ଚପଦ ପାଇ ଲାହିଁ । ଅଳ୍ପ ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୧୦୯
ଟଙ୍କାରୁ ଡଣା ବେଶନର ବ୍ୟକ୍ତିରେ କବେ-
ଶୀଘ୍ର ଦେହ ଅସିବାକୁ ସମ୍ମାନ ହେବେ ତାହିଁ
ଅଥବା ବାହିମମାନେ ଶ୍ରାନ୍ତି ଲୋକଙ୍କୁ ଅଗେ
ଲୋତକେ ଏପରି ଗୋଟାଏ ବିଷ୍ଵାସ ହୋଇ-
ଥିଲା ଓ ତାହା ପାଇବେବୋଲା ତେଣୁଧ୍ୟମାନେ
ଟିକିଏ ଦମ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ତାହାରୁଥିଲା
ବିଧିକ ଦେହଅଛି । ଏହି ନିରାଗର ସଦର୍ବି-
ଭଗରେ ତଣେ ସବ୍ରତେଜଞ୍ଜଳି ଟ ୨୪୯ ଟଙ୍କା
ବେଶନରେ ବହିପାର ପ୍ରୟେଜଳ ହେଲା ।
କେବେଳଣ ତେଣୁଥିଲା କଲିବତାରୁ ଏବଜ-
ଣକୁ ଥିଲାଇଲେ । ତବପେଶା ଡଣା ବେଶନର
ଅବକାଶ ଦେବଜୀବନମିଶି ଖାଲି ହେଲା ।
ଆବକାଶ ବନେଶନର ବାଜସାହିକୁ ଏବବ୍ୟକ୍ତିର
ନିଯୋଗ କଲେ । ଯାତ୍ରୁର ସ୍ଥଳର ଦେବଜୀ
ମାନୁଷ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ହେଲା । ଏହି ଏହିବାରେ ବିଜ୍ଞା-
ପନ ପ୍ରକାଶ ଦେବାରୁ ବେଶନର ତେଣୁଥିଲା
ବ, ଏ, ଅବେଦନ କଲେ । ଏଥରୁ ତଣେ
ପରିପ୍ରେର୍ବକ ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଟ ବ ପ୍ରଥମ ବିଜ୍ଞାପନ
ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଇ କଲିବତାର ସମାଦରମା-
ନକ୍ଷରେ ଆଉ ଏକ ବିଜ୍ଞାପନ ବାହାରିଲା ଏବଂ
କହିଲେ ଲେଖାଗଲା ବ ବ, ଏ, ଅନୁରଥାପବା
ଏମ, ଏ, ପାର ଦିରବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
ଆବେଦନ କରିବେ । ପରିବର୍ତ୍ତକ କରିବାର
ହେବୁ ଏହି କିମ୍ବାରେ ଏପରି ଲୋକ
ନାହାନ୍ତି । ଆବେଦନକପଦମାନ ଆସିଲାରୁ
ଏବ ଦିନ ସବୁ ହୋଇ ଅନେକ ବାଦାନୁବାଦ
କରିବୁ କଣେ ବନ୍ଦଳାର ଏମ, ଏ, ଉତ୍ସାହଧ୍ୟ-
ବ୍ୟକ୍ତିମନୋକ୍ତର ହେଲା ମାତ୍ର ତାହାରୁ ଆସିବାରୁ
ଲେବା ଯିବାରୁ ସେ ନାହିଁ କଲ ଏବ ବହି
କରିବୁ ଏବ ଦିନ ନିବିଟକୁ ପଦ ଯିବାରୁ
ଦେଖ ନାହିଁ କଲ ଏବଂ ଆଜି ତୁମ
ତୁମକୁ ଏହିପରି କଲିବାରୁ ଶେଷରେ
ଏବଜଣ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ଏ ସବୁପରେ
ଶ୍ରାନ୍ତି ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରଥେଶା କରି ବାହାରକୋ-
ହିଲ ତୁମରେ ମୁରିବିର କରିବାର ମାନସ
ବିଦିଶାଯାଏ । କାରଣ କୌଣସିପରିଲେ ପର-

କାହା ନୟମାନସାରେ ପଶୁଷା ଗୁଦଶର ଚେଷ୍ଟା-
ସୁବା ହୋଇ ଲାହିଁ ଏହୁଳେ ଉତ୍ତିଆଙ୍କର ଅଭଗ
ଦିଲା ଅଛୁ କ ବୋଲୁଯିବ ଏବ କାହାକୁ
ଯବା ଏ ଦୁଃଖ କହିବା ଅମ୍ବମାନକର ଶେଷ
ଥଣ୍ଡା ଦରସା କେବଳ ଆମ୍ବମାନକର ଲାଗୁ
କମିଶୁର ଶାସ୍ତ୍ର ଟେଲିଫୋନଠାରେ । ଅଛେବ
ତାହାକୁ ଏ ଦୁଃଖ ଜଣାଇ ବିହିତ ପ୍ରକାର
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଅଛୁ ।

ବିଜ୍ଞାନାଳୀ

ଅକ୍ଷୟାନ୍ତ ସ୍ମାନପରି ଏନଗରର ଜନନ-
ସାହା ଗଛ ବଦିବାର ଶେଷ ହେଲା । ଏଥର
ସାହାର ବଦିରଙ୍ଗ ଲେଖିବା ପୁନଃରୁ ବାରୁ କିମ୍ବା-
କାଥବରିବାରୁ ଏବମନିରେ ଶଣ୍ଡିଏ ପ୍ରେରଣ-
ପତ୍ର ପ୍ରାୟ ହେଲୁ । ପଥପ୍ରେରକ ଜଣେ ଶିଖିଛି
ଓ ଜନବସ୍ତୁତାୟର ସୁବା ସେ ଅବଶ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି
ସେ କୌଣସି ଧର୍ମର ଅନୋଳନ ବା ନିନା-
କରିବା ଅମୂଳଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଲୁହଇ ଅଥବା
ଯାତ୍ରାପଦ୍ମ ଏବଂ ବିବାହ ଉତ୍ସାହ ମଙ୍ଗଳକାର୍ଯ୍ୟ-
ରେ ବେଶ୍ୟା ନାଟ ଦ୍ଵାରା ବୋଲି ସେ ହିନ୍ଦୁ-
ଧର୍ମ ରୁ ଅକ୍ଷୟାନ୍ତ କରି ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ
ଅମୂଳଙ୍କ ଅନୁମୋଦ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରକାଶ
କ କଲେ ଅମୂଳଙ୍କ ଦ୍ୱାୟିତ୍ଵରୁ ବୋଲି
ମନେ କରିବେ ଏପରି ଧମକାଇ ଅଛନ୍ତି । ସୁଣି
କେବଳ ବେଶ୍ୟାନାଟକେତୁ ଏ ଯାଦାର ନିନା-
ନ କର ଯାଦା ଭଲ ହୋଇଥିବାର ଲେଖିଲେ
ପିତ୍ରକାଥିକ୍ଷାନନ୍ଦର ଭାବ ପ୍ରଦଶ କରିବା
ଅମୂଳଙ୍କ ହେବ ବୋଲି ଚେତାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ଏଥରୁ ପାଠକମାତ୍ରେ ଅବଶ୍ୟ ରୂପିତାରବେ
ସେ ଅମୂଳାନେ ତୁହୁଁ ସଙ୍କଟରେ ପିତ୍ରାହୁଁ ।
ପ୍ରେରତପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କି କଲେ ଲେଖିଲକ୍ଷ-
ମତରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ବଢ଼ା ହେବ ଅର୍ଥାତ୍
ତହିଁର ଘୋଷଣ ହେବୁଁ ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରକାଶ କଲେ
ଅପଣା ନିୟମ ରଙ୍ଗ କରିବୁଁ ହିନ୍ଦୁତ୍ସ୍ତୁତାୟରୁ
ନାନୀକ କଞ୍ଚା ଦେବୁଁ । ସୁତରଂ ଏପରିମ୍ବଳେ
ଅପଣାର ନିୟମ ରଣାକରିବା ଏବଂ ବହୁମେଳକ
ପେଶା ଏକଜଣାରେ ଅତ୍ରିୟ ହେବା ଶେଷ-
ର ବିବେଚନା କର ଛନ୍ତି ପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରି-
ବାରୁ ଗାନ୍ଧୀ ହେଲୁ । ପତ୍ରପ୍ରେରକବର ଅନୁ-
ଯୁଷରେ ଧର୍ମ ଓ ଲାଭ ସମବରେ ତୁମ୍ଭାନ୍ତି ଓ
ପଦ ଦେଖି ଅମୂଳାକେ ଅକନ୍ତର ଦେଲୁଁ
ନୁ ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅମୂଳାନେ ତାହାକୁ
ଆସ୍ୟ କରିବାର ଅସମ । ସେ ପକ୍ଷାଧି ସା-

ନରେ ଉପଦେଶ ଦେବାକୁ ର ଅପଣା ଅଭିଷ୍ଟାୟ
ଅନ୍ୟାୟରେ ସେବି କରି ପାରନ୍ତି । କେବଳ
କାହାକୁ ଏହିକ ଅନୁରୋଧ ଯେ ସେ ଉପଦେଶ
ଦେବା କାଳରେ ଏମନ୍ତ ଭାଷାପ୍ରୟୋଗ କରିବେ
ଯେମନ୍ତ କାହାର ମନରେ କଷ୍ଟ ନ ହେବ ।

ଏ ବର୍ଷ ଏ ନଗରର ସୁଥକୁ ଛାପାଇଲେ
ଜନମୟାତ୍ମା ହୋଇଥିଲା । ସବାପେଣ ପୁରୁଷଙ୍କ
ସାଧାରଣ ଦେବା ଉପରେ ନର୍ତ୍ତର କରିବା
ଏବଂ ଏଣିକି ଦେବା ଭଣ୍ଡା ହେବାରୁ ଜାଗର-
ଭର ଭାଗ ଭଣ୍ଡା ଥିଲ ମାତ୍ର ଯାଏ କିମ୍ବା ପଞ୍ଚ-
ତର୍ଫିଲ ଠାକୁରଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଥିବାରୁ ବିଶେଷ
ଜମକ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ଭାବ୍ୟାଙ୍କ ଦିଲରେ
ସାଇଲେ ପୁରୁଷଗାମର ଅଗଣିମହାନ୍ତି ଅତ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରେମର ସହିତ ଉତ୍ସମର୍ମୁଖେ ଗାଉଣା ବାଜାରୀ
କରିଥିବାରୁ ଭାବା ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଅନେକ
ଦୁଃଖେକ ଚନ୍ଦନମୁଖଠାରେ ଏକଢ଼ିତ
ହୋଇ ନିର୍ମାଚିତରେ ବରନାମ ତ୍ରବଣ
କର ଗାତ୍ରମୟ ଅଳନନ ହୋଇଥିଲେ ।
ଶେଷ ଦିନ ଜୀବନାଥ ବଳଦ୍ୱା ସୁଦ୍ଧାରୁ ଲୁହିବ
ଗଣେଶ ମହାଦେବ ଇତ୍ୟାଦି କେଣ ଏବଂ
ବାଜନରସାହି କିମ୍ବା ବାଦାରଥିବାରୁ ସାହି ଭାବ
ଭାବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଲୁହି ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଦା ଲାଗିଥିଲା । କିନକା ବଜକାଟୀର
ସାଧା ପୂର୍ବ ରଜ୍ଜା ପଦ୍ମକାବିରଜନ ମୂର ଦେଇ
ଗଲ ବର୍ଷଠାରୁ ଭଣା କ ହୋଇ ବରଂ ଅଧିକ
ଦୋଷଥିଲା । ଏଠା ମଜଲିସର ମୋର ବଜା
ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ପାତ୍ରାର ସମସ୍ତ ଅଯୋଜନ ରା-
ହୋଇତି ଶୁଭରେ ହୋଇଥିବା । ନଗରବାସୀ
ଦୁଃଖେକମାନେ ଆମଦିତ ହୋଇ ପାତ୍ରାଦେଖି
ଏବଂ ବହିତ ସମାଦର ପ୍ରାୟ ହୋଇ ବଜିଷନ୍ଦୋଷ
ଲୁହ କର ଥିଲେ । ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ପ୍ରାନ୍ତର
ପାତ୍ରା ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଜଗରରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ
ଏଥର ସୁନ୍ଦରୀବସ୍ତୁ ହେତୁ ବଜକାଟୀର ପ୍ରଥାକ
କରିବୁଣ୍ଟ ବାଦୁ କଷ୍ଟଗମଦାସ ସଖ୍ୟାକର ଯୋଗ୍ୟ
ଅତ୍ୱି । ମହାକାଶକୁଳ ମାଗାମଠର ପାତ୍ରାରେ
ପରମୋଦ ପରମୋଦ ଅନୁ ସୁବାରୁ ପାତ୍ରା ଅଧିକ
ହୋଇ କ ଥିଲେ । ବଜିଷକଜ୍ଞାବରେ କେତେକ
ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଏକପ୍ରାନ୍ତର ମାତ୍ରା ହେଉଥିବା
ଏ ଏକରେ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ବହିରେ
ଯୋଗ ଓ ସହାନୁହୁତ ସୁବାରୁ ଭାବ ସମା-
ପଦ ଦେଇଥିଲା । ଏଣିକି ଦିଲାଦଳ ହେତୁ
ଏକ କେତେକବର୍ଷର ଏକ ମାତ୍ରା ବଜନରେ

ଦୁଇଥାରୀ ଏବଂ ପୁଣି ଏକଷର୍ଷ ଅଛି ଏକ ସାତା
ଦିଶେ ଜୁଲଯାତ୍ରା ହୋଇଥିଲା । ଏଥରେ ଧୂରୁଳା
ୟାମାଟି ମଳକ ପଡ଼ି ଯାଇ ଥାରୁ ଏବଂ ନୂଭବ
ଦୂରଯାତ୍ରା ଏକ ଅଳ୍ପର ସମ୍ବିଳିତରେ ଦେଖାରୁ
କୌଣସି ଶ୍ଵାନର ଗୋଟି ବିଶେଷ ହୋଇ ନ
ଥିଲା । ଅଥବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ଵାନରେ ଶାର ଦଳ
ଲେଖାଏ କାଠ ଥିଲା । ଏକ ଗୋପନୀକ ଘୋଡ଼ା
ଦାଢ଼ ଓଟ ପ୍ରଚାର ଅନେକ ବେଶ ବାହୀର
ଥିଲା । ଦଳାଦଳ କୌଣସି ସମୟରେ ଭଲ
ନୁହିଲା । ଏ ଅନ୍ତର ଲୋକମାନେ ତାହା ଶାର
ଏକମେଳରେ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ କଲେ
ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ହେବ ।

ଶିଳ୍ପ-ଶିଳ୍ପ ।

କରୁଛିବା ଶିବପୁର ଇଣ୍ଡିଆନ୍ସର୍ କଲେଜ
ମର୍କରରେ ଚଣ୍ଠୀସୃଗଟ୍ଟିମେଡିକ ଯେଉଁ ନି-
ର୍ଦ୍ଦିରଣ ଅଭିନନ୍ଦ ହେଲା କଲ୍ପନାତାଗରେଟରେ
ବାହାରାଥଙ୍କ ଛାତ୍ର ପ୍ରତିକ୍ରିୟ ଜଣାଯାଇଥିଲା ଯେ
ଏବେଳୀମୂଁ କଲ୍ପନା ବାର୍ଯ୍ୟ କରି ଶିଳ୍ପ ଶିଖ
ଦେବା ବାହାରଣ ଅମ୍ବାନଙ୍କର ନୂତନ ଶୈଳେଟ
ସବ ଇଲ୍ଲମ୍ପାତ ବାହାରାଥ ନବାନ୍ତ ମନୋଯୋଗୀ
ଅଟକ୍ଷିତ । କିନ୍ତୁ କଲେଜ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସ୍
କଲେଜର ଗୋଟିଏ ଶାଖା ଥିଲା । ସନ୍ ୧୯୮୦
ଧାରାରେ ପାଦା ସୁରକ୍ଷା କଲେଜ ହୋଇ ଶିବ-
ପୁରରେ ସ୍ଥାପିତ ହେଲା ଏବଂ ବାର୍ତ୍ତ ୫ ବଳ
ଇତ୍ୟାହି ସାହାଯ୍ୟରେ କାନା ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟଶିକ୍ଷାର
ସୁଧାର୍ଥେ ଗୋଟିଏ ଶିଳ୍ପାଳ୍ଯ ଉତ୍ସବରେ
ଜର୍ମନୀ ହେଲା । କେତେବେଳେ କାନ୍ତି ଶିଳ୍ପାଳ୍ଯ
ଭାବମରୁଥେ କ୍ଲନ୍ଥିତ ମାତ୍ର କାନ୍କାକାରଣରୁ
ଦିହାଂରେ ଅଧିକାର୍ଯ୍ୟ ନ ଦେବାରୁ ତାହାରୁ
ପ୍ରତାଳ ଦେବାର ପ୍ରତାଳ ହେଲା । ଏଥରେ
ଶିଖାକାର୍ଯ୍ୟର ଜାଗରେନ୍ଦ୍ରିୟ ଆମ୍ବକ୍ଷ ନିର୍ମିତ
ସାହେବ ରାଜ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ହର କହିଲେ କ ଶିଳ୍ପ
ଶାଳା କାନା ଦେବଳ ପ୍ରସକରେ ଶିଖା ଦେଇ
ଇତ୍ୟନ୍ତିକପୂର୍ବ କଲେଜ ଉତ୍ସବ ବିଜ୍ଞମନ୍ଦିର କିମ୍ବା
ଆଜି କିମ୍ବା ନୁହଇ । ଏହି ସମୟରେ କଲେଜ
ବିପରୀ ଶିଳ୍ପିଙ୍କ ଜଳ ହେବ ତାହା ଶିଳ୍ପ
କରିବାକାରଣ ଅମ୍ବାନଙ୍କର ପୂର୍ବ ଶୈଳେଟ
ଗୋଟିଏ କମିଟୀ ବସାଇଲେ । ଅତ୍ର ବିମ୍ବିତ
ପରେଷେ ଏବଂ ତାରରେକୁରିବିର ମତ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ପୂରକ ଅମ୍ବାନଙ୍କ ନୂତନ ଶୈଳେଟ ଏବଂ
କଲେଜର ସମ୍ବାଦ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇ
ଅନ୍ତରୀ ଏବଂ ଏଠାରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା

କୁଳକନ୍ଦେଶ୍ୱର ନାଥ କରିଅଛନ୍ତି । ଶିଳ୍ପାଳଟି
ଦିଲ୍ଲି ନାଥାର ପୂର୍ବଠାରୁ ଉଦ୍‌ବ୍ରାହ୍ମାର
ପ୍ରାଚୀର ଦୋଷଅଛି ଏବଂ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଶିଳ୍ପାଳମିତି
ଅଧୁକା କଳ ଉତ୍ତରଧି ରଖାଯାଇ ଥିଲୁ ଥରି
ଗୋଟିଏ ଆରତ୍ତରୁଦ ଓ ଗୋଟିଏ କଳପହଞ୍ଚା
ଗୃହ ଅଧିକା ନିର୍ମିତ ଦୋଷଅଛି । ବାହିକମାସ୍ତ୍ରର
ମଦକୁମାରୁଜ ଅଦେଶ ହୋଇଥିଲୁ ଯେ ସର-
ବାହି ପ୍ରଯୋଜନୀୟ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଏହି
ଶିଳ୍ପାଳରୁ ନେବେ ଏଥିରେ ଶିଳ୍ପାଳରେ
କାର୍ଯ୍ୟର ଅଭିବ ହେବ ନାହିଁ ।

ପିଣ୍ଡାସମ୍ବରେ ଏହି ନିୟମ ହୋଇଥାଇଁ କି
ଶୁଦ୍ଧବଜ୍ରା ଚାକି ହେବାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଉଞ୍ଜିନୀୟରୁ
ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୦ ଶ ଏବଂ ଅପ୍ରେଶିବ
ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୨ ଶ ଗାଏ କ ୨୫ ଶ
ଚାକ ହେବାରୁ ଅଧିକା ଏକଜଣ ଉତ୍ସବେଶୀୟ
ଏବଂ କଣେ ଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷାକ ନିୟମକୁ ହେବେ ।
ମାଛକଳ ୩ ଅର୍ଥାତ୍ ଧାରୁ ଉତ୍ସବାହ ଖାଇପାଇବାକା-
ର୍ଯ୍ୟା କରିବା ବିଦ୍ୟା ନିମ୍ନ ଶିକ୍ଷାକବ୍ୟାକୁ
କରିବାକାରି ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଅନୁଭେଦ
କରିଯିବ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପେକ୍ଷା ଅନୁସମ୍ବୃତରେ
ଉଞ୍ଜିନୀୟର ପରିଷା ଦେବାର ନିୟମ କରିବା
କାରଣ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦେବ
ମେଲେମାନେ ଉଞ୍ଜିନୀୟନୁ ଗେରୀରେ ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କେ
ସେମାନେ ଉତ୍ସବର୍ଷରେ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟର ପରି-
ଷାରେ ଉତ୍ତାର୍ଥ ହୋଇ ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷରେ
ଦେବକଳ ଶିଳ୍ପାଳ୍ମୟରେ ଥାତରେ ବାର୍ଷି-
କରିବେ ଏବଂ କେହିଁ କାହା କଲେ କୌଣସି
ବେଳିବେ ବାରିଆନାରେ ବାର୍ଷି ବର୍ଷରେ
ପ୍ରେରଣ ଦେବେ ଏବଂ ପରମବର୍ଷରେ ଆଖର
ରେ ଉତ୍ସବାଗାନମୟଶା କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାକରିବେ
ହେତୁଥିବା ଗାନମୟଶା କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାକରିବେ
ଅପ୍ରେମିଷ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଥମ ପାତେ ବିକକ
ସୁଲଭତରେ ଏବଂ ଉତ୍ସବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
ଅପ୍ରେମିଷ ଦେବବର୍ଷ କେବଳ ମାରଖାଳା
କାର୍ଯ୍ୟ ପାରିବେ । ଅପ୍ରେମିଷଶ୍ରେଣୀରେ ପରି-
କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିମତେ ଶିକ୍ଷା ଦଥ୍ୟାତ୍ମକ
ସେମାନେ ମାରଖାଳୟର ଏକାକାର ନିମ୍ନତ
ଠାର ହଦମାନ ପାଇ ପାରିବେ । ପେର୍ସିମା
ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟର ପରିଷାରେ ଉତ୍ତାର୍ଥ ହେବେ
ସେମାନେ ମଧ୍ୟରୁ ଦୂର ଏବଂ କମ ଲୋକ
ଏକବର୍ଷ ଉତ୍ସବ ଏକବର୍ଷ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପ୍ରେମି
ଉଞ୍ଜିନୀୟର ପରିଷାରେ ନିୟମ କେଉଁଥିନ୍ତି
ଏବଂ କେତେକ ବାରାଦର ଅବେଳା

ଅହୁଙ୍କ କି ପ୍ରତିବର୍ଷ ଥରେ ଶୁଭିତିଶ ଲେଖାଏ
ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ ।

ବିଷ୍ଣୁବଦ୍ୟାଳସୂର ପଶୁମାରେ ଯେଉଁମାନ
ହାରିଯିବେ ସେମଙ୍କ ସକାଶେ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଙ୍ଘ
ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ନିୟମ କରିଅଛି । ତିର୍ଯ୍ୟକରୁ
ସମୟପୂର୍ବିକ୍ଷେତ୍ରରୁ ଥାଠ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରୁ
କଲେଜର ଅଧୀକ୍ଷେତ୍ରରୁ କାନ୍ଦିମାନବୁରୁ
ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ଯେଉଁମାନେ ବିଷ୍ଣୁବଦ୍ୟାଳସୂର
ପଶୁମାରେ ହାରିଯାଇ ସୁନ୍ଦର କଲେଜର ଶୈଖ
ପଶୁମାରେ ଉତ୍ତାର୍ହ ହେବେ ସେମଙ୍କ ଯୋ-
ଗନ୍ଧାରା ସାଂପ୍ରଦାୟକ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ସେମାନେ
ପାଇବର୍ଷିକୁ ଅନୁଧିକାଳ ଇଞ୍ଜିନୀୟରଙ୍କ ଡାର୍ଜ-
ରେ ନିୟମ ଦେଲ ଉତ୍ସବୁ ଉତ୍ସୁକ କଟଗୋଡ଼ର
ଇଞ୍ଜିନୀୟର ମୋର ପାଇବେ ।

ଲେଖନ୍ୟଗବହୁର ଆଶା କରିଲୁ ବି ବୃଦ୍ଧ
ଉତ୍ସାହ ଶ୍ଵରୀର ବଧାନ ମଧ୍ୟ କ୍ରମଶଃ ପଠାରେ
ହେବ ଏବ ସେ ବିଜ୍ଞାପ କରିଲୁ ବି ଏବାଲେଜ-
ରେ ପଢାଇବା ସବାଙ୍ଗେ ଜିଲ୍ଲା ପରିଚ ଓ ନିର-
ନିଷିଦ୍ଧାଳୀକ୍ଷିମାନେ ପ୍ରଶ୍ନାର ଅନ୍ତା କରିବୋବାର
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବେ । ମୋପରିଲର ଧିଲମାନେ
ଏରୂପେ ଶିଳ୍ପିଶା କର ଅପଣା ଏକବାକୁ
ଫେରି ଗଲେ ଏମାତର ଅର୍ଥିନରେ ମେ ଯୁଦ୍ଧ-
ଲଭ ହୁଅନ୍ତିର୍ମାଣ ଓ ମେତିଲେଖିଧାର୍ତ୍ତା
ମାନେ ଏକଥିଲୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ପାହବେ ଯେମନ୍ତ କି ରକ୍ତପୁର ପରିବ ଜିମ୍ବାମା-
ନକ୍ଷରେ ହୋଇଥାଛି । ଏବ ସବୁବିଦ୍ୱାକୟ-
ର ପ୍ରଶ୍ନାକାଳୀମ୍ବୁ କଳ ଓ ଅନ୍ତମାକ ବିବ୍ରତ-
କଳେଜଅନ୍ତର୍ଗତ ଜିମ୍ବାକାଳୀମ୍ବୁ ସଲଭମ୍ପଲ୍ୟରେ
ମମର ଦୋର ପଠାଯାଇ ପାରିବ ।

ଏ ନୀତିମ ପୁରୁଷ କଥା ସଦର ହୋଇଥିଲା
ସନ୍ଦେହ ଜାହା । ଆମେମାକେ ଅଶା କବୁଁ ତ
ଶିଖିଯୁଇ କଲେଜରେ ଥରତ ହେବାରୁ ଅନେବା
କିମ୍ବା ଛାତ୍ର କରିବା ଏବଂ କ୍ଲ୍ଯାସ୍ ଶିଳ୍ପିମା
ବିଦ୍ୟାର ହେବା ।

ସାତାର୍ଦ୍ଦିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ଏ ନଗନ୍ତରେ ମହ ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ରର କୁଳ ପ୍ରିୟ ହୋଇଥିଲା
ଶର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଭୁତ୍ବ ଦୃଢ଼ି ହେବାର କାହା
ପାଇବ ହୋଇଛନ୍ତି ମାତ୍ର ନାହିଁ ।

ଏହାରୁ ଦେଖିଲେବୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବାରେ ପେଇ
କାନ୍ତି ଅପରା ଥିଲ ବନାବାଟ କଷ ଦିଲ ଅପରା ବନାବର
କୁ କଷାର ଥିଲ ନାହିଁ ଚିହ୍ନାରେ କଷାରୁ ସଠି ଗୋପ-
ଦଶବିଜ୍ଞ ସେ ଅପରା ଥିଲ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣମେ ପାଦପରିଯ

ଶାନ୍ତ ଦଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେଷ୍ଟ ଆମୋଡ ପ୍ରାମୋ-
ଦିରେ କାଳାକିପାଇ କରି ନିର୍ବିଦ୍ୟରେ ଆପଣା-
ଆପଣା ଗ୍ରାମକୁ ଗ୍ରାମକୁ ଲେ । ଏପରି ଗଢ଼ିଜା-
କର ପ୍ରକାମାକେ ଆବହମାନକାଳକୁ ବଜା-
କର ଭଲ-ମନରେ ସେପରି ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇ
ସଜା ପ୍ରକାଶର ନୌକଟ୍ୟ ସମଜର ପରିଚୟ
ଦେଇ ଥାଏ ଏଠାକାର ପ୍ରକାମାକେ ମଧ୍ୟ
ସେହିପରି ସ୍ଵର୍ଗରେ କେବେଳ ପରିମାଣରେ
ସାହାଯ୍ୟ ଆପଣା ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରଖା କରିବାରେ
ନୃତ୍ୟ କର କାହାନ୍ତି । ଏହିପରି ବଜା, ପ୍ରକାଶ
କରସବ୍ର ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ରହିବା ବାହୁମାୟ ।
ଏବଂ ସତକ ଶ୍ରେଣୀଯୁ ବଜାଗ୍ରହିଷ୍ଟଙ୍କ,
ଭାଇସ୍ଥାନ, ଭଲଲେବମାନଙ୍କୁ ଅବରର ସହିତ
ଆହାନ କର ଯଥୋପସ୍ଥକୁ ମର୍ଯ୍ୟାଦାନ୍ତରେ
ମିଶ୍ରାନ ଗୋଜନ ଦେବା, ଏପରି ଅଛି, କଣ୍ଠା,
ଦୁଃଖ, ଦର୍ଶମାନଙ୍କୁ ସେହିପରି ଗୋଜନ ଏବଂ
ବନ୍ଧୁଦାତ ଦେବା ସଙ୍ଗୋତ୍ସମ୍ମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ।
କର୍ତ୍ତୁପଣୀୟମାନବର ଏହିସବୁ ମହିତ କାର୍ଯ୍ୟ-
ମାନବପ୍ରକଳ୍ପ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପନାୟ
ଏକ ଧଳ୍ୟବାଦାର୍ଢ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ।

ଅହ ! ଦେଖିଗା ତେଣାକାଳରୀମାନେ
ବୁଝିଯୁ ଆକବନ୍ତି ସଜାବୁ ଦସର ମୁଖପିଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ
ଯାଦା ଦରାଇ ହୋଇ ପଢିଥିଲେ । କିମ୍ବରଙ୍ଗ
ଦୃଶ୍ୟାରୁ ଆକୁ ନବବ୍ୟକ୍ତିର ନବ ମହୋତ୍ୱ-
ବରେ, ନବଜୀବନ ପ୍ରାସ୍ତ ହୋଇ ଏବଂ ଆନନ୍ଦ-
ବସଧାକରେ ବିଜ୍ଞାନିତ ହୋଇ ଆଶା କରୁ
ସଜାବୁର ଚିତ୍ପୁ ନଦିତ ଉତ୍ସରକିତାରେ
ଅବଶ୍ୟ ପାର୍ଦ୍ଦତା କରିଥିବେ ।

୨୯, ଗର୍ଜମଧ୍ୟ ରାଧାକିଷ୍ଣ ମୁର
ମହନ୍ତେରାବ ଅନେକଦିନ ଖାଲ ପତ୍ର ଥିବାରୁ
ବିହୁମାତ୍ର ଘୋର ପାଞ୍ଚ ନ ଥିଲା, ଏବେ ଅଳ୍ପ
ଦିକ୍ ହେଲା ଏହି ମୁର ପୁରୁଣ ଅଧିକାରୀ ଗ୍ରୀ
ସାଧାରଣବାବୁ ନଦୀରଙ୍ଗାଳିରୁ ମହନ୍ତେର
ଶାଢୀ ପାପ୍ର ହୋଇ ଗାନ୍ଧିର୍ଭିକ୍ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ଏ କଣେ ସହିତିବାପଦ ଲେବ ।
ମୁର ଯାବା ବିହୁ ଉଦ୍‌ବିନ କେବଳ ଏ ମହା-
ମୂଳ ଘୋରେ ଯାହା ହେଉ ଏହାହି ତଳ
ପଦମରେ ଆମେମାନେ ସହିତରେ ଲାପ୍ତି ଅନ୍ତରେ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ହେବାରୁ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ
ହେଲାନାଳ

ଶ୍ରୀ ବୃଜକିତ୍ତବ୍ୟା ଦାସ

ମହାଶୟଦ

ଏହିବ ଦେଉଣ୍ଡର କଥାର ପ୍ରକାମାନେ
ମେଳିଯୋଗୁଁ ପ୍ରାଣପୂରେ ପଲାଇ ଥାବି
ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱାମାନଙ୍କରେ ଥାପ-
ଶାବ ପ୍ରାଣପରିଶାର୍ଥେ ସବୁଟୁମ୍ ଦେଲ ଶ୍ଵାନେଁ
ରହୁଥିଲାନ୍ତି । ପାଲଇଛନ୍ତାର ମ୍ୟାନେଜର ଜୀ
ବାହୁ ଗୋରଚନ୍ଦ୍ର ସେକ ସେମାନଙ୍କୁ ବହୁ
ସହରେ ବିଶ୍ଵାରେ ଶ୍ଵାନେଁ ରଖାଇ ଅଛନ୍ତି ।
ଆଜି ଦିନ ଯା ୧୦ ଶା ସମୟରେ କେଉଁଣ୍ଡର-
ବିଶ୍ଵା ବିଜ୍ଞାବାଳ ମୌଜାର ଧଳୁଆରାଇନ୍-
ଓରେବ ଜ ୨ ଶ ପାଇବି ଶ୍ଵାବି ମ୍ୟାନେଜର
ମୌସିଫକାଠାରେ ଜାହେର କରନ୍ତି ବି ଆମ୍-
ଦିଶା ମେଳ ହେବାରୁ ଆମ୍ବର ସଜା କଟକ
ଯିବାରୁ ଅମ୍ବେ ଭାଙ୍ଗ ସହରେ କଟକ ଯାଇ-
ଥିଲୁଁ କଟକରେ ଦ ୨ ନ ରହ ସଜାର ସହ-
ରେ ଫେରିଆସି ଅନନ୍ଦପୁର ମୁହାମାରେ
ପଦ୍ମପଥରୁ ସେଠାରୁ ବିଚିନ୍ତାନନ୍ଦ ବାହୁଙ୍କର
୩ ପାର୍ଶ୍ଵ ଥିବାରୁ ଘରର ଗଲେ । ବାଜା ଶଜା
୫ ପ୍ରାଣରମେବଳ ସେନାପତି ଦୁଲଜଣ କେଉଁ-
ଣର ପଢ଼ିଲୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ସଜାରର ଗତରୁ
ବି ଚିଠି ପଦ୍ମପଥାରୁ ସଜା ସାଦେବ ପୁନରପି
କଟକ ଯିବାର କହ ଧଳାରମେବଳ ମେଳାପତି
୫ ଭାଙ୍ଗ ସହରେ ଜ ୨୫୦ ଶ ଅମ୍ବେ ପାଇବ
୬ ଭନିଥର ହାତ ଏଥର ସେନାପାଳଙ୍କୁ ଗତରୁ
ବିଶ୍ୱାସ କର ଦେଇ ସଜା କଟକ ଯିବାରୁ
ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ପଦ୍ମରମେବଳ ବାହୁ ସହର
ଅମ୍ବେ ସେନାପଥମାନେ ଗଢ଼ିଲୁଁ
ବାଟରେ ଗତ ମଲ୍ଲାଳବାରହିତ ଦିବର
୧୦ ଶା ସମୟରେ କଥନ୍ତୁସର କିନକି
ସାଠଠାରେ ଭୟି ଓ କୋର ମେଳାଥମାନ
ଜ ୨୦୦୦ ଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବାହୁଙ୍କ ସ
ଭରେ ଥିବା ସେବକ ଦଲ ଏବଂ ବାହନାଥ
ସେବନ ମେଳାଥ ସରଗାର ଧରଣୀବାହୁଙ୍କୁ
ଲାଲଗ କରିବାର କହିବାରୁ ବାହୁ ମହାର
କହିଲେ ବି ଭୟର ସଜାରର ବି ବି କରିବ
ଲାଗିଥିଲୁଁ ତାହା ନୁହି ଭାଙ୍ଗିଦେବା ତିମି
ଅମ୍ବେ ଅଧିଅକ୍ଷି ଭୟମେବାନେ ଗୋଲମ
କର ନା ଭୟର ଯେ ତେବେର ଅଛି ତାହା ଅ
ତାରେ କହିଲେ ଅମ୍ବେ ତାହା ନାହିଁ କ
ଦେହଁ । ଏଥର କହିବାରୁ ବାହୁଙ୍କ କଥା
ମାନ ମେଳାଥରବାର ଧରଣୀଭୟଙ୍କୁ
ଲେବାକୁ ପ୍ରିଯକର ଗୋଲମାଲ କଲେ ତାହା

ଭରଣ ସେଇଥିଦଳମାନେ ଏପରି ଗୋଲମାନ
ହେଉ ବାହୁକୁ ସୁଦର ମନ୍ତ୍ରସ୍ଥ ରହିଲେ ବାହୁ
ମୌରୁଷ କହିଲେ କି ସେମାନେ ଯାହା କହିବେ
କର ଯାଇନ୍ତି ଦୁମେମାନେ ତେହି କହି କର କା
ଏପରି କହିବାରୁ ପାଏବଦଳମାନେ ସ୍ମୃତି
ରହିଲୁ । ସେମାନେ ପାଏବଦଳମାନରେ
ଥିବା ବନ୍ଦୁକ ଓରେ ଅଛି ଶକ୍ତିମାନ ଉଡ଼ାଇ
କେଲେ ଧରଣୀ ଚାହୁଁଠାରୁ ସମସ୍ତକୁ ଗୁରୁତ୍ବ
ବଲେ ଓ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ମାତ୍ର ବି ମାରିଲେ
ଧରଣୀ ଚାହୁଁଠାରେ ଅମ୍ବେମାନେ ପଢ଼ିଲୁ-
ଦେଲେ ଧରଣୀ ଅଜନ୍ମିତ ହେଲେ । ଫଳାର
ମୋହନ ବାହୁ ବାହୁ ଓର୍ଜାଇ ବାହୁ ନିମୟାର
କର ଶରଣାସ୍ଥ ଦେଲୁ ରଖାଇଲେ ବାହୁ ସେଇଥି-
ଦଳମାନଙ୍କୁ କାହାକୁ ଦେଇ ଓ କାହାକୁ ହାଙ୍ଗୁ-
ଛରେ ରଖିଲେ ଏହିପରିରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କବିତ
କରିଲାବେ ଓ ହାତ ଲିନିବରକୁ ଅପଣା-
ପାଖରେ ଧରଣୀ ରଖିଲେ । ଏହିପରି ଦୂରଦିନ
ଧନ୍ୟାସାଇନ୍ଦ୍ର, ଓରେ ରହି ଧରଣୀ ବାହୁଙ୍କ
ହୃଦୟ ଦେଇ ମଧ୍ୟରେ ରମେଶ ନିମ୍ନେ
ଆସି ପ୍ରାଣ ଦୟରେ ଏ ଦିନା ମଧ୍ୟରେଇରଙ୍କ
ଠାରେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଆମେ ୧
ପଞ୍ଚବିବାରେ ସେ କହିଲୁ ବ ଶକ୍ତାବର ପେ-
ଶ୍ରାନରେ ବୋଠି ଘର ଅଛି କାହା ଲେଖିପରିବା
କର କାହିଁ ଅଛନ୍ତି । ଫଳାରମେହନ ବାହୁଙ୍କ
ଜାଇ ଗୁଡ଼ିଲ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । କାହିଁ ସହିତରେ
ନୃଦର ଦୂରକଥ ଅଛନ୍ତି କିମାର ଅନାଜ
କି ୧୦୦ ଶର୍ଷର ଦେଇ କଥାର ବରୁଷଦରି ।
କେତେବେଳେ ମୋଲିସମ୍ବନ୍ଧରଙ୍କୁ କହି ଦେଇ
ପଥାର ଗାନ୍ଧି ବାଚମାନ ବୋଲିଙ୍କୁ ପିନାର
ହାତ ଦୟାପାଇନ୍ତି । ହାରମାନେ ଧରଣୀର
ଅମ୍ବରେ ହିତାରହାଇ ସଦାବଦ୍ଧତା ରହି ଅଛନ୍ତି
ହୃଦୟ ଅନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟର ଲାଭରେ ସେମାନେ
ମଧ୍ୟ ଦେଇ ପାର ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଅନ୍ତରୁ
ଅମ୍ବେମାନେ କାଣୁଥିଲୁ ସେ ଦେଇଥିର ତାଙ୍କ
ହଳି ୧୫୩୩ାର ସୁନ୍ଦର ତାଙ୍କାଳ ପ୍ରାୟ ହୋଇ
ଦିଲ୍ଲି ଟଳମଳ ହେଲାଣ୍ଡେ । ଦିଲ୍ଲି ସର୍ବାରକ
ସାହାଯ୍ୟ ନ ଦେଲେ ଏଥିକ ବିଜ୍ଞାବର କିନ୍ତୁ
ବର୍ତ୍ତକ୍ୟ ନାହିଁ । ଧରଣୀର ସହିତରେ ଜୟ୦୦୦୦୦
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଇଥି ଥିଲୁର କହେ । ମନ୍ତ୍ର ।

କା ୨୫୩୪୯୯ } କଶମଦ
ପାଲଲବଡ଼ା } ଶ୍ରୀ ଧନେଶ୍ୱର କାଶ

To THE EDITOR OF UTKAL DIPAK,
Sir,

Will you kindly allow a little space
in your journal for the following
humble suggestion of a deeply in-
terested person.

To whatever cause you may choose to ascribe the unfortunate rising of the Bhuyans of Keonjhur, and in whatever way some may be inclined to interpret it, to minds sufficiently acquainted with the state of affairs in Keonjhur and the feeling of the discontents previous to the rising, there is little doubt that the Maharaja's troubles are due to what the people regard as excessive exactions, and of which they have been long complaining, though not in so open a manner. The rising is not so much against the Maharaja as against the officers, about whom the people are confirmed in their belief as being his evil counsellors. In fact the object of the discontent is not to subvert the Maharaja's Rajgi; for in that case their attitude would be quite different, and they could have by this time run to many excesses.

It is, far as we know, only to have redressed their grievances supposed or real. It is also certain that by a mere change in the personnel of the Maharaja's so called council, the people would have been gratified, and all this trouble prevented at least for the present. One officer in particular whom the people believe to be the Maharaja's evil genius, they can't see at the head of the management without apprehending evil. As matters stand the simple expedient of this man's removal from the management, and an assurance from the Superintendent himself that excessive exactions will not be allowed in future, and that they will not have to pay rent at enhanced rates as lately settled or proposed to be settled, will send the discontents back to their humble huts and save the possible loss of many lives in a strife to which the authorities are likely to drive them by their

warlike preparations. Will the Superintendent condescend to consider and see the wisdom of going over personally to the spot, and holding up an assurance as above which to our mind will have the sure effect of dispersing the crowd, instead of sending any thing like a campaign, and, besides the possible loss of human life, involving the poor estate in heavy expenses, from which embarrassment the finances will take some years to extricate.

28-5-91 An observer.

ମୁହଁର ସଦିକ ଦାନିତ ଶଳ ଅପାଦି	ଟ ୩୫
ବାବୁ କାଳାହୁଲ ସରବାର ବଟକ	ଟ ୫୯
" ନନ୍ଦବେଳ ଦାସ "	ଟ ୩୫
ଗୋଧୁଲ କାନ୍ତିଚରଣ ଦାସ ବଜାରପୁର	ଟ ୨୯
" ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ "	ଟ ୫୯
ବାବୁ ଦରମୋହନ ଘୟ ଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ପୁର	ଟ ୩୫
" ନନ୍ଦଲଲ ମିଶ୍ର "	ଟ ୫୯
" କରହୁଳଙ ଘୟ "	ଟ ୩୫
" ପରମାଦିନ ମହାନ୍ତି କୁଆଁପାଳ "	ଟ ୨୯

ଶ୍ରୀଜୀପଣ

WANTED

A Mohurrir for Kendrapara Local Board with a thorough knowledge of surveying. Salary Rs. 15 per month with prospects of increase to Rs. 20 if work gives satisfaction. Preference will be given to English speaking candidates. Application by letter (with copies of testimonials) will be received by the undersigned up to 26th June.

Kendrapara Local Board's office The 1st June, 1891 } A. C. WRIGHT, Vice Chairman.

ଅକ୍ଷି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ।

ଥୁଏଟରସଂଗୀତ ବା

ନାଟକଗୀତ ।

ଏହି ସ୍ପେଶିଆରେ ସୁଲଳିତ ଉତ୍କଳଚାରର ଟେ
ଅଧିକଗଣ ଦଙ୍ଗାଳା ଓ ହନ୍ଦୁମାନୀସାରର ଅନୁ-
ଦରଶରେ ଉଚିତ ନୀତିକାନ୍ତ ପ୍ରକାର ସମୀକ୍ଷାକାନ୍ତ

ପଦ୍ମବିନ୍ଦୁ ହୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିସ୍ଟିଂକଲ୍ଯାନ୍‌ଡାର୍
ପଦ୍ମାଲୟରେ ବଜ୍ରଘର୍ତ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତର ଅଛି ।
ମୁଖ୍ୟ ୩ ୧୦ ଏ ଦୂରଅଣା ମାତ୍ର ।
କଟକ } ଶା ଗୋପନୀୟର ବିୟ
ମାଧ୍ୟମ } ସଙ୍କାଳକ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ

ବନ୍ଦ ବା ଲା ଲା ଠ କ ।

କଟକ ପ୍ରିୟିଂଗୁମାନଙ୍କ ସଥାଳପୂରେ ବିଜନ୍ମାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକଟଣକୁ ଟ ୦ ୫ ରଥାଣୀ ମାତ୍ର । ମୋଟପରି ସହାୟେ ଡାକ-ପୁଲ ଟ ୦ ୯ ୨ ଲାଗିବ ।

ମେଘରୋଗ

ଦ୍ୟାକମାନଙ୍କରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନ ସହିତାର ଚିତ୍ତ
ପ୍ରତିହେବ । ଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରମେତ୍କବ୍ୟାଧି ଯେଉଁମାନଙ୍କ
ଅନ୍ତରୀଳର ବରାଅଛି ସେମାନଙ୍କର ତଳାର୍ଥ ଗୋ-
ଏକହିବାବ ଉତ୍ତର ନୁହେ ସାମାଜିକ ଅର୍ଥବିଦ୍ୟା
ବିଦ୍ୟାରେ ଜୀବନ ମାଧ୍ୟମ ପରିଭ୍ୟାଗ କରିଲାହେ ।

ଏହି ଜୀବଧ୍ୟମାଣଙ୍କରେ ଏକପ୍ରାତି ସେବା
କରେ ନୁହିଲ ସେଇ ଏହି ଛନ୍ଦ କୁର ସପ୍ରା
ହରେ ସୁମରିଲଗେଣ ଅବସଥ ଆଗେଗଥ ହେବା
ଦୟାତମାକେ ଅଭେଜୀ ନା ହେବେ କିମ୍ବୁ
କହୁଅଛି ଏ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନକବ ସଙ୍ଗରେ ସବୀ
ହୋଇ ଜୀବଙ୍କର ରେଷ୍ଟେସନ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
ଶୁଣଇ ବିଦ୍ୟାରୀରେ ପରିଶର୍ଣ୍ଣ କ ହେଲେ ଆହ
ଯିବ ତାହିଁ ଅଳେହ ବୈଶି ଅଗେଗଥ ଲଭ
କର ପ୍ରସଂଗାପରମାନ କେତେଅଛୁଟି ସେ ସମସ୍ତ
ଅଭିନନ୍ଦରେ ସୁଷ୍ଠାକାନ୍ତରେ ପ୍ରଭୃତିର ହେଲେ
ଜନିବାରୀ ଅବେଳାଟୋଲ ନାମର ଉଦ୍‌ଦିନରେ
ସ, ହେ, ଗାନ୍ଧି କଞ୍ଚାନିବାତାରେ ଏହି ବିଟକ
ଦର୍ଶାବଜାର ପ୍ରକିଂବନାନଳ ସୁଷ୍ଠାକାନ୍ତରେ
ଏହି ଜୀବଧ୍ୟମାଣ୍ୟ ହେଉଥିଲା । ମୂଲ୍ୟ ଏକବିଂଶ
ହରୁ ୩୫ ଟା । ସୁଲଭା ଓ ଜାବାର୍ଜା ଧ୍ୟାନକ

Watches! Clocks! Time pieces!

Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company. Charge moderate.

ଭାଷିମରମତି

କାଳାପ୍ରକାର ଶେଷ ବଢ଼ ଶୂଳଧର୍ତ୍ତ
ଉତ୍ସମବୁଦ୍ଧେ ମନ୍ଦିର ହେବା ଓ ଯଥା ସମ-
ସ୍ଥରେ ଧାର୍ଯ୍ୟକାର ଛଲ ବରୋଚ୍ସ୍ଵ ଏ
ନଗରରେ ଜ ଶ୍ଵରାରୁ ଅମେ ଦକ୍ଷ ମନ୍ଦିର
ଶାର୍ଯ୍ୟକାର୍ମ ବର୍ଷାରୁ ଦରକାର

17/91

**EDDIE
BROWN**

ସାଧୁତିକସନ୍ଦେଶରୁବା ।

ପ୍ରକାଶକ

ମୁଣ୍ଡ ପାତାରେ କୁଣ୍ଡ ଛଲ ଥାଏ - ଦିହାନ୍ତା ଦୂଆ ଅପାରିତିରେ ଯଦି ଯେତେ ଥାଇ ଏକବିନାଶ

ଅଟେମ ବାହୁଦିଲ୍ ମୁଖ୍ୟ
ପଣ୍ଡାରୀ

૩૮

କବୋରନ୍ଦଗରରେ ହିଟିକାପଲ ଏମନ୍ତି
ମାତ୍ର ଅଛନ୍ତି ଯେ ଲୋକର ନଶାର ପଣ୍ଡାର
ଜୀବର ଓ ଦୋଢ଼ି, ପୁସ୍ତକ ବାଗଜ ଘୋଟା ହେଉଥି
ଲୁଗା ଇନ୍ଦ୍ରାଦ ଗ୍ରେବାର ଆଇସାର ଅଛନ୍ତି ।
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିଟିକାଦଳ ବେବଳ ଗରୁପତ ଓ
ଶେଷ ଖାଇସାଳ ଅମ୍ବାନଙ୍କର ଆଇଚାବନ୍ଦୀ
ଦରତ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଲୁଗପଥା ଖାଇବାର
ଅଭୟ କଲେ ଆର ବିଶା କାହିଁ ।

ବିଶ୍ୱାସାଟଣା କଥାର କୃତ୍ୟଦେଖ ପେଟା-
ରେ ଏହି ଗ୍ରୂଗୋଲ ଦିକ୍ଷିତ୍ୱବାର ସମାଜ
ଅସିଥିଛି । ସେଠା ବିଶ୍ୱାସନେବ ଏହି ପୁରୁଷ-
ମଧ୍ୟରେ ବିହିତାଳରୁ ମନ୍ଦାନ୍ତର ଥିଲା । ତହିଁରୁ
ଏହି ଗୋଲମାଳ ତାର ହୋଇଥିଛି । ମାନ୍ଦା-
ଙ୍ଗର ଏହି ଭାବସମାଦରେ ଲେଖାଥିବୁ ବି
ବଶ୍ୱାସମାନେ ପୁରୁଷଥାଳାକୁ ଲୁଟିନେଇ
ପୁହାଦ ଲଞ୍ଚୁ କରିଥିଲାନ୍ତି ଏହି କିନଙ୍ଗର କଳ-
ପୁରୁଷ ମର ପଡ଼ିଥିଲାନ୍ତି । ଗୋଲମାଳ ନିବା-
ରିଶନମନ୍ତ୍ରେ ସେଠାକୁ ଅଧିକା ପୁରୁଷ ଓ ସେଇଥୀ
ପଠାଇବାର ଥିବେ ହୋଇଥିଛି ।

ବର ସପ୍ତାବ୍ଦରେ କୁରୁର ଗତି ଏକପ୍ରକାର
ଥିଲା । ଦନ୍ତକେଳେ ଅଧ୍ୟନ୍ତର ଖର ଓ ପଦଳ
ଦୂର ହେଉ ଦିବା ଶତ ଅଧ୍ୟନ୍ତର ତୀର୍ତ୍ତ ଦନ୍ତ
ଆୟୁ ପ୍ରତିଦିନ ସ୍ମରିକାଳରେ ଏକ ସମୟରେ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପଦଳ ଓ ସାମାଜିକ ହସ୍ତି

ହେଉଥିଲା । ମୋଟିକୁଣ୍ଡ ବମେଇ ଆଜରେ
ଅରମ୍ଭ ହେବାର ସମାବ ଥିଅଛି ମାତ୍ର ଏ-
ଠାରେ ତହିଁର ନିଷ୍ଠା କଣାଯାଇ ଥିଲେହେଁ
ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ନ ହେବାର ନିଷ୍ଠା ହୋଇ ପାଇ
ନାହିଁ । ଆଜ ରଜ୍ୟଚାନ୍ଦ ଅଠର ବୋଧ କୁଆଳ
୦ର୍ଦ୍ଧବାଳର ପ୍ରଥମ ହତି ଶାସ୍ତ୍ର ଅରମ୍ଭ ହେବ ।
ମୋଟିକୁଣ୍ଡରେ ଧାନ ଦୂରା ପଞ୍ଚରେ ପାଗ ମନ୍ଦ
ହେଇ ନାହିଁ ଓ କୁସମାନେ ଏହି ବାର୍ଯ୍ୟରେ
ବ୍ୟୟ ଅଛନ୍ତି ।

ଦାନେରରେ ଥିବା ମାରହନଦେଶୀଙ୍କ
ପାଞ୍ଚମାନଙ୍କ ଉଦୟମ ଓ ସାହାଦ୍ୱରେ ଉକ୍ତ
ନଗରରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତରଣେଶୀର ଇଂଲିଜ
ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପ୍ତିତ ଦୋଷାତ୍ମକାର ନବସମ୍ବା-
ଦରେ ପାଠକଲୁଁ । ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ ସକାଶେ
ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶର୍ଯ୍ୟ ଅଛୁକଳା ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ମିତ
ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ମତ ସେଠାରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ
ଯିହିଥିରୁ ଏବଂ ଆମ୍ବା ବୟସରୁଷାହେବ ହୁଲର
ଭରୁ ବଧ୍ୟରୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ-
ଶ୍ରେଣୀ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରେଣୀବରଙ୍ଗନ ମାମକୁ ଟ୍ରେନିଂ
ଟ୍ରେନିଂ କିମନ୍ତେ ଟ୍ରେନିଂ ଧର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଅଛି । ସବୁଯେବିକି ବିବେଚନାରେ ସ୍କୁଲ-
ଗୃହଟ ସବ ସାଧାରଣଙ୍କ ସୁଧାରଙ୍ଗନକ ପ୍ରାକରେ
ହୋଇ କାହିଁ । ଯାହା ହେଉ ଉଗା କେତନ-

କରିବାର ବଜାନବାସୀ ନାମକ ସାହୁଙ୍କଳ
ପଢ଼ିବାରେ ଦ୍ରାଶ୍ଵମାନର ବରୁଷରେ କହିବା
ଲେଖାଥିବାରୁ ବାରୁ ହାରବାନାଥ ଗଞ୍ଜିଲା (୩)
ବାବୁ ମାଳଇତଳ ସରକାର ଛିଲ୍ଲ ପରିବାର-
ସଂଧାଦକପ୍ରତିକଳଙ୍କ ନାମରେ ଦୁର୍ଲାମ ଘଟିବା
କରିବା ଅର୍ଥସୋଗରେ ଫାଇଲଦଣ୍ଡ ଅବାଲ-
ତରେ ନାଲୁଥ କରିଥିଲୁଣ୍ଡ ଏବଂ ଶମଜ ବାଦ-
ମିମାବସ୍ତୁ ମାନହାଳ ହେତୁ ଏକଳକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଖେଳାରତ ଦାଖରେ କାଇକୋଟରେ ନାଲୁଥ
କରିଥିଲୁଣ୍ଡ । ଫର୍ଜିକାରରେ ବଜାନବାସୀ
ତୃତୀ ସ୍ଥାବାରପୂର୍ବ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ମୁଦେଇ ସମ୍ମଗ୍ନ ନ
ଦେବାରୁ ମୋତବମା କୁଳୁଆଣ୍ଟ । ଦେବାଜ
ଅଦାଳତରେ କେବଳ ଅରକି ମନ୍ତ୍ରର ହୋଇ
ଅଛି । ମାତ୍ର ମାଳ୍ଯବର ବିଶ୍ଵରଥି ଦାସଟା
ନିଜାନ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ ଦୋଇଥିବାର କହିଅଛନ୍ତି ।

କଣେ ଦିଖ୍ୟାର ତାଙ୍କର ପଦ୍ମନାଭ କହି
ଦେଖିଅଛନ୍ତି କାହିଁଏକର କ୍ଷାଥ ବା ଜଳ
ମଲୁଷ୍ୟଦେବର ଶାନ୍ତାଧୂନମୁଁ କରିବାର ଅବା
କ୍ୟ ଉପାୟ ଅଛିର । କ୍ଷାଥ ସେଠେ ଢାର
ଦେବ ତହିଁର ଗୁଣ ଅନୁଷ୍ମମୟରେ ଦେଖାଯିବ ।
ଏଥୁଗାର ବେଳେହାଙ୍କୁ କାଥରଳ ସଞ୍ଚାର
ଦେହ ପାଣି ପିଇବା ସରୁଷମୟରେ ହବିବର
କ୍ରମୁ ଓଲଇତାପମୟରେ ଏହା ଅମ୍ଲକ ଏହା
କ୍ରମୁଅ ସ୍ନାନମାତ୍ରରେ ଏହା ହରଷେବ

ଦେବାରୀ କହିଗାନ୍ତି ସମର୍ଥ । ଗଡ଼ିଜାଳ ଓ
ତଳହୁପର କୁରୁଆ ଶୁକମାନଙ୍କରେ ଏବଂ
ଈତିହାସ ସମୟରେ ଭାଷିପଣି ବ୍ୟକ୍ତବାର
କରିବାକୁ ଦେଖିବା କର ଏବଂ କୁରୁସମୟରେ
ସେଉଁମାନେ ଗୁ—ଧାରି ପିଅନ୍ତି ଦେମାନେ
କାପି—ଧାରି ପାଇ ଭଲେ ଅଧିକ ଉପକାର
ଦେବାର ଆଶା ଦେବାରି ।

ଶ୍ରେଷ୍ଠଙ୍କ ପ୍ରାଣୀଧିକର୍ମଗୁଡ଼ିକାରୁ ଏଥିର
ରିପୋର୍ଟ ଡଲବ ବର୍ତ୍ତିଅଛି ।

ପ୍ରଭବ୍ୟରର କେତେଇଣ ଦେଶୀୟମୁଖ୍ୟମନେ
ଏବନ୍ ହୋଇ ‘ଫରଦ୍ସର ଲେଜ ଅଧିକ’
ନାମରେ ଗୋଟିଏ ଯୋଥ କାରିବାର ଆଜିକୁ
୧୯୭୯ ହେଲ କର ଅସୁଅଛନ୍ତି । ସାଧାରଣ-
ସ୍ଵରେ ଟଙ୍କା କଣ ଦେବା ଏବଂ ଟଙ୍କା ଅମା-
ନନ୍ଦ ରାତିବା ଓ ଦେସାର ରାତିବା ଏହି ଅଧି-
ସର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ । ଗତବର୍ଷର ଅୟ ବ୍ୟୟର
ତାନକା ସମ୍ମୁଦ୍ର ପ୍ରକାଶ ଦୋରଥାରୁ । ତହିଁରୁ
କଣାଯାଏ ଯେ ଏହିକଣାମାର ମୋଟ ଦେଶା
ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଏବଂ ପାଞ୍ଚଶା ଟଙ୍କା
ଲକ୍ଷ୍ୟ ୩୭ ହଜାର ଟଙ୍କା ଅଟଇ । ଗତ ବର୍ଷରୁ
ମୋଟ ଅୟ ୨୨୮୭୩୭ଟଙ୍କା ଓ ବ୍ୟୟ ଟ୍ୟେ ୮୮୭୨୩୭
ଟଙ୍କା ସୁବିହିତ ଟ ୨୩୩୧ ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷ ଦୋରଥାରୁ
ଓ ଅଂଶମାଳକୁ ଶରବରୀ ଟ ୨୩୦୮ ଲେଖାଏ
ତତ୍ତ୍ଵଶୈଳ୍ୟ ଦିଆଯାଇ ଅଛି । ଶରବରୀ ବାର୍ଷିକ
ଟ ୨୩୦୮ ଅର୍ଥାତ୍ ମାସକୁ ଟ ୨ ଲା ଲକ୍ଷ
ସାମାଜିକ ନୃତ୍ୟ । ଯୌଥବାରିବାର ଦିନଜା
ହରି ତଳାର ପାରିଲେ ଉତ୍ସମଳିତର କଥାପଥ
ଅଛି ବେଳେ ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ଯେଉଁ
ମାନେ ଏହି ଅଧିକରୁ ଟଙ୍କା କଣ ନିଅନ୍ତରୁ
ସେମାଳକୁ ନଥରେ ପ୍ରକାଶର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ
ତେଣ୍ଟା କଲେ ପ୍ରକ୍ରିୟକ କିମ୍ବାରେ ଏଥି
ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷକଣକ ବ୍ୟକ୍ତିବାୟ ଗୁଣିତାରେ

କେଉଁଥରିର ଏଷପ୍ରାଦରେ କହୁ ନୂହନ
ସମ୍ବନ୍ଧ ଅବି କାହିଁ । ଅମ୍ବାନଙ୍କ କମିଶଳର
ଗଢ଼ିଆତ ସ୍ଵପ୍ନଗ୍ରହ ସାହେବଙ୍କ ଆଦେଶମତେ
ଭାବାବର ପ୍ରେସକାର ଜେଲ୍ ଲଭ୍ୟାବ ସର-
ବାଧ ସରଜାମ ଲେନ୍ ଏଠାରୁ କେଉଁଥର
ଗଢ଼ିବୁ ଗଚ୍ଛ ଦୋଷବାର ବିମାନା ଦେଲେ
ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ସେ ସାହେବ ନହୋଦିନ
ବିହୁକାଳ ଗଢ଼ରେ ଅବସ୍ଥିତକର ମେଲଯାଇଲେ
ମୋହଦମାନାଳ ନିଷତ ଓ ଉଚିଷ୍ଟାହ ଶାନ୍ତିର
ମାର ସ୍ବବନେ ବସ୍ତୁ କର ଅସବେ । ଏବମେ
ବଢ଼ି ଦଳ ହୋଇଥିଲା । କାରଣ ବଢ଼ିକାର
ପରେ ହେଉଥିର ବନନ୍ତ ଓ ବିଶ୍ଵାସ ଯେପଥେ
ଦଳ ଦେବ କଳମରେ ତାହା ଦେବ କାହିଁ
ଏବ ସାହେବ ନହୋଦୟ ପ୍ରଥମରୁ ସ୍ଵପ୍ନ
ତଦନ୍ତ କରିବାରେ ନିୟନ୍ତ୍ର ଦେଲେ ସମସ୍ତଙ୍କ
ବିଶେଷ ସନ୍ଦୋଷ ଦେବ । ଏଠାର ଶାର୍ଥକ

ଦୁଇଥ ସେଠାରେ ଅଛିନ୍ତି କେବଳ ଯେଉଁ
ସେଇକିମଳ ଲିଙ୍ଗଚାରୁ ଦେଇବ ହୋଇ-
ସିଲେ ମେଳ ଜୀଜିବିଚାରୁ ସେ ଲେଇଟି ଯାଇ
ଅଛିନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଫଳାଭାବର ସେବାପତି
ନିରାପଦରେ ଗଡ଼ିକୁ ଲେଇଟି ଅସମ୍ଭବିତ
ମେଳଯୁଗମନେ ଭାବାଳପ୍ରକାଶ କୌଣସି ଅଭିନ୍ନର
ନ କର ସମାଦରରେ ଅଟକ ରଖିଥିଲେ ।

କଲିବଜାର ଦେଇବ ନାମକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଏଠା ରେବନଶାକଲେଜର ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ବାବୁ
ଅବଳାଶଚନ୍ଦ୍ର ଚଟ୍ଟେପାଥାୟ ଚଟ୍ଟଗାସରୁ ବହିର
ହେବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶ କରି ଉପରେ
ଆପଣା ମନୁଷ୍ୟର ଏହିପର କେଉଁଥିଲୁଗୁ କି
“ ଏଥିମନ୍ତ୍ରେ କଟକବାସିମାନେ ଦୁଃଖର
ହେବେ ନାହିଁ । ” ଅବଳାଶ ବାବୁ ଅଳ୍ପପର୍ଯ୍ୟ-
ବାଳ ଏକଗରିବେ ରହିବାରୁ ଅନେକ
ଦୂରେକଳ୍ପତ୍ରର ବଜ୍ରା ହୋଇଥାଇ ଏହି
ସେମାନେ ସେ ତାହାର ବଦଳ ହେଲେ
ଦୁଃଖର ନ ହେବେ ଏକଥା ବୋଲିଯାଇ ନ
ପରେ । ମାତ୍ର ଅମ୍ବେମାନେ ଦୁଃଖରପତ୍ରର
କହୁଥିଲୁ ସେ କଲେକରେ ଆପଣା ସରକାରୀ-
ପାର୍ଶ୍ଵନାମଦବ୍ବାର ସେ ଏଠାରେ ଲେବାପ୍ରତିଷ୍ଠା
ହୋଇ ପାଇ ଗାଦାରୁ । ଅତିଏବ ଗାଦାରୀ
ସରକାରୀପାର୍ଶ୍ଵନାମରେ ଦେଇବ ଯାଦା କହ
ଅଛିଲୁ ଗାଦା ଅଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ଅମ୍ବେମାନେ
କହ ନ ଥାରୁ । ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରେ ଗାଦାରୀ
କର୍ଯ୍ୟବିରୂଦ୍ଧରେ ଗାଦାରୀ ଏ ପଦିକାରେ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଇ ତହିଁରୁ ସେ ଅବସା
ଦୃଷ୍ଟିକେ ସେ ଗାଦାରପତ୍ର ସରକାରୀପାର୍ଶ୍ଵ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନହନ୍ତି ଏଥିପାର୍ଥ ସେ ପୂର୍ବରୁ ଘେରା-
ପୂର୍ବର ଦେବନର ତେଣୁ କରସ୍ତରେ ଆହୁତି
କଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଏଥିପୁଣେ ଅମେନାନେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ସେ
କଲିକତାବିଷ୍ଵଦ୍ୟାଳୁର ଅୟ ଜଗା ହେବାରୁ
ପଞ୍ଚମାର ଧିବ ଦୃକ୍ କରିବାରାକଣ କର୍ତ୍ତ୍ତିପଞ୍ଚ-
ମାନେ ମଳସ୍ତ ରେଖାଲୁଛି । ଧର୍ମକ ସମ୍ବାଦମାରେ
ସାଠବଳୁଁ କି ଗତ ମାରତମାସ ତା ଶାରୀରକେ
ଯେଉଁ ବର୍ଷ ଧେର ହେଲ କହିଲେ ବଲିକଣ-
କିମହିଦ୍ୟଳୁର ମୋଟଅୟ ଲାଗୁ କାହାର
୨୮୨ ଟଙ୍କା ଏବଂ କହିଲାଥରେ କେବଳ
ପଞ୍ଚମାର ଧିବ ଲ କି ଏ ଅଳ୍ପଦକ୍ଷାର ୨୭୫ଟଙ୍କା
ବୋଲିଥିଲ । କହି ବର୍ଷର ମୋଟକିମ୍ବୁ କିମ୍ବା

୧୯ ଦକ୍ଷାର ଶାନ୍ତି ଟବା ଏବଂ ତହିଁମଧ୍ୟରେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କ ପାଇଶମିଳିବ ଦେବାରେ ୧ଲକ୍ଷ
୨୦ ଦକ୍ଷାର ଟବା ବ୍ୟୁତି ଦୋଷହିତ । ଏଥିରୁ
ଅଚାନ୍ତ୍ୟ ଦେଖାଯାଉଥିଲୁ ସେ ପରିଷାର ଧିଷ-
ହାର ଯାହା ଅୟି ହୋଇଥାରୁ ପରାମରକଙ୍କର
ପାଇଶମିଳିବ ଦେବାରେ ତହିଁରୁ ୨ ଦକ୍ଷା ଟବା
ଅଧିକ ବ୍ୟୁତି ହୋଇଥାରୁ । ଏବଂ ଏଥିରୁ ପରିଷାର
ଧିଷହାରୀର ନିର୍ବାଚନକାରୀ
ଅଜ୍ଞାନ୍ୟ କେତେବେଳେ ବ୍ୟୁତ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ସେ-
ପ୍ରକେ ମୋଟ ଅୟରୁ ମୋଟ ବ୍ୟୁତ ନିର୍ବାଚ
ଦେବାରୁ ପ୍ରାୟ ୨୦ ଦକ୍ଷାର ଟବା ଉନ୍ନତି
ହୋଇଥାରୁ ଏବଂ ପ୍ରକିର୍ଷା ଏହି ପରିମାଣ
ଅଥବା ଶ୍ରୀଅଧିକ ଟବା ଜମା ଦେଇଥାରୁ
ସେପ୍ରକେ ଧିଷ ଦୃଢ଼ି କରି ପରାମରକଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ର-
ବିଧା ଘଟାଇବାର କୌଣସି ଦେଇ ଦେଖାଯାଉ
ନାହିଁ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵପରିଷକ୍ଷର ଉଚିତ
କି ପରିଷାର ଦୃଢ଼ିର କଳ୍ପନା ପରିବଦ୍ୟାଗ କରି
ଉନ୍ନତି ଟବା ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାଜୟନ୍ତରେ
କପରି ବ୍ୟୁତ ହେବ ତହିଁର ବିଶ୍ୱର କରିବେ ।

ଦେବାନ୍ତ ଅଦାଳତର କିମ୍ବା ମହାକୁମାମାନ-
କ୍ଷେତ୍ରେ ବାର୍ଯ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୂରି ଦେବାବୁ ତହିଁର
ଅନୁଭାବ କରି ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାରଣ ବଜା-
ସୁଲଦ୍ଵର୍ତ୍ତମେଷ୍ଟ ଶ୍ରୀପୁରୁ ଶ୍ରୀପୁରୁ ସାହେବଙ୍କୁ ଗ୍ରାହ
ଦେଇଥିଲେ । ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଅନୁସନ୍ନାନ-
ହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୂରି ଦେବା ଏବଂ ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ସେତେ ମୁକସଫ ସବ୍ଲକ ଅଛନ୍ତି ସେମା-
ନଙ୍କବାବ ତାହା ନିର୍ମାଣ ହୋଇ ନ ପାଇବାର
ପ୍ରିଯ କର ଅଧିକା କ ୫୨ ଶ ମୁକସଫ ଏବଂ
କ ୩ ଶ ସବ୍ଲକ ନିଯୋଗ କରିବା କାରଣ
ଅନୁବେଦ କରିଥିଲା । ଏହି ଅଧିକା ହାବିମ ଓ
ସେମାନଙ୍କ ଅମଲଙ୍କ ବେଳନାଦରେ ବାର୍ଷିକ
୨୯୯୮ ୮୦ ବିଜ୍ଞାର ଟଙ୍କା ଅଧିକା ବିଷୟ ଦେବାର
ଅନିତି ହୋଇଥିଲୁ ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ବଳାୟ-
ଗବର୍ତ୍ତମେଷ୍ଟ ଅଧେ ପ୍ରଦେଶୀୟ ବଜାରରୁ
ଦେବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାର ଅବସିଧ୍ୟ ଅଧେ
ଅର୍ଦ୍ଧାହ୍ୟ ୨୯୯୮ ୯୦ ଦକ୍କାର ଟଙ୍କା ପ୍ରଧାନ ଗବ-
ର୍ତ୍ତମେଷ୍ଟଙ୍କଠାରୁ ବାର୍ଷିକ ସାହାର୍ୟ ପାଇବାର
ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲା । ଏହି କ ୫୨ ଶ ମକ୍କ-
ସଫଳ ମଧ୍ୟରୁ ଏହି ମଧ୍ୟରେ ଲ ୩୭ ଶ ଏକଟଙ୍କ
ସବ୍ଲକ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଲଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ତ୍ତ-
ମେଷ୍ଟଙ୍କ ମଙ୍ଗଳୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଏମାନେ ବାବାଳ
ଦେବେ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞ କ ୧୨ ଶ କମଳାଙ୍କ

ନିୟମକୁ ହେବେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ମୂଳସଂପର୍କମାନେ
ଅନେକ ଅଳିଗନ୍ତ ପରିପ୍ରେମଗୁ ରଖା ଥାଇବେ
ଏବଂ ମୋକଦମ୍ବା ଜାଣତିର ବିଳମ୍ବ ଉଠା
ଦେବ ଏତେ କୁତନ ମୂଳସଂପର୍କ ନିୟମକୁ ହେଉ-
ଥିବା ସ୍ଵର୍ଗେ ଡେଣିଶାର୍ଗ୍‌ଯରେ ବି କହି ଧଳିବ
ନାହିଁ ? ଡେଣିଶା ବି, ଏଲ୍, ଭ୍ରାତ୍ରଧାରୀ
ଓବଲଙ୍ଘର ଏ ସମୟରେ ଚେଷ୍ଟା କରିବା
ଛାଇବ ।

ବୈଦ୍ୟନାଥର କୃଷ୍ଣରେଣୁଙ୍କର
ଦୂରବସ୍ତ୍ରା ।

ଦେଖିବାର ଲଂଘନସ୍ଥଳର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ
କାର ସୋଗୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ବସୁ ବୈଦ୍ୟଳାଥର କୁଣ୍ଡ-
ରେଣିଙ୍ ହରବସ୍ତ୍ରା ଓ ଉର୍ମିର ଆଂଶିକ ପ୍ରଣ-
କାର ସମଜରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଗାର୍ଵପ୍ରତି ସଙ୍କୀଳନରେ
ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲାନ୍ତି । ତାହା ପାଠକଲେ ନିଭାନ୍ତ
ଧାରାଶାଖାକୁନ୍ତଦୟ ନ ହେଲେ ଅବଶ୍ୟ ବିଗଳିବ
ଦେବ । ବୈଦ୍ୟଳାଥ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଜର୍ତ୍ତ-
ସ୍ତ୍ରୀକ ଏବଂ ବୈଦ୍ୟଳାଥଙ୍କ ଅର୍ଥାନା କଲେ
କୁଣ୍ଡରେଣ ଭଲ ଦେବ ଏ ବିଜ୍ଞାପ ହିନ୍ଦୁମନ୍ଦରେ
ପ୍ରାଚୀନକାଳରୁ ଜନ୍ମିଥିବାରୁ କାଳାସ୍ତ୍ରାକର
କୁଣ୍ଡରେଣୀ ସେଠାରେ ରୂପ୍ୟ ହିନ୍ଦୁ । ଏମାନ-
କର ସେଠାରେ ଯେଉଁ କଞ୍ଚା ହିନ୍ଦୁର ତାହା
କହିଲେ ସବୁ ନାହିଁ । ରହିବାର ଘର ନ
ସ୍ଥବାରୁ ଗଛମୂଳରେ ଓ ପଦାରେ ପଡ଼ିବିହନ୍ତି ।
ବର୍ଷା ବି ଝରିବେଳେ କାହାର ପଣ୍ଡାରେ
ଟିକିଏ ଅଣ୍ଟୁ କେଲେ ବୁଝି ଚଢ଼ିଦିଅନ୍ତି ।
କର୍ଣ୍ଣ କୁକୁରକୁ ଅଣ୍ଟୁ ଦେବେ ତଥାତ
ଏମାନକୁ ଦଣେ ରଖାଇ ଦେବେ ନାହିଁ ।
ଏଠାରେ ଶାର ଅଥବା ଲୁଗା ଓ ଅଣ୍ଟୁ ଅଗ୍ର-
ବରୁ ଦାରୁଣଶାର ଗ୍ରେଗରିବାରୁ ହିନ୍ଦୁ ।
ଭାଗୀମାନି ବା ଅଛିଠା ପଚର ଗୁଟି ଦେଲେ ।
ମୁଠାଏ ଅନ୍ତି ପାଇଲେ ସକା ମନ୍ଦୁରୁର ମନାଏ
ଜଳ ପିଲାପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏଠାର କୁମାଳ
ଅତି ଗଢ଼ିର ଏବଂ କୁଣ୍ଡରେଣୀ କାହାରୁ ହାତ
ବିକୁଳ ଦେବାରୁ ଅଥବା ଜଳପାତା ଅଗ୍ରବରୁ
କୁପରୁ ଜଳ କାହିଁଥାରନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ସତର-
ମନ୍ଦରେ ଯେଉଁ ଦଇଗରାଟି ପୁଷ୍ପଗଣୀ ଥିଲା

ସେଥିର ଜଳ ମିଳନସିଂହାଲିଟାର ଗାସ କଟକଣା
ହେତୁ କୁଷ୍ଣେବୀ ପର୍ଵତର ପାରିବାରୁ ଅଶ୍ଵମ
କାରଣ ସେମାନେ ସେଥି ଘୁମକଣାରେ କାର-
ବାର କଲେ ସାଧାରଣ ପ୍ରାସ୍ତ୍ରର ଅନିଷ୍ଟ ହେବ ।
ସେପରେ ପ୍ରେମାନନ୍ଦର ଜଳପାନ ବରିବାର

କଷ୍ଟ ସେପୁଳେ ଧନର କଥା କାହିଁ ଅଥବା
ଧନବିନା ଏପବାର ସେବିଙ୍କର କଷ୍ଟ ଅଧିକ
ହୁବି ଦୁଆଇ । ଏହି ସମସ୍ତ ଶୋଚନାୟ ଅବସ୍ଥା
ଦେଖି ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଆହୁ କେତେଜଣ ସହା-
ଯୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂଘୋବରେ ବୈଦ୍ୟନାଥରେ
ଲୁଣ୍ଠନେଗିବର ଗୋଟିଏ ଅଶ୍ରମ ଏବଂ ଜଳର
ବନୋବସ୍ତୁ କରିବାକୁ ସଂକଳ କରି ଛାଇପାଇଁ
ସାଧାରଣଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଲେଖିଅଇଲା । ସେ
ଅନୁମାନ କରିଲୁ କଥାକରଣ ପାଇବଜାର ଟଙ୍କା
ସଂଗ୍ରହ ହେଲେ ଅଗ୍ରେଇବଜାର ଟଙ୍କାରେ
ଗୋଟିଏ ଶୁଦ୍ଧ ନିର୍ମିଣ କୋର ପାଇବ କି
ଯହିଁରେ ପାଇଶତ ଲୁଣ୍ଠନେଗୀ ରହିଥାଇବେ
ଏହି ଅବଶ୍ୟକ ଅଗ୍ରେଇବଜାର ଟଙ୍କାମଧ୍ୟରୁ
କେବେଳକଟଙ୍କାରେ ଗୋଟିଏ ଜଳର ଲୁଣ୍ଠନ୍ତିର
ହେବ ସେ ଯହିଁରେ ଜଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିବ
ଓ ଜଳହାସ ରହିଁର ଜଳ ସେବିମାନେ ବ୍ୟବ-
ହାର କରିଥାଇବେ । ତାହା ହେଲେ ଜଳ-
ଭଣ୍ଟାର ଦୂଷିତ ହେବ ନାହିଁ । ଅଥବା ସେବି-
ମାନେ ଗାଆୟବା ଓ ପିଇବା କାରଣ ପ୍ରୟୋ-
କନାନ୍ଦ୍ରାରେ ଜଳ ପାଇଥାଇବେ । ଅବଶ୍ୟକ
ଟଙ୍କା କମ୍ପାନୀକାଗଜରେ ଜମା ରହି ରହିଁର
ସୁଧରୁ ଜଣେ ରଜରର କେତଳ ଏବଂ ଧରଇ
ବାର୍ଷିକ ସଂସ୍କାର ଝର୍ଣ୍ଣା ନିର୍ମାଣ ଦୋଷରିବ ।
ଶାତବିଷ୍ଣୁ ସକାଗେ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ରବାବୁ ନୂଆ ଓ
ପୁରୁଣା ଲୁଗା ମଧ୍ୟ ସହସାଧାରଣକଠାରୁ
ଭକ୍ଷା କରିଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି । ପୁରୁଣାଲୁଗା, ପାଇଲେ
ଯହିଁରେ କହ୍ନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଦେବେ । ଏପରି
ଭୋଜନ ସକାଗେ ସେ ଯାହା କେବ ତାମ୍ବା-
ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତି ହେବ । ସହଠାରୁ ଧରି ଓ ଜଳ
ଯୋଗାଇବାର ପ୍ରୟୋଜନ ଅଧିକ ଅଟିର ଏବଂ
ଏ ବିଷୟରେ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁବ ଉତ୍ସବ
ଏବଂ ରହିଁର ସାଧାରଣ କରିବା ସମସ୍ତକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଅଟିର । ଏଥମଧ୍ୟରେ ଦେଉଥିବା ଟଙ୍କା
ଦେବା ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର ଦେବାଇଅଛି । ଅବଶ୍ୟକ ଟଙ୍କା
ଭରଣା କରିବା କାରଣ ଆମେମାନେ ସହସା-
ଧାରଣକୁ ଅନେବେଳେ କରିଥିବୁ ।

ମଣିପତ୍ର-ସମାଜର

ମନେଶୁରର ସୁବସକ ବା ସେବାଗତି ହିକେନ୍ଦ୍ର-
ଜିପକର ବିଶୁର ଗତ ପୃଷ୍ଠ ସୋମବାରତାରୁ
ଆଗ୍ରମ୍ ହୋଇଥାଏଛି । ବିଶୁର କରିବାକୁ ଉଚିଜ୍ଞବ
ବିଶୁରକ ନିଷ୍ଠାକୁ ହୋଇ ଅଛିନ୍ତି ସଥା କର୍ଣ୍ଣେଲ
ନେବେଳ, ମେନର ରଜବେ—ଏହି ଦୁଇଜ୍ଞବ

ଦେଖାଇ ଏବଂ ନାଗାପାତ୍ରର ତେଷୁଟୀ କମ୍-
ିଳ ଡେହି ସାହେବ । ଏହାର ମଧ୍ୟରେ
ନହେଲ ମିଳେଇ ପ୍ରଥାଳ ବା ସଙ୍ଗପଥ ଅଛନ୍ତି ।
ପରିଚିତଙ୍କ ଏଜେଣ୍ଟ ମେଜର ମେଷନଙ୍କ ସରକା-
ରିଓଫିଲ ସ୍ଵରୂପ ଲୋକଦମ୍ବ ପନ୍ଥ ଅଛନ୍ତି ।
ଆମେ ଟିକେନ୍ତୁ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ଓଳଳ
ନାହିଁ । ଗର୍ଭମେଣ୍ଟ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତରକ
ନିମ୍ନରୁ କହି ଅଛନ୍ତି ମେମାନେ ସେ ଯୋଗ-
ଲେବ ଏବଂ ଜଗପ୍ରେସରରେ ବିଶ୍ୱର କ-
ରିବେ ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଯେ
ପୁଣେ ଜଣେ ଦେଶୀୟ ହାଥୀନ ରାଜ୍ଞୀ ବା ରାଜ-
କର୍ମଚାରୀ ବିଶ୍ୱର ଏବଂ କଙ୍ଗଲମୟ ମନ୍ତ୍ର-
ମଧ୍ୟରେ ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ତହିଁର ଫଳ ଉପରେ
ସମ୍ପ୍ର ଦେଶୀୟ ରାଜୀଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ରହିଥାଏ ସେ
ପୁଣେ କୌଣସି ଉପ୍ରୟେକ୍ତ ଦେଶୀୟ ରାଜୀ ବା
ଅପରାମ୍ବାଦୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଉକ୍ତ ବର୍ତ୍ତର ଦଳମଧ୍ୟରେ
ନୟକୁ ହୋଇଥିଲେ ବଡ଼ ଉତ୍ସମ ହୋଇଥାନ୍ତା ।
ଏବଂ ତହିଁରେ ଲୋକଙ୍କର ଅଧିକ ହୃଦ୍ୟକୋଥ
ହୁଅନ୍ତା । ଏହା ନ କବନା ଗର୍ଭମେଷଙ୍କର
ତୁମ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏପରି ସାମାନ୍ୟ ତ୍ରୁମିତୁ
ଦେଲେଣ୍ଠ ଅର୍ଥ ଜୀବ ହେବାର ଦେଖା
ଯାଇ ଅଛି । ସାମାନ୍ୟ ଅପରାଧର ବିଶ୍ୱର ସମ-
ୟକେ ସଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଚୋଇ ବା ଆସେପର
ବର୍ତ୍ତନାର ନିମ୍ନ ଅଛି ସ୍ଵରଗଜପର ସମ୍ମାନ୍ତ
ବ୍ୟକ୍ତିର ନିରଦ୍ଦିତ ଉତ୍ସାହ ଅଛି ଗର୍ଭମୁକ୍ତ
ଅପରାଧର ବିଶ୍ୱରକାର୍ଯ୍ୟରେ ସେପରି ବିନୋ-
ବିଷ୍ଟ ହେବାର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।
ଏପରି ଥାମିକୁ ଜଣେ ଓଳଳର ସାହାଯ୍ୟ
ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏଥରେ ସରକାର-
ଙ୍କର ଯାହା ବ୍ୟୁତ ହୁଅନ୍ତା ତାହା ଗର୍ଭରୁ
ଆଦାୟ କରି ପାରୁନ୍ତେ ଅଥବା କିନ୍ତୁ ରଥାନ୍ତିତ
ଅବେଳା ବ୍ୟୁତ ମଧ୍ୟରେ ଏବିକ ବ୍ୟୁତ ସର-
କାରିଙ୍କ ଅଧିକ ଧାରନ୍ତା ନାହିଁ ଅଥବା ବର୍ତ୍ତର-
କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ହୁଅନ୍ତା । ବିଶ୍ୱର କରିବାକୁ
ବସି ଜୟାମିଳି ଝାପ ଦାୟିତ୍ୱବସ୍ତାରେ ରଖିବା
ନିର୍ଯ୍ୟବସକତ ନାହିଁ । ଯାହା ହେଉ ବିଶ୍ୱର
ଆରମ୍ଭ ହୋଇଲେ ତେବେକଜଣ ସାମାଜିକ ଜୋବା-
ନବନ୍ତି ହୋଇଥାଏ । ସମସ୍ତସାମିଜିକ ସାମ୍ବ୍ୟପ୍ରକାଶ
ବହିବାକୁ ଏ ପଢ଼ିବାରେ ସ୍ଥାନ ନାହିଁ କି ପ୍ରକାର
ପ୍ରମାଣ ଅଗତ ହେଉଥାଏ ତହିଁର ପରିପ୍ରେ
ଦେବାକରଣ ଅମ୍ବୋମାନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାମିଜିକ
ବସ୍ତେଷ ତୋବାକବନ ପ୍ରକାଶ କଲି । ସଥା-
ଗାମାରେଣ ମନ୍ଦିରର ରଙ୍ଗାଳୀକର

କରିଲା ହୁଏଲେ କି—କୁଳପତ୍ନ ସାହେବଙ୍କ ଅଧିକାର ଅନେକ ପୂର୍ବରୁ ଶୁଣାଯାଇଥିଲ ସେ ସଦବ୍ୟୁତ ସଜ୍ଜା ଶୁରୁଚନ୍ଦ୍ରକୁ ସିଂହାସନରେ ବିଷାରିବାପାଇଁ ୧୫୦୦ ଟିକ୍ରି ଦେଇ ଆଧୁନିକ ପାଇଁ । ଏ ସମ୍ବାଦରେ ମର୍ମପୁରୀଯାମାନେ ବଜା ଅଗନ୍ତୁଷ୍ଠ ହୋଇ ଥାଏ ଦେବାର ବିଜୁର ବଜୁଥିଲେ । ମର୍ମମାନେ ପୁର କରିଥିଲେ କି ରଙ୍ଗ ସଜକ ସଙ୍ଗେ ପୁଣିକେ ନାହିଁ କେବଳ ଶୁରୁଚନ୍ଦ୍ର ସେନାକସଙ୍ଗେ ପୁଣିକେ । କୁଳଚନ୍ଦ୍ର ସଜ୍ଜା କୁରେଖନକୁ ପରି ଲେଖି ଶୁରୁଚନ୍ଦ୍ର ଶାକ ସଙ୍ଗେ ନ ଥିବା ଏବଂ ଗବ୍ରୁମେଣ୍ଡକ ଆଦେଶ ମତେ ଅଧିକ ଟିକ୍ରି ସହିତ ସେ ଅସୁଧାବାର ଉତ୍ତର ପାଇଲେ ଓ ରଙ୍ଗା ଓ ଭାବାଙ୍କ ସହୋଦରମାନେ ତା ୧୧ ରଖିରେ ଦେବାରରେ ରୂପସ୍ଥିତ ହେବେ ଓ ରାହାଙ୍କୁ କଢିଲିବର ଏକ ପଥ ଦିଆଯିବ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନି ଉଡ଼ିପରେ ଲେଖାଥିଲ । କୁଳପତ୍ନ ସାହେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅନେକ ମେଳା ଆସୁ ଅଇନ୍ତି, ମଣ୍ଡପରେ ପଦ୍ମହବା ମାତ୍ରକେ ଦରବାର କରିବେ ଏବଂ ସେ ଦରବାର ରବିବାର ଦିନ ରଜପ୍ରାପାଦର ଦର ଦରବାରମୁଦ୍ରର ନ ହୋଇ ରେଷ୍ଟ୍ରେନ୍‌ସିପିରେ ହେବ ଏବଂ ଅଧିକାରଙ୍ଗ ଅଟଳା ହେଉ ରଙ୍ଗା ଏବଂ ମଞ୍ଚକ ମନ୍ଦିରରେ ସନ୍ଦେହ ହୋଇଥିଲ । ତା ୧୧ ମଧ୍ୟ ମାରଚରେ ଏକବଦ୍ଧି ସ୍ଵଭାବୁ ରଙ୍ଗାଙ୍କ ଅପରିମିତ ରବିବାର ଏ ୧୦ ଟା ସମୟରେ ଦରବାର ହେଲା । ରଙ୍ଗା ଓ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଟିକ୍ରିକୁଳର ଅକ୍ଷୟାନ୍ତ ସହୋଦରର କେବେଳାମହିଳା ସହିତ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ କିନ୍ତୁ ଅର୍କଦିନା ପରେ ଅସ୍ତ୍ରପାଦ ଦେଇ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଲେଉଛି ଥିଲେ । ରଙ୍ଗା ପ୍ରାୟ ଏ ଶଶୀ ରହି ଫେର ଥିଲେ । ଏହି କଳନ୍ତରେ ଅନେକଙ୍କର ଭାବନା ହୋଇଥିଲା । ତା ୧୩ ମଧ୍ୟ ମାରଚ ସବାଲ ଏଣ୍ଟ ଟା ସମୟରେ ପୁଣି ଦରବାର ହେବ ବୋଲି ସମ୍ବାଦ ଅବଶ୍ୟକ ଦରବାରକୁ ନ ଯାଇ ବଢ଼ିଲାଟଙ୍କର ଫୁଲୁନ୍-ଜାଣିବାରାଣା ରଙ୍ଗା ପରି ଲେଖିଲେ । ଘର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରମତ୍ତତ ସାହେବ ଭାବୁର ଉତ୍ତରଦୟେ ରଜପ୍ରାପାଦରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲୋ ତର୍ହିରେ କୁଳପତ୍ନ ସାହେବ ଲେଖିଲୁଲେ କି ‘କୁଳଚନ୍ଦ୍ର ମର୍ମପୁରର ମହାପାଲା ହେବେ ମାତି ଦୁଃଖହରା ହେଇ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ନିବାରି ହେବେ ।’ ଏହି ପାଠମାତ୍ରେ ରଙ୍ଗା କୁଳଚନ୍ଦ୍ର-ବର୍ଣ୍ଣକ ରଙ୍ଗାଙ୍କରୁସେ ସମ୍ପଦ କରିବେ ।

ସହସା ଏ ଆଦେଶ ପାଇବାକୁ ପାଇବା ଆପଣି
ତଳ ମନ୍ତ୍ରକ୍ଷସଙ୍ଗେ ବିଶ୍ଵର କରିବାକୁ କହିବାକୁ
ମେତ୍ରତ୍ତ ସାହେବ ଅଧିକାରୀ ସମୟ ଦେଲେ ।
ମୂଳ ମନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ତଥାର ପରମର୍ଶ କରିବାକୁ
ହିବାକୁ ଦେଲେ ସେ ଆପାଚତଃ ଚିପ୍ କରିପୁ-
ରକ୍ତ ଦିବଟକୁ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଯାଇ ପୁନର୍ବଳ
ଆସେଗଥ୍ ହେଲେ ତାହାଙ୍କ କଥା ଲୋକାଯିବା
ସାହେବ ଏଥରେ ଅସମ୍ଭବ୍ୟ ହୋଇ ଗଲି-
ଗଲେ । ସେହିଦିନ ଅପରାହ୍ନରେ ଲୋକରଙ୍ଗ
ଗରିବିଧି ଦେଖି ମୋ ମନରେ ଉଦ୍‌ ହେବାକୁ
ଗ୍ରୀମର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାହେବଙ୍କୁ କଣାଇଲି ଏବଂ ମୋତୁର
ପରିବାରଙ୍କୁ ସ୍ଥାନକ୍ରତ୍ତରକୁ ପଠାଇଦେବାର ସେ
ପରମର୍ଶ ଦେବାକୁ ସେହି ବିଦରେ ସମରିବାରେ
ଗୁଣଗଲ । ତା ୧୯ ରଖ ସକାଳେ ବନ୍ଦୁକର
ସନ୍ଧା ଶବ୍ଦ ଶବ୍ଦ ତୁଟିଲ ଯେ ଛଂଗଜ ମଣି-
ପୁର-ଦୁର୍ଗ ଅକ୍ଷୟମଣି କରିଅଛନ୍ତି । ସେହିଦିନ
ରାତ୍ରି କି ୫ ଘା ସମୟରେ ଦୂରଜଣ ଲୋକ
କୁଇଶଙ୍କ ସାହେବଙ୍କର ଏକପଥ ପାଇବାକୁ ନିରା-
ଟଙ୍କୁ ଅଣିବାକୁ ତରକମା ସକାଷ୍ଟ ମୋ ନିରା-
ଟଙ୍କୁ ଆଣିଲେ । ମୁଁ ତରକମାର ପଠାଇଦେଲୁ ।
ତହିଁରେ ଲୋକାଥୁଲ ଯେ ‘କି ସର୍ବରେ ଅପଣା
ସୁବ ସୁବତ ତରକ ଓ ବଢ଼ିଲଟକ ତାରସମାଦ
ପାଇବକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ଦେବନ୍ତୁ’ ବେଳେ
ରେ ଆହ ଖଣ୍ଡି ବିବାହିଗଜ ଦୂରକଣ ଦେବ
ଅହିଲେ । ତହିଁରେ ଲୋକାଥୁଲ ‘କି ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ଜାଲର ପଡ଼ିଅଛୁ’ ଏମାଜେ ଅମମାନଙ୍କ
ବନ୍ଦୁ ତଥାକରିବାକୁ କହୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିତେ
ବିହାର ଦୟାକ୍ଷର ନ ଥିଲା । ନରବାର ପରୁ
ସାହେବମାନେ ଏବା ଦେଉଅଛନ୍ତି ହୋଇ
ଅଣିବାର୍ଥକ୍ରମାନ୍ତି ମାନେ କହିଲେ । ମୁଁ ତରକମା-
କର ପଠାଇଦେଲ । ସେହି ସମୟରେ ପୁନଃ
ମାର ବନ୍ଦୁକର ଧୂଳ ଅରମ୍ଭ ଦେଲେ । ଅର-
ମନ ସକଳେ ଶୁଣିର ସେ ବୈଷିଣେନ୍ଦ୍ରିୟର
ପେଡ଼ି ଯାଇଅଛୁ ଏବଂ କୁଳକର ପ୍ରଭକ
ସାହେବମାନେ ଦୂର ହୋଇଅଛୁ । ତା ୨୦
ରଖରେ ମୁଁ ଯୁବରାଜଙ୍କ ସହି ସାମାଜିକ କଲ୍ପ
ହେ କହିଲେ ଯାହା କେବାର ଯାହା କୁବ
ହେଲୁ ଏଥର ଭିଧାୟ ତିଥ ? ମୁଁ କହିଲୁ
ଜାଗୋବନ ଯିରି ଅପରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟକରିବ ମନ୍ଦିର
ଭାଷାକର ପାଇବ ନାହିଁ । ତା ୨୨ ରଖରେ
ସହା ଖଣ୍ଡେ ତିଠ ଲେଖି ମୋତେ ଦେବାକୁ
ମୁଁ ତାହା ତରକମା କରିଦେଲୁ ଏବଂ ତାହା

ରୁକ୍ଷରେ ତାହା ବଜାଲିଟଙ୍କ ଦିକ୍ଷତକୁ ପ୍ରେରିତ
ହେଲା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ଵରି ଅପଣା ଜ୍ଞାନବନ୍ଧରେ
କହିଅଛନ୍ତି କି “ତା ୨୫ ରଖ ସୁତ ସାଂ ଗ୍ରା-
ସମୟରେ ସୁଦ ଶାନ୍ତ ଦେବାର ଦୁର୍ଲଭ ଉତ୍ତାନ୍ତ
ସୁଦର୍ଶକ ମୋତେ ଦରକାରସରକୁ ତାକିବାରୁ
ସେଠାରେ ସାହେବମାନେ ବସିଥିବା ଲେଖ-
ମାନେ ଶୁଣାଉ ଘେରିଥିବାର ଦେଖିଲି
ସୁଦର୍ଶକ ଦୁର୍ଲଭେ ମୁଁ ଆସିପରିଣା କରିବାରୁ
ପ୍ରସୁତ ମାତ୍ର ଇଂସନ ମୋର ଦର ଘେରି
ମୋର ଲେଖିଲାଙ୍କୁ ଦର୍ଶା କରିଅଛନ୍ତି ଓ
ମୋପ୍ରତି ଦର ଦୁର୍ଲଭବନ୍ଧାର କରିଅଛନ୍ତି ।
ଅଷ୍ଟଦ୍ୟାର ନ କଲେ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉ
ନାହିଁ । କୁଳାଳକ ସାହେବ କହିଲେ ‘ଅସ୍ତ୍ର
ସରକାରଙ୍କର ମୁଁ ଦୁର୍ଲଭ ଜ୍ୟାଗବରବି’ । ଏକ-
ଦିନା ଦରବାର ହେଲ ବିଲ୍ ବିଲ୍ କିଛି ନିଃତି
ଦେଲ୍ ନାହିଁ । ସାହେବମାନେ ଯିବାକୁ ବାଢା-
ଦୁର୍ଲଭ ତାଙ୍କେ ଗୋଲମାଳ ଦିଲେ । ପିମ-
ହିତସାହେବ ସୁନ୍ଦରକଳ୍ପ କହିଲେ କି ସାହେବ-
ମନୀକ୍ଷ ରାଜାର ବନୋବତ୍ କର । ସୁଦର୍ଶକ
ବିଲ୍ ଚିନ୍ତା ନାହିଁ ବୋଲି କହିବାର ମୁଁ
ସାହେବମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସବରତ୍ତାର୍ଥୀର୍ଥୀନୁ
ଜର । ହାର କମ ସୁଲ୍ଲ ଓ ଚଳଦିଲା । ଏଣ୍ଠାରେ
ବିଲ୍ ବିଲ୍ ନାହିଁ । ଗୋଲମାଳ ଶୁଣି ସୁଦର୍ଶକ
ଲେହିଟିଆସି କୁଇଖନ ସାହେବଙ୍କୁ କି କହିଲେ
ଓ ସାହେବମାନଙ୍କ ରମା କପିଯରେ ମୋତେ
ରାତିକର ଲେହିଟିଗଲେ । ସାହେବମାନଙ୍କ
ରାଜନିଭିତ୍ତି ପଦସବମୋବସ୍ତ କର ଏକଦ୍ୟା-
ଧକାଶେ ଚାଲିଗଲି । ଫେରଆସେ ଶୁଣି ଯେ
ସାହେବମାନେ ନର ପଡ଼ିଥିଲାନ୍ତି । ଲେହିଟିଆସି
ସୁଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଆଜୁ ଦେଖି ନାହିଁ । ସାହେବମା-
ନଙ୍କୁ ଶତିନାଳୀବାଲ ସୁଦର୍ଶକ ମୋତେ ବିମ୍ବା-
ରାଜମାନଙ୍କ ଦୟ ଦେଇ ଲାଭନ୍ତି ।

ଅଛି କେଳେକଳଣ ଗୁପ୍ତ ଉପରକୁଣ୍ଡଳ-
ମୀଳ ମାନ୍ଦି ଦେଇ ଶୁଣୁଣି । ମହାବିଜ୍ଞାନର
କମାର ସାହେବମାନଙ୍କ ଦୟବାରର ହୃଦୟ-
ମନେ ଚେଢ଼ି ପିଲାଇବାର ଏବଂ ବନ୍ଦ୍ରା ସାନ୍ଧୀ
ସୁବର୍ଜନଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଦମନେ ସାହେବମାନଙ୍କ ବଧ-
କରିବାର କହ ଅହୃତ ମାତ୍ର ସୁବର୍ଜନଙ୍କୁ ସେ-
ଠାରେ ଦେଖିବାର କହ ଲାଗାଏ । ଟଙ୍ଗେଲ-

କେନ୍ଦ୍ରରୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଅଦେଖ ଦେବାର
ଶୁଣି ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଶୁଣି ଦୂଜଣ ସାମୀ
ବହୁ ଅଛନ୍ତି । ଶେଷ ସାମୀ କପ୍ରାକ ବୁଦ୍ଧିକ୍ଷା
ଜୋବାନବଦି ଏହିବ ମାରିବ ତା ଯେ ରିଞ୍ଜ
ରହିରେ ସେ ସୁବସିକଳୁ ଧରିବାର ଅଦେଖ
ପାଇଥିଲେ ଏବ ମଣିପୁରସ୍ଥାମାକେ ଆଗେ
ଗୋଲ ମାରିଲେ ସେ ଧରେ ଗୋଲ ଚଳଇବେ
ଏହା ତାହାକୁ ବୁଝାଇ ଦିଲ୍ଲୀ ସାର ଥିଲା । ମଣି-
ପୁରସ୍ଥାମାକେ ଆଗେ ଚାଲି ଫେର କଲେ ।
ସେ ପ୍ରାଣଦିମଧିରେ କୌଣସି ଝା କିମା ପିଲା
ଦେଖି ନାହାନ୍ତି । ସୁବସିକଳ ତୋପର ଗୁଳିରେ
ତାହାକର ମନ୍ଦର ରଗୁ ହୋଇ ଅଛି । ଏହିପରି
ମୁଦେଇଅଷ୍ଟରୁ ଜ ୩ ଟ ସାରିବର ଜୋବାନ-
ବନ୍ଦ ଗ୍ରହଣ କରି ବିଶ୍ୱବିତ୍ତାମାନେ ସେନା-
ପତ୍ର ଟିକେନ୍ଦ୍ରିତ ହିନ୍ଦକ ଉପରେ ଯୋଡ଼ିଏ
ଅଭିଯୋଗ କରିଅଛନ୍ତି ସଥା—ହିନ୍ଦ ସେନାପତି
ସନ୍ତ ୧୯୯୧ ସାଲ ମାରିମୟ ଭା ୧୪ ରଖିରେ
ମଣିପୁରଠାରେ ଶ୍ରମଶାରୀରକେଷଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧ
ରେ ସୁବସି କରି ଅଛନ୍ତି ଏବ ଭାଲୁଦିନ ହିନ୍ଦ
ପ୍ରାକରେ ପ୍ରଥାନ କମ୍ପିଲ୍ କୁଇନ୍ଜନ ପାଇଛି
ଜ ୩ ଟ ଇଂରାଜ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ହତ୍ୟାରେ
ସାହାଯ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବ ଏ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ
ତଥାତାର ପାଇଦାରୀ ଅଥବା ଯାବଜୀବନ
କଷାୟକ ଦିନ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଅପରାଧ କରି ଅଛନ୍ତି ।
ଆସମୀ ଏସବୁ ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣି ଦୋଷୀ କ
ଥିବାର କହିବାରୁ ତାହାର ସମ୍ମାନ କଷା-
ଯାଇଅଛି । ଆସମୀ ଝଣ୍ଡିଏ ଲକ୍ଷିତ ବର୍ଣ୍ଣନାଗତ
ବାତାନ କରିଅଛି ଏତମେ ତରଣେ ବଜାଳ ଓଶାଳ
କେଇ ଅଛି ।

ପାପାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ

କେନ୍ଦ୍ରାପକ୍ଷ ନାଲି ପିଟକଳୁ ଲକ୍ଷ ହୁଏବାରୀରୀରୀ
ଶାରୀ ହାତମାଳ ଶିଖାଅଧିକାର ଅରସ ଦେଇ ।

ବାହୁ ନିର୍ମୟପ୍ରସାଦନାଥ ମୁକ୍ତ ଚାଲୁକ୍ଯଜୀବ୍ୟା
କରୁଳ ଶାନ୍ତିର ଦୁଇହଜଳ ସଂଦେହରଙ୍ଗୁରେ
ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ !

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତର ସୁପରିବେଳାରେ ଶାସ୍ତ୍ରକାନ୍ତର ପାଦକାନ୍ତର ଦେହକୁରୁତ୍ୱରେ ବାହୁ କଲ୍ପିତରେ ଜୀବନଧାର କି, ଏ, ଜୀଷ୍ଣୁ ହେଲେ ।

କଲ୍ପିତ ବା-ଗେଜେଟ

ଓছଙ୍ଗାର ବଳୋକସ ଆର୍ଥରେ କଷୁଟ୍ଟ ନିଃଇ, ଏହି ବାଲୁ ଶୁଣି ଯା ପ୍ରେତର କମିକାନ୍ତରେ ଓ କେହି ବରେ କିମ୍ବା ପରିଚେତ କମିକାନ୍ତରେ କଷୁଟ୍ଟ ନିଃଇ ହିଲେ

କିନ୍ତୁ ଅଜ୍ୟାମର୍ଦ୍ଦିତ୍ବକୁ ମେ ପ୍ରେତରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲୁଥିଲେ ।

ଶୋର୍ଷ କଳିତାଗର ସବୁ ଆହୁ କରସରରେତର ମିଳିଲା, ଯା, ସେଲୁହି ଜିମାଗର ଅନ୍ତରୁତ୍ତାଟୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ତେଣୁଗା କଳିତାଗର ଡେଣେ କରସରରେତର ମିଳିଲା, ଏ, ବର୍ଷାର ବେଳ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଧିକାରୀ ଶୋର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ ପ୍ରତିକିମିତ୍ରକେ ।

ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବାରେ ମଦୁ ଆଶ ଉପରେଇବାଟିକାର ହାତାଙ୍ଗେ
ଏବଂ ଏକବିରାମ କରିବାକୁ ଯାଦିବାର୍ଥ କର ତେଣ
ବନ୍ଧୁରକେହିର ମିଳ ଦେବାର୍ଥ ସେଇ ଅନ୍ୟାନ୍ୟପରିଷକ୍ତ ମଧ୍ୟ
ପ୍ରତିବାଦ କରିବେ ।

ପୁରୁ ସ୍ଵର୍ଗଦିବଶର ଦେଖ କଲାପେନ୍ଦ୍ରର କାହି ତିଆମ୍ବନ୍ଦୀ
ମୋହନ ସେବକଙ୍କର ଏକାମାରର ହୃଦୀ ମନୁଷୁ ହେବାକୁ ମାତ୍ର
ଧାରନରେ ପୁରୁ ଚିତ୍ତିକୁ କୋର୍ତ୍ତି ସବୁ କଲାପେନ୍ଦ୍ରର କାହି
ସ୍ଥାନେନିଜାଥ ଦାଖି କିମ୍ବାକୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଦେଇବତା ସାମବକାର ଦିଲ୍ଲୀରଜାମା ମୋକଦିମାର
ଦେଇବ ସେଇହୋଇ ନାହିଁ । ଆସିମାରଙ୍କ ପରିଚୁ ଓଜଳ
ନିଧି ହୋଇଥିଲୁ ଏହି ମୟଳମାରିମାନେ ଦୂରିତ ସବ୍ରା
ତି କୈହାମାର ଏହି ଶିଖି ଅର୍ଥିରେ କିମିତି ।

କଲିବନ୍ଦା ହାଇବୋର୍ଡ ଜୀବେ ସୁଆଳ କେବ ବାବୁ
ଅମ୍ବିକାତିଥିବ ବିସୁ ପରିଲୋକ ହୋଇଅଛିବୁ । ହନ୍ତୁ ଯେହିଏକ
ଏମନ୍ଦାର ପ୍ରକାଶ କର ଅମ୍ବିକାକୁବୁନ୍ଦର ଅନେକ ହେ-
ବାରର ବର୍ଣ୍ଣନା କିମନ୍ଦିବିଷ ।

କନ୍ଦରକ ସେ ହାତରେବାଦିଲ ଜଳାମ ଶ୍ଵପନ ଏବଂ
କାନ୍ଦର କୌଣସି ଉଚ୍ଛବି ଦେଖାବାକି କରୁଥିଲାର
କିମ୍ବାର ହାତକ ଅକୁଳୁ ଲୁଟିଷଙ୍ଗାକୁ ଡିକାନ ପଠାନ୍ତିର
ହୀନ ! ଯେଉ ଆହୁ ଯେବାହି !

ତଣେ ମାନକାବଠାରେ ଅବହୁତି ଲପଟିର ହୋଇଥାର ସମ୍ବନ୍ଧ ମନ୍ଦିର । ସୁଖେର ବନ୍ଧୁ ଏକବେ ସେ ସାଧ୍ୟଧିକ ଦୃଢ଼ିତାରେ ଯେ କଷ୍ଟ କଥାରୁ ଉଜା ହୋଇଥିଲା ।

ମନ୍ତ୍ରିପୁରକଥାରେ ଲେଖେଣିଲେ ପ୍ରାଚୀ ସାହେବ
ଜାତ ଦେଖାଇ ଦିଗାରୁ ଶାସନ ଉଚ୍ଚପ୍ରସର କରୁଥିଲେ
ସହିତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ମେଳିତୁପଦକୁ ଛାନିବ କିମ୍ବା ଅବଶ୍ୟକ
ହେ ପ୍ରଥମ ହୋଇବେ ବ୍ୟାପାର ପଦରେ ଆର ମେଳକ
ହେବ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ କାହାର କାହାରଙ୍କ ?
ଅତ୍ୟନ୍ତର ମନେପୁରୁଷଙ୍କାର ଦସ ଲଭାର । ଯେବେଳେ
ଜର ଦୁ ଦେଖାଇବା ସ୍ଥିତି ଦସ ସୁରକ୍ଷାର ଦୋଷ ।—
ବାଧାରେ ଦେଖି ‘କିମ୍ବେ ସାତପେ ଦେଖେ ଦେଖେ
ଏଥାପରି ? ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପାତେରସୁମାରୀ ଲିପୁତଳ ଉପରେରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ମେଘର ବେତେର ଦେଖିଯାଉଛନ୍ତି ଏହି କଥା ମାନାଧାରୀ ।
ଏହି କଥା ଏହି ଦେଖିଲାଗରେ ଅଧିକାରିଙ୍କ ପରିଚାର ଦାନ
ଦୂରାଜର ଦାନ ମହାବ୍ଲୀକ ଦୟାରେ ଥାଏ ଅଛନ୍ତି । କଥା
ଦେଖିଯାଇବ କଥା ଦୟାରେ ସମେତ ବଜାର ସହାର ପାଇଁ
ଦେଖାଇବ କଥା ଦୟାରେ ସହାର ଦୂରାଜର ଦୟାରେ ଦେଖାଇବ
ଅଛେବ ସତ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ସେ ଦୟାରେ ଦୟାରେ ଦୟାରେ
ଏ ମହାବ୍ଲୀର ସେ ଦୟାରେ ଦୟାରେ ।

ଦେବତା ପ୍ରକଟିଗା ଜଳ ମନ୍ଦିରର ତା ଗ୍ର ପଣ୍ଡର
ମସାଠରୁ ପରାମର୍ଶ ପଥ ଦସାଇ କଷା ଗରଇଲେ ଝାଂସିବା ଏ
ପରାମର୍ଶ ପଥରେ ଅଛୁ ପଢ଼ିବ କହାଇ ଦୋଷ ଥାଏ
ଅଛୁ । ପଢ଼ି ମାର ପଥ ସମ୍ମରେ ଚାରଙ୍ଗାର ହୋଇ ଯାଏ

ଶକ୍ତାର ବନ୍ଦିତତ୍ତ୍ଵ ।—ଏହଙ୍କର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ ଏହି ପରିଜୀଳ-
ମଧ୍ୟରେ ଦୁଃଖକାଣ୍ଡ ଘର୍ବକାର ସମ୍ବାଧିତା ।

ବ୍ୟାକରଣ ଶେଷରେ ସମ୍ପଦ କରି ହେବାରେ ବୋଲି
କଷମାଳ ପାତ୍ରିତମାନେ ମନ୍ତ୍ର ପବାର କରି ଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ
କି ବେଳକି ସମୁଦ୍ରରେ ଗାଇ ଏ ସେଇ ଅନେକ ରଜ
ହେଉଅଛ । ବୃଦ୍ଧ କଢ଼ କରିବାରେ ।

ଯେହି ପାହିଏଇ ଅଧିକାର ମାତାର ପଞ୍ଜୁବରେ
କୁଳ ଦେଇ ମାତାର ମୁହଁ ସଙ୍ଗର ଥିଲ ତାହାର ବନ୍ଧୁକଷେ
ଅଲ୍ଲକୁ ଦ କୋଣ ଟା ଅନୁଶୀଳନ କରିଲ ପଞ୍ଜୁବ ସହିତ
କିମ୍ବା ବାହାରି ବ୍ୟାକ ହେଲାକି ଅଛି ।

ତାହାର କଥ କରସୁଅଧିକେଳକରେ ପଥାନ୍ତିର ପ୍ରେମ-
ଦୀର୍ଘ ମୋହଦମାର ଦେଇ ହୋଇ ଥାଏ ଥାର ଅଛି । ଏକ
ମୋହଦମାରେ ବୋଲିବ ସୁବିଜ ଶପଣ ଉପରିତ ସହିତ
ପ୍ରେମର୍ଥ ବରି ସ୍ଵପନି କଥ ବନ୍ଦିଥିଲା ଅପରାଧରେ ଉପରିତ
ପଢ଼ି ଦୟାଦର ହେଇଥିଲା । ଶୁଣିବ ଯାବଜ୍ଞାବକ ହୀପାନ୍ତୁର
ଏକ ଉପରଥାକ ଫାଇର ତୁର୍ମୁଖ ଦୋଷରୁ । ଅବଃ ଏକ
ମୋହଦମାରେ ଗୋଲି ପ୍ରୋତ୍ତମୀ ଅପଣ ଉପରିତର
ଉପଦେଶାନୁସାରୀ ମାମୀ ଶୋଇଥିଲା ସମସ୍ତରେ ତାହାର
କଳା ବାଟ ମାତ୍ରପରାନ୍ତର ଉପରିତ କରିଥିଲା ଅପରାଧରେ
ବନ୍ଦିତ ହୋଇ ମା କି କି କିମ୍ବା ପରେମା ମହିତ ବାବ
ଦେ ଗଲା କହିଥାଏ । ପ୍ରେମି କିମ୍ବା କିମ୍ବା ନିହି ।

ସବୁ ମନ୍ଦିରାମ ପା ୧୯ ରଙ୍ଗରେ ଦୋଷେତୀରେ
ସ୍ଵର୍ଗତ ଶ୍ରଦ୍ଧକ କରୁଥିଲେ ବିଶ୍ଵତ ପାଞ୍ଚିମାମେଖରେ ଅବେଳା
୧୫ ମହିନା ଉଦେଶ୍ୟରେ ମୋଟିଏ କିମ୍ବତ୍ତ ସବୁ ହୋଇ
ଥିଲା ଏ ସ୍ଵର୍ଗତ ମିଳଇଲା । ଅଛେକ ହୁଅଣ୍ଡ ମୁଲକମାଳ ସବୁ
କୁଠରେ ଦୂରୀଟି ସ୍ଥଳେ ଏ ଶାକାଶକୁ ପ୍ରତିକର୍ମମାନେ
ଆଜି ସବୁରେ ଯୋଗ ଦିବାକ କରିଥିଲେ । ବିଶ୍ଵତ ପାଞ୍ଚିମାମେଖ
ମେଣ୍ଡକୁ ସେ ଅବେଳକ ସହ ପତ୍ନୀଶିବବାହା ପାଠ ହୋଇ
ଆଏଇ ହେଲା ଏ ଶାକା ପାଞ୍ଚିମାମେଖକୁ ପତ୍ନୀଶିବବାହା
ବକୋକ୍ତ ବିବାହାର୍ଥ ଯୋଗିଏ ବିଶ୍ଵତ ଶ୍ରଦ୍ଧିତ ହେଲା ।

କେବେ ପଦ୍ମୋହ ଅରଣ୍ୟ କଲେ । ସୁରାଷ ଶୁଣି
କଳାଇ କହେଛନ୍ତିମାତ୍ରକୁ ତୁମ ରିମ କରିଦେଲେ । ଏଥରେ
କହୋଛନ୍ତି ମୂରିରେ କରେ ଦୃଢ଼ ଏକ ଅର୍ଜେତ ଅହର
ହୋଇ ଗଲୁଛି । ତହିଁ ଅରଦନ ପୂରୀ କହୋହ ଅରଣ୍ୟ
ହୋଇ ସବ । ଏହଙ୍କ ସେଜାଏ ଅବି କହୋଛନ୍ତି ବନ୍ଦ
କରିଦେଲେ ।

କ ୧୮ ଟ ବସୁର ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ପିଲା ପିଲାକାଳୀ
ହେଲ ଦେଖିବା ସେ କଥା ଜାହାଜ ଜଳାରେ ପ୍ରବେଶକରି
ଅଟିଗଲା । ଏହି ସମୟରେ ତାହାର ହବିଏ କଣ୍ଠ ହୋଇଲା
ଥିଲା ମାତ୍ର ସେ କଥା ଅଧିକତମ ନ ରହ ଶୁଣିଲା
ଯତେ ସମ୍ପ୍ରେ ମନେ ଦିଲେ ଯେ ଆଜି କହି ହେବ ବାହୁଁ
କ ୧୯ ଟ ଉତ୍ତରବ ସେ ଦେବକର ବାଶବେଳ
ହେଲା ଏକ ଦର୍ଶକ ସହିତରେ ଦେଖି ପଡ଼ିଲା । ଅଛନ୍ତିଦିନ
ପଢ଼ିଦିଲା । ଅବେଳା କିମ୍ବା କିମ୍ବାରୁ ସେ ଦେବକର
କ ୨୦ ଟ କଷ୍ଟ ସମୟରେ ଦିଲେ ଚାଲାକ କାଣ ହେଲା
ଏବଂ କାନ୍ଦୁଙ୍ଗ ଗୋଟିଏ ପରିବର୍ତ୍ତପାତ୍ରାୟ ନବାର ପାଦ
ଛପିଲା । ତାହାର ପଶା ଦର୍ଶକରେ ଜଳାର
ସେ ମେହି ତିରକାଳି ଲେଖାଂବରେ ଅବୁର ହେଲା
କାହାର ଦର୍ଶକ । ଗୋଟିଏ ଦେବ ହେଲାପଠାର କି
ଗୋଟିଏବା ଏକାଙ୍କ ଦେବ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଜୀବନଅକ୍ଷରରେ ଅଥ ।

କୁଣ୍ଡିଆ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଦେଖିପୁରୁ ସାମନକହିଦୀବୁ ତମରାବା
ସାମନବାବ ଗୋଟାର ଅଛେବ ଅବ୍ସାମିବର ଦେଖିଲାଇ
ଦିନକଳନ ଦୂରକଳ ନିର୍ମିସକୁ କଣ କହାଇ ଅଜାଧିପୁରୁ
ପରିବର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ମହୁରାଳି ନନ୍ଦାପତ୍ର କରି ବିବାହ କରି ଦେଖିଲେ
କାହିଁ କଣ୍ଠ ହେବ କି କାହିଁ ଏଥର କମାର କମେର ଏଥର
ପଢ଼ିଲେବୁ ଅଛାଳା ଦେଉଥିଲୁ । ଅଜେବ ବିଶ୍ଵାର ପଡ଼ିଲୁ
ଏଯାଏଁ ଅଭାବିର ହୋଇଥିଲୁ ।

ପ୍ରକାଶକ ।

ପଡ଼ିଗେବିଲୁ ମନ୍ଦାମତ ନିମନ୍ତେ ଅଗେ
ମାରେ ହାସି ହୋଇଁ ।

ମାନ୍ୟବର ଶାଳାସ୍ଥଳୀ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପାତ୍ରିକା
ପଞ୍ଚାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଣ
ମହାଶୟ !

ସମ୍ବାଦପତ୍ରକାରେ ନାନା ପ୍ରକାର ବିଷୟର
ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ସମ୍ବାଦକ ପାଠ
କମାକଙ୍କର ଅରିବୁଚି ଅନୁସ୍ଥାରେ ଓ ପରିଜ୍ଞାର
ବାହୁଦ୍ୱାସ୍ତେ ପ୍ରଗଟିଷ୍ଠିତ ପାଠକମାଳକ ମନୋର
ଜ୍ଞନ କରଣାର୍ଥେ ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ଲେଖିବାକୁ ପ୍ରୟୁକ୍ଷ
ପାଇଥାନ୍ତି । ଉଦାନୀନ୍ତକ ବାଲରେ ଦେଶୀମାନ
ସମ୍ବାଦପତ୍ରକା ପ୍ରାୟ ଲଂଘନ ପରି କାର ଅନୁ
କରଣରେ ପ୍ରକାଶ ହେଉଥାନ୍ତି । ନାନା ବିଷୟ
ମଝରେ ଆନନ୍ଦଦାୟକ କୌଣସି ହୃଦୟଦକ
କଷୟ ଅନେକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ଥାଏ । ବଜ୍ର
ବାଣୀର ଘଞ୍ଜାକନ ଏକପରାର ବିର୍ଣ୍ଣାଧାଦକ
ଡେଣ୍ଟିୟୁଗନ୍ତିକାର ସମ୍ବାଦମାଳେ ଏବଂଦ୍ୱିଷତ
ସ୍ଥରେ ବିଶେଷ ଚେଷ୍ଟା ବରୁଥିବାର ଅନୁଭୂ
ଦେଇ ନାହିଁ ବିନ୍ଦୁ କେହିଁ ପଢ଼ିପ୍ରେରକ ସମ୍ବାଦ
ପୃଷ୍ଠରେ ରହସ୍ୟକଳକ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରେରଣ କରୁ
ଅଛନ୍ତି । ରହସ୍ୟ ବିଷୟ ଦୁଇପରାର ଅଟେ
ଶୋଟିଏ ସ୍ଵର୍ଗିଷ୍ମନ ଓ ଅନ୍ୟଟି ବୁଝିଷ୍ମନ

ଗା ଅଣ୍ଣିଲକ୍ଷାପୂର୍ଣ୍ଣ । ଦୁଇପ୍ରକାର ଆମୋଦରେ
ଦସଖ ଉପାଦକ ହୋଇଥାଏ । ସମ୍ମାଦନ
ଲଜ୍ଜର ଦୟିତ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରଥମପ୍ରକାର ରହସ୍ୟର
ପ୍ରଶ୍ନୀ ଦିଅନ୍ତି ଓ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ରହସ୍ୟର
ଉପେକ୍ଷା କରାନ୍ତି । ଏତକାର ପଢ଼ିକାର ମୂଳ
ଦୂରି ଦୂରୀ । କିନ୍ତୁ ବାନଶ୍ଵାର ବିଗନ୍ଧ ରାତ୍ରିର
ମେ ମାସର ୪୭ ସଞ୍ଚ୍ୟକ ସମ୍ମଲିଷ୍ଟରହିବେ
ପଞ୍ଚିକାର ପ୍ରେରଣାସ୍ମରେ ଶ୍ରୀ ରହାବଳ
ଶର୍ମୀ ବୁଦ୍ଧା ସ୍ଵାର୍ଥର ପଞ୍ଚିକାରେ ଜନନ
ପ୍ରକାର କୌତୁକନାକାନ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶ
ଦେବାର ଦେଖି ଅମ୍ବ ମନରେ ଅଧିକ ବିଶ୍ଵା
ଜନିଲ ଓ ବିଷୟରେ ବୌଣ୍ଣି ପ୍ରତିବା

ହୋଇ କି ଥିବାରୁ ଅମ୍ବେ ଅପଣଙ୍କ ପଢ଼ିବାରେ
ଏହି ପ୍ରେରିତଗୁଡ଼ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ
କରୁଥିଲୁ ସେ ଛାନ୍ଦାର ଅପଣଙ୍କର ସହଯୋଗୀ
ଏକ ତ୍ରୁମସଂଖୋଧନ କରି ମହାର ଉପକାର
ସାଧନ କରିବେ ।

କୃତିକ
୮୨୧୯୯

5

TO THE EDITOR OF UTKAL DIPAKA,
Dear Sir,

It is no doubt very gratifying to see that efforts are being made by the Civil Surgeon and the Superintendent of the Cuttack Medical School by the offer of special scholarships to induce Hindu and mahomedan girls to get themselves admitted into the Medical School. But so long as no special arrangements are made for separating the male and female classes and for providing Female Teachers, this good object will it is feared, never be attained. In

gements as they stand at present, both grown up males and females are taught promiscuously and so far as christian females are concerned this may not be considered objectionable, but with regard to Hindus and Mahomedans this is a thing out of the question.

In addition to the above objections there is one more worse than all which is that some of the teachers are getting into the habit of making women students stand up on the bench amidst the laughter of young men. I am told this has embittered the feelings of some of the female students and no doubt this conduct is indefensibly disgraceful and devoid of all sense of propriety. Perhaps the matter has not reached

ଏ ସ୍ବପ୍ନାହରେ ଆଦୋ ବୃକ୍ଷି ନାହିଁ ଏହି
ମୂର୍ଖ ଏମନ୍ତ ଟାଣ ଓ ପ୍ରିୟ ଏକାଳ୍ପି ଦୁଇସବ
ଦୋରଥୁଲିକ ଯାହା ଏହିମୟଧରେ ଥର କେ-
ବେ ଜଣାଯାଇ ନ ଥିଲା । ଦିବା ସାତ ଶ୍ଵେତେ
ଛଟପଟ ଦେଉଥାଇଲା । ଏଇଁ ଦିନ ସାତରେ
ଦୁଇଏକ ପଦଳ ବହିକାରୁ କାହା ରୀତା ହୋଇ
ଥିଲା । ଏହି ଗ୍ରାସ ଓ ଗୁଣଗୁଳ ବର୍ଣ୍ଣକାଳର
ପୁଣିଲିଙ୍ଗ ଅଟଇ । ଶାତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣକାଳ ଉପସ୍ଥିତ
ହେବ ଓ କାହା ନ ଦେଲେ ଲୋକଙ୍କର କଞ୍ଚା-
ଘରେ ଗଜା ମରୁତି ଦେବାର ଉପ୍ରେ ଦେଉଥାଇ ।
ବଜାଳାରେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରିବର୍ତ୍ତୁ ଅସହ୍ୟ ଦୋର
ଥିବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧିଅଛି ।

କଳାକାର ହେଠିପାଥ୍ର ଚିତ୍ରଶା ବିଦ୍ୟା-
ଲମ୍ବର ଗତ ବାର୍ଷିକବରଣରୁ ଜଣାଯାଏ
ଯେ ତୁମ ବିଦ୍ୟାଲୟର ନମସ୍କଃ ଉଦ୍‌ବିନ୍ଦୁ ହେଉଥାଏ
ଅଛି ଏବଂ ପଢ଼ିମଧ୍ୟ ଗତବର୍ଷର ଦ୍ୱାରା ଏବଂ
ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଏବର୍ତ୍ତନ
କେ ୨୪ ଶ ଉତ୍ତରାହ୍ମି ହୋଇଥାଇଲା ଏବଂ ପୂର୍ବ
ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ପେତ୍ରମାନେ ଉତ୍ତରାହ୍ମି ହୋଇ
ଥିଲା ପେମାନେ ଶାରୀନବନସାମ୍ବାର
ଅଧିକା ଜୀବିକା ନିର୍ମାଣ କରୁଥାଇଲା ଏବଂ
ଦିନାକାର ସମାଜର ମଧ୍ୟ ଉପକାର ହେଉଥାଏ
ଅମେସାକେ ଏ ବିଦ୍ୟାଲୟପ୍ରତି ସଂଗ୍ରାମାବଳୀ
କିମ୍ବା ସହାନୁସୂଚି କାମନା କରୁଛି ।

କାନ୍ତିମଦ୍ଧାରାପତ୍ରକା

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନବର୍ତ୍ତମେଶ୍ୱର ରତ୍ନପାଳନାଥ ଏକ
ଧର୍ମରାଜୋରେ ଏହି ଅଭିଧାୟ ପ୍ରକାଶ କରି
ଅଛି କି ଚଳନ୍ତର୍ବର୍ଷର ଦରିଣ ପଣ୍ଡିତମା ମୋ-
ସମି ଦୂଷଣ ତଳାକ ମାସଙ୍କ ସୁ କିମା ଶର୍ତ୍ତ ସପା-
ତ୍ତ ପୂର୍ବରେ ପ୍ରଗତ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ ଏହି ଅରମ୍ଭ
ଦେଲୁ ଉତ୍ସାହ ବିମେଳ ଶକ୍ତିପୂରାନା ପ୍ରଭତି
ପଣ୍ଡିତ ଦୃଢ଼ର ପ୍ରଦେଶରେ ଏହାର ବଳ
ଅଛିନ୍ତି ମୀଳ ଦେବ ଏକ ସମ୍ବନ୍ଧଃ ସେପ୍ତମ୍ବନ୍ତ
ମାସ ଶେଷ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ବର୍ଣ୍ଣ ଶୁଦ୍ଧିବି
ବିନ୍ଦୁ ଦରିଣ ଓ ପୂର୍ବବିରାଗ ଅର୍ଥାତ୍ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ
ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ବଙ୍ଗନା ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରଭତି
ଜଣରେ ଧର୍ମକାଳପ୍ରାୟ ପ୍ରତିରହିତ ଦେବ
ସେବେ ଏ ଗଣନା ଠିକ ଦେବ ଶୈବେ
ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଏବର୍ଷ ପ୍ରପାଳକ ଦେବାର
ସମ୍ମର୍ଶ ଆଶା ଅଛି । ଶ୍ରୀର ଏହି ଅଶା ସଫଳ
କରିବ ଏବକ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଗର କଲିକଟାରଙ୍କେ ଟରୁ ଅବଗତ ହେଲା
ସେ-ଏଠା ରେହନ୍ତା କଲେଜର ଅଧ୍ୟାପକ ବାବୁ
ରିତ୍ତିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ନାମ ଏମ୍ ଏ, କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲ୍ୟାଣ୍ଡଫ୍ରେଂଚ
ପ୍ରକାଳ କରିବାରୁ ଲାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ବାବୁ ହରି
ଖୁଦୁ ବଢ଼ି କି ଏ, ଦର୍ଶକ ଜୀବିତ ଅଧ୍ୟାପକ
ପଦରେ ଛନ୍ଦମାନ ନିମନ୍ତେ ପଥାରୀ ସୁରୂପ ଦୟକ
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଦର୍ଶକ ବାବୁ କଣେ ଡେଣ୍ଟିଶାନ୍
ବାଣୀ ସୁତରଙ୍ଗ ତାଙ୍କରିଥେଣାଗରେ ଡେଣ୍ଟିଶାନ୍ତିକି
ମାନ୍ଦନ ପାଇ ଦେବେ । ଅଜରୁ ପାଇଁ କେତେବେ

ଦେବ ଏଠାରେ ବଲେଇ ସ୍ଥାପନ ହେଲା ତତ୍ତ୍ଵ-
ମଧ୍ୟରେ ଅଳେକ ଅଶ୍ଵାପକ ଓ ଚନ୍ଦରାଶୁ ଅଥ-
ବାଂଶ ଉଠିବା ବି ଏ, ବେ ଏମ ଏ ଛାତୀରେ
ଅଶ୍ଵାପକ ନିଯୋଗ ଗୋଇ ଆସ ଦିଲୁଣେଷ
ହେଲେଣି କିନ୍ତୁ ଏତଦେଶୀୟ କିମ୍ବା ନିସ୍ତର୍ଣ୍ଣ
ଗୋଇ କି ଥିଲେ ଲବନେ ଅପେକ୍ଷାନେ
ଦରଶ ବାହୁକ ନିଯୋଗରେ ଅଧିକର ପ୍ରିକ-
ଳହ ବରୁ କଣ୍ଠିଶମାଳବଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲୁ
ଯେ ଏତଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷିତସ୍ଥବକମାଳକର ଦାଖ
ଏତଦେଶର ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସମୟରେ
କିମ୍ବା କଲେ ଅମ୍ବାନଙ୍କୁ ସମୟ ରେ ଯାହା
ଗୁହାର କରିବାକୁ ହେଉ ଅଛି ତହର ଅବ-
ନାଶ ଆଜି କରିବ ନାହିଁ ।

କାଳ୍ୟଗର୍ଭ୍ୟାପ୍ତି ଅଭ୍ୟାସର ।

ନିକଟରେ କଲିକଳା ହାଇବୋର୍ଡରେ
ଏଥର ଗୋଟିଏ ମଳକମାର ବିଶ୍ଵର ହୋଇ
ଥିଲା । ତହୁଁର ହରାନ୍ତି ଏହି—ଏନାଏତସେଇ
ନାମକ ତଣେ ମୁଖମାନ କାମାଦୁଇ ହୋଇ
ଅପଣାର ଅନୁଭବସ୍ଥା ଭାର୍ଯ୍ୟା ସହିତ ସହବାସ
କରିବାରେ ତାହାର ଏପରି ଧିକ୍କା ହେଲା ଯେ
ସେ ଅରେଇନ ହୋଇ ପଢ଼ିଲା । ତହୁଁ ଏନା-
ଏତ ଭାର୍ଯ୍ୟାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚିତ୍ରା ନ କରି
ଦିପର ଏ ଦାୟୀ ଓ ଅପରାଧକୁ ରଖି ଧାଉବି
ଏହା ଜୀବିବାରେ ରହିଲା ଓ ମନେ କଲ କି
ଭାର୍ଯ୍ୟା ଆମୁଦନ୍ତା କରିଥିବାର ପ୍ରକାଶ ହେଲେ

ଭାବାପ୍ରତି ଅଛି କିନ୍ତୁ ଥାଏ ଥିବି ନାହିଁ । ଏହା
ସେଇ କର ଥିଲେନ ଅବସ୍ଥାରେ ସୁଦା ଗୁର୍ଜନାର
ମଳାରେ ଧାରି ଲଗାଇ ଟାଙ୍କିଦେଲେ କାହାଙ୍କିରୁ
କୋଟି ଦିଗ୍ବୂର କଲେ ତ ସଦରୁ ଏକାଶନି
ଅଭିନଷ୍ଟୁର ଓ ଜୟନ୍ତ ଅଟର ତଥାର
ଦେଖିବାକୁ ହେବ ସେ ଶାଧମି ପ୍ରଥମ ଥିଲାଯଥ
କଲ ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ଅତ୍ରିର ଓ ଜନଶୂନ୍ୟ ହେଲାଇ
ହିମୟ ଅଧିକାର ଥାଏତୁ କୁଣ୍ଡଳ ଅଧିକାର କରି
ଆଏ ଏଣ୍ଠକରି ସେ ଉଗାଦଶ୍ଵର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ
ଅଳେବ ଭାକୁ ଯାବନ୍ତିବଳ ହୁଏକର ଦଣ୍ଡ
ବିଅଚାର ।

ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ମୋକଦମା ମରମନସ୍ତ ଦୁ-
କିଲରେ ପଥିଥିଲୁ । ଜଣେ ପୁରୁଷାମୀ ଅଧ-
ିଶ୍ଵର ଅବୁକୁମୁଖୀ ଭାର୍ଯ୍ୟାଧିତ ସଦବାସ କର
ଦିଶେଷ ପାତ୍ରା ଜନ୍ମାଇଛି ମାତ୍ର ଭାଗ୍ୟକମେ
ଭାର୍ଯ୍ୟାର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପଥ ନାହିଁ । ଏ ମୋକଦମାରେ
ଭାର୍ଯ୍ୟାର ବୟସ ଥେବା ଗଣ୍ଠଗୋଳ ଲଗିଥିଲୁ ।
ଜଣେ ତାକୁର ତାହାର ବୟସ ଆଠ ବ ନାଥ
ବର୍ଷ ଓ ଅନ୍ୟଙ୍କରେ ଦଶବର୍ଷରୁ ଉତ୍ତର କର୍ତ୍ତ୍ତ୍ୟ
ବରତ୍ର । ବାରିମାନକମ୍ପରୁ ଦେହ ବ ଏ ର୍ବ
ଦେହ ଏଗାରବର୍ଷ ଓ କେହି ବାରବର୍ଷ ବୋଲି
କହନ୍ତି । ମୋକଦମା ବୟସଧୀନ ଥିଲୁ । ଏ
ଘଟନାମାଜି ସମ୍ଭବକାମ୍ୟକ ଅଛି କରୁ ଯଥେତୁ
ଆବଶ୍ୟକତା ଦର୍ଶିତାଥିଲୁ ତଥାର କେବେକ
ଲୋକ ତହିଁ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନୋନ୍ତ କରିବାରୁ
ଅବସ୍ଥା ଯାଏ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

ମଧ୍ୟପୁରସମାଜ ।

ଯୁବରାଜ ହିନ୍ଦୁକୁ ହିନ୍ଦୁ ଉପରେ
ଅଭ୍ୟୋଗ ହୋଇ ବାହାକ ଜୀବାବ ନିଯୁ ଯାଇ-
ଥିବାର ଗତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖିଥିଲୁଁ । ଘରୁ-
ଦୂରୁ ତାଦାଳ ସଫାର ସାରୀ ଜୁଠ ଶକ୍ତି
ଚୋଗାନବନ୍ଧ ନିଯୁଗଲ । ସେମାନେ କହିଲେ
ବି ଟୋଙ୍ଗାଳି ଜେନରଲ ସାହେବମାନଙ୍କୁ ହଜାର
ବରବାର ମତ ଦେଲେ ମାତ୍ର ଯୁବରାଜ ତହି-
ରେ ବରବର ଅସମ୍ଭବ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ତାହା-
କୁ ଅସାଧାରଣେ ବଜନ ବନ୍ଦଥାଏ । ଶେଷ
ସାରୀ କହିଲ ବି ଯୁବରାଜଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାମତେ
ସେ ଯୁଗସ୍ଥବେଦାର କଳନ୍ଦର ହିନ୍ଦୁ ସମାବ
ଦେବାରେ ସେ ଅଧି ଯୁବରାଜଙ୍କ ଧର ନେଇ
ଗଲା । ଯୁବରାଜଙ୍କ ମୋକହମା ଶେଷ ଦୋଷ
ଦେବନ ବିଦେଶାର ବାଜ ଥାଏ ।

ସୁନ୍ଦରିଙ୍କଣା ବନ୍ଦର ଶେଷ ହତି ମେଳି

ବିଶ୍ଵରୂପମାତ୍ରକ ମଣିଘୁରେ ମହାଶୁଙ୍ଗର
ଦିନର ଅର୍ଥ କଲେ । ମହାଶୁଙ୍ଗ ଅଗନ୍ତୁ
ଶୁଳକାୟ ଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କ ବିବିକୁ ଅସନ
ଦୟାଗଲ ଓ ଜାନଶବ୍ଦାରୁ ତାହାର ଶ୍ରୀନାନ୍ଦ-
ଶୁରୁ ଉପର୍ଯ୍ୟତ ହେଲେ । ସେହିମାନେ ସ୍ଵ-
ବାଜଙ୍କ ମୋକଦମାରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ଏ-
ହିମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନବନୀ ନିଯ୍ୟାଗଲ ଭତ୍ତାରୁ
ଆସିମିର ଜବାବ ନେବାକାରଣ ଗର ସୋମ-
ବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋକଦମା ସ୍ଥରିତ ଥିଲା ।
କଥିବ ହୁଅଇ ଯେ କର୍ତ୍ତାକାରୀ ସେହିଦିନ
ଦିନଲ ସେବନ ସେ ଯାହା ବନ୍ଧୁଥିଲେ ସମସ୍ତ
ସ୍ଵକାଶ କରିବେ । ତାହାର ସଫାଇ ଏହି କି
ଉପକମିଗୁରୁ ଓ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗମାନେ ନଥର-
ମଧ୍ୟକୁ ଆସିବା କଥା ସୁଜା ସେ ଆରଦନ
ସାକାରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଣି ନ ଥିଲେ ।

ସମ୍ବନ୍ଧ ମଣିଷୁର ଦୂର୍ଘଟନା ଦେଇ ବିଜ୍ଞାପନ
ରେ ସାଥ ଅନୋକନ ଲାଗିଥାଏ ଏବଂ ତୁଳନା
ଓ ରୁଷଗଣଙ୍କାର ସହ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶମୁଖୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଦପ୍ତମାନ ଏକମତ ହୋଇ ମଣିଷୁର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ବରେ ବର୍ଷଫୁଲମେଘଙ୍କ କୌଣସିକୁ ନିରା କରୁ
ଥାଏ । ଯୁଗରାଜଙ୍କ ଦରବାରରେ ସରବାର
ପରମର୍ଶ ଏହି ନିରାର ବାରାଣ ଥାଏ । ଏହି
ପରମର୍ଶ ଥାଏ କେହି ଲାଗୁ ଗର୍ଭମେଘ ଏବଂ
କେହି କୁରୁମ ବାଦେବଙ୍କ ଦାୟା କରୁ
ଛିନ୍ତି । ଧଳଗଠ ଭାବୁ ପରମର୍ଶ ସକାଶେ ଯେ
କେହି ଦାୟା ଦେଇ କାହା ସେ ସରଳଭାବର
କୁଦାଳ ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଦରବାର
ମୋଟିଏ ସାକାରର ପ୍ଲାନ । ପ୍ରଧାନ ପଲପ୍ରକଳିତ
ଥିବା ସାକ୍ଷାତ ଓ କାହାକୁଠାରୁ ସାକାନନ୍ଦର
ନମିତ ଦରବାର ଅନୁଷ୍ଠାତ ଦେଇବା ସର୍ବଧା-
ର୍ଥରିତକୁ ଲାଗା ଥାଏ ଏବଂ ସମ୍ମାନ ପାଇବାର
ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେଠାରୁ ଆମକୁଠ
କୁଥାନ୍ତି । କାହାରକୁ ଦକ୍ଷ ଦେବା କାରଣ
ଗିରିପ୍ରାର କରିବାର ପ୍ଲାନ ଦରବାର ବୋଲି
କେହି ଲାଗାଇ ନାହିଁ । ଦରବାରକୁ ଆମକୁଠା
କରି ଗିରିପ୍ରାର କରିବା କଲୁନା ଯେତେ ସର୍ବ-
ଲଭାବରେ ହେଲେ ସକା କାହାକୁ ପରାଗାଣ
ତଥ ମୋକେ ଅତ୍ୱ କିନ୍ତୁ କହିବେ ନାହିଁ ଏବଂ
ଏପରି ହେଲେ ଦରବାରକୁ ଯିବାକୁ କାହାର
ଆବଶ୍ୟକ ହେବି ନାହିଁ ।

ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଜ୍ଞାନ ୫୦ |

ସୁରା ନିଷ୍ଠା ପୋର୍କିମା ଏତା ସରଳରେ

ଅଦ୍ୟାଲଭରେ ଏଥିଥିରେ ତକ୍ତି ହୋଇଥିଲା
କିନ୍ତୁ ତହିଁ ବିଗୁନରେ ଅପିଲ ଦେବାରୁ ଅମ-
ମାନଙ୍କ ଜଳସାହେବ ଗଣ ଶକ୍ତିବାର ସବଜ୍ଞକଙ୍କ
ବ୍ୟଥି ରଦ କରି ବଡ଼ିଛତା ମହନ୍ତିକ ଦାନା
ତିଷମିଷ କଲେ କେବଳ ସବଜ୍ଞ ଛାତା
ଭାବାର ଦେବାର ଖେପାରୁ ସବୁଧ ଯେହିଁ
ଠୁଁ କା କୌଣସିଥିଲେ ତେବଳ ବାଦାଲ
ରହିଲା । ଏ ନିଷତିର ପର ଏହି ବିଜ୍ଞାନ
ଭାବା ଭାବାର ଦେବାର ସତି ପୂର୍ବ ଠୁଁ କା
ସବୁ ମିରନ୍ଦିପିଗାଲ । ଦବେମାତ୍ର ବଡ଼ିଛତାର
ମହନ୍ତ ଥାର ବଡ଼ିଦାଣ୍ଡରେ ଛାତା ଘୋର ମଠ
କିମର ଧାରବେ ନାହିଁ । ଜଳସାହେବଙ୍କ ନିଷ-
ତିର ସବଂଶ ଏହି ବି ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ବଡ଼-
ଛତା ବସୁଥିଲା ଭାଦା ଅମୃତମଣୋହି ଜମି କ
ଆଇ ବଡ଼ିଦାଣ୍ଡର ଏକ ଅଂଶ ଅଟେ । ମିରନ୍ଦି-
ପିଗାଲ ଆଇନାନୁସାରେ ସମୟ ସତିକ ଓ
ଦାଣ୍ଡ ଭବରେ ମିରନ୍ଦିପିଗାଲଟୀର ଅଧିକାର
ଥିଲା ଏ ସତିକିଛିଗରେ କୌଣସି ଅବଶ୍ୟକ
ହେଲେ ମିରନ୍ଦିପିଗାଲଟୀ ଭାବା ଭାବାର
ଦେବାର ଆଇନାନୁସାରେ କ୍ଷମାକାନ୍ତ କହିଲୁ
ଦାଣ୍ଡର ଭାବରେ ବଡ଼ିଛତା ପାର୍ଶ୍ଵକାଳରୁ
ବର୍ଣ୍ଣକାର ସ୍ଥଳ ସମ୍ଯକ କିନ୍ତୁ ଯେପୁଣେ ଭାବୁ
କମି ଅମୃତମଣୋହି ତହିଁରେ କୌଣସି ବୈଜା
ଜତିକ ସ୍ଥଚାର କିନ୍ତୁ ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ ଯେପୁଣେ
ଭାବ ଦଖଲ କୌଣସି ସତିମୂଳରେ ଦେଇଥି-
ବାର ବୋଲିଥାର ନ ପାରେ । ତନା ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ
କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ସତିକ ଭବରେ ତତାପୋତ୍ତ
ବସି ଭଜନ କଲେ ଆଇନାନୁସାରେ ମିରନ୍ଦି-
ପାଲଟୀକ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିବା ସଜ୍ଜିବୁକୁଣ୍ଡର
ଭାଦାର ସବୁ ପ୍ରବଳ ହେବ ଏହା ଅଧିନ ବା
କାନ୍ଧାପୁରଜଗନ୍ନ ଲବହ ।

ଯେହିଲେ ଏ ମୋକଦମାର ଆଜନବାଟିଛ
ବିନ୍ଦରେ ସବଜଳ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଥାହେବଳ
ମଧ୍ୟର ବିଭିନ୍ନର ଅଛଥିବୁ ଏବ ଏଥିମଧ୍ୟରୁ
କୌଣସି ମତ ନିଜାନ୍ତ ଅଷାର ବୋଲି ଜଣା
ଯାଇ ନାହିଁ ସେ ହୁଲେ ଏହୁର ଅଧିକ ଦାଇ-
କୋର୍ଟରେ ଦେବାର ଭିତର ପାହା ଦେଲେ
କାହାର ମନରେ ଥାଉଳୁ ଦୃଧାରହିବ ନାହିଁ
ବାସ୍ତବରେ ଏ ମୋକଦମାଟ କିର୍ଦ୍ଦିଗୁଡ଼େ
ନାହିଁ ଦେବାର ଭିତର କାରଣ ବଜାରର
ପରିବାକୁ ଏକା ସୁଖ କାହିଁବ ଅଜ୍ଞାନୀୟ
ନାର ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଛାତା । ଫୁଲଙ୍କ
ପାହା ଭିତର ଦେବାର ନିଷ୍ଠିରେ ଲେଖ

ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେବେ ନାହିଁ । ଅପରାଧରେ ମିଳିଲା
ଶିଥାଲଟୀ ମଧ୍ୟ ସବ୍ୟାଧାରଣକର ପ୍ରତିକଳିଷ୍ଠ
ଅଟନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ କାନ୍ଦିଗ୍ରେ ଲୋକଙ୍କର
ଅଣଦା ଜନ୍ମିବା ଉଚିତ ନୁହେଇ । ସବୋତ
ଅଦାନରର ନିଷ୍ଠାତି ମିଳିଲିପାଲଟୀର ସମସ୍ତରେ
ହେବ ତଥାତ ମିଳିଲିପାଲଟୀର ଉଚିତ ଯେ
ବଢ଼ିଛିଗାଲୁ ଉଠାଇ ନ ଦେଇ ମନ୍ଦର ଦୁଇଟୀସୁ
କୌଣସିଲ୍ଲାନରେ ସବଧାମତେ ରଖାଇ ସାଧା-
ରଣ ହନ୍ତୁସମ୍ମାନୀୟର ପ୍ରତିଶକ୍ତି ହେବେ ।
ଆଜିକାଲି ମନ୍ଦର ଉଚିତବାଦ ଉଠାଇବା ବିଷୟ-
ରେ ନାନାପ୍ରାଣର ମିଳିଲିପାଲଟୀ ଓ ଲୋକ-
କ୍ଷମିତରେ ବିବାଦ ହୋଇଥାଏ । ଏପରିକାର
ବିବାଦ ବଢ଼ିବା କୌଣସି ମତେ ଉଚିତ
କହେ ।

ଭାବତବର୍ଷର କୃଷ୍ଣ ।

ପ୍ରାୟ ଦୂରବର୍ଷ ହେଲା ତାଙ୍କୁ ଅଗସ୍ତ୍ୟର
ରୌପ୍ୟକଳର ନାମକ ବିଜୁଳକ ଜଣେ କିମ୍ବାତ
କୃଷିବୈଜ୍ଞାନିକ ସେକେଟରୀ ଏବିଧ୍ୟୋକ୍ତ ଆ-
ଦେଶମରେ ଭାବିବର୍ଷର କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟର
ଅବଶ୍ୟା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କରିବାକାରଣ ଅସିଥିଲେ ।
ଆହାକ୍ଷପ୍ରତି ଥିବେଶ ଥିଲା କି ଏ ଦେଶରେ
ସେଇଁ ନିୟମରେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଲିନିକ ହେଉଥିଲା
ଆହା ପରାମାର୍ଗର ବିଜ୍ଞାନର ସାମାନ୍ୟରେ ଏଥିର
କି ଜୀବକ ହୋଇଥାରେ ସେ ବିଷୟରେ ଗବ-
ର୍ତ୍ତମେଖି ପରମର୍ଗ ଦେବେ । ତାଙ୍କୁ ମହାଶୟାମ
ଏ ଦେଶକୁ ଅସି ଅନେକଶ୍ଵର ଦୁମଣାକର
କୃଷିର ଅବଶ୍ୟା ଅବଶତ ହୋଇ ଏହିବର୍ଷର
ଅବସ୍ୟରେ ବିଲାତକୁ ଫେର ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ।
ଆହାକ୍ଷର ସରକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରାଚାର ଅବଧି ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଭାବିତବ-
ର୍ତ୍ତର କୃଷିସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅପଣାର ଅବଶ୍ୟା
ଏକ ସାମୟିକିପଢ଼ିବାରେପ୍ରକାଶ କର ଅଛନ୍ତି ।
ସେ ଲେଖ ଅଛନ୍ତି କି ବିଲାତ ଓ ଭାରତବର୍ଷ
ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା କିନ୍ତୁ ଏବି ଜମିର ଅନେକ
ପ୍ରଦେଶ । ଏଥିପାଇଁ ସେ ପ୍ରଗାଳୀରେ ବିଲାତରେ
କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ କିମାତ ଦୁଆର ଏଠାରେ ତାହା
ହୋଇ ନ ପାରେ । ଯୁଦ୍ଧ ଭାରତବର୍ଷର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଏବି ଏକ ନିୟମରେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଆର ନାହିଁ
ଏବି ଏଥିପାଇଁ ସବଳଶ୍ଵର ସକାରେ କୌଣସି
ସାଧାରଣ ପରମର୍ଗ ଦେବା କଠିନ । ସେ
ଲେଖ ଅଛନ୍ତି କି ଭାରତବର୍ତ୍ତର ଏବି ଏବି
ପ୍ରାକରେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ଏପରି କରିବାରେ ଯାବ-

ଆଜରେ କିମାତ ଦେବାର ଦେଖି ଅଛନ୍ତି ସେ
ବିଲୁଗରେ ତହିଁରୁ ଥାବ ଦେଖା ସାଇ ଲାହୁ
ଅଛେବ ଯେଉଁମାନେ ତୁମବସତିଃ କହନ୍ତି ଯେ
ଭବତୀୟ ଭବତକ ଅବଲମ୍ବନ କୃଷିପ୍ରଣାଳୀ
ନିହାନ୍ତ ସମାନଃ ଏବ ଅନୁଦର ଅଟର ଏବ
ସେମାନଙ୍କୁ ବିଲ ପ୍ରଣାଳୀ ଶିଖା ଦେବାର ସମସ୍ତ
ଚେଷ୍ଟା ନିଧିଳ ହୋଇଅଛି ସେମାନଙ୍କ ମତ
ଠିକ ନୂହିଲା ବାସ୍ତବରେ ଭାବିତବର୍ଷର ପ୍ରକା-
ମାନେ ସ୍ଵଦେଶର ବିଶେଷ ଅବସ୍ଥା ଦୂରିରେ
ଅପଣାର କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ସେମନ୍ତ ନୟମରେ
ନିବାହ କରୁ ଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ବୋଲିଆଇ
ପାରେ ସେ ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶିଖା
ଦେବାରୁ ଇହା ବରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଏ-
ମାନେ ଅପଣାକାର୍ଯ୍ୟ ବିଲ ଜାଣିବୁ । କିମତ
ଲଙ୍ଘିଲ ଓ ଏ ଦେଶର ପ୍ରତଳିତ ଲଙ୍ଘିଲ
କୁଳନାକର ଜାକୁର ମହୋଦୟ ଏଦେଶୀୟ
ଲଙ୍ଘିଲର ଅଧିକ ଉପଯୋଗିତା ପ୍ରମାଣ କର
ଅଛନ୍ତି । ପରିଶେଷରେ ସେ କହିଅଛନ୍ତି କି
ଯଥା ପରମାଣ ଏବ ତଳ ଯୋଗାଇ ପାରିଲେ
ଏଦେଶର କୃଷି ସକାଶେ ଆଉ କିଛି ପ୍ରଯୋ-
ଜନ କାହିଁ । କୃଷି ଜଳନ କଳ ଯୋଗାଇବାର
ପଶ୍ଚ ଭିପାଯୁ ଅଟର । ଖରର ମୂଳ୍ୟ ଏ-
ଦେଶୀୟ ଚପାମାନେ ଭିତମର୍ମୁଖେ ହିଂସି ଅଛନ୍ତି
କିନ୍ତୁ ଦରଦୁଗାହେରୁ ସଥେଷ୍ଟ ପରମାଣରେ
ଯୋଗାଇ ପାରୁ କାହାନ୍ତି । ବାଠ ଅଭିବୁ
ଗୋବର ସବୁ ଶୁଖାଇ ଜାଳ ବରନ୍ତି ପଥସ୍ତ
ଶେଷରେ ପକାଉବା ସକାଶେ ପାଇଁପାଇଁଡ଼ା
ଆର କିମ୍ବା କିମ୍ବା ମିଳିଲା ଲାହୁ । ଜାଳର ଅନ୍ୟ
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହେଲେ ଗୋବର ସବୁ ଶେଷରେ
ପଡ଼ିବ ଭାବା ହେଲେ କୃଷି ଭଲ ହେବ । ବିଲ-
ର ଜଣେ ବିଖ୍ୟାତ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କର ଉଧର-
ଲିଙ୍ଗର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟରୁ ପଣ୍ଡି ଜଣା ଯାଇଅଛି ସେ
ବିଲୁଗରେ କୃଷିବଦ୍ୟା ଶିଖାକର ସେଉଁମାନେ
ଏଦେଶକୁ ଆସି ଗବର୍ଣ୍ମମେଧିକହାନ୍ତାର କୃଷି-
କାନ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟମିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି
କାହାକାହା ସବେଷ କିମ୍ବା ଲାହୁ ହେବ
କାହିଁ ଏବ କୃଷିବଦ୍ୟାକୁଳକପଣ୍ଡିତ ଜଣେ ଏ-
ଦେଶକୁ ଅଗାରକାର ଗବର୍ଣ୍ମମେଧି ଯାହା କଲକ
କର ଅଛନ୍ତି ଭାବା ମଧ୍ୟ ସେହିପର ଅଟର ;
ଅଧିରେ ଅନେକ ବ୍ୟାୟ ପଡ଼ିବ ମାତ୍ର ସେପର
କାହାକାହା । କୃଷିକାରକ ଦରଦୁଗାର ପ୍ରକା-
ଶର ଅଭିନ୍ନ ପ୍ରଯୋଜନ ଏବ ସେହି କଷ୍ଟପୂରେ
ଗବର୍ଣ୍ମମେଧିକର ମନୋଯୋଗୀ ହେବା ଜାରି

ଭୁବନେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର ।
ଏହି ମନ୍ଦିରର ସେବାମାଳା ଓ ଅଳ୍ପଧାଳ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟମାଳା ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଚ୍ଛୁଲ୍ଲଙ୍ଘ କୁଣ୍ଡ ନିଷାର୍ଥ
ଦେଉଥୁବାର ସମୟରେ ଅମେସ ନେ ପ୍ରକାଶ
କରିଅଛି ମାତ୍ର ମନ୍ଦିରର ଭାବ ସେହି କମିଟ୍ଟି-
୧୦ରେ ଅପାର ହୋଇଥାଇ ଉହିରେ ଏ ପ୍ରଗେ-
ଶର ବୈତନିକ ସ୍ମୃତିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତିଗୁରୁତ୍ୱବା-
ପତ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଚିତ୍ରଲା ପୂର୍ବ ପେଶୀ
ଦଳ କି ହେଉ ବନ୍ଦ କରାଗତ ଅପ୍ରତି ମନ୍ଦିର
ଦେଉଥାଇ । ଏଥୁଗାଇଁ ପ୍ରାଣୀଯ ଦେହେକଲେକ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ତର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇ ଗରିମାସରେ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ
ଜଳ ସାହେବ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ବିରଜନାମ
ଦୋଷତ୍ୱବା ବାଳରେ ତାହାକୁ ନିବିଟିରେ
ଏକ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇଥିଲେ । ଦରଖାସ୍ତକାଳ
ରେ ଅନ୍ତରେଖମଧେ ଦରଖାସ୍ତର ପ୍ରକଳିଷି
ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କଲି । ଏ ମନ୍ଦିରର ଅତ୍ୟନ୍ତ
ନିରାକାର ଶୋତମାୟ ହୋଇଥିବାର ଏଥୁରୁ
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥାଇ । ଭରଣୀ କରୁଁ ଶାସ୍ତ୍ରମାଳା
ବର ଜଳ ସାହେବ ଏହିପରିଶ ବିଷୟମାଳ
ଦ୍ୱାରାମରୁଧେ ଭବନ୍ତକର କାର୍ଯ୍ୟନିରବାହର ମୁହୂ-
ରୋବସ୍ତ କରିବାପରି ଅନୁଗ୍ରହିତକାଶ କରିବୋ ।

ଦରଖାସ୍ତ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର ଜେଲା ଓଗେର । ସା
ହୁବନେଶ୍ୱର । କି । ଦାସ୍ତିମାଳ । କି । ଶୋର୍କ୍ଷା
। କି । ସୁରା । ଗେରି ଡେଣ୍ଟିଶା ଏହୁବ ଯେ ସୁରା-
କିଲ୍ପ ଶୋର୍କ୍ଷା ସବୁତିକଳକ ଦାସ୍ତିମାଳ କିଲ୍ପ-
ଅନୁରକ୍ଷି ହୁବନେଶ୍ୱର ଥେବରେ ବିଶ୍ୱାସମାଳ
କରିଥିବା ଶ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗବକ ମହାପ୍ରଚୂର ଶାର,
ଗୋଗ ଓ ପହାଦ ଉପରେ ଯେ ଦୂର୍ଧଵକା
ହେଉଥିବା ହାତା ନମ୍ବରେ ହକ୍କଗତର ପ୍ରାର୍ଥନା
କରୁଥିବି ଯେ ନମ୍ବରିଙ୍କ ବିଷୟରୁ ଆବଶ୍ୱ-
ରବେ ଉତ୍ସମ୍ଭୂପେ ଦରିଯାପର କର ବିହୁକ
ଅଞ୍ଜଳି ପ୍ରଥାନ କଲେ ଶ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗବକ ମହାପ୍ରଚୂ-
ର ଭୋଗାଦ ସମସ୍ତ ଅତ୍ୱ ମୋକ୍ଷ ହୋଇ
ଥାଏବ ।

୧୯ କଣା । ପୂର୍ବେ ଅର୍ଥାତ୍ ଆଜିରୁ ପାଇ
କି ୨୦ ସି ଦେବ ଏହି ମନେରେ ଏକଜଳ
ପ୍ରଭାବେଶେଣ୍ଟ ଅମଲାପାତ୍ର ହୋଇ ଦାର୍ଢିତ୍ୱରେ
କରିଥିବାରେ ଏଠାର ଲାଭ ଉଲକା
ଓ ଖାତଗାନ ଅବାୟ ପଥେ ବିଜେତା ମୁଦ୍ରା
ଦାର୍ଢିତ୍ୱର ଭାବାର ବେଶେକ ଦିନ ଧରେ
ଏହି ମୁପରିଦେଶେ ଦାର୍ଢିତ୍ୱର ମୂଲ୍ୟ
କହାର ସେହି କର୍ମରେ ଏକ ଜଣ ମାତ୍ରିକ

ଟ ୧୯ ଲା ଦେଇନରେ ପ୍ରସ୍ତରୀ ଘବରେ
ନିୟମୁ ହୋଇ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ସବୁପାଇଁ ନିବାବ
କରି ଆସୁଲେ ତାହାପର ଅଛି କେତେବଳଣ
ସେହି ପରିଷାକାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟମୁ ହୋଇ ଦେଇ
ନିୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ବର ଆସୁଲେ ସଙ୍ଗେ
ଏ ମଧ୍ୟକାରେ ସେହି ପରିଷାକାର୍ଯ୍ୟ ପରିଲେବ-
ପ୍ରାଣି ଦେବ ବୁ ପୂଜା କେହି ପଶୁଶା କି ହୋଇ
କାର୍ଯ୍ୟ ନ ଚାଲିବା ବଗଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନ ଦାତପରେ
ଅନ୍ୟକୁ ଅଧିକା ପଦିବାରେ ଏହି ପ୍ରାମେର
ଏକ ଦୂରବ୍ୟକୁ ଶା ଦକ୍ଷିଣେ ଦରଖାସ୍ତ
କରିବାରୁ ଭିନ୍ନକଣ ମେମରରେ ଗୋଟିଏ
କମେଟୀ ନିୟମୁ ହୋଇ ଏଠାକୁ ଥିବ ସେ
କମେଟୀମାନେ ପୂଜା ପ୍ରସ୍ତର ଅନ୍ୟାରେ ଏକ-
କଣ ପଶୁଶା ନିୟମୁ କରି ତାହାକାବ ଅଗଣ୍ଯ-
ଅଦେଶାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲାଇ ଜମ ଝରିବ
କାଗଜାତ ପଶୁଶାଠାରୁ ଦୃଷ୍ଟିଲେ ଯେ ତାହା
ଦୂର କାର୍ଯ୍ୟ ସୁବଧାରେ ଚଢିଥିଲା । ତବିର
ତେଜେକ କଳ ପରେ ଉକ୍ତ ପଶୁଶାଠାରୁ
କୌଣସି ତାରଣରୁ ମାନମତା ଓ ଜମାଝର୍ତ୍ତର
କୁର୍କ ଚାହିଁ ନ ରଖି ଡାକୁ କମେଟୀମାନେ ବର-
କ୍ଷମି କର ଅଳ୍ପ ଏହି ଅଳ୍ପ ମୁକରର କରି
ତାହା ଉପରେ ସମସ୍ତ ରାଇ ଦେଇ କୌଣସି
କରିଥିଲା ତହିଁ ନିଜେ କି କେବାରୁ ଯେଉଁ
ଦୂରକଳା ହୋଇଥାଏ । ତାହା ନିମ୍ନରେ
ପ୍ରଭାବ କଲ । ସଥା,

(୯) ପ୍ରକାଶମାଳକଠିରେ ଅନେକ ଖଲୁଁ
ବାଗ ଥାଏ ନିଯମିତ ରୂପେ ଅସୁଲ ହୋଇ ଥାଏ
କାହିଁ ଓ ଯେଉଁର ଅଦୟ ଦେବ ସେହି ପ୍ରକାଶ
କମେଟୀର ମେରଭାଜନ ଭର କେଉଁ କାହାକୁ
ତମା ଚଦିଷ୍ଟି ବହୁ ବନ୍ଦୋଧ୍ୟ କରି ଲାହାନ୍ତି
(୧୦) ମହା ଆହ୍ଵାନ କିମ୍ବା ଅଦୟ ହେବା

(୨ୟ) ସବୁଷ୍ମ ଯାହା କିଛି ଅଦ୍ୟ ଦେଇ-
ଥିଲୁ ମେଘର ଶର୍ପପଣ କମେଡ଼ୀମାନେ ଉଚିତ
ବନ୍ଦୋପ୍ରତି ତଥ ନାହାନ୍ତି । କିମା ତଦବିଷୟ-
ରେ ଅବୋ ତହାପେଣ୍ଠି ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

(୩ୟ) ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ସଥାସାମୟିକ ଭୋଗ
ଶିଥୁନିତମଳେ ଦେଉ ଲାହୁ ଯାଦା ଦେଉଅଛି
ତାକା ପୂର୍ବ ପ୍ରସ୍ତ୍ରାହିତ ଭୋଗଠାରୀ ପ୍ରାୟ ଦୂର
ପର ଅଛେ ।

(୪୩) ତେଗର ଯେଉଁ ଛାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ମାଳ ହେଉଥିଲୁ ସେଥିରେ ଲେଖି ଲାଗୁ କରିବାକୁ ନାହାନ୍ତି । ଯଦିତା ଅଗୀଳପ୍ରଭତ ଅଧ୍ୟୁଦ୍‌ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରରେ କୌଣସି ଉପରେ ତତ୍ତ୍ଵରେ କଲେ ପାଇଁ ଥେବାକୁ

ମାଳେ ଅଶ୍ରୁତି କର ଦରଂ ଅପରାନିତ କରୁ-
ଅଛନ୍ତି ଏହାର ପ୍ରଧାନକାରୀ ଏହି ଯେ
କର୍ମଚାରୀଙ୍କଠାରେ କୋଣରେ ଦୃଶ୍ୟବିଧାନର
ନିରାକାର ଓ କମେଟିର ମେମରିଯାଲେ
ତତ୍ତ୍ଵ କେଉଁ ନ ଥିବାରୁ ଏକୁସି ପୂର୍ବଷିଳୀ
ଦିଗ୍ଭାବୀ ।

(୫) ଏଠାରେ ପୁଣେ ସେଉପରିମାଣରେ
ଜମ ଅଦୟ ଦେଉଥିବାରେ ଖର୍ଚ୍ଛ ସୁରକ୍ଷା
ବୂପେ ଦେଇ ଶ୍ରେଣୀକ ନୟମରୁପେ ତତ୍ତ୍ଵ
ଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଦେଶୀ ଆଦ୍ୟ ବିଧେଯ
ଦେବାର ସମ୍ବନ୍ଧକା ସୁଲେ ତାହା ଥାଦୟ ଦେଇ
ବର ସବନୋଟ୍ଟୁ ନ ଦେବାରୁ ପଞ୍ଚାଦେଶ
ଶ୍ରେଣୀ ଯାବନ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଛ ଦ୍ୱାର ହେଉଅଛି ।

(ଶ୍ରୀ) ଅଜନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ୧୦୧୫ ବର୍ଷ ଦେବ
ଏହି ମନ୍ଦିରର ଲମ୍ବାଙ୍କ ଓ ସାଲଗମାଟି ବାଗ-
ଜାତ ଓ ଗେର ସେବେ ଦର୍ଶକାରୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ
ଠାରୁ ବନ୍ଦୋଳିମାନେ କେଉଁ ଆଲେଚନା ଦର
ସେଥିର ବନ୍ଦୋଳିମାନେ ଶାହା ଦେଲେ
ମହାପ୍ରଭୁର ଝେଗ ଓ ସାଡ଼ାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଏହି ଦୂର୍ଘଟନା ଦୁଆନ୍ତା ନାହିଁ ।

(୭ମ) ପରିଷ୍ଠାର ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ପୂର୍ବପ୍ରସ୍ତାବ
ଅଳ୍ପାବେ କୌଣସି ଦାବିମଙ୍କ ଅଜ୍ଞା ଜାଗା ନ
ଦେବାରୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସବ୍ୟଧାରେ ନଳି
ପାରୁ ଜାହିଁ ପ୍ରାୟ ଏହିସଙ୍କ ଅଗମ୍ଭୁ ସେପେନ୍ଦ୍ରି
ମାସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୋଗାବ ଦନ କୋରିଯାବାବ
ଦିଶେଷ ସମ୍ମାନା ଦେଉଥିଲୁ କାରଣ କି
ଏତେବେଳ ସମୟରେ ସଂଦୂରପରିହର, ଦୂର
ଘଡ଼ି, ଓ ଛିନ୍ପର ସମୟରେ ସକାଳଖୁଲୁ
ଯାହାକ ଦୂରାଗ ଗାଁ ଦିନ ସମୟରେ ଦେବ
ତୁଚ୍ଛ ତାଗ ଏତେଜେଇ ଓ ବେଳସୁମନେ
ଦେଉଥିଲା ।

ଅଭୟବ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ସେଣାଦକ୍ଷର ଦୂର
ବିଷୟର ତତ୍ତ୍ଵାପେକ୍ଷା ହୋଇ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମାବଳୀ
କର ମନ୍ଦସ୍ଥାପ ଦୂରଦୂରବାପକେ ବିହିତ ସ୍ଵର୍ଗ
ଦେବତ୍ୟ କରାଯାଇବାର ଆଜ୍ଞାପ୍ରଦାନ ଦେଉ
ଶ୍ରୀଦକ୍ଷର ଧର୍ମବିତାର । ଉଚ୍ଚ ! ୨୫୦୧୫୧

ଭୁବନେଶ୍ୱର ରେଲବାଟର ସେହି ଦାର୍ଶିକ
ଦିବରଶ ପ୍ରକାଶ ଦୋଇ ଅଛି ତଥିରୁ ପ୍ରକାଶ
ସେ ସନ ୧୯୫୦୧୯୯ ସାଲରେ ମାଟ୍ଟରର
ନୂତନ ରେଲବାଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇ ତଳ କର୍ତ୍ତା
ଶେଷ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୯୫୩ ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚରମା
ତା ମୁଁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୱର ରେଲବାଟର ପରିମାଣ ସବୁ

ସବା ୨ ଦକ୍ଷାର ମାଇଲ ଗୋପଥିକ
ପୃଷ୍ଠାବର୍ଷର ଅୟ ୧୦ ହୋଇ ୧୧ ଲକ୍ଷ
ଏବର୍ଷର ଅୟ ୧୦ ହୋଇ ୩୭ ଲକ୍ଷ ହୋଇ
ଅଛି । ମାତ୍ର ଅୟ ହବି ଦେଲାଦେଇ ମୋଟ
ରେ ରେଲବାଟରେ ବିଲ୍ଲ ଲାଗୁ ନ ହୋଇ
ବରଂ ୧୫୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଶତ ପରିଅଳ୍ପ ।
ଯେ ସବା ରେଲବାଟ ଅବଧି ପିଟି କାହିଁ
କହିଁରେ ଲଗିଥିବା ମୂଳଧନର ସ୍ଵର୍ଗ-
ଦେଲେସବା ୬ ଟଙ୍କଟି ୧୨ ଲକ୍ଷଟଙ୍କାରୁ ଜଗା
ନୁହିଲା । ବୁଝିବ ଏକବୋଇ ଟଙ୍କା ଶତ ସାମାଜିକ
କଥା ନୁହିଲା । ଏ ଶତ ଭାବରବାସିଙ୍କୁ ବରତା
କରିବାକୁ ହେଉଥିଲା କିନ୍ତୁ ଲାଭ ବିଲାଭବାହି-
ନିର । ରେଲବାଟର ମୂଳଧନ ସେମାନେ
ଯୋଗାଇ କହିଁର ସ୍ଵର୍ଗ ପାଇଅଛନ୍ତି ଏହି
ବିଲାଭ ଦ୍ୱାର୍ୟ କହିପୁର ବିଶେଷ ସ୍ଵର୍ଗଧା ହୋଇ
ଅଛି । ରେଲବାଟରେ ଅମ୍ବାନିଷ୍ଟର କିନ୍ତୁ
ଲାଭ ନାହିଁ ଏବାଥା ବୋଲିଯାଇ କି ପାରେ ।
ଯାଗାୟତର ବିଶେଷ ସ୍ଵର୍ଗଧା ହୋଇଲା ଏହି
କୁଣ୍ଡ ବାଣିଜ୍ୟର ଅଳେକ ବିପ୍ରାର ହୋଇ-
ଅଛି ମାତ୍ର କହିଁପାଇ ବାଣ୍ଡକ ପ୍ରାୟ ଏକବୋଇ
ଟଙ୍କା କଣ୍ଠ ଦେଉଅଛି ।

ସାହାରିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ଅମ୍ବାରଙ୍ଗ ଜନମାତ୍ରକ ପେଣ୍ଡ କିମ୍ବେ କିମ୍ବେ କିମ୍ବେ
ପାଦଲକବୁ ଥାଟା କଲେ ଥାମୀ ଯୋମକାରୀକ
ତୋର ଅରସ ହେବ ।

ରତ୍ନ କ୍ଷୋମଗାରଜଳସ ଏଠା ମେହବେଲ ଶୁଣ
ପିଛିବା । ଏଠାରେ ଦେଖ ପାପର ପରମପୂର୍ବ ପ୍ରିୟିବାନ ଗୁଣ-
ବନ୍ଧୁତ ଅନ୍ୟକାଳିତ କେହା ଅଥୟକ ନକ୍ଷତ୍ର ପରିଚାର
ଆସିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଲ । ଏବର୍ତ୍ତ ପୁରୁଷଙ୍କାଳୀକାରୀପଦା
ଟିଏ ଜୀବ ଦୂରି ଯାଏ ଅଥ୍ୟକାରୀତେ ପାପକୁଠ ହୋଇଅ-
ଛି । ଶୁଣେ ଏ କଷ୍ଟରେ ତମଶ କିମ୍ବା ତିଷ୍ଠ କବୁ
ଦେଖିବକିନ୍ତୁ ମହାପାଦ କିମ୍ବା ପଦ କହିଅବେ । ଶୁଣ
ଅଥବା ନିରହାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହାରୀତା କିମ୍ବା ପେଣେବେ
ଆସାମୀ ରୁଅର ବେଳେ ଏହାରୀତା ଆବା ।

ପରିବାର-ମେଲ୍ଲେ

ମୁଖ, ଏତ, ଏ, କିମ୍ବା କେଣ୍ଟି କଲେବୁଳ, ୨୫୦
ଶେଷୀର ସାମଙ୍ଗେ ଧରିବା ହୀନ ହୋଇ ଅଛି ।

୨୯୮୯

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଅଧିକାରୀ ହେଉଥିଲା ଯୁଦ୍ଧ;
ଭୟାବାଧ ପଢି ଦେଇ ଆସିଥିବାର ଏବାହେମ;
ମେଗ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ପାଇଁ ଯାଇଥିବାର ଦୂର

କଲାପାଦତ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପକ ରୋ ବନେଜସ୍ଟ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ
 "ଥୁ ଗ୍ରେଡ଼ ।
 ଦୁଃଖିତ ହଳ ରୋ ବନେଜସ୍ଟ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ
 ମନେଶତ୍ତର ବସ୍ତୁ ବାବେଦିକଣା ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ
 ଅପରାଧି କେତ୍ତପଢ଼ା
 ଉଚ୍ଚତ୍ତବ୍ୟାପ ପାଇଦାପତ୍ର } ପ୍ରକଳ୍ପକ
 ବୈରଳାମ ମହାତ୍ମା }
 ବମାଧ୍ୟ ପଦକ୍ଷର ବାବେଦିକ
 ଯୁଦ୍ଧ ପିତ୍ତରସିଂହାଶାହର ମିଛନସିଂହା ଅଧିକର ପଦ
 ପଦ ଏହିମା ପରମେ ଘେଟୋପକ ବାହାର୍ଦ୍ଦ ମହାତ୍ମା
 ରାଜ କଣ ଅଧିକର

କୁତ୍ର ଏହି ଦେଉଥି ଦେଖା ପ୍ରତିକି ବନ୍ଧୁମାତ୍ର
ତାଙ୍କ ଘାସରେ ଅଣିଛାଏ ସର୍ଜିକ ମୋଟଳି ଲୁଣ୍ଠନା
ପାରେସର ମିଳନିବାରୁଗାର ବନ୍ଦିଶୁଭ ପଦରେ ଯଷ୍ଟକୁ
ହୋଇ ଥିଲୁ ।

ବାଲେଦୂର ତଥାପି ଅନେକିକାଳ ଛିଶେଖୁ ପାତ୍ର
ବ୍ୟାସାଚ୍ଛେଷ ଗଠିତ ଦେବତାର ଦୁଇଧୀଶର ରୋଗରେ
ପଢ଼େବ ନମନ ଉତ୍ସବରୁ ସେଠା ପ୍ରେତେ ଶତାବ୍ଦୀ
ଦୃଶ୍ୟତ ସକାଳ ପଥାଦିତପ୍ରମାଣବରେ ପାଠ ବର୍ତ୍ତେ ।
ପାହେତ ମନେଦୟ ସମ୍ମରେଣୀର ଘେବନର ପ୍ରିୟଗାତ୍ମକ
ହୋଇଥିଲା ।

କର୍ତ୍ତବ୍ୟାକୁ ହେଲେବେଳୁ ଘରେବ କେବୁଣ୍ଡିଲେ
ପଦକ ଜ ନୟମ କରିଥିଲୁ କି ଏହାବାବ ଅଧିକନ୍ତେ
ଉଚ୍ଚନ୍ତେ ଡେଇ ପ୍ରଦେଶର ସେବଣେଶ୍ଵର ଅଧ୍ୟ
ବେଳେ ଦିଲେଖୀ ନାହାଇବା ହେବେ ନାହିଁ ଓ ଯେଉଁ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉପରେ ଆଶମାନଙ୍କେ ବସୁତାଳ ନିମିତ୍ତ
କାମ କରିଥିଲୁ ସେମାନେ ଏହାବାବ ଏହାବାବରେ
ବୁଝିବା ଦେ ପରିବ ? କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟାକୁ ଅଧିକ ନିମନ୍ତେ
ପରିଷଠି ହେବେ । ଏହାବାବ ତଥା ଏହାବାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ
ପାଇ ଗାଇବେ ନାହିଁ ।

ବର୍ଷାମୁଖର ସତ୍ତଵ କଷେତ୍ରରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦେଶରେ କାହାର ପାଇଁ ହେଉଥିଲା ଏହାରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରେତ ଥାଏ ପ୍ରତିକଣେ ଅଳ୍ପ ଦେଶରୁ ଦେଶର ନିଷ୍ଠାର କଥା ଓ ଏଠା ବର୍ତ୍ତିତ ଏହାରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରେତ ? ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅଶ୍ଵାସ କରିବାର ସବୁ କାହାର କର୍ତ୍ତାତ୍ମକ ଏ ଦେଶରୀୟ ଯୋଗମନେବେଳେ ତାଙ୍କ ସେବକ ଜାପନିଜ ଜ୍ଞାନେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ

ଲୁହାରେ ମାତ୍ରମାତ୍ର ସପରିକ୍ଷା ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ମାତ୍ରମାତ୍ର କଣ୍ଠରେ
ଏଠାକେ ଦୁଇପ୍ରକାଶବୋଲି କଥାରେ ମାତ୍ରମାତ୍ର କଣ୍ଠରେ-
ତା ଦେଖାଯାଇବା ପର କଣ୍ଠରେ ଦେଖାଯାଇବା ଅଟୁମେ
ଦେଖିବ ଓ କେବେ ଫୁଲିବ ଓ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଣ୍ଠରେ ଦେଖାଯାଇବା
ଦେଖାଯାଇ ପରିବ କଥାରେ ବ୍ୟାକରଣ କଥାରେ କଥାରେ
ପ୍ରମୁଖ ଦେଖିବ ଦେଖିବ ପରିବ ପରିବ ପରିବ ପରିବ
ପରିବ ପରିବ ପରିବ ପରିବ ପରିବ ପରିବ ପରିବ

ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରତିକାଳସମେ ଚାହୁଁଦେଖଇ ଖୋଜିବ
ଶୁଣି ଅଛ ସେ ତାଙ୍କ ଗାନ୍ଧିଯିନ୍ଦ୍ରାଜ୍ଞ କା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନେ ଦରକ

ତେବେ ର ମୂଳ ଦେହକଣ ଟଙ୍କା ଅଟେ । ତାହିଁରେ
ପ୍ରମାଣ ଲାଗିବାର ପାହିଲେ ରହି ଏହି ସନ୍ଧାନର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ମନ୍ଦିର ୫୦୩, ହାତକୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ୫୦୭, ସାଇ ଉପରେ ରହିଥିଲୁ
କଲେ ଏହି ସମୟମଧରେ ତାଜିର ପଢ଼ ଓ କଷ୍ଟରେ
ଗୋଟିଏ ପରିବର୍ତ୍ତନଟିକାରୀ ରହି ପ୍ରତି ଚତୁର୍ବା ଦୋଷଥିଲା ।
ଦିନ୍ତରେ ଶ୍ରୀ କାନ୍ତିର ପଦ ଏକାଶବନ୍ଦର ଠାର ଶ୍ରୀକାନ୍ତ
୨୦୦୦ ଲାଲ ଉପରେ ଏହି ୮୩ ଟଙ୍କା ବରତ ତାହିଁରେଣ୍ଟୀ
ଯାଇବ, ବରତର ଶରୀର ଦାଖାଇଛି । ଧରି ।

ସାହୁପ୍ରତି ସବାଦ ।

ଏ ମୁହଁରରେ କହୁ ବେଳମ ଦୋଷ ହେଉଥିଲା । ଅତ୍ୟନ୍ତର
ମଧ୍ୟରେ କହି କି ଯେତେ ଧୀର୍ଘବସର ବଜାନରୁଚି
ଚେକାର ଆଶକା ହେଉଥିଲା ।

ମେଘବଳରେ ଶାଖେଟ ମାରିବସ୍ତୁ ଉଠିଲା ହୋଇଥିଲା ।
ସିଲପର ଆକାଶ ବେଳେବେ ପଦମାରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
କାହିଁ ଅଛି ହୋଇଥିଲା । ମୋରେହୁଙ୍କ କାହିଁ ଗ୍ରାୟ
ଶେଷ ଦେଖିବା ଏହା ପଥର କୁର୍ରି ପରେ ଉତ୍ତରବୁ-
ମାନେ ପ୍ରମେଳ ମୌଳାକ ଭୁବନୀଶ୍ୱର ପଥରପିଲାବାର
ପିମାତତିତ ବୁଝଇଛି । ଉମିତାରାହେ ଅନ୍ତରୁ
ବାହ୍ୟର ହେଲାରୁ

ମନ୍ଦିରର ଶାକାଳର ତୁଳସିର ପାଖକ ନମିଗାୟ
କୋଣ୍ଡ ଅଛୁଟକରେ ଥରିବାର ସଂକଷିତ ଏବଂ ଅଛୁଟକରେ
ପେଟ୍ ରୁହୋର୍ଟ କରିଥିଲେ ତାଙ୍କ ଉଲ୍ଲେଖକ ଥାବେକ
ମନ୍ଦିରର କରିବାର ବୁଝାଯାଏ ଏହାକାବ୍ୟ ମାତ୍ର ତିରୁମୁଦ୍ରା
ଥାକାଳର ଅବେଳା ଫଳ ଦେବ । ପାଞ୍ଚାଳ ଜୋନାମତ୍ରେ
ଏବଂ ଏକ ଅବରତ୍ମନ୍ତ ବୌଦ୍ଧରୀ କରିବାକୁ କରିବାକୁ ଏ
ଥାପାଦାବ ନମିଗାୟ କରାଇବା ପଞ୍ଚର ଅନେକ ତୃତୀ
ବର୍ଷର ତୃତୀ ବଲ୍ଲେଖର ସଂକଷିତ ଏମହ ତୃତୀ ଏବଂ
ବ୍ରଦ୍ଧବିଦ୍ଵାନ୍ମର୍ମ ଶାକାଳର ଶଶାଂକ ପଞ୍ଜି ରକ୍ଷଣ
ଏ ପୁତ୍ରାନ୍ତର ଦେଖାଇଲେ ଅନେକ ଉପକାର ମାତ୍ରକ
ଦେବ ।

ବିଭିନ୍ନମାତ୍ରା କା ୧୫ ଦିନ ଉଚିତାର ଅପରେଟ୍ର ଲାଇସେନ୍ସ
କା ସମୟରେ ବୋଲି ଶୁଳ୍କଜଳରେ କମିଶାଆମନଳିଙ୍ଗ
ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦେ ଅବେଳାରୀ ବରିଦା କମିଶି ବୋଇଥ
ଏବଂ ଚୋଇଥିଲା ଓ ବୌଧ୍ଵିନ୍ଦ୍ରି ପଢ଼ିବି ମହାପାତ୍ର ସମ୍ମାନ
ହାତଥିଲେ ସବୁ ନାହିଁ ପଠିବି ହେଉ ପରେ ଏହି
ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧାନରେ ଅର୍ଥବି ଆକୃଷଣ ଉଚିତାର
ପରି ହେବ ଏହି ଉତ୍ସବର ସମ୍ବନ୍ଧିତାର ବିଷୟ ମହା
ପାତ୍ର କମିଶି ମୁଦ୍ରାରେ ବାଜାରର ସାଂକ୍ଷେପିକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ । ଯେହି
ନାହିଁ ମୋଟ ୧୯୯୬୯ ସ୍ଥାପିତ ୮୦୦ ଲା ହେବ । ଏହି
ଏବଂ ଅମୂଳ ଦର ପଠାଇବା କମିଶି ବୋଇଥ ସମ୍ବନ୍ଧିତ
କାହାର କାହାରିକ ।

ଏହା ପରମାଣୁକର ତତ୍ତ୍ଵାଳ୍ପନ କରି
ଅନେକମ ହେଲାଯାଇଛି । ପଥମେ ଜଗତର ବ୍ୟକ୍ତି
ଶାର ପ୍ରେତର ଦ୍ୱାରା ପାରାଯାଇଛି । ବେମାଜେ ସମସ୍ତେ
ପ୍ରାଚୀ ପ୍ରଥମ କରନାକୁ ପାଇବା ଏହି ପିଲାରେ ବେମାଜେ
କରି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ସରଥିପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉଥିବା
ପାଇବା ପାଇବାକାର ଦ୍ୱାରା ପରମାଣୁକର ପାଇବାକାର
ହୋଇ ଦେମାଜିକା ଦ୍ୱାରା ହେଲାଯାଇଥାଏ ।
ପାଇଁ ଯା ହେଉଥିବା ସବ ଦିଗନ୍ତ ଲାଭ ଦେଖିବାକୁ
ଆସୁଥିବା ଅନ୍ତର୍କାଳ କରିବାର ପାହାର କାରାଏ ଅବସାନାନେ
ଠକ କରିବାକୁ ପାଇଁ ।

ପ୍ରେରିତସ୍ଥ ।
ଘର୍ଷେବକ୍ଷ ମହାମନ ନମକେ ଅମ୍ବେ-
ମାକେ ଦାଢ଼ି କୋହୁ ।

ମାନ୍ୟବର ଅନ୍ତର୍ଜାଗରିକୁ ଆ ଉତ୍ତଳପଥିକା-
ସମ୍ବାଦର ମହାଶୟ ସମୀପେଷ
ମହାଶୟ !

ବେଳମୁଣ୍ଡା ଗ୍ରାମୀଧିଷ୍ଠ ଶ୍ରାମନ୍ ଶାଖରିରୋକୁ
ତଥେ ବଦେଶୀଯୁ ସୁପେଶି ନୃତ୍ୟଶିଳ୍ପକୁ
ମସିହା ଟ ୧୦ ବା ବେଳରେ ଯିଷ୍ଟରୁ ଦର ଗୋ-
୧୫ ଟ ଚିତ୍ରପାନ୍ ବାଲକଙ୍କୁ ବସନ୍ତରହାସ ଶିଳ୍ପ
ବିଷତ୍ ଥିଲେ, ବାଲକବୁଦ୍ଧ ଅଭ୍ୟକ୍ତ ବାଲ-
ମଧ୍ୟରେ ନୃତ୍ୟବିଦ୍ୟାରେ କୃତକ ସମ୍ମ ହେବାରୁ
ଗ୍ରାମୀଧିଷ୍ଠ ମହୋଦୟ ବହାସ ପାଶ ବରିବାର
ସ୍ତ୍ରୀରୁ କଲେ । ଯାଥାଟ ଗପ ମେଘମା-
ସରେ ପଦା ସମାପ୍ତହରେ କି ୧୨ ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ହୋଇଥିଲା । ସେପର ସମାପ୍ତହରେ ଯାହାଟ
ଗେଷ ଦେଲେ ତହିଁରେ ଧନୀ, ମଜ୍ଜା, ଦୁଃଖୀ,
ରକ୍ତା ସମସ୍ତକର ମନର ଆଜନ । ଗ୍ରାମସ୍ତ୍ର
ବିଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ ଶାକେ^୨ ପଶ୍ୟନ୍ତକୟ, ଏଗର
ଧନ୍ତକର ଛନ୍ଦୟଗାର୍ଥରେ ବାନୀ, ବରରଙ୍ଗ,
ଅନ୍ତର୍ଭାବରଣ ମାଳାରେ ବିର୍ଣ୍ଣିତ ଏହି ଲୋକ-
ବରାଦିମେ ପଥରେ ସିଦ୍ଧାଂତବାର କଷ୍ଟକର
ହେଉଥିଲା । ଅଭ୍ୟକ୍ତ ସାହି ମଣ୍ଡଳାହିଁ ନାଜାହ
ରଙ୍ଗିଳ କଥତ୍ରା ଏହି ଦେବଦାରୁ ଶାଳକୀ
ଅବ ବାଣ୍ଣରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ସାର^୩ ବେଷ-
ପିଳ ବିନ୍ଦୁକ, ଚନ୍ଦରା, ବେଶ, କୁଣ୍ଡ, ବିପର୍ମୁଣ୍ଡ,
ମନ୍ତି, ମାଳକ ଅବ ଲଭାସଦକରେ ସୁଷ୍ଟିତ
ହୋଇ ସେପର ମନୋରମ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ତାହା
କୁଣ୍ଡା କରିବା ବାତ୍ରିଲ୍ୟମାତ୍ର, କିନ୍ତୁ ପ୍ରାକର
ଲାଲକୀତା ବିପର୍ମଣ ବିପର୍ମ କାତ ଦେଉବାରୁ
ଦେଖିବରେ ଅସୁବିଧାର ଥିଲା ଥିଲା । ତଥାତ
ଆମେରବଙ୍କ ସବନୋବନ୍ତରେ ଯାହା ସହିତ
ହୋଇଥିଲା । ସେତେହିର ବୈବ ଜମିଥିଲେ
ନିର୍ମିତ ହୁଏ ଲୋକରଖା କି ୨୫ ଟାରିକୁ
ମନ ହେବ କାହିଁ, ଏହି ସହାସ ସନର୍ଷତାର୍ଥ
ଦେବକ^୪ ଦୂରରୁ ପରମାର୍ଥୀ ଓ ସୁନ୍ଦର କବିତ୍-
ାଳେ ଅସମକ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ, ସେମାନଙ୍କ ସହା-
ଦରେ ଗ୍ରାମୀର ଅଶ୍ଵମହି ହୁଏ ଦର
ଦାହନ୍ତି । ସେପର ଶାକୁଳକ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ବ୍ୟକ୍ତି
ଦଳବାଣରେ ଜର୍ଜରିବା ହୋଇ ଶିଥୁରଖ
କିମାର ଅଗରେ ତାହାର ଗଣ୍ଡାକୁବାଢ଼ି
କିମାରବରେ ସେବକ କରିଥିଲେ,

ସେହିପର ଏହି ବ୍ୟକ୍ତାନାମଧେୟ କାଳକ
ଦ୍ୱାରା ବିବିଧ କ୍ଷଣରେ କୁହୃପୁଣିକରେ ଲାଗିଥା-
ବାଯକର ସମ୍ମରେ ବିଭିନ୍ନପଦ୍ୟ ଗୀତ ଗାଉଁ,
କରୁଣ ସରରେ ସେବନ କରିବାର ଦେଖା-
ଯାଇ ଥିଲା । ଏପର ଗ୍ରାମର ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନେ ଗ୍ରାମ-
ଧର୍ମକ ଉଲମଳରେ ପୂର୍ବରୁ ଯେଥର ସାହାଯ୍ୟ
ଦେଇଗ୍ରାମାଧିପତି ପ୍ରକାଶର ନୈବଟ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ
ପଛିତମ୍ଭ ଦେଉଥିଲେ । ଏହି ଆଚାରେ ମଧ୍ୟ
ସେହିପର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେଳ ପରିଜାଣରେ
ସାହାଯ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରଖି କରିବାରେ
କିମ୍ବାହ ସୁହି କରି ନାହାନ୍ତି ଏହିପର ଗ୍ରାମାଧିପ
ଓ ପ୍ରକା ଉଦୟୁକ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ରହିବ
ବାହୁଦୟ । ଏବେ ପରମାର୍ଥୀ ଓ ଉତ୍ସବକ୍ରି-
ମାନଙ୍କ ଅବରସହିତ ଆହାନ କରି ସଥୋଗ-
ସତ୍ତ୍ଵ ମର୍ଯ୍ୟାକାନ୍ତୁସାରେ ମିଶ୍ରାନ ଭେଜନ ଏପର
ପାଇ ଦରଦୁମାନଙ୍କୁ ସେହିପର ଅନ ଭୋଜନ
ଦେବାରେ ଗ୍ରାମେଘର ଘୟର ଥିଲେ । ଗ୍ରାମେ
ଦେଇ ଏହିଥବୁ ମହିଳାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି
ରଖିବା ପ୍ରଶଂସନାୟ ଓ ଧର୍ବଦ୍ୱାବାହି ବୋଲି
ବାହୁ ଦେବ । ଏ କଣେ ସ୍ଵରବାଧକ ଲେଖକ
ଏବାଜ ଉଦ୍‌ଘୋଗରେ ଅନ୍ତର୍ଭୟ ଟାକ୍ତକ-ସ୍କୁଲ
କମ୍ପେସ ଉପର ଦିଶାକୁ ଲାଗୁଥିଲା । ଏମବାସ
ଅଧୁକ ସ୍ଵାର୍ଥକଣ୍ଠୀ ଓ ଅନ୍ତର୍ଧାମ ପରିଶ୍ରମ ସହ୍ୟ
କରି ଯାଦିଃକ ନିର୍ବିଶ୍ଵରେ କିମାହ କରିବାରୁ
ଥଣ୍ଡେମାନେ ଯପୁରେନାହିଁ ଅନନ୍ତ ଲାହ କରି—

ଭାବେଶ୍ୱର ପାତ୍ର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା } କଷମିତ
ଦେଖାଦିକର ପ୍ରଧାନ ଶକ୍ତି

ସାତପୁର୍ବସ୍ତୁଲପ୍ରଦୟନକର ଶେଷ ଅତିନୟ ।
ଓଡ଼ିଆରେ ପଞ୍ଜାଳଙ୍କ ଦଳ ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବ
ଦେଖା ଦେଇଥିଲା । ଏମାନଙ୍କର
ଭାଗମନ ଯେ କୌଣସି ଭାବ ଅଶୁଦ୍ଧ ପୂର୍ବ-
ପଥା ଏହା କିମ୍ବା ମନା କରିବ ? ଅଜନ୍ମି
ଯୁ କ ୨୫ ର୍ଥ ପୂର୍ବରେ ଏମାନେ କୋରଧା-
ଳକରେ ଦେଖା ଦେଇଥିଲେ ତାହାର
କବହି ପରେ ହୃଦୟ ଓଡ଼ିଆ ବୁଦ୍ଧିର
ଟେ । ଏମାନଙ୍କର ସୁଲଭମନ “ ତେଣାକ
ପରା ॥ ” ହୋଲିବାକି ହେବ ।

ଅନ୍ୟମୁକ୍ତ ଅଗ୍ରଗ୍ୟ ଦେଇ ବା ନ ଦେଇ
ସାକ୍ଷୀର ଅଗ୍ରଗ୍ୟର ସାମାଜିକ ଦେଖା ପାଇ
ଅଛି । ଏହାର ଅଧିକର ସିରପ୍ରାଦାତା

କର୍ମରେ ସେଇଁ ଟଙ୍କା ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହୋଇ
ଅଛି ତାହା ପ୍ରାୟ ଲେକଳୁଦୟରେ ଜାଗରୁକ
ଅଛି । କଟ୍ଟାଆଥରେ ପୁଣି ଲୁଣର ଶୁଣି ।
ଏଠା ଦାରସ୍ତ୍ରର ପ୍ରଧାନ ଶିଖକଳ କର୍ମ ଆଜି
ହୁଏ । ସେଥରୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୂରରକ୍ଷମ
ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଅ ହୁଏ । ଏବରକମ ସହସ୍ର ଟଙ୍କା
ଅନ୍ୟରକ୍ଷମ ମୋଟପଣୀ ମୋଟପଣୀଟି ପୁଅମରେ
ବାହାରେ ଉପ୍ରେସ ସେ କମଳିବାଗରେ ଦହସ୍ତ-
ରେ ପରାଗ ହୁଏ । ମୋଟପଣୀରେ ପ୍ରକାଶ
ସେ କେବଳ ବି, ଏ, ପାଶ କରିଥିବା ଶାକ
ଅବେଦନ କରି ପାରିବେ ଅଛି ସହସ୍ତରେ
ପ୍ରକାଶ ସେ ଅନ୍ୟରକ୍ଷିତ ବି, ଏ, ପାଶ କରି-
ଥିବା ଶାକ ଦୟା ଏମ, ଏ, ଉପାଧ୍ୟାବାଳର
ଦରଖାସ୍ତ ଅଛି ଅବରରସହିତ ଗୁରୁତ ହେବ ।
ମୋଟପଣୀ ବିଜ୍ଞାପନଟି ସେ କୁଣ୍ଡା ଦେଇ ଥାଠ-
ପଢ଼ିଥିବା ଉଚ୍ଛଳବାବିକପ୍ରକଳ ଏହା ଅଛି
ଥାଠକର୍ବରଙ୍ଗକୁ ରୁଝାଇବାକୁ ହେବ ନାହିଁ
ଡେଣିଶା ଏବଂ ବଜାଦେଶରୁ ଦରଖାସ୍ତମାନ
ଥିବେ । ଗର ମର ମାସର ତା ୨୭ ରଖିରେ
ଫୁଲର କର୍ଯ୍ୟକରଣାହୁବା ସମିତିର ମୋଟିକ
ଅଧିକେଶନ ହୁଏ । ସମିତିରେ ବଜାଦେଶ
ସହ୍ୟକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଥିଲା । ଜଗର ଅଧେ ଝଣ୍ଡିଅ
ଦଦର ଉଚ୍ଛଳ ମେମରଙ୍ଗ କଥା କିମ୍ବା ଶାକୁକୁ
ଦିକୁଷର ବାଧାନୁବାଦ ପରେ ସ୍ଥିର ହେଲା
(ଅବଶ୍ୟ ବଜାଦେଶାଙ୍କହାର) ସେ ଏ ହରା
ଭଗିନୀ ଉଚ୍ଛଳମୁକ୍ତରେ ଯାଇପୁର ହେତୁମାସ୍ତର
ପଦର ଦ୍ୱାରାମୁକ୍ତ କେନ୍ତି ତାହାକୁ । ଅଭାବ
ଗରିବ ଡେଣିଅଙ୍କ ହୋଇରୁଥା ଧରିରେ ତେଜିଥ
ବଜାନ ପୋଷିବାର ସୁବ୍ୟବସ୍ତା ହେଲା । ଡେଣି
ଆ ବିରୁଦ୍ଧ ତୁମ୍ଭ । ମାରସୋଗେ ଉଚ୍ଛଳ
ବଜାଦେଶକଳ ନିବଟକୁ ସଥାକମେ ମୁକୁରର
ସମାଦ ଗଲା, ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରାୟ ମାରସ ଗହିଁ ଅବଶ୍ୟ
ପାଣି ମଳ; ଦେହ ଅଲାନେ ନାହିଁ । ଥାଠକେ
ଏଥରେ ଏବର୍ବ ପସାଗାରୀ ଶୁଦ୍ଧର ଲବ ହେ
ପୋଲକାରୀ ତାହା ହୁଣୁଥିବେ । ଅସୀକାର
କର ଯେ ଉଚ୍ଛଳ ତାହା କୌରୁକଳ
କର । ଯାଇପୁର କଲକାର ଉପରୀମ ମର
ସେ ଦରଖାସ୍ତ ଦରଖାସ୍ତ, ବିନ୍ଦୁ ତୁମ୍ଭାର
ଗାକୁ ପାଇଁ ଦେଲା । ବିରକ୍ତ ହୋଇ ବାହୁ
ଅଲାନେ ନାହିଁ । ଏହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରହିଷନି
ପୁଅମାଙ୍କ ।

ପ୍ରଭାମାର ହୃଦୟ । ପୁଷ୍ପର ସଥରମଧ୍ୟ । ଏକଣ ଦିନଦେଶୀୟ ସୁଗା ମଜୋଳର ହୃଦୟରେ, ଏବଂ ତିନିଙ୍କରେ ନବଟରୁ ଏକାଥରରେ ତାରଯୋଗେ ସମାଜ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଚର୍ଚାରେଣ୍ଟଙ୍କ ଠାରୁ ଖଣ୍ଡିଏ କାର୍ତ୍ତରେ ପଥ ଲେଖା ହୋଇ ଅଛି । ଦିନୟନ୍ତର ସ୍ଵପ୍ନରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶୁଦ୍ଧ ଇନ୍ଦ୍ର, ବରୁଣ ସମ ଏଥର ତିନିଙ୍କର ଦେବତା ଥସିଥିଲେ ଏକର୍ମ ବରଣରେ ମଧ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥକର ବଜାରାପିନ୍ଡୀ ପଢ଼ି ତିନିଙ୍କରେ ଦେବତାଙ୍କର ନିଜବାବୀ ସୁବାଜୁଠାରୁ ନିମହରପତ ଯାଇ ଅଛି । ଶୁଦ୍ଧର ଜାଣାର କାହାରାଗଧରେ ବର୍ମନଙ୍କ ହେବ ।

ଭ୍ରମିତାରରେ ବନ୍ଧୁବ୍ୟ ଏହି ଯେ ଏପରି
ଶାମାବାର ମୂଳଜାଗରଣ ଆଉ କହି ଦୂରେ କେ-
ବଳ ଅନ୍ତରୁଷିବଜ୍ଞବାରୀ ଓ ଉତ୍ତରକବାସିଙ୍କମଧ୍ୟରେ
ପରାର ବିଦ୍ୱେଷ । ସେଇମାନେ ଦିବାଶାହି
“ଦେଖ ଗଲା” “ସତ୍ୟ ଗଲା” “ଜାଗି-
ସୃଜା ନାହିଁ” ବୋଲି ଟାଙ୍କନଢ଼ିଲରେ ରହି
ଶତ୍ରୁ ଥାଏ ସେମାନେ ସବୁ-ପାହିଲେ—ମୁହଁ
—ଚଢ଼ିବା—ଚାହୁଁ ପ୍ରତିବାସିଙ୍କ ସହିତ ବିପରି
ସଦ୍ବ୍ୟାବ ରଖିଥାଏ ହୁଏ ସେଥିରେ କଣ
ଏକାବେଳେ ଜଳାଇଲ ଦେଇଥିଲୁ ? କି-
ମାନରେ ପ୍ରତିପାଳିତ ବିଦ୍ୟାଲୟଟିର ବିଜ୍ଞାପନ
ଓ ଗାରଣ୍ଯ୍ୟବିଦେଶ ରୂଥା ଅର୍ଥବିଦ୍ୟା କହି-
ପନ୍ଥକ ବିବେଚନାରେ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଆଛି ?
ପ୍ରସ୍ତୁ ମାସେ ହେଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ତେବେଥିଲୁ
ଥଥର ବୌଧିଷିଳ ଦର୍ଶିବାରୁ ନାହିଁ ଏଥିରେ
ଶ୍ରମନବୀର ସେ ବେତେଦୂର କ୍ଷତି ହେତୁଅଛି
ଦାଦାର ପୂରଣ କିଏ କରିବ ? ସହ କୁହ “କଣ
କରିବା କେହି ମିଳିଲେ ତାଟି” ଗର୍ହର ଉତ୍ତର
ଏହି ଯେ ଏହା କେବଳ ଘର ଗ୍ରଜ ବାହାର
ଦର୍ଶନିକାର ଫଳ ।

ପରିଷେଷରେ କିମଳ ନବେଦଳ ଏହି ସେ
ଶୁଲ୍କ ତେଥୁଟି ଲକ୍ଷୋକୁର ଓ ଜୟାମାନଙ୍କ
ମନେକି ମନେଦୟମାନ ତେବ୍ରୀବର ଗୁହର
କଣ ଶଖିବେ ଲାହୁଁ ୧ ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଜବାଜୁ ପତ୍ରା

ପାତ୍ର ବାଲ୍ମୀକିଦୂତ ସ୍ଵର୍ଗ ଚୌଥୀ ଉତ୍ସବ	ଟ ୧୫
ବଜା କଣେ ତେଜାମାଳ	ଟ ୧୯
ତାତୀ ଲୁହନକଳୁହାଟୀ ଶିଖରପୁର	ଟ ୧୯
• ସମ୍ମାନ କେତ୍ରର ଅନୁଷ୍ଠାନ	ଟ ୧୯
• ବିଜୟମ ପ୍ରମରଦିନ	ଟ ୧୯
• କୁଣ୍ଡଳ ନନ୍ଦାଟୀ କେନ୍ଦ୍ରପଥା	ଟ ୧୯

ପଥ୍ୟଗୀତା ଓ କଣ୍ଠଗାନ	୩-୧
ଶ୍ରୀ ମୁଦ୍ଦବେଳମହାଦେବ ପାତ୍ରଗୀତ	୩-୨

ଶ୍ରୀପତି

NOTICE

Is hereby given that the post of Head Clerk and Accountant of the Cuttack Municipality having fallen vacant, candidates to the post are to apply to the Vice Chairman of the Municipality. The applications are to be received till the 30th. June, 1891. The pay of the post is Rs. 40 rising to Rs. 50 by a biennial increment of Rs. 2. None need apply who has no experience of accounts and office work.

Cuttack Municipal }
Office,
16-6-91. }
Lalvihari Ghosh
Vice Chairman.

କଟକ ଜଣ୍ମାର

ମନ୍ଦର ଓ ମଧ୍ୟବାରୀ ମାନଙ୍କ ସୁଧିଆର୍ଥ
ଆଜିରୁ ପ୍ରାୟ ପାହବର୍ଷ ହେବ ଶ୍ରୀଦିତି ହୋଇ
ସୁବନୋବ୍ରତ ସହିତ ବାର୍ଯ୍ୟ ଚକ୍ରଅଳ୍ପ । ଏଥି-
ରେ ନାନାବିଧ ତାତ୍ତ୍ଵଙ୍କ ଓ କବିରଙ୍ଗ ଆପ୍ନ-
ଥର ବିକ୍ରି ହୁଅଇ । ଏହାଛିବା ଅନ୍ୟ
ସାହାର ପେଣ୍ଡତୁଳ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନାଜଳ କୁଏ ଲେ-
ଖିଲେ ଅବସର ଓ ବିଶେଷ ଘାବଧାଳା
ସହିତ ପଠାଇ ବିଅମାର । ମାତ୍ରକ ବୃକ୍ଷଙ୍କରୁ
ଆଜିଆନ୍ୟ ସମୁଦ୍ରାରୁ କୁବ୍ୟ ବିକ୍ରି ଓ ସରବ-
ରକ କରୁ । ଯେଉଁ ତୁବ୍ୟମାନ ଅଳ୍ୟପ୍ରାକରୁ
ଜୟ କର ପଠାଇଗାରୁ କୁଏ ତହିଁର ଭାତିତ
ବଜାର ଦରଭାଗରେ କଣି ପଠାଇବାର ପର୍ଯ୍ୟ-
ନ୍ମନମନ୍ଦେ ଗଢକରୁ ଟ ୨୦ ହିଂସରେ ବନ୍ଦି-
ଶଳ ଶ୍ରାଦ୍ଧକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆମାର । କେବଳ
ସନ୍ଦାର ଓ ତାକଣ୍ଠା ପଠାଇଲେ ଆପ୍ନିଧ ଓ
ଦ୍ରୁଦ୍ଧତ ଛାନ୍ଦୁପେଇବଳ ତାକରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାଇର ପାରେ ବେରାର ବା ଉନ୍ନମବିଷୟକିର୍ତ୍ତ
ପଦ ମୁହାର କୁଏ ଲାହିଁ ଏବ ରିଥାଇବାର୍ତ୍ତ ବା
ଦୂରପରିଷିଆ ଟିକିଲ ଖଣ୍ଡେ କ ପଠାଇଲେ
ପଢ଼ର ଉତ୍ତର ବିଅମାର ଲାହିଁ ।

ମଧ୍ୟବଳିକାରୀ ଥିଲେକ ଥିଲେକ ସତ୍ତା ଜମୀ
ଦାର ଓ ସମ୍ମାନ ଦ୍ୱାରା ପାଇଲାରୁ ଯତନ
ରେଖର ଚିତ୍ରା ଓ ଜୀବଧ ପ୍ରେରଣ କରିବା-
ସକାଗେ ସତ୍ତାଦ ପାଇଅଛୁ ଅବସବ ସେମା-
ନଙ୍କ ଓ ସମସ୍ତାଧାରଙ୍କ ଫୁର୍ଧାର୍ଥ ଜଣାଇଅଛୁ

କି ଯେଉଁମାନେ ଅମ୍ବାର ପରିଷିତ ହେଲାନ୍ତି
ଇହା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଧୀର୍ଘାର ଅବସ୍ଥା ଉପରୁତ୍ତି
ବାରଣ, ବ୍ୟାଧ କୁଳଜ କି ଲା, ଶେରୀ ପୁରୁଷ
କି ସୀ, ବୈରିର ମୂର ଓ ବର୍ଦ୍ମନ ଆଚରଣ
ବ୍ୟକ୍ତିମୁଖ, ଆହାର, କୋଷ୍ଠକୁଣ୍ଡ, ଧାତୁ ପ୍ରକରିତ
ଇତ୍ୟାଦି ସେଗର ଦୃଶ୍ୟକୁ ନେଇୟ ପଠାଇଲେ
ତାହାର ସମ୍ପର୍କୀୟ ଜୀବି ପଠାଇବୁ
ଟଙ୍କା, କର୍ତ୍ତବୀ କି ଡାକି କିମ୍ବା ଠିକଣାରେ
ଆମ୍ବାର ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।
କଟକ ଶା ଲକତମେହନ ତଳାରୀ ।

ମତନ ପ୍ରସ୍ତୁକ ।

A KEY TO NEW ROYAL READERS NO. IV.
MINOR COURSE.

ଏହି ପ୍ରସ୍ତୁତକରେ ସହିଦୁରୂହଙ୍ଗାଶଳୀ ଶଳକ
ଓଡ଼ିଆ ଓ ଲାଙ୍ଘନିକାର୍ଥୀ, ପଦ ପରିଚୟ, ବିଷ୍ଣୁ ଗୀ
ପାରଜିଃ, ସିନନିମସ, ଅନୁନିମସ, ଗ୍ରାମାଟକେଳ
ନୋଟସ, ସମସ୍ତ ପଦ୍ଧତିଗର ଅନ୍ୟ ସହି
ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ ସମସ୍ତ ଗଲୁଗ, ସମସ୍ତ ପାଶାପାଦ
ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲାଇନର ଉତ୍ତିଥା ଅନୁବାଦ
ଅର୍ଥାତ୍ ଧାରିକାର୍ଥ ମାନେ, ଇତ୍ତିଥିମ ଓ ପ୍ରେଜନ-
ମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ତେବେନୁପାଇଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରେଜନ
ଓ ଇତ୍ତିଥିମସର ଅର୍ଥ, ବିଜ୍ଞାପିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା,
ଅଦର୍ଶପ୍ରଦାବଳୀ (ଭାବୁର ସହିତ) ଇତ୍ୟାଦି
କିମ୍ବା ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଲୁଗେ ଅନେକ
ଅନେକ ପ୍ରାକମାନଙ୍କରେ ଲେଖିଥ ପ୍ରାମାରର
ନିମ୍ନମ ଓ ସୁନ୍ଦାରୀ ଚେଷ୍ଟର ଲାଗ ହୋଇଥିଲା ।
ମଲ୍ୟ ୩ ୦ ୫

Ditto An Abriged Edition 5

ପ୍ରାକୃତିକ ଭୁଗୋଳର ପ୍ରଶ୍ନାଭରତ ୧୦ ।
ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଶ୍ନାଭରତ ୧୦୭ , ପାଞ୍ଚଭୂକର
ମନେ ମନ୍ଦ (ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପରିଷକ) ୧୦୮

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକୋମ୍ପାଇଲ୍ ଏବଂ ବାହୁ ସମ୍ପଦ
ପ୍ରସ୍ତୁ ମୁଖ୍ୟାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁକ ଦୋକାନରେ
ପ୍ରାସବ୍ୟ ପଡ଼ିରେ ଲଳିତମୋହନଙ୍କ ପ୍ରଣାଳୀ
ବୋଲି ଲେଖିବ । ନତୁବା ଅନ୍ୟ ଗ୍ରହକାରୀଙ୍କ
ପ୍ରସ୍ତୁକ ଏ ବଦନରେ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ।
ସାମ୍ୟକାଳ ରହିଥି } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ
ଦ୍ୱାରା ଲାଇକ { ଦିବିତା

ପରେଇବୁ/କିମ୍ବା

ବିନ୍ଦୁରୁକ୍ତ ପ୍ରସାକଳମ୍ବା ଓ ଉଦ୍‌ବେଳେବାର୍ଷିକ ପ୍ରସାକିତି
ଲୋକମାନ ଅଧ୍ୟ ଉଦ୍‌ବେଳେ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରସର ଆଏ ।

୧. ପାରିଷାର ଫେଲ—ନଳ ଦଳକୁ ଦେଖିବାକୁ

ଅପ୍ରେତମ୍ବା କହ ସହ ଜୀବତ ପ୍ରସଂ ହୋଇଥିବା କୁରାହା
କନ୍ଦମାର କଲେ, କେବଳକବୀ, ଅବାଗପଦ୍ମା, ଅବାଗପଦ୍ମା-
ପତନ, ଶିରପାତ୍ରା, ଶାର୍ଦ୍ଧପାତ୍ରା ଉପରୀତ ଦୟାରୀ,
ମସ୍ତକର ଘରୁ ଓ ଜାଣକରନ୍ତି ହୋଇ ତେବେ ମସ୍ତକ
ସୁଶୀଳନ, ଦେଖ ବଢ଼ିଛି, ଗୋପନୀୟ ଓ ସୁଧାମିଶ୍ର ହୃଦୟ
ପତି ଦୈତ୍ୟ ଦେବ କାରଙ୍ଗା ମାତ୍ର ।

୨୦୯୮ କୃତାର୍ଥ—୨ ମ କୃତାର୍ଥ ସଠି କୃତ୍ତିପ୍ରେସ୍‌ର ବାଲେ ଦ୍ୱାଳା ପରିଶା କହିମାତ୍ର ନରା ଧାରି ନାହିଁ ।
ଦିନ ଦେଖି ଦୟାକୁ ପରିଶାରେ କୃତାର୍ଥ ଉଚ୍ଛଵ ବାର୍ଷିକୀ
କରିବେ ଏହା ହାତାକୁ ଏକାବେଳେକେ ଦିନକୁ କରି, ତହିଁ
କେ ଶୁଣ ସ କହି ନାହିଁ । ଏହା ବିଦେଶୀର କରି ଯାଏ
ଗର୍ବି ଦୟା ପ୍ରେସ୍ ଅବେଳେ ହୋଇଥିଲା, ପରି କୃତାର୍ଥ
ମୂଳ ପରିଶା କରିବାକୁ

ଏହାରେ ଦିଲା—ଏହା ସାମାଜିକ ସେବନ ବିଜ୍ଞାନ
କାଣ୍ଡାଳିଙ୍କ ମୁଣ୍ଡନ ଶକ୍ତି ପ୍ରକାଶ-ଅନ୍ତର୍ଗତ, ପିଲାରୀ,
ବୃକ୍ଷପ୍ଲଟ (ଅମାରାଇ), କନ୍ଦାଳ ଓ ସାମାଜିକସ୍ଵରୂପ
ଲକ୍ଷଣମାଳା ବିବରଣ୍ୟ କରୁଥିଲା ଏହାରେ କରାନ ପ୍ରେକ୍ଷନରୁ ଉଚ୍ଚ
ଧର୍ମ ମନ୍ଦିର ଦୂର ଦୂର ଅଠ ଅଣା ।

୪। କୋଣ୍ଡରେତ ଦିନବା—କୋଣ୍ଡର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା
ଦେଇଲ ହୁଣି ତ ବୁଝିଲ ପ୍ରଥାର ବାରମ ଥାଏ । କୋଣ୍ଡର
ଶୁଣି ନ ଦେଇଲ କୋଣ୍ଡର ଦେଇଲ ଅଧ୍ୟେତ୍ତ କଥା କୋଣ୍ଡର
ଜୀବନ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟବାରର ଚାହୁଁ । ସବୁ ଜୀବନ କାର୍ଯ୍ୟର
କାର କଲେ କ ପ୍ରାକାର କ ନୂହର ସମ୍ପ୍ରକାଳ ବୋଣ୍ଡରକ
ଏହି କୋଣ୍ଡରକରିବାର ଅନୁଭବ ତାଙ୍କ ସଥା, କୋଣ୍ଡରିବ
କାଷ, ଦୂର, ଅର୍ଦ୍ଦ, ଅଳ୍ପତ, ଶୋଥ, ଉଦ୍‌ଦୃଶ, ସମ୍ଭବ, ପାଞ୍ଚ
ର କଲନାର ତିରାଗକା ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିବାରିବ ହେ ।

ଏହି କର୍ଣ୍ଣରେ ଦେଇବତ ପରିପ୍ରଥାର ଗୀତାରେ
ଯମନ୍ତ୍ର ବି ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଶ୍ରୟ ବନ୍ଦହାରର ଦିଲେ । ନିଷ୍ଠ
ଏହା ଖବରାକର ଉପଯୁକ୍ତ ଅଛେ । ସୁତ, ସୁତ, ବାବନ,
ଦୂର, ଶୁଣ ସୁଧର ସମସ୍ତେ ଏହା ବେଳକି କହି ଆହୁତି ।
ପ୍ରସାଦ ପାଇ ସେଇରେ ଆଶ୍ରୟ ମଧ୍ୟ ଏହା ଈଶ୍ଵର ।

* । ହମସାରଙ୍ଗ ଅର୍ଦ୍ଧ— ଏହା ପେକଳ କଲେ ମନ୍ତ୍ର-
ଲେଖିଥା ବା ପୁଣି ଜଳଗୀରୁତିତ କୁଟ, ସର୍ବ ଶ୍ରଦ୍ଧାର
ପାଞ୍ଚକୁଡ଼, ସ୍ଵର୍ଗକା, କଣେ ଓ ଏବଂ କୁର, ପ୍ରାଣ ସବୁଟ,
ଅଳ୍ପର୍ଦ୍ଦ, ଅଭୂତ, ଶାରୀରା, ଉତ୍ତରାତା, ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୂଷିତ ହୋଇ,
ଶାସ୍ତ୍ରର ଓ ମାନ୍ୟର ଅବସରତା ରଖିଥିବ ନିରାକାର ହୁଏ
୫୦୦ ହେଠ, ପରିମାତ୍ର ଯୋଗ ନାହିଁ ସହାଯିତା ହେବ ।
ଏବଂ ଶ୍ରଦ୍ଧାକ ପେକଶ୍ରୀ, ଜୀବନର ମନ୍ଦିର ଦୂର କାହା
ଅଠ ଥାଳୀ ।

୬ । ଶେଣିପ୍ରସ୍ତରକଳ—ଶେଣିତ ମାନଦିତେହୁ
ପ୍ରଧାନ କୁଟୀବାନ ଅଛେ । ଏଥା ପରିଷ୍ଠ ସଲେ ଶେଣିଟି
ପ୍ରବାଦ କିମ୍ବାକ ଉପରି ଚାରପାଇଁ ମାତ୍ର । କୁଟୀ ରୁହ
ଶେଣିପ୍ରସ୍ତରକଳ ମାନି ଦୂରୀର ଦେଖେ ମହିଳା କମେନ୍‌ମେ
ପରିବଳ ଦାଢ଼ି ଏକ ଦୂରୀର ଗୋଟିଏ ଶାବ୍ଦ ପ୍ରବାଦ କଞ୍ଚକ
କାନ୍ଦିଲକୁଣ୍ଡଳୀ ଦୂର । ଅନ୍ଧମୈତ ଅଧାର ଦୟାର ଅତି-
ରୁହ ଯାଏବଳ ଓ ମାରୁକି ଶୟାମ, ଉତ୍ତିତ କିମ୍ବାରୁ
ପାଇବାକ ବନ୍ଦିଲାକ, ପରେହ, ପରଦିନଙ୍କ ଲଜ୍ଜାକ ଦେବୁ
ଯଦ୍ୱବ କବି ପଂଚ ଗୋଟି କରି ଏହି ରାମପ୍ରଭୁଙ୍କ
ରତ, କର୍ଣ୍ଣା, ରାତ୍ରି, ଦର୍ଶନ, ପଞ୍ଜିବେଳା, କେତେ ଏ
ନୟିଶିଳୀ ମେଳ ବାହୁଦିବ ତ ମନ୍ଦିରକ କରୁଥିଲା ରାଜିନାଥ
ମେଳ ତ ମନ୍ଦିରମେଳ କାହା -କାହା ମହିଳାରୁ ଅକ୍ଷୟକ

JULY 15/7

ସାଧୁବଦ୍ଧିଷ୍ଠାଦିପତ୍ରିବା ।

କ ୨୭ ର
ସ ୨୭ ଖେ

ଟ ୨୭ ଉଚ୍ଚ ଲାଭ କୁଳ ପତ୍ର ୮୯୯ ମେଟ୍ରୋ । ମୁଦ୍ରାକାର ୨୧୫ ହେଟ୍ ଏୟୁଗା ମାତ୍ର ୧୦୦ଟଙ୍କା

ଅଞ୍ଚମ ବାର୍ତ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୫
ପରାଦେସ୍ ଟ ୨୫

ଅମ୍ବାଜଙ୍କର ମାନମୟ କମିଶର ଶାଳ ଶ୍ରୀପତ୍ର କି, କେନ୍ଦ୍ରି ସାହେବ କେନ୍ଦ୍ରି ରଗଡ଼ର ବନ୍ଦୋବର କାରଣ ବନ୍ଦୋବର ବର ଓ କେତେବେ ବନ୍ଦୋବରମଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସଙ୍ଗରେ ଅଣୁଆଳିନ୍ତି । ଅଗମ ସାହୁରେ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚିବେ । ଯେତେବେ ସମ୍ବନ୍ଧ କୁଳ ପାଦ୍ମ ପାଇନ ଥିଲା ସେଠା ବନ୍ଦୋବର ପ୍ରକାଶ କଲିଲାହାନ୍ତି ।

ବନ୍ଦୋବର ଅଧିକାର ଚାରିଦ୍ୟାବରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଶ୍ରୀପତ୍ରବନ୍ଦୋବର ସତର ସମ୍ବନ୍ଧନାର୍ଥ ସେହି କରନ୍ତି ଗଣ୍ଡୁଲିଙ୍କ ବିଲାତ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ-ମହାପାରାବେ ଆଗର ହୋଇଥିଲା ଚାହା ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଅଛି ।—ଏଥର ସବରେଷ ବିବରଣ ଜଣାପଡ଼ି କାହିଁ ମତ୍ତୁ ବ୍ରାତକ ସାହେବ ଥିଲେ ଏପରି ବନ୍ଦୋବର ନ ଥାନ୍ତା । ବନ୍ଦୋବର ଜାଗ ଅଦ୍ୟାତି ତେବେ ହୋଇ ଲାହିଁ ସୁତ୍ୱଙ୍କ ବନ୍ଦୋବର କରିବା ବୁଝା ।

ବନ୍ଦୋବରର ଦୃଷ୍ଟିବାୟର ପ୍ରକାଶ ଅରସ ଶେଷ ପାଇ ନ ଥିଲାର ସମ୍ବନ୍ଧ ନିଳିର । ଅନୁଦିକ ତଳେ ପରିବଜଳାର ଗଣ୍ଠାନବାର ବାସୁଦେଶ ପାଇଁ ଓ ସାର ମଧ୍ୟରେ ଦୃଷ୍ଟିବାୟ ଦେଖା ଦେଇଥିଲା । ଅନେକ ବେଳେ ପରିବଜଳାର ପାଇଁ ବେଳେ ସମ୍ବନ୍ଧ କରିଲୁଛନ୍ତି ଓ ଚାହା ମାରିଲେ ମାର ଗୋଡ଼ାନ୍ତି ଏହା ଅଜ ନିଜମୟ । ସେ ବୋଲନ୍ତି ସେପ୍ରକେ ଗରିବ ବରଜ ଅମଲର କୁଣ୍ଡପ୍ରତି ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କପ୍ରତି ବନ୍ଦୀମେଖ ଜର୍ଦିଦ୍ୱୟ ହୁଅଛି ସେପ୍ରକେ ବାବମାନକର ଏପରି ନିବନ୍ଦାର ସହ୍ୟ କରି ପାଇ ନ ପାରେ ଓ କହାର ଗବର୍ନମେଞ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟପତି

ଖ ୨୦ ଶ୍ରୀ ଗାଢ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିବାୟ ଉତ୍ତାର ନେଇ ସଲଥିବାର ବିଶ୍ଵର ଦ୍ୱାରା ।—ଏଥର ପାଠକେ ଏଥର ବିଲର ବିଲାର କରି ପାରିବେ ।

ବମେଇର ଶେଟିଲଟ ଦୀର୍ଘବାହେବ ବାବମାନେ ତାଙ୍କ ନେବା ପ୍ରଥାରୀ ହୋଇଗୁଣ୍ଠିକୁ ଜିନ କରି ଅଦେଶ କରି ଅଛିନ୍ତି କି କୌଣସି ହାମି ଫଳପୂଲର ତାଙ୍କଷବ୍ଦୀ କାହାରିତାରୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ ଓ କାହାର ଗାଢ଼ି ଓ ଗୋଡ଼ା ବ୍ରାତକାଳର ବନ୍ଦୋବର ସକାଶେ ସବା ନେବେ କାହିଁ । ଏ ଥାଇଟ ଅଜ ସଥାର୍ଥ ଅଟି ଓ ସବତ୍ରରେ ପ୍ରଗର ହେବାର ବିଭିନ୍ନରେ ମାତ୍ର କେବଳ ଅଜ ପ୍ରଗର ତେଜେ ଫଳଦାୟକ ହେବ ନାହିଁ ଚାହା ପ୍ରବଳ ରକ୍ଷିତାରେ ଥିଲା ।

ବ୍ରାତଦେଶର ପ୍ରଥାକ କମିଶନରିପାହେବ ଚାରର ଏକ ସରକୁଳରରେ କହିଅଛି, କି ଅନେକ ବାବମାନର କରନ୍ତି ଓ ଚାହା ମାରିଲେ ମାର ଗୋଡ଼ାନ୍ତି ଏହା ଅଜ ନିଜମୟ । ସେ ବୋଲନ୍ତି ସେପ୍ରକେ ଗରିବ ବରଜ ଅମଲର କୁଣ୍ଡପ୍ରତି ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କପ୍ରତି ବନ୍ଦୀମେଖ ଜର୍ଦିଦ୍ୱୟ ହୁଅଛି ସେପ୍ରକେ ବାବମାନକର ଏପରି ନିବନ୍ଦାର ସହ୍ୟ କରିବେ କିମ୍ବା ସହକରକୁ ସଙ୍ଗ ଦେଇ ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କ ବନ୍ଦାର କଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀପତ୍ରବନ୍ଦୋବରରେ ପାଇବେ ।

ବୁଦ୍ଧିଯାର ବ୍ୟାଧି ସେଷପିର୍ବତ୍ତ ବର୍ଗରେ ଏକକଣ ଧୀର ପାତ୍ରା ହେବାର ଶାହର୍ଷାରୀ ହେବାର ଅଗାମିତଥିଲେ ଚାନ୍ଦରଚିତ୍ରା ଅବସ କରି ହେବେ ଏବେ ଅଗମ ତ ହୋଇ ମୁମ୍ବାର୍ଷରେ ପରିବ ହେଲେ । ସ୍ଥାନକର ବିଗାର ସେ ଜାନ୍ମର ବିଶ୍ଵାରେ ଚାନ୍ଦର ଧୀର ପ୍ରାଣ ହିଂଦୁ ଦେଲା; କେତେକର ସେ ଧୀର ବନ୍ଦୋବର ସୁନ୍ଦରେ ଏକକାଷ୍ଟଦ୍ୱୟ ସ୍ରପନକର ମେଥ୍‌ବେ ସେଷ ଜିପଥର ପରିବ ମାର ଦେଇଥିଲେ । ଜାନ୍ମର ଏକକାଷ୍ଟ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ସମାନିତ ହୋଇ ମୁଗର ସମିନାମରେ ଶେଷାରବାଜର ଚାଲିମ ବହିଅଛନ୍ତି ଏ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ମନ ନୁହିଲ ।

ବରତର ପ୍ରୟେ ସହସ୍ରରେ ଦଙ୍ଗାଦଙ୍ଗାମା ଥିଲା ବା ଅସ୍ତର ପରମାଣୁରେ ଜଗିଅଛି । ବାରାଗାନୀ ନିକଟରେ ମୁଖୀ ଏକ କାମାନ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅସିଥିଲୁ ଜେଲକିରିଲାକ ସେଲାଦିଲା ଗୋଟିଏ ଶେଷକାଳୀ ସେଇକି ଧୂରୁଷ-ସହି ଏକ ଗ୍ରାମବାସୀ ନେବାନାନର କାର୍ଯ୍ୟପତି କଲିବ ହୁଅନ୍ତେ ସେ କିମ୍ବା ଉତ୍ସମଧମ ପ୍ରହାର ପାଇ ଶେଷଥିଲେ ହେବେବ ଜଣ ସହକରକୁ ସଙ୍ଗ ଦେଇ ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କ ବନ୍ଦାର କଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀପତ୍ରବନ୍ଦୋବରରେ ପାଇବେ ।

ଗୁହରେ ଅଗ୍ନି ପ୍ରକାଶକର ଦେଇଥିଲା ।
ଏଥର ରହୁଥିଲା ବା ଅଧ୍ୟୟତ୍ତ ଏହି ସେ
ଏକାର ପ୍ରକାଶି ବାପୁର କର୍ତ୍ତମାନେ ଦୁଃ
ଖୋଇଥାର ଜାହାନ୍ତି ।

ନାଗପୁରୀରେ ବର୍ଦ୍ଧମାଳ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
ଦେଖିବେ ଅଛଲର ଜ୍ଞାନବାଚକର ଏବଂ
ବିଷଟ୍ଟସଙ୍ଗ ଦୋଷ ଯାଇ ଥୁବାର ସମାଜ ଦିନର
ସର୍ବାଳରେ କି ୮୦୦ କି ୫୦୦ ଶହିତର
ଉପର୍ଯ୍ୟତ ଥିଲେ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ମିଥିବ. ୧୯୩-
ସର୍ବକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଦ୍ଧମାଳ ଓ ବିନାସପୁରରେ
ଖଣ୍ଡଶା ଭ୍ୟାନକ ଚଢ଼ିଥିବାକ ବିଷୟରେ
ଅନେକ ଉଚ୍ଚ ବିଭକ୍ତ ହୋଇ ଗବର୍ନ୍ମେମ୍ପକୁ
ଆବେଦକପଡ଼ି ୧୦ାଇକାର ସିର ହେଉ ସର୍ବ
ଦେଇଦେଲା ।— ଏଥରୁ ଦେଖାଯାଏ ସେ ନାଗ-
ପୁରୀ ଜ୍ଞାନବାଚକର ବିଶେଷ ଉଦ୍‌ଦୟମଣ୍ଡଳ
ମାତ୍ର ଆସିଲୁବ ଏବେଥିର ଜ୍ଞାନବାଚକର
ଖୋଦାମଦ କଲେ ସୁନ୍ଦା ସେମନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଏ ବିଷୟରେ ସତେଷ୍ଠା କି ଦେବରେ ।

କୁଆର୍ଦ୍ଦେଲ ହେତୁ ସେ ଅପରାଧମେଦିନୀ
କଳାଚରେ ବାବର କୋଇଥିବାର ଯାଠ-
ମାନଙ୍କ ଜଣାଇଥିଲୁ ତାହା ବାବା-ବିଷୟରେ
କଷତି ପାଇଥାଏ । ମୋକଳମା କିମ୍ବା କେବା-
ବିଷୟରେ ତାହା ୫ ଅପରାଧକୁ ମୁକାରୁ
ଇବ୍ରାଦିକୁ ତାହା କଳାଚର ବାବା ପ୍ରକାଶ
ଗାଇଲା ତଥାପି ଜନମାନେ କୁପେଣ କର-
ଦେଇ କାହାରେ ମୋକଳମା କିମ୍ବା ବାବା ଅଛନ୍ତି ।
ବାହଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତା ସେବକବିବାଗୀଙ୍କ ନିଷ୍ଠନ୍ତର
କିଷ୍ଟକ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କାମ ସେବକବିବାଗରୁ
କଟି ଯାଉଥାଏ । ବାବା ଖେଳାର ପାଇବାର
ଦାମ କରିଥିଲେ । ତାହା ଗାଇଦାର ତେଣିକ
ଆଏ ଫଳରେ ଅଗଣ୍ଯ ଜୀବଜୋଗାୟ ଓ
ସନ୍ତୋଷ ଦିଲ୍ଲାଇଲେ ।—କଥିଲ !

— ୦୯୫୦—
ବନ୍ଦେଇରୁ ଅସିଥିବା <କ ତାରବସାଦରେ
ଲେଖା ଅଛୁ କ ସରକାରୀ ଲାଇବାରୁ ଜଗା-
ମାଏ ହେ ବନ୍ଦେଇଠାରୁ ମହା ଓ ମେହଳାରୁ
ପୁରୁଷ ଯେତେ ଥାତୀ ଯାଇ କହଁ ମଧ୍ୟରୁ
ଏକ କୃଷ୍ଣପୂର୍ଣ୍ଣ ଭକ୍ତ ବାନେ ଆହେ ଘେର
ଆସି ଲାହି । କେତେବେ ଯାଣି ଅଳ୍ୟ ବାଟେ
ନରବର୍ଷକୁ ଫେର ଆସୁଥିବେ । ମନୁକୁଙ୍କ
ଆଲେବ ଯାତୀ ପୋଡା ଦେଇ ମରନ୍ତି ଅଥବା

ପ୍ରକଳପଥରେ ଦତ୍ତା ହୁଅନ୍ତିରେ କିମ୍ବା ହୁଏଇ
ଯେ କାଟାରମାନେ ବନୋବକୁ ଆସି ପାହିଲା
-ସଙ୍ଗେ । ଯଦି ଯୁଗୋଳମତେ ପ୍ରଦିଷ୍ଟିତ
ଲେବକୁ ଦତ୍ତା ହୁଅନ୍ତିରେ ଥାବନ୍ତିକ
ଲେବ ନେବା ଏବଂ ବ୍ୟାପ୍ତିର ଦିଲ ବନୋବପ୍ର
କ ଥିବାରୁ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ମୁକୁହୃଦୟ । ଏ-
ବିଷୟ ଅନୁଧାନ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଅଛି ।

ଏ ପ୍ରଦେଶରେ କେବଳ ଖଜୁଣ୍ଣଗଛର
ରସର ତାଡ଼ି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅବକାଶନୀୟମରେ
ବିନୟୁ ହୁଅର ମାହ ମାନ୍ଦୁଳରେ ଲଢ଼ିଆ ତାଳ
ଓ ଖଜୁଣ୍ଣ ଓ ସାଗୁ ଏହି ବ୍ୟାପକାର ଗଛର
ରସ ତାଡ଼ିଯୁବୁପ ବ୍ୟବହାର ହୁଅଇ । ସେଠା
ଅବକାଶ ମହକୁମା ପଥାଙ୍ଗା କରି ଦେଖିଅଛନ୍ତି
ପେ ସାଗୁଗଛର ସଂଧାରେ ଅଧିକ ରସ ଅର୍ଥାତ୍
ବର୍ଷରେ ତାପ୍ତ ମ ୧୦ ଦିନ ଉତ୍ସନ୍ନ ହୁଅଇ ।
ମାଲବାରକିଳରେ ଏହା ପଦ୍ମର ପଞ୍ଚମାଶରେ
ପ୍ରାୟ ହୁଅଇ । କଢ଼ିଆଗଛର ବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ
ମ ୫ ଡଶ ରସ କଥିବ ହୁଅଇ ଏବଂ ବର୍ଷପାଇ
ସମାନବୁପ ରସ ବାହାରେ ତାଳଗଛରୁ ବର୍ଷ-
ରେ ପ୍ରାୟ ମ ୨ ଦଶ ରସରୁରେ ଓ କବ-
ଲମହାଲୁ ବର୍ଷରେ ଆମ୍ବ ମ ୩ ଦଶ ରସ ବାହା-
ରେ ସୁରକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦରାରେ ମନ୍ଦମୁଖ
ଅଛି ।

ଲାଭ ହୋଇଥିବାର ବିନ୍ଦୁର ପ୍ଲେଟ
ପେକେଟସ୍ ବିଶ୍ଵଅଧିକାରୀ ବା ଭାରତପ୍ରଦେଶ
ମନ୍ତ୍ରିକାର କର୍ତ୍ତୃ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେ କେବଳ
ଭାରତର ଜ୍ୟୋତିଷ ପ୍ରକାଶକାରୀଙ୍କ ଓ ଅଳ୍ପ
କିମ୍ବା ପ୍ରକାଶକାରୀଙ୍କ ବାହଁ ଘରି ଆଗାମୀ
ଦେଖଦେଇଥିଲୁ ଯେ ଗରିବର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ବିଷୟରେ ଜ୍ୟୋତିଷ ।

ବେହାରସ୍ତଦେଶରେ କାନ୍ଦମାନଙ୍କର
ବିବାହବୟ ଲବଦ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ସର୍ବ
ବାକିପୁରରେ ପ୍ରାଚି ହୋଇଅଛି । ନିରାଟରେ
ଘାଡ଼ଖାରେ ଗୋଟିଏ ବିବାହ ହେଲା । ବର-
କର୍ତ୍ତା ଓ କଳାକର୍ତ୍ତା ଉଦୟ ଜାତ ଧନ ଓ
ମନୀ ହେଲେଦେହେଁ ସାର ନୃମାନିମୂର୍ତ୍ତାରେ ବବନ୍ଧ
ବବ୍ୟପୁର ତାଲିକା କରିବାହାରର ଗୋଟିଏ
କମିଟୀ ପ୍ରଦ ଘର ଦେଲେ ଓ ସେମାନେ
ସେପର ତାଲିକା ଫଳେ ଠିକ ସେହିପରିକାର୍ଯ୍ୟ
ହେଲା । ନାଟ, ରଣ, ଆତସବାଳ ଉତ୍ସାହ
କରୁ ହୋଇନାହିଁ ଏହ ବାନ ଯୌବନ ହଳ-
ରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଅଥବରଣ ବଜାଦେଶରେ
ଦେଉଥିବ ଉତ୍ସାହ କାମ ଶକ୍ତି ନେଇ
ଏବୁଷ୍ଟାନ୍ତ ଦୁଷ୍ଟିରେ ଏ ଦେଶର ଉତ୍କଳପତି କିମ୍ବା
ସର୍ବ ଜ୍ଞାଗରୁକ ହେବେ କି—ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଭି
କରି ଏଠାରେ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ କି ଶଶା
ସାର କାହିଁ ।

ସ୍ଵର୍ଗାଳୁରେ ପ୍ରକାଶିତ ବଢ଼କ ମେଉନିଷିଧାଳୀ
ଟାର ଉପକଥ୍କ ପଠିବାରେ କେଣ୍ଟିବେ ଯେ
ପୂର୍ବେ ଏ ଲଗଭାରେ ନିଜନିଷିଧାଳ ବସାଇ-
ଆଜି ଦେଖାଇ ଅଛି କୌଣସିଯାକରେ ବସାଇ
ଚାହୁଁ କାହାର ନିଷିଧ ଥିଲୁ କିନ୍ତୁ
ଉପକଥ୍ ପକ୍ଷ ୧୮୭୭ ମହିଦାରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଷ
କାହା ଥିଲେହେଁ ତାଦା ଅଜନସଙ୍ଗତ କି ଥିଲ
ମାତ୍ର କିନ୍ତୁ ପ୍ରତି ଏହିଦିନ୍ତି ବେହି ଅପରି କର
ନ ସୁଲେଖ ଗଢ଼ବର୍ଷ କରୁଥି ପ୍ରକାଶିତରେ
ତେବେକାଳରେ ଲେଖେବାକୁ ସୁନମାଳ
ଆଶା ସମୀକ୍ଷାରେ ଗୋଟିଏ ମାର୍ଗଥିବାକୁ ଉଚ୍ଚ
ଉପକଥ୍ ଅନୁଯାୟୀ ନିଜନିଷିଧାଳୀଟାରୁ ଯାଇଁ
ମନ୍ଦିର ଦର୍ଶନାରୁଥିବା । ମୋକଦମା ଚଳିବା
ସମୟରେ ଭାବୁ ଉପକଥ୍ ଅଜନସଙ୍ଗତ କି
ଥିବାର ମଜିହେଠି ସାହେବ ଅପରି ବରିବାରୁ
ନିଜନିଷିଧାଳୀଟି ବାଖ ଦୋଷ ଲୁଗାଇବିମେମ
କ୍ରାନ୍ତିକ ଶାଶ୍ଵତବର୍ଷ ନିକଟକୁ ନନ୍ଦମତି
ନମନ୍ତେ ପହି ପଠାଇଲେ । ଲିପାଳନିମେମ
ବ୍ୟାକବର୍ଷ ଭାବୁ ଉପକଥ୍ ଅଜନସଙ୍ଗତ ଥିଲା
ଏ ମନ୍ଦିର ଚଳିଯାଇବାର ମତ ଦେବାରୁ ମିର-
କିଷିଧାଳୀଟି ଅପାଶ ଭରଣ୍ୟ ଉଚ୍ଚିଲେ
କର ମାମିଲ ଲଢ଼ିଲେ । ଅତେହ ଲଗାଇଛି
କରାରୁ କିନ୍ତୁ ଉପକଥ୍ ଅଜନସଙ୍ଗତ କି ଥିବାର
ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଏବା ଫ୍ରୋଣ୍ଡଦାସ ଅନାହତର
ଆସମିମାକେ ମୁକ୍ତାପ ଦେଲେ । ଲଗମିଥରେ